JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

EKİM - KASIM - ARALIK 2005/04 • 106422 • YIL 10 • SAYI 40 • 5 YTL / 5 MİLYON TL

10. yıl

Tord Gustavsen

15. Akbank Jazz Festivali

Tuna Ötenel

Kerem Görsev

4. Ankara Jazz Festivali

Miroslav Vitous

9 771300 884003 04

Kolay öğrenin, hızlı kullanın

Son sürat bilgisayar!

ÇIKTI!
İKİ SAYI İLE BİRLİKTE
5YTL
Özel Çantasında Tüm Gazete Bayilerinde.

Binlerce madde... Yüzlerce kestirme yol, resimler ve grafik anlatımlar. Microsoft Ofis programlarının tamamının CD ve kitaplar ile öğrenimi ve internette çok kolay yöntemler.

Dev bir Bilgisayar Ansiklopedisi:

Tam 100 fasikül!

İş hayatından hobilerinize kadar bilgisayara dair A'dan Z'ye güncel ne varsa Kolay PC'de! On-line bankacılık işlemleri, güvenli alışveriş ve internetten iş aramak artık çok kolay. MP3 püfleri, cep telefonu teknolojisi ve online eğitime kadar binlerce öneri, ipucu.

BOYUT YAYIN GRUBU

Microsoft işbirliğiyle

Detaylı Bilgi ve Abonelik için
0212 444 53 53
www.okukullankolaypc.com

Bu kutunun içinde 80 YTL değerinde hediyeniz var!

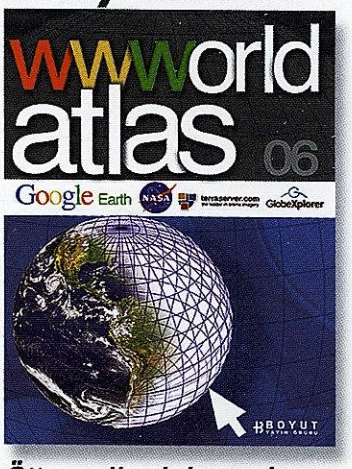

Öğrenciler için eşsiz bir atlas

Online Dünya Atlası

Google Earth, Nasa ve diğer internet siteleri anlatımları ile her zaman güncel ve doğru. Kolay PC okurlarına ***ücretsiz!***

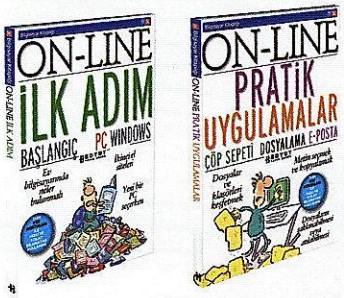

Online Bilgisayar Kitabı

İki adet online bilgisayar kitabı ***ücretsiz!***

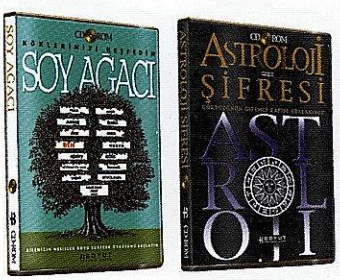

Hobi CD-Rom

Astroloji ve Soyağacı CD-Rom ***ücretsiz!***

Sayı: 40
Ekim, Kasım, Aralık 2005 ISSN 1300 - 8846

NARDIS

Merhabalar,

İşte yıllardır beklediğim, görmek, tutmak istediğim sayımız, 40. sayımız. 40. sayı demek 9 yılımız geçmiş demek. Aralıksız 9 yıl, yılda 4 sayıdan 40 sayı demek. Siz okuyanlar, siz reklam verenler, festival yapanlar, CD basan firmalar ve müzisyenlerimiz, onları dinleyen, yaptıklarını merak eden, tanımak isteyen, değerlendiren yazarlarımız... Hepinize teşekkürler ederiz.

Dergimizin 40. sayısında **15.Akbank Jazz Festivali** konusu ağır basıyor. Akbank her zaman sanatçı seçiminde jazz'ın son dönem önemli çalışmalar yapmış, başarılı sanatçılarını konuk edip, jazz severlerle buluşturmuş, work-shop'larla da Türk müzisyenlerin gelişimini ve diğer sanatçılarla alış-verişini sağlamıştır. Yani bir jazz festivalinden beklenen hemen her konunun yer aldığı özlenen bir festival haline gelmiştir. Festival ile ilgili tanıtım yazısını **Emre Memecan** arkadaşımızın kaleminden okuyacaksınız. Festival röportajlarını ise önümüzdeki sayılardan itibaren yerimiz elverdiğince yayınlayacağız. Bir diğer festival telaşımız da Ankara'da. Son 4 yıldır uluslararası bir kimlik kazanan **Ankara Jazz Festival**'i sponsorsuzluk nedeniyle bu yıl Türk müzisyen ağırlıklı olmakla birlikte konsoloslukların desteği ile pekçok önemli müzisyeni davet etmiş. İzlenmesi gereken önemli konserleri var.
Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nin organize ettiği "Amatör Jazz Müzisyenleri"nin katılacağı etkinlik ise her yaştan genç müzisyenleri bekliyor. Yıllardır dergimizin görüntüsüne emek veren fotoğrafçı arkadaşlarımız oldu bunların başında İzmirli **Aykut Uslutekin** geliyor. Şimdi Viyana'da yaşayan **Murad Şekerli** dergimiz için çok güzel resimler çekmişti. Bu sayımızdan itibaren ise bu işe uzun yıllar emek veren **Sedal** ve **Sedat Antay**'ın jazz arşivini kullanacağız.

Firmalar, sound'lar inceleme konusunu **Orhan Kahyaoğlu** hazırladı. Bu sayımızın röportajları arasında **Miroslav Vitous**, Seda Binbaşgil'in, **Tuna Ötenel**, **Kerem Görsev** ve **Ayşe Tütüncü** Tunçel Gülsoy'un kaleminden, **Dianne Reeves** Volkan Balkan'ın kaleminden, Eray Aytimur'un kaleminden ise benimle yapılmış, bir söyleşiyi okuyacaksınız. Bu sayıda sizlere özel olarak üzerinde çalıştığım, 10 yıllık yerli prodüksiyon listesini de bulacaksınız. Jazz Dergisi'nin yayımlanması ile birlikte Türk jazz müzisyenlerinin kayıtları da hızlandı. Pekçoğu en az bir adet olmak üzere CD'lerini piyasaya çıkarttılar. 160 civarında olan bu sayı umarız önümüzdeki yıllarda da artmaya devam eder.

Çok emekle hazırlanan, sizlerin ilgisi ve desteği ile bugünlere gelen JAZZ DERGİSİ ve kadrosu olarak tüm okurlarımıza teşekkürler eder, uzun yıllar birlikte olmayı ümit ederiz.

ZUHAL FOCAN
focan@nardisjazz.com

JAZZ

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve
Genel Yönetmen
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

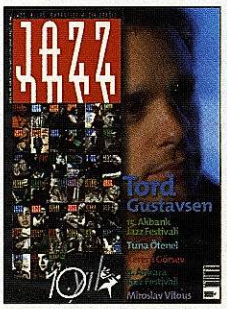

Kapak: Tord Gustavsen

Reklam Müdürleri
Selim Erem, Aslı Balımtaş

Reklam İletişim ve Geliştirme
Nagihan Özdemir

Katkıda Bulunanlar
Afşin Akın, Can Ergelmiş, Devrim Dikkaya, Eray Aytimur, Emre Memecan, Filiz Küçük, Gökhan Bulut, Heymi Bahar, Ozan Boz, Özgü Özman, Özlem Oktar Varoğlu, Seda Binbaşgil, Selim Benba, Selin Günter, Uğur Hüküm, Volkan Balkan.

Grafik - Tasarım
Bülent USTAOĞLU

Matbaa Müdürü
Memduh ARSLAN

Müessese Müdürü
Ejvet OKTAY

Abone İlişkileri
Sedef Varıcı

Yönetim Yeri
Jazz Dergisi
Matbaacılar Sitesi
1. Cadde No: 115
(Milliyet Gazetesi Arkası)
34204 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0.212.413 33 33
Fax: 0.212.413 33 34

İzmir Bürosu:
Şair Eşref Bulvarı No: 65/3 D. 5 Alsancak/İzmir
Tel: 0.232.465 14 08-09-17
Fax: 0.232.465 14 11

Antalya Bürosu:
Barbaros Mah. Akarçeşme Sok No: 23
Kaleiçi/Antalya
Tel: 0.242.244 49 90-91
Fax: 0.242.244 49 92

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.

BOYUT YAYIN GRUBU

© 2005 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

Nezih Yeşilnil & Ray Blue
Ray Blue Band
Nardis Jazz Club, İstanbul
Photo by Sedal Antay
2005

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS

- ZONY MASH *Serdar Karabatı*
- TORD GUSTAVSEN *Selim Benba*
- BILL CHARLAP PLAY GERSHWIN *Can Ergelmiş*
- JAZZ ŞEHİRLERİ *Heymi Bahar*
- GÖKHAN BULUT *Buddy Rich*
- JAZZ VE ORG *Victor Bensusan*

13 ŞU JAZZ DEDİKLERİ

- *Ali Sönmez*

16 FİRMALAR – SOUND'LAR

- SIX DEGREES RECORDS *Orhan Kahyaoğlu*

22 RÖPS.

- MIROSLAV VITOUS *Seda Binbaşgil*
- DIANNE REEVES *Volkan Balkan*
- TUNA ÖTENEL *Tunçel Gülsoy*
- KEREM GÖRSEV *Tunçel Gülsoy*
- AYŞE TÜTÜNCÜ *Tunçel Gülsoy*
- ZUHAL FOCAN *Eray Aytimur*

44 NELER OLACAK

- AKBANK 15. JAZZ FESTİVALİ *Emre Memecan*
- 4.ANKARA ULUSLARARASI JAZZ FESTİVALİ *Özlem Oktar Varoğlu*
- ANKARA CAZ DERNEĞİ 10. YILDA *Zuhal Foçan*
- 4. AMATÖR JAZZ MÜZİSYENLERİ FESTİVALİ *Devrim Dikkaya*
- İŞ SANAT REHBERİ *Zuhal Focan*
- BABYLON *Eray Aytimur*
- NARDIS *Zuhal Focan*

64 NELER OLDU

- JAZZ'IN BREZİLYACASI *Uğur Hüküm*
- PIERRE MICHELOT *Victor Bensusan*
- ALBERT MANGELSDORFF *Victor Bensusan*
- LUCKY THOMPSON *Victor Bensusan*
- JAZZ MUCİZESİ *Hülya Tunçağ*
- TÜRKİYE'DE YERLİ PRODÜKSİYON *Zuhal Focan*
- LHASA DE SELA *Özan Boz & Öykü Öyman*
- 3. ALANYA JAZZ GÜNLERİ *Afşin Akın*

79 GÖRÜŞ AÇISI

- FERİT ODMAN *Filiz Küçük*
- SELEN GÜLÜN *Filiz Küçük*

83 KLİNİK

- MAJÖR MİNÖR VE DOMİNANT 7Lİ AKORLAR *Cem Tuncer*

86 HI-FI

- BANG & OLUFSEN'DEN YENİ HOPARLÖRLER *Selin Günter*

87 CD VİTRİNİ

Kerem Görsev (Orange Juice), A Capella Boğaziçi (A Capella Boğaziçi), Cem Nasuhoğlu (Yolculuk), Charlie Haden (Land of the Sun), Manu Katche (Neighbourhood), Frank Morgan (City Nights), Bill Charlap (Plays Gershwin "The American Soul"), David Sanborn (Closer), Bill Frisell (East / West), Pat Metheny / Ornette Coleman (Song X: Twentieth Anniversary), Gospel for J.F.P III (Tribute to Jaco Pastorious), Kinda Jazzy (Kinda Funky Vol.2), Soulfully Blue Jazz, Jazz in R&B Groove, Beady Belle (Closer), Luciano Superville (Superville), Badi Assad (Verde), Paris Combo (Motifs), Nina Simone (Love Songs), The Music of Ray Charles (Inspired by Genius), Klazz Brothers & Cuba Percussion (Classic Meets Cuba - Symphonic Salsa), Verve Remixed3, Kronos Quartet & Asha Bhosle (You've Stolen My Heart), Wu Man (Wu Man & Friends), Cheb i Sabbah (La Kahena), Niyaz (Niyaz), Hüsnü Şenlendirici (Hün-ü Klarnet), ÇalıJazz (ÇalıJazz), Can Atilla (Cariyeler Geceler), Kerem Görsev (Jazz Collection II), DMC Jazz (Compilation), İstanbul Jazz Festivali (12. Uluslararası 2005), The Best of Blue Note (Album in the World), Bebo Cigala (Lagrimas Negras), Suite Cubana (Bebo de Cuba),

92 RADYOLAR

94 KÖRLEME

- SELİM BENBA *Serdar Karabatı*

104 BULMACA

- *Serdar Karabatı*

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Zony Mash

Soldan sağa Zony Mash: Young, Lowe, Roth, Horvitz.

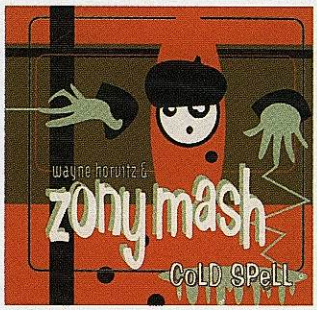

İlk albüm Cold Spell bugünden bakınca grup tınısının oturmamış olması nedeniyle yer yer tat eksikliği olan bir kayıt gibi durmakta.

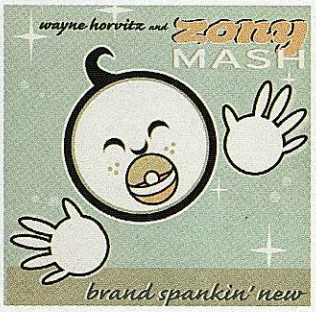

Brand Spankin' New Zony Mash'in en başta edinilmesi gereken iki albümünden biri olarak addedilebilir.

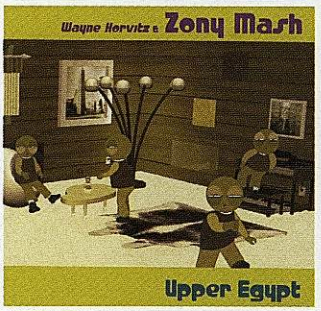

Upper Egypt adını Horvitz'in gençliğinde çok etkilenmiş olduğunu belirttiği bir Pharoah Sanders bestesinden alıyor.

Live in Seattle ağırlıklı olarak önceki iki albüm kaydından seçilmiş parçalardan oluşan, görece sert bir performansı barındırıyor.

Wayne Horvitz yirmi yıldan uzun bir süredir jazz alemini gezinmekte. Değişik kombinasyonlardaki gruplarıyla, farklı çıkış noktalarına sahip bir dolu kayıt gerçekleştirdi. Çoğunlukla kendi içine kapalı fikirler üzerine inşa edilmiş olmakla birlikte bu işler "proje-jazz"ı donukluğuna teslim olmamış, alternatif mecralarda hayat bulabilen çalışmalar. Özellikle de Zony Mash.

Wayne Horvitz 1980'lerde Butch Morris ve Fred Firth ile çalışmış, daha sonrasında Bobby Previte'in ve en çok da John Zorn'un gruplarında tanınır olmuş bir isim. Zony Mash ise esasen müzisyenin The President ve Pigpen benzeri projelerinin en yenilerindendi. Bu grupları Horvitz'in klasik müzik projeleri ve film müziklerini saymazsak 1985'ten günümüze yaptıklarının bir özeti gibi düşünmek mümkün. Her ne kadar Zony Mash'in şöhret sınırları halen gündemdeki jam band eşdeğerleri kadar geniş olmadıysa da, bu proje bir bakıma müzisyenin en sükse yapmış grubu.

Hemen her tür ve biçimdeki tuşluya dokunan Horvitz, gitarda Timothy Young, davulda Andy Roth, basta ise Fred Chanelor ile Keith Lowe arasındaki mesai değişiklikleriyle beş Zony Mash albümü kaydetti. Bunlar sırasıyla, Cold Spell (1997), Brand Spankin' New (1998), Upper Egypt (2000), Live in Seattle (2002) ve Farewell Shows (2003) adını taşıyor. Hayli elektrik donanımlı olan albümler yetmişlerden kopup gelen funk ve rock çağrışımlı unsurlarla bezenmiş, zaman zaman "astro-jazz" kılığına bürünen bir yazılıma sahip. Ancak, tek tek parçalara bakıldığında Horvitz'in akustik grupları için yazdığı kompozisyonlardaki stili Zony Mash içinde de görünür kıldığı farkedilecektir.

Albümler içinde ikisi özellikle dikkati çekiyor. Brand Spankin' New grubun yavaş ve orta tempolardaki marifetlerini çok açık bir biçimde ortaya koyan, beste tasarımı olarak da çok önemli değerler barındıran bir albüm. Slide By, Chimacum After Hours ve Electric Sandworm bunlardan birkaçı. Kayıt aynı zamanda Horvitz Hammond B3, Nord Lead, Wurlitzer, DX7 gibi tüm zamanların en iyilerini bir arada kullanırken zevkli bir başvuru kaynağına dönüşegeliyor. Upper Egypt bir parça dağınık olmakla birlikte, albüme ismini veren Pharoah Sanders bestesi, Spice Rack, FYI ve Forever başlıklı parçaların bulunduğu ilk bölümüyle o da Zony Mash'in özgün niteliklerden güzel örnekler sunuyor. Bu iki albümden alınmış parçalar bir sonraki kayıt Live in Seattle'daki canlı performansların bel kemiğini oluşturuyor.

Farewell Shows adından da anlaşılacağı üzere Zony Mash'in veda niteliğindeki kaydı. Ne yazık ki, bu canlı performans önceki kayıtların ayarının altında kalıyor.

Zony Mash'in izleri bizim sulara hiç değmedi; artık grubu eldeki kayıtlar elverdiğince, uzak bir tarihçe olarak değerlendireceğiz. Ancak, Wayne Horvitz'in düşüncelerini ve besteciliğini tazelemek için kullandığı projelerinin çekiciliği epeyce süreceğe benzer.

Selim Benba
selim.benba@siemens.com.tr

Tord Gustavsen Trio ve The Ground

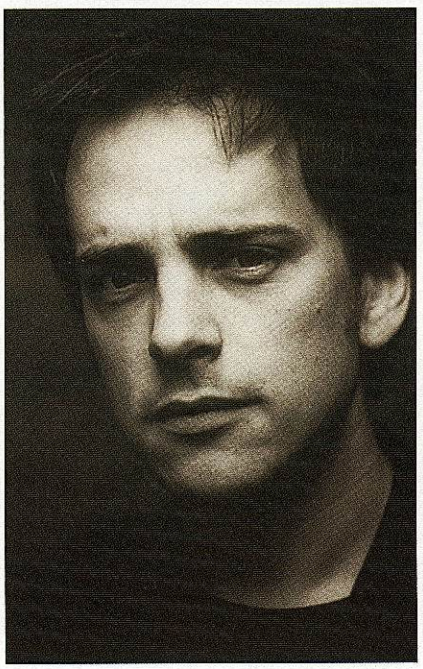

Tord Gustavsen'in yeni albümü "The Ground" eleştirmenler tarafından büyük beğeni ile karşılandı. Tamamen Tord Gustavsen bestelerinden oluşan "The Ground", trionun Changing Places'den sonraki ikinci albümü. CD'yi dinlemeden önce internet'te hakkında yazılan kritikleri okuma fırsatını buldum.

TimeOut İngiltere'nin Mart 2005 yorumu "The Ground"u şu şekilde tanımlıyor.

"... Esbjörn Svensson Trio, Keith Jarrett ile buluşuyor... İlkinin çekici besteleri ve sonrakinin duygusal yoğunluğuna yaklaşan bir şey... Gidin ve bu CD'yi satın alın"...

Gerçekten de CD'yi dinlediğinizde bariz bir Keith Jarrett etkisini fark ediyorsunuz. Melodik yaklaşım, aşırı sade ve duyarlı bir ifade ilk notadan itibaren kendini belli ediyor. The "Ground" tipik bir ECM albümü. Kuzey jazz'ına has, emprovizasyonlarda son derece yalın bir anlatım, berrak bir melodik ve armonik yaklaşım, zaman zaman meditatif ve mistik bir hava... "Less is more" ve "Basit güzeldir" deyişlerini kanıtlamak istercesine çalınmış bir müzik. Keith Jarret, Palle Danielson, Jon Christiensen geleneğini bugünlere taşıyan bir tavır. ECM klasiklerinin birçoğunun kaydedildiği Oslo, Rainbow stüdyosunda yapılmış mükemmel bir kayıt. Jacky Terrason, Brad Mehldau ve Esbjörn Svenson'dan sonra Tord Gustavsen, kontrbasta basta Harald Johnsen ve davulda Jarle Vespestad'tan oluşan triosu ile farklı bir soluk getiriyor. Gustavsen jazz piyanistliği dışında müzikoloji konusunda teorisyen kimliği ile de dikkat çekiyor. Kendisi şu anda Oslo Üniversitesi'nde doktorasını tamamlamak üzere... Tez konusu ise hayli ilginç: "Doğaçlamanın Dialektik Erotizmi". Tord Gustavsen'in müziğini daha iyi anlamak isteyenlere http://www.tordg.no/index_2.html adresine uğramalarını öneririm.

"Kökten jazz'cılar"ın ve ECM karşıtlarının Gustavsen'in müziğinde eleştirecekleri çok husus var. Standart repertuar çalınmaması, işin a'sı b'si olan be-bop lisanın kullanılmaması, armonilerin ve emprovizasyonların tansiyon taşımaması ve "in" olması ve saire. Gerçekten de bir jazz albümünden ne beklediğiniz çok önem taşıyor. Günümüzde artık kaçınılmaz bir gerçeklik olan disiplinler arası etkileşimin ve minimalist bir yaklaşımın bileşkesi olan "The Ground" açıkçası beni cezbetti. Her ne kadar yeni bir deneyim olmasa da tertemiz ve geniş bir kayıtta akustik bir piyanoda çalınan basit bir minör akorun susana kadar uzun uzun, geniş geniş tınlaması, kontrbasın ağaç gövdesinden çıkan koyu kahverengi tını ve arkada süpürge ile çalınan trampetin ve perçinli bir zil sesinden ibaret davulun sükuneti... Basit ve anlaşılır olmaktan çekinmemek paylaşılabilir ve dinleyiciye dolaysız ve doğrudan ulaşabilmek, buna rağmen güzel ve banal olmamak. Kötü bir fikir değil bence...

15 Ekim 2005 akşamı saat 19:30'da Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda Tord Gustavsen. 15 yıl boyunca Chick Korea, Herbie Hanckock, Keith Jarrett, Brad Mehldau, Esbjörn Svenson ve diğer birçok piyanistin beğeni ile çaldığı Steinway & Sons Grand Piano'nun başına oturacak. Kuzey jazz'ına ve ECM sanatçılarına aşina olan ve sempati ile yaklaşan İstanbul'lu jazz severler kanımca unutulmaz bir akşam geçirecekler.

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

Bill Charlap plays George Gershwin

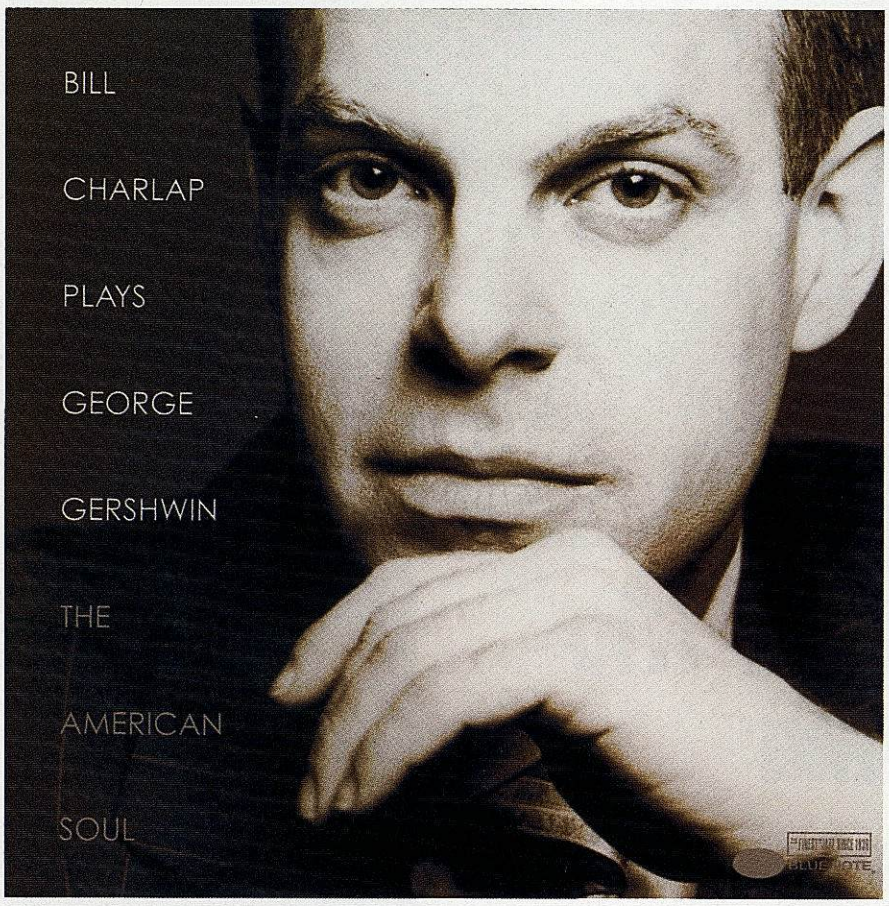

Günümüzde benzerlerine rastlamadığımız bir müzisyen Bill Charlap. Özellikle son yıllarda, yenilikler peşinde koşan akranlarının yanında, gelenekçi yapısı ve jazz'ın tarihi mirasına getirdiği yeni yaklaşımlarla birçok farklı eleştirmenin yoğun desteğini ve takdirini kazandı. Richard Rodgers ve Harold Arlen gibi bestecileri, Dizzy Gillespie veya Thelonious Monk'un yanında gördüğünü belirten müzisyen, özellikle çaldığı eserlere getirdiği dokunuş, eserlerin yorumlanmasının, emprovizasyon kadar kişisel olduğunu bizlere gösteriyor.

Charlap, sanki şarkının kendisini çalarken, şarkının kökenini araştırıyor, jazz tarihi içerisindeki yerini buluyor ve bestecisinin hislerine ulaşmaya çalışıyor. Piyanistin, jazz'ın geçmişine tekrar tekrar eğilerek yeni yorumlar getirmeye çalışması, aslında son derece normal. Müzikal yaşamına ve ailesine baktığımız zaman da, Charlap'ın müzikal anlayışının oluşmasını kavrayabiliriz.

Bill Charlap'ın babası, Peter Pan, The Conquering Hero, Whoop-up, Alice Through The Looking Glasss ve Kelly gibi müzikalleri bestelemiş ünlü Broadway bestecisi Moose Charlap; annesi ise Benny Goodman'la birlikte turnelere çıkmış, uzun yıllar boyunca onunla çalışmış, aynı zamanda "My Coloring Book" adlı single albümüyle Grammy ödülüne aday olmuş bir vokalist. Bill Charlap 7 yaşındayken hayatını kaybeden babasının ardından müziğe daha da sıkı sarılmaya başlamış. "Kendimi bildim bileli piyano çalıyorum. Uzun yıllar boyunca hep piyano çalacağımı biliyordum. Önceleri nota okumayı bilmiyordum, zaten evde sürekli olarak standartları dinlerdim. Dinlerken, bir yandan da onlara piyanoyla eşlik ederdim. Sonra zamanla nota okumayı öğrendim. Bu süreç benim için hiç kolay olmadı, başlarda hep duyarak çalmayı tercih ederdim." diyor Bill Charlap müzikle ilk tanışmasını anlatırken.

Charlap, annesinin de desteğiyle müziğe daha da yoğunlaşmak için New York High School Of The Performing Arts'ta okudu. Bu sırada Jack Reilly ve Eleanor Hancock'la özel çalışmalar sürdürdü. Üniversiteye başladığı zaman ise, müzikle daha da iç içe yaşamaya başladı. "Eğer o gün bir konserim yoksa sabah kalkardım, piyano çalmaya başlardım, sonra bakardım bir anda akşam olmuş. Bu sürede bulabildiğim en ucuz evi bulmuştum, bir piyano kiralamıştım ve odamı izole ederek sürekli piyano çalışabiliyordum. O sıralarda bir gün Bill Mays'le karşılaştım. Kendisi o sıralarda Gerry Mulligan Quartet'ten ayrılmayı düşünüyordu. Ben de onun tavsiyesiyle Gerry Mulligan'ın seçmelerine katıldım, ve onların da beğenisini kazanarak benim için çok önemli bir müzisyen olan Gerry Mulligan'la çalma imkanını buldum".

Şimdiye kadar Benny Carter, Clark Terry, Jim Hall, Frank Wess, Grady Tate, Phil Woods ve Tony Bennett gibi birçok müzisyenle çalışan Charlap, hepsinden ayrı ayrı müzik ve hayata dair çok şey öğrendiğini söylüyor. Onların dışında, Carol Sloade ve Sheila Jordan gibi ünlü vokalistlere de eşlik yapan müzisyen, basta Peter Washington ve davulda Kenny Washington'dan oluşan triosuyla ilgili de "vokalistlere eşlik etmekle trio formatında çalmak arasında bence hiçbir fark yok. İki durumda da her şeyi çok dikkatli dinlemeniz ve hayal gücünüzü sonuna kadar kullanmanız gerekiyor. Yani aslında benim müziğimde davulla bas piyanoya eşlik etmiyor; bas, piyano ve davul, hepsi ayrı ayrı birbirine eşlik ediyor. Hepimiz, gerektiğinde diğer arkadaşımıza gerekli yeri sağlamayı biliyoruz. Bütün bu trafik sadece dinlemekle ilgili..."

Bill Charlap, eserleri yorumlarken ve doğaçlarken, ulaşmak istediği sadeliğe ulaşıyor, dinleyicilere daha önce karşılaşmadıkları boyutlar sunarken, kendi orijinalliğinden ve müzik anlayışından hiçbir zaman ödün vermiyor. Canlı performanslarında, yayınladığı albümlerde ve söylediklerinde de hep bu kendine özgü üslubunu koruyor.

bonus
MasterCard
5549 6001 2345 6789
5549
MEMBER SINCE 05
VALID THRU 07/08
BURCU TOKATLI
Garanti
mc2
Garanti www.bonus.com.tr
bonus
şeffaf

Heymi Bahar
heymibahar@superonline.com

Jazz Şehirleri: Paris

Avrupa'nın merkezi Paris

Çoğumuzun küçüklükten beri bildiği, sokaklarda en büyük reklamlara sahip olan prestijli bir çorap markası vardır, bu marka hala yaşıyor; **"Parizien"**. Bir çoklarımızın bu markayı sadece bir çorap markası olarak bilmesi çok normal ancak bu isim asıl olarak "Parisli" anlamına geliyor. Neden bir Türk firması marka olarak tamamen Fransızca bir kelime seçsin? Bunun en büyük nedeni satışları arttırmaktan geçiyor, çünkü bu markanın kurulduğu 1940'lı yıllarda modanın merkezi Paris'ti. Moda ne kadar Parisli idiyse, Paris de bir o kadar müzik ile yaşıyordu. 1910'lu yıllarda entelektüel ve kültürel seviye olarak Paris Avrupa'nın başkenti niteliğini taşıyordu. Nasıl saf bir Türk markası daha çok prestij yapmak ve satmak için kendini **"Parisien"** yapmışsa, kendini kültür ve sosyal yaşamın başkenti olarak nitelendiren Fransızlar da, bir Amerikan dehası olarak nitelendirilen jazz müziğini, Paris'in, bununla beraber Fransa'nın barlarında ve müzik kulüplerinde popülerleştirmek yani **"Parisien"** yapmak için uğraştılar. Ancak bunun bir reklam kampanyası kadar kolay olmadığı kesin, Paris'in 1900'lü yıllarda karşısına çıkan problemler ve yaşanan kültür çatışmalarının Jazz'ın Paris'li, bununlar beraber Avrupalı olmasını zorlaştırdığı kesin.

Savaş ve Şans

Paris'in jazz ile tanışması için 1. Dünya Savaşı tam bir aracı niteliği taşıyor. Jazz'ın Paris'e ilk gelişi savaş sırasında Amerikan askerlerine moral kazandırmak amacıyla Atlantik'i geçen büyük **Jazz Bandoları** ile oldu. Afrikalı Amerikalılar Avrupa'ya geldiklerin de kendilerini yabancı hissetmekle kalmadılar Fransızların onlara garip bakışları ile Fransa'ya "yabancılaştılar". Bunun en güzel örneği Avrupa'da turneye çıkan jazz sanatçılarının çoğunun Fransa'da yaşayan çocuklarının Fransızca öğrenmesini istemediğidir. Parisliler sadece askerlere moral vermek için jazz çalan **James Reese**'in bandosuna garip bakışlarla bakmakla kalmadılar bu müzikle eğlenen Amerikalı askerlere de garip bakışlarını yönelttiler. Öncelikle bu kalabalık ve çok sesli orkestra sakin Paris burjuvasına tamamen tersti. Onların dinlediği müzikler genel olarak 2 ya da 3 enstrümanlı **"ballad"** diye nitelendirebileceğimiz **şiirsel şarkılardı**. Jazz müziğini ilk duyan Fransızlar bunu deli müziği olarak nitelendirmişlerdir. Reese bir şovunda orkestrasına Fransızların milli marşı olan ***"Marseillaise"***i çaldırmış ancak dinleyici grubu ilgisizliği ve garip bakışlarından kendi milli marşlarını bile tanıyamamışlardır. Fransız müzik eleştirmenlerinin gelen bu yeni tarz hakkındaki düşünceleri yazmaya değer: "Bir melodik toz koleksyonu, tasarlanmamış ve anlık çalınan müzik, tonların uyumsuzluğu ve saçmalığı". Bu kültürel çatışmanın Paris'te jazz'ın gelişim ivmesini ne derece yavaşlattığını anlamak çok kolay, aslında jazz'ın Paris'ten Avrupa'nın çeşitli bölgelerine yayılmasının nedeni sadece tamamen şansa dayalı olarak savaşın merkezinin Paris'te olması olarak görülebilir.

Paris ve Uygun Yaşam Koşulları:

1930'larda Amerikalıların arasında bir söz varmış. **"New York ve Paris arasında sadece ufak bir farklılık olabilir ama ben o ufak farklılık için yaşıyorum"**. Amerikalı jazz sanatçılarının bu sözü söylemesindeki en büyük neden Paris'teki uygun yaşam koşulları. Bu yıllarda Paris şehirleşme açısından çok başarılı; toplu taşıma düzenli çalışıyor, arabaya ihtiyaç yok, sokaklarda saatlerce güvenli olarak yürüyebiliyorsunuz. Şehir içi ve dışı ray sistemi zamanlı ve düzenli çalışıyor, şehirler birbirine yakın ve ulaşılması kolay. Paris'te bulunan bir sanatçının Avrupa'nın diğer şehirlerine ulaşması Amerika'da seyahat etmesinden çok daha kolay bu nedenle ekonomik durumu peki iyi olmayan jazz sanatçılarının ilk tercihi Paris olmuştur. Savaştan sonra Paris halkı her ne kadar sevmese de bu ilginç müziğe saygı duymaya başladı. Siyah sanatçılar Amerika'dan farklı olarak Fransız'lardan duydukları saygıdan etkilenmişlerdir. Paris'te en önemli saygı duyulma formülü "dürüst" ve "mutlu" olmaktı. Gösterilen saygının en güzel sözünü 1928 yılında **Nadia Boulanger** adlı bir klasik müzik bestecisi söylemiştir: Jazz ne taklit edilen bir Fransız müziği ne yeniden yorumlanmış bir Rus ezgisi ne de Alman müziğidir, jazz Amerikalıdır ve orada doğmuştur".

"Parisien"leşen Amerikalılar

Birkaç satırlığına Paris'i bırakıp güneye inelim: Cote D'Azur üzerinde **Antibes** diye bir şehir vardır. Sahilde bir parkta amaçsızca yürürken karşınıza kocaman bir heykel çıkar. Fransa'nın en güneyinde dünyanın en turistik sahili ve beldesinde neden bir insan heykeli var diye düşünmekten kendinizi alamazsınız. Biraz yaklaştığınız zaman alttaki plakanın üzerinde şu isim yazar: **Sydney Bechet.** Bechet Fransa'da jazz'ın gelişiminde en önemli rollerden birini oynamıştır. Onunla beraber ünlü trompetçiler **Bill Coleman** ve **Arthur Briggs** Amerika'dan Fransa'ya ilk geldiklerinde Paris'te yaşamak akıllarının ucundan bile geçmemişti ancak Paris'e gidip gelmeler onları bir süreden sonra "Parisien" yaptı. Bu üç sanatçıyla beraber **Coleman Hawkins**'ta bir anda kendini Paris müzik piyasasının içinde buldu. Jazz'ın bir Amerikan ürünü olduğu göz önüne alındığında Amerikalı sanatçıların Fransız'da Jazz müziğini geliştirmeleri her ne kadar milliyetçi Fransız toplumu tarafından

pek de hoş karşılanmasa da bunu inkar etmek pek de doğru olmayacaktır. Burada en büyük teşekkürü **Charles Delauney**'in alması gerekir. Bir jazz sanatçısı eğer onu kabul eden ve destekleyen bir kayıt şirketi yoksa yabancı bir ülkede ne kadar başarılı olursa olsun bir hiçtir. Bechet'in Fransa'da bir yıldız haline dönüştüren 1949 yılında **Vogue Records**'u kuran Delauney'dir. "Petit Fleur" ve "Les Oignons" şarkıları Fransa'da jazz'ın zirveye vurduğu noktayı temsil eder. Bechet'in bu iki şarkısı milyonlarca kopya satmayı başarmıştır. Delauney'in yaptığı bir diğer mükemmel iş de **Hot Club de France**'ı kurması ve 1934'te **Jazz Hot** adlı bir dergi çıkarmasıdır.

Hitler, Bir Çingene ve Bir Yahudi

1. Dünya Savaşı Paris'te jazz'ın bir dönüşüm noktası olarak nitelendiriliyorsa, bir diğer dönüm noktası da 2. Dünya Savaşı olarak söylenebilir. Genel olarak bakıldığında Paris'te jazz en büyük gelişimini iki savaş arasında gerçekleştirmiştir. Her ne kadar müzik hiçbir koşula veya zamana yenilmese de savaş ortamında jazz gelişimine biraz ara vermiştir. Savaş dönemine damgasını vuran iki Fransız sanatçı jazz'ı bu dönemde yaşatmayı başardı. Savaştan önce Avrupa'nın en hızlı gitar çalan müzisyeni olarak nitelendirilen biri vardı: **Django Reinhardt;** bir çingene. Bazı görüşler eğer Hitler'in engeline takılmasa Django'nun Duke Ellington ya da Louis Armstrong kadar jazz'a yeni soluklar getirebileceğini savunurlar. Savaş sırasında jazz'a en fazla değer veren bir diğer sanatçı da Yahudi **Stephane Grapelli** olmuştur. Grapelli kemanı ile jazz'a yepyeni bir soluk getirmiştir. Bu iki sanatçının Hitler'in işgali altındaki Fransa'da nasıl yaşamayı başarabildikleri ise büyük bir soru işaretidir. İki parmağı olmayan bir çingene ve saf bir Yahudi'nin tüm zorluklara rağmen birleşip aynı sahnede çalması ise jazz tarihi için bir mucize sayılabilir. Grapelli ve Django birlikte **The Quintet of the Hot Club de France**'ı kurmuşlardır. İki gitar ve bir keman sahnede inanılmaz bir sound yaratmış ve Fransız seyircisini oldukça etkilemiştir. Bu sıralarda davulsuz bir jazz müzik aslında düşünülmesi zor bir şeydi ancak bu üçlünün performansı davulu aratmayacak nitelikte olmuştu. Ayrıca Django'yu sevmek için bir jazz hayranı olmanıza gerek yok aslında, o zaman Almanlar bile Django'ya hayranlık duyuyorlardı, hatta kendisi Almanya'ya müzik yapmak üzere davet edilmişti, ancak korkudan gitmeyi tercih etmediğini itiraf etmişti. Savaş sonrası jazz'ın geli-

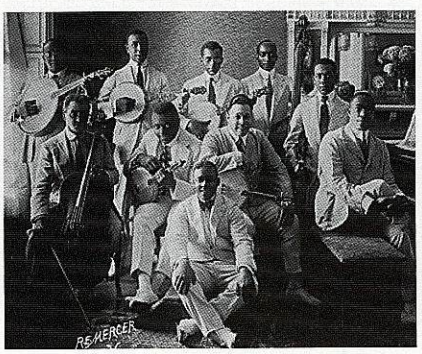

şiminde **Grapelli**'nin yeri çok büyüktür. Grapelli kendini tamamiyle jazz'a yeni bir soluk getirmeye adamış sayılır. Jazz'ı kemanla tanıştırmıştır.

Mirasların Ardından Paris

2. Dünya Savaşı mücadeleci ruhunun öncülüğü Paris'i gelecek yıllarda dünyanın en üretken jazz merkezi olma yoluna soktu. 1970 yılına kadar Paris'te yaklaşık 10 ayrı jazz kulübü kurulmuştu ve Fransız sanatçılar Amerikalı sanatçılarla beraber buralarda jazz çalıp kendilerini geliştirdiler. Ancak 1970 yılında üretkenlik **Free Jazz** ile birden yok oldu. Kulüpler teker teker kapanmaya başladı, jazz konserleri bir anda bu kültürden çıkıp devasa salonlarla sınırlı kaldı. Bu yıllarda sahneye ünlü be-bop piyanisti **René Urtreger**, solist Claude François ve ünlü saksofoncu ve besteci **François Jeanneau** çıktı. Jeanneau şu anda Paris Konservatuarı'nın jazz bölümü başkanlığını sürdürüyor. Free jazz'ın tozunu yutmaktan kurtulan bir diğer Fransız sanatçı ise **Martial Solal** ve grubu oldu. 80'li yılların fırtınalar yaratan **Romano, Sclavis ve Texier** triosu da 87'de çıkardıkları **"Barney et la note Bleue"** albümüyle jazz tarihine damgalarını vurmuşlardır. Parisli sanatçıların saf Fransız'lardan oluşturdukları grupların varlığı bir Fransız jazz kimliğinin oluşmasında büyük rol oynadı. Birçokları Amerikalı sanatçılarla çalışıp kendi kimliklerini bulmakta zorlanmışlardır. Aslında Paris'in şu anda en büyük problemi bu şehrin sanatçılarının çeşitli nedenlerle şehri terk edip Avrupa'nın ya da Amerika'nın çeşitli bölgelerine taşınıp yaratıcılıklarını burada sürdürmeleri ve bu ülkelerin kayıt şirketleriyle çalışmaları. Paris'te uzun süreler kalıp burada jazz'ı ileriye götürmek sözleri söylendiğinde akla iki unutılmaz isim gelir: **Jean Pierre Rampal** ve **Claude Bolling**. Bu iki sanatçı Paris'te jazz'ın gelişimi, festivallerin düzenlenmesi ve jazz kulüplerinin yaşaması için büyük çalışmalar yapmışlardır.

Yazılanların Ardından...

Şimdi Paris metrosuna binelim ve **Saint Germain des Pres** durağında inelim. Birkaç adım ileride **Le Bilboquet**'yi (geçen sene şehrin en iyisi seçildi) göreceksiniz, orada durun, haftanın herhangi günü burada büyük kalabalığın içerisinde kaliteli jazz dinleyebilirsiniz. Bir diğer kulüp ise zamanında Miles Davis'in de çaldığı **Le Caveau de la Huchette.** Şu anda Paris'te yaklaşık haftanın her günü canlı performans olan 12 tane jazz kulübü bulunmakta, bunların çoğu 60'lı yıllarda kurulup hala jazz'ı yaşatmaya devam ediyor. Bu kulüplerde Fransız sanatçıların performansları çoğunlukta bunun dışında bazılarında serbest günler var. Bu serbest günlerde iyi doğaçlamalar yapılıyor. Paris'in iki büyük jazz festivali var: **Le Festival de jazz de la Villette** ve **le Jazz Festival de Paris.** Paris'te jazz eğitimine de önem veriliyor. Paris Konservatuarı'nı ve **IASJ** (Uluslararası Amerika Jazz Okulları) Paris'in önemli jazz eğitim merkezleri. Bunların yanında Paris'te **Jazz Hot ve Jazz Magazine** adlı iki dergi de sürekli yayınlanıyor.

Jazz geç doğdu ama hızlı büyüyor. Amerika şehirleri dışında dünyanın birçok şehri de jazz'ı besliyor. İnsan, hayatındaki her olguya yaklaştığı gibi jazz'a da, onu **"en iyi"** yapmak için uğraşıyor. Jazz tarihinin her sayfası jazz'a bir adım ileriyi göstermek için var. Ancak jazz'ın gelişimi için "en iyi" aslında hiç kimsenin bilmediği ulaşılmaz nokta olmalı ve nasıl en iyi "**lale**" üretilmesi aslında imkânsız olan "siyah" olanı ise ve insanlar tüm sevgisiyle ona ulaşmak için uğraşıyorsa jazz'ın da her zaman bir **"siyah lale"**si olmalı; Paris gibi tüm şehirlerin sonsuz sevgiyle ulaşmak için çalışacağı...

Gökhan Bulut
bonzotr@hotmail.com

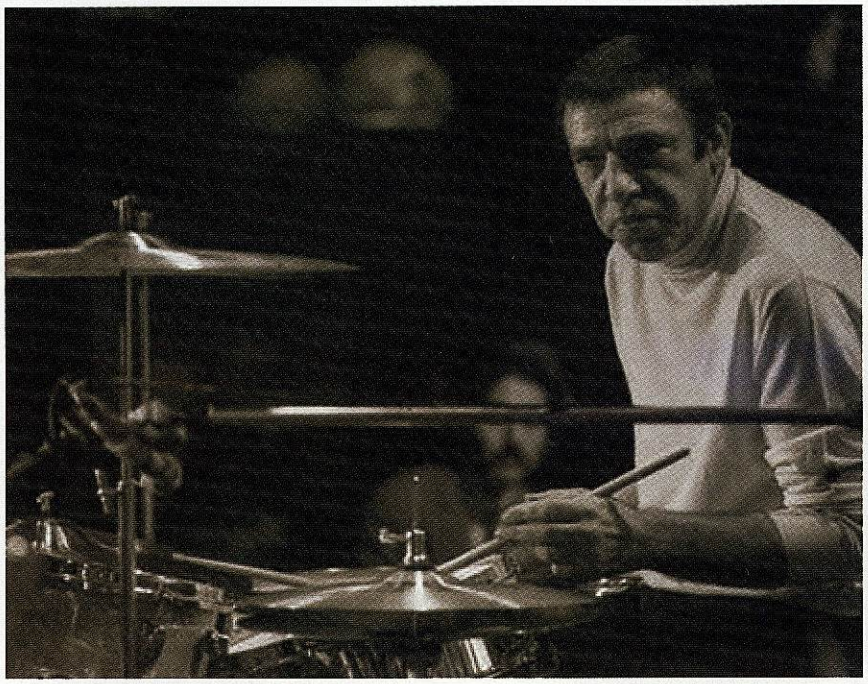

BUDDY'DEN HİZA ALMAK...

Evrendeki herşey, ister canlı ister cansız olsun, mutlaka kendisini diğerlerinden farklı kılan bir özellik taşır. Bu hareket ise ancak "taşımak" fiiliyle ifade edilebilir, çünkü hakikaten bir yüktür bu! İstisnasız her varlık sırtında özel olmanın o ağır yükünü taşımaktadır; ağaçlar, kuşlar, böcekler, vahşi hayvanlar, güneş, yıldızlar vs... Her varlık kendine özgü bu tavırlarıyla, birileri tarafından keşfedilmeyi bekler durur. Kimse tarafından paylaşılmayan yük ise, altındaki hamalı iki büklüm ediverir.Önümüzden zıplayarak geçip duran çekirgeler, ufak bir esintiyi fırsat bilip yapraklarını hışırdatan ağaçlar; sahibinin uzağa fırlattığı bir cismi övülme beklentisi içerisinde ona geri getiren köpekler vs... Hepsinin de ortak derdi: Yüklerini başkalarıyla paylaşmak, ve böylece diğerleri tarafından anlaşılmaktır...

Evet her şey ve herkes fark edilmek ister. Belki mübalağa ettiğimi düşüneceksiniz ama bana sorarsanız bir konser salonundaki izleyiciler bile el çırparak fark edilmek isterler; ne de olsa sahnede olup bitene değer biçme görevleri vardır onların. Tabii müzisyenler de seyirci tarafından fark edilmeye çalışır o esnada. Bu hadise biraz da doğadaki besin zincirini andırır: Fark eden ve fark edilenler vardır. Bu, yaşamsal bir mücadeledir. Bilimadamları, şairler, yazarlar, müzisyenler ise; tüm bu irili ufaklı detayları ortaya koyup, küçük ya da büyük şeylerin hakkını vermek ve değişik açılımlarını anlatmakla görevli olan insanlardır. Bazen bu insanlar sayesinde, tabiattaki küçücük bir varlığın bile göründüğünden daha fazla öneme sahip olduğunu anlarız.

Evet, küçücük şeylerin bile kocaman görevleri olabileceğinin hatırlatılması gerekir birileri tarafından. Böyle söyleyince birden aklıma bir metaforla pireyi deve yapan, ünlü metafizikçi şair John Donne geliyor. Küçük bir pireye iki insan arasında çöpçatanlık yaptırarak, onu bize nasıl da önemsetiyordu?. Neyse sözü fazla uzatmamak gerek, çünkü fark edilme istenci üzerine bir kaç tesbit daha yapacak olursam, eksik tanım yapmak suçuyla sosyoloji uzmanları tarafından yargılanabilirim her an. Onun için meseleyi şöyle özetlemekte fayda var:

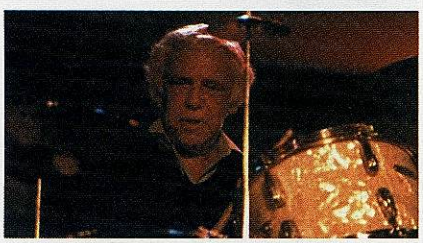

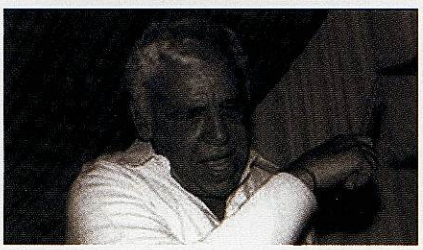

Evrende her varlığın kendine ait özel bir rolü vardır ve her varlık ağzını açmış, diğerleri tarafından takdir edilmeyi bekleyip durur.

Yalnız şunu belirmekte fayda var, bir şeyin gerçek değerine kavuşturulması da öyle ufak tefek bir mesele değildir ve herkes tarafından kolayca başarılamaz. Çünkü fikirlerin önünü tıkayan büyük engeller de vardır çoğu zaman. Evet, doğru tahmin ettiniz, elbette önyargılardan bahsediyorum. Yapılan güzel işlerin anlaşılmasını geciktiren ve bazen büyük olanı bile küçük gösterme eğilimindeki önyargılardan söz ediyorum. Sanat dalları veya çeşitli meslek branşları üzerine sarf edilen ve bunlarla özdeşleşip, adeta üstlerine birer etiket gibi yapışan boş sözler. Çoğu zaman da bu branşların kendilerini kanıtlamasını daha da zor hale getiren bir takım tekerlemeler! Ön yargı çok dirençlidir ve ancak lider ruhlu, güçlü insanlar tarafından kırılabilir. Yani birilerinin standart duruşun ötesine geçmesi, deyim yerindeyse bir adım öne çıkması gerekir; hani önyargıların bile önüne!

Müzik adına kafalarda kalmış bir önyargı da, davulcuların sırf birer eşlikçi oldukları yönündedir. Halbuki davulcu orkestranın en özverili elemanlarından biridir. O kadar özverilidir ki, gürültüyle beslenen o dev enstrümanı konu komşuya çaktırmadan bir şekilde çalmayı başarır. Ne yapar ne eder mağdur etmez orkestrasını, işi zamanında yetiştirir. Bel kemiğidir müzik ekiplerinin. Taşıması, kurması bile zordur davul denen bu aletin. Yani, epeyce bir mücadele vermek gerekir tam bir davulcu olabilmek için. Bilinçsiz bir yargıdır bu, ama önde duran bir yargıdır; aslında önde dururdu demek daha doğru olur. Şimdi davulcu olmak hala zor, ama bu işe uğraşanlar eskisi gibi anti kahraman konumunda değiller.

Yıllar önce bağımsız davulculuk veya davulcuların sek dinlenilmesi diye yaygın bir müzikal anlayış yoktu. Arkalarda işi götürürlerdi genellikle. Şimdi "davulcuya kız verilir mi verilmez mi?" tartışmasına girmenin hiç bir gereği yok belki ama evvel zaman içinde, davulculara bir kaç örnek haricinde öyle uzun uzadıya sololar yapma fırsatı verilmediği de açık. Tam olarak şöyle de diyebiliriz: müziğin davul ekseninde döndüğüne çok sık rastlanmazdı eskilerde; genelde davulcu müziğin güdümünde çalışırdı. Davul sanatı arasıra yapılan ufak tefek sololarla kendisini fark ettirebilirse ettiriyordu. Sözün kısası davul, çoğunluk tarafından bir eşlik enstrümanı olarak kabul gördü yıllar boyunca.

Artık günümüzde herkes biliyor davulun solo bir enstrüman olarak da çok önemli bir yerinin olduğunu. Davul, halk arasında "bateri" diye de bilinen bu alet, artık müzik dünyasının en gözde enstrümanlarından birisi haline gelmiş durumda. Bu heybetli enstrüman ciddi bir değişim sürecine girmiş ve bağımsız olarak dinlenebileceğini de kanıtlamıştır. Hatta teknolojiyle de desteklenerek neredeyse bir konseri bile tek başına çıkartabilen, üzerinde ritmik ve melodik komposizyonlar üretilebilen, müstakil bir şov enstrümanı durumuna geldiğini bile söyleyebiliriz. En az iki bas, irili ufaklı onlarca zil, orasından burasından mikrofonlar sarkan kocaman davullarla çıkılıyor sahnelere. Bunların çoğu da bir müzik aletinden ziyade, teknoloji harikası uzay mekiklerini andırıyor. Ve bu enstrümanların sahneye kurulması, neredeyse gökdelen yapımından bile daha uzun sürüyor. Çıkan sesler de artık eskilerden çok farklı. Elbette daha gelişkin ve daha temiz. Şimdi tutup "nerede o eskiler?" çığırtkanlığı yapmaya gerek bile olmadığını düşünüyorum. Bence müziğin yenisi de makbul eskisi de, bu yeni düzeneklerin de kendilerine has bir ruhu var aslında. Sorgulamak için değil, sırf nereden nereye gelinmiş, bunu hatırlamak için söylüyorum bunları. Ve böyle devasa davullardan bahsedince, ister istemez eski ustalar ve onların alet edevatlarıyla, yeni düzeneklerin ve yeni anlayışın bir karşılıştırması geliyor insanın aklına.

Aslında davulla ilgili bir konu içerisinde geçen, "eski" ve "usta" kelimeleri benim aklıma direkt olarak Buddy Rich'i getiriyor. Sanırım bu konudaki saplantım yüzünden olsa gerek. Tüm ritm severlerin de böyle bir saplantılarının olduğunu düşünüyorum. Bir anda onun ne kadar da mütevazi bir ekipmana sahip olduğunu hatırlıyorum (mütevazi dediysem o zamanın şartlarına göre epeyce de donanımlı sayılır). Tek alto, bir iki tane zil, bir tek bas davul. Buna rağmen çıkan sesler sanki 5- 10 kişi birden çalıyormuş gibi bir izlenim yaratıyor insanda. Tam anlamıyla bileğine kuvvet denecek türde. Ama o Buddy Rich işte! Zaten böyle üstün meziyetleri olmasaydı, manevi varlığı ve davul üzerinde yaptığı parlak keşifler ta günümüze kadar taşınır mıydı? O ve onun gibiler, büyük orkestranın önüne fırlayıvermeseler, şimdiki zaman davulcularının önü bu kadar açık olur muydu acaba? Elbette hayır. Buddy Rich ve onun gibi düşünen çağdaşlarına borçlu olunan şey, kesinlikle ritm dünyasına kazandırdıkları bağımsızlık bilincidir.

Buddy Rich bagetleriyle sadece derileri dövmekle kalmayıp, aynı zamanda orkestrasının yönetimini de üstlenmiş olan büyük bir ustadır. Şimdi gidip davul çalan bir kişinin evine baskın yapsak, ele geçireceğimiz şeyler; öncelikle bir davul, çeşitli çap ve ebatlarda bagetler, aralarında örgüt lideri Buddy Rich'in görüntü ve ses kayıtlarının da bulunduğu bir takım videolar olur. Çünkü Buddy sadece kendi orkestrasının değil, ardından gelen çoğu davulcunun lideri konumundadır hala. Eski olsun yeni olsun, her davulcu hâlâ haz duyar onun çaldığını dinlemekten ve onu kendisine örnek alır. O tam bir devrimcidir. Enstrümanını bir isyan çıkarmak istercesine, bağıra çağıra çalan bir ustadır. Sorumluluk gerektirir onu izlemek; sırf sol elinin hareketlerini anlayabilmek için bile özel ve uzun bir çaba sarf etmek zorundasınızdır.

Buddy çocukluğunu yaşamayı bile kendisine lüks görmüş, hiç zaman kaybetmeden, henüz bebek yaşlardayken başlamıştır ritm serüvenine. Onun kendini doğumundan ölümüne kadar enstrümanına adamış bir kişi olduğunu söylebiliriz. Onunla birlikte enstrümanı da en ufak ayrıntısına kadar öne çıkmıştır. Davulunu her tarafını ayrı bir müzik aleti gibi kullanmıştır; hatta bagetlerini bile bir ritim aletine dönüştürmüştür kimi zaman. Trampet kasnağının sadece deriyi gerginleştirmek işine yaramadığını, istendiğinde onun da bir müzik aleti olabileceğini ispat etmiştir. Çalarken kan ter içinde kalışı ve sahnede açığa çıkardığı enerjiyle, yepyeni bir sahne performansı denklemi koymuştur ortaya. Rock, Fusion, Jazz, Pop... hiç farketmez, hemen her alandaki davulcular ondan koca koca fikirler alıp kendi yollarını çizmişlerdir. Montreal de sahneye çıkan John Bonham (Led Zeppelin) gibi son derece özgün bir davulcu bile, daha önce Buddy'nin de çalmış olduğu sahneye adım atmaktan duyduğu kıvancı çekinmeden dile getirebilmiştir.

Buddy Rich yenilikçidir ve araştırmacıdır. Vurmalı çalgıların farklı biçimleriyle de ilgilenmiştir. Tabla çalmıştır Hindistanlı tabla ustalarıyla birlikte, bu hayli enteresan bir bakış açısıdır o dönem için. Bu yüzden, onun ardından gelen çoğu bağımsız davulcunun, kendi stilini oluştururken Buddy'den hiza aldıklarını fark etmemek mümkün değildir. Kısacası onun bu sentezleme yeteneği bile başlıbaşına bir referans noktası olmuştur.

Dave Weckl, Dennis Chambers, Steve Gadd gibi bağımsızların çoğu, gerek eğitim CD'lerinde gerekse röportajlarında, yani buldukları her fırsatta onun ismini anarlar ve onun camia için olan önemini belirtirler. Sözleşmiş gibi, mutlaka söylerler onun ismini. Bu, felsefe konusu açıldığında, dönüp dolaşıp istemsiz olarak Aristoteles isminin zikredilmesi gibi bir şeydir. Çünkü hakikaten Buddy Rich bir okuldur, anayasa gibidir, hemen her davulcu için başvuru noktasıdır. Hatta bu anma işi o kadarcıkla da kalmaz, şimdiki zaman davul ustaları toplanıp onun adına anma konserleri düzenlerler ikide bir.

Yazıya başlarken, her varlık özellik sahibidir ve bu bir yüktür; ve fark edilmemek varlıkların belini büker dedim ya, işte Buddy Rich davulun sırtından bu ağır yükü alan bir büyük bir ustadır. Şimdilerde ise bu yük bir sürü insan tarafından taşınıyor. Herkes bağımsız bir davulcuyu önsıralardan izleyebilmek için konser salonlarını hınca hınç doldurabiliyor. Bu konuda önyargı filan kalmadı artık.

Bu büyük usta, 1987 yılı Nisan ayında, kendi kontrolünün dışında hareket eden kalp ritmine yenik düşmüştür ve yaşamına veda etmiştir. O şimdi aramızda değil, ama neyse ki elimizde ona dair bir iki materyal kalmış durumda. En azından her davul severin, onun Montreal Jazz Festivalinde sergilediği performansı izlemesini tavsiye edebiliyoruz.

Derleyen: Ali Sönmez
(alisonmezjazz@hotmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"Jazz isn't dead, it just smells funny! / Jazz ölmedi; sadece tuhaf kokuyor!" - Frank Zappa

Genç Koleksiyoncu: ROY ELDRIDGE

30 Ocak 1911'de Pennsylvania eyaletinin Pittsburgh kentinde doğan David Roy Eldridge, müziğe altı yaşındayken piyano çalarak başladı. Daha sonra davul çalmayı öğrenen Roy, 12 yaşındayken trompete ilgi duydu. Saksofon çalan ağabeyi Joe'nun verdiği saksofon ve klarinet metodlarını trompete uygulamaya çalışan genç her gün saatlerce çalışarak kendine özgü bir trompet tekniği oluşturdu. İşin ilginç yanı, bu ilk dönemlerde Eldridge, trompetçilerden ziyade Benny Carter ve Coleman Hawkins gibi saksofoncudan etkileniyordu. 16 yaşındayken karnaval ve panayırlarda çalarak profesyonel müzik yaşamına atılan delikanlı, daha sonra yöresel gruplarla turneye çıktı. Pittsburgh'a geri döndükten sonra da, Roy Elliot takma adıyla ilk grubunu kurdu. 1928 yılında Horace Henderson'un Dixie Stompers adlı orkestrasında sekiz ay çalan ve bu sırada Coleman Hawkins'in saksofon sololarını trompete uyarlamasıyla dikkat çeken Roy Eldridge, 1930'un Kasım ayında New York'a gitti. Müzik yaşamını o dönemde Jazz dünyasının merkezi sayılan bu kentte sürdürmeye karar veren Eldridge, birkaç yıl içinde, özellikle hızlı tempoda ve tiz perdelerde enstrümanına olan hakimiyertiyle tanındı. Rekabetin acımasız olduğu New York'ta aranılan bir müzisyen olmayı başaran Eldridge'e o dönemde, kısacık boyu yüzünden, saksofoncu Otto Hardwick tarafından, "Little Jazz" (Küçük Jazz) lakabı takılmıştı. İnanılması güç olsa da, 1932 yılına kadar Louis Armstrong'u dinleme fırsatı bulamamış olduğu söylenen Roy Eldridge, Armstrong'un Jazz'a getirdiği yeniliklere ilgi duydu ve kendini sürekli geliştirdi. 1930'lu yılların ilk yarısında Teddy Hill, Bill McCanney, Teddy Wilson ve Fletcher Henderson'un orkestralarında görev alan Eldridge, 1936 yılının Eylül ayında, Chicago'daki ünlü Three deuces kulübünden aldığı iş teklifi üzerine, sekiz kişilik kendi orkestrasını kurdu ve iki yıl sürecek bu kulüp performansları her gece radyoda da yayınlanmaya başladı. 1938'in Ağustos ayında orkestrasıyla New York'a giden ve ünlü Savoy balo salonunda çalan sanatçı, daha sonra bir süre için müziği bıraktı ve radyo ses mühendisliği eğitimine başladı. Müziğe geri dönüp orkestrasını yeniden topladıktan sonra, Famous Door, Arcadia Ballroom, Apollo Theatre gibi dönemin gözde Jazz mekanlarında sahneye çıkan Eldridge'in o dönemde orkestrasına şarkıcı olarak seçtiği isim ise Billie Holiday'den başkası değildi! 1940 yılına gelindiğinde, dudağı yarıldığı için artık eskisi kadar iyi çalamayan Louis Armstrong'u bile geride bırakarak Jazz dünyasının en başarılı trompetçisi olan Roy Eldridge, fırsat buldukça farklı gruplarla da plak çalışmaları yaptı. Bunlar arasında, dönemin en başarılı alto ve tenor saksofoncuları sayılan Benny Carter ve Coleman Hawkins'in de yer aldığı The Chocolate Dandies adlı grup ta vardı. Şöhreti hızla artan Eldridge 1941 yılının başında, davulcu Gene Krupa'nın büyük orkestrasına katıldı. Sadece beyaz müzisyenlerden oluşan bu orkestrada tek zenci olması yüzünden özellikle turnelerde büyük sıkıntı çekmesine rağmen, orkestranın dağıldığı 1943 yılına kadar bu toplulukla çalıştı. Trompetçinin, orkestranın solisti Anita O'Day'le birlikte seslendirdiği "Let Me Off Uptown" adlı parça, o dönemin en fazla ilgi gören plaklarından biri olmuştu. Gene Krupa Orkestrası'nda çalışırken, Krupa'nın orkestrayı idare etmesi gereken parçalarda onun yerine davul da çalan Roy Eldridge'in repertuarının temel taşlarından bir diğeri de, yine ilk kez Gene Krupa ve Orkestrası'yla seslendirdiği bestesi "Rockin' Chair" olmuştu. Krupa'nın uyuşturucu bulundurmaktan tutuklanması ve buna bağlı olarak orkestrasının dağılması üzerine, Eldridge, 1943'ün Haziran ayında bir kez daha kendi orkestrasını kurdu. New York, Toronto ve Chicago'da konserler veren bu topluluğu da bir yılda dağıtan ve 1944 yılının Ekim ayında, yine sadece beyaz müzisyenlerden oluşan Artie Shaw'un büyük orkestrasına katılan trompetçi, bu ekiple birlikte yine kendisiyle özdeşleşecek bir parça olan "Little Jazz"ı kaydetti. Turnelerde ve çalıştıkları lokallerde sürekli karşılaştığı ırk ayrımcılığı yüzünden 1945'in Eylül ayında Artie Shaw Orkestrası'ndan ayrılan ve ABD'de bir daha beyaz müzisyenlerle çalışmaya tövbe eden Roy Eldridge yeniden kendi orkestrasını kurdu. Chicago, New York ve California'da konserler vermesine rağmen, bir süre sonra iflasın eşiğine gelen trompetçi, 1947 yılında büyük orkestrasını dağıttı ve müzik çalışmalarını küçük bir grupla sürdürmeye başladı. Ama Bebop akımının hızla yayılması ve big band'lerin çöküşü, Swing döneminin en başarılı trompetçisi sayılan Roy Eldridge'in tahtını temelinden sarsmıştı. Jazz dünyasında esen yepyeni rüzgarlara karşı ne yapacağını bilemeyen ve müzik yaşamının başlangıcında onu taklit eden Dizzy Gillespie'nin ön plana çıkmasıyla bir anda demode olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan Eldridge, 1950 yılının Nisan ayında Benny Goodman'la birlikte bir Avrupa turnesine katıldı. Bu turnenin ardından ABD'ye dönmek yerine Paris'te kalmayı yeğleyen sanatçı, kendi başına dolaştığı İskandinav ülkelerinde de konserler verip bazı plak kayıtları yaptı. 1951 yılının Nisan ayında New York'a geri dönen Roy Eldridge, Avrupa'da geçirdiği verimli, huzurlu ve keyifli aylar boyunca yeniden moraline kavuşmuştu. İlk kez 1949 yılında katıldığı Jazz at the Philharmonic konseri sayesinde tanıştığı plak prodüktörü Norman Granz'la Paris'te bir anlaşma imzalayan trompetçi, 10 yıl süreyle Granz'ın menajerliği altında ilginç projelere imza attı. Çaldığı pek çok enstrümanın arasına Paris'ten satın aldığı flügelhornu da katan Eldridge, 50'li yıllar boyunca Norman Granz'ın plak şirketi Verve için, Coleman Hawkins, Lester Young, Benny Carter, Ben Webster, Johnny Hodges, Flip Phillips gibi saksofon ustalarıyla, yeni akımlara karşı Mainstream Jazz'ın nüvesini oluşturan pek çok plak doldurdu ve 40'lı yılların sonunda inişe geçen kariyerine yeni bir ivme kazandırdı. Değişen zevklere rağmen, kendi özgün tarzını korumanın, çağa ayak uydurmaktan daha önemli olduğunu biliyordu. Nasıl bir zamanlar o, etkisinde kaldığı Louis Armstrong'u tahtından ettiyse, onu taklit ederek işe başlayan Modern Jazz'ın yeni ilahı Dizzy Gillespie'nin de trompet tahtını ondan devralmasını da artık kabullenmişti. Öyle ki 1954 yılının Ekim ayında, Norman Granz onları "Roy & Diz" albümünde biraraya getirdi; hatta bir parçada birlikte vokal bile yaptılar! Zaten aralarında sadece altı yaş fark olan bu iki değerli müzisyen arasındaki ağabey-kardeş ilişkisi, daha uzun yıllar sürecekti. 1950'lerin ikinci yarısında genellikle Coleman Hawkins'le beraber çalışan ve trompetin yanısıra davul ve piyano çaldığı albümler de dolduran Roy Eldridge, 1960'lı yıllara ise öncü kontrbasçı Charles Mingus'un liderliğinde kaydettiği çizgidişi bir albümle girdi. 60'lı yılların özellikle Mainstream Jazz için oldukça verimsiz bir dönem olması ünlü trompetçinin çalışmalarını da etkilemişti. 1963-65 arasında şarkıcı Ella Fitzgerald'la çalışan Eldridge, 1966 yazında birkaç aylığına Count Basie Orkestrası'na katıldı; ardından da West Coast akımının sevilen isimlerinden California'lı tenor saksofoncu Richie Camuca'yla bir beşli kurdu. Müzik çalışmalarını 1970'li yıllarda da başarıyla sürdüren Roy Eldridge, bu dönemde New York'ta Jimmy Ryan'ın kulübünde sürekli olarak çalışırken, Norman Granz'ın yeni plak şirketi Pablo için de albümler doldurdu. Bu yıllarda gerek ABD'de, gerekse dünyanın farklı köşelerinde turnelere çıkan ve festivallere katılan usta trompetçi, 1978'in Haziran ayında, dönemin ABD başkanı Jimmy Carter'ın Beyaz Saray'da verdiği Jazz partisine davet edildi. 1980 yılının Aralık ayında geçirdiği bir kalp krizinin ardından felç olup müziğe veda etmek zorunda kalmasına rağmen, zaman içinde iyileştikçe, tıpkı Louis Armstrong gibi, şarkı söyleyerek de olsa Jazz dünyasına sınırlı bir dönüş yaptı. Artık klişeleşmiş bir tanıma göre, Jazz trompette Louis Armstrong ile Dizzy Gillespie arasında bir köprü oluşturan Roy Eldridge, 26 Şubat 1989'da New York'ta yaşama veda etti... 50 yılı aşan müzik yaşamı boyunca kaliteden ödün vermeden doğru bildiği çizgide yürümeyi seçen Jazz'ın bu küçük devinin kaydettiği albümler arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de birer ay-yıldızla işaretledik. Her bölümde öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtları ise birer okla vurguladık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

- ➲ Little Jazz (1935-40) COLUMBIA CK 45275
- * Little Jazz - Jazz Archives No: 44 (1935-44) EPM MUSIQUE JA 158362
- ➲ An Introduction to Roy Eldridge – His Best Recordings (1935-46) BEST OF JAZZ 4051
- * After You've Gone (1936-46) GRP-DECCA JAZZ 605 ☪
- * Little Jazz 1950-1960 GIANTS OF JAZZ 53187 ☪
- ➲ Little Jazz - The Best of the Verve Years (1951-60) VERVE 523338 ☪

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

- * On Keynote (1944) VERVE 830923
- ➲ Roy Eldridge & The Swing Trumpets (1944) MERCURY 830923 (2 CD)
- ➲ Roy and Diz (w/ Dizzy Gillespie) (1954) VERVE 521647 ☪
- ➲ Just You, Just Me – Live in 1959 (w/ Coleman Hawkins) (1959) STASH CD 531
- * Swingin' On The Town (1960) VERVE MGV 8389
- * The Nifty Cat (1970) NEW WORLD 349
- ➲ Mexican Bandit Meets Pittsburg Pirate (w/ Paul Gonsalves) FANTASY/OJC OJCD-751
- * Decidedly (1975) FANTASY 5314
- ➲ Montreux 77 (1977) PABLO/OJC OJCD-373

DERLEME / KOMPLE SETLER

(Tuzu kuru Little Jazz hayranları için!)

- * Little Jazz (1935-52) AVID 137 (3 CD)
- ➲ Little Jazz – Trumpet Giant (1935-53) PROPER BOX 69 (4 CD) ☪
- ➲ The Complete Verve Roy Eldridge Studio Sessions (1951-60) MOSAIC/VERVE 163602 (7 CD)

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

FASCINATING RHYTHM

Söz: Ira Gershwin
Müzik: George Gershwin

Got a little rhythm, a rhythm, a rhythm
That pit-a-pats through my brain;
So darn persistent,
The day isn't distant
When it'll drive me insane.
Comes in the morning
Without any warning,
And hangs around me all day.
I'll have to sneak up to it
Someday, and speak up to it.
I hope it listens when I say:

Fascinating Rhythm,
You've got me on the go!
Fascinating Rhythm,
I'm all a-quiver.

When a mess you're making!
The neighbours want to know
Why I'm always shaking
Just like a flivver.

Each morning I get up with the sun -
Start a-hopping,
Never stopping -
To find at night no work has been done.

I know that
Once it didn't matter -
But now you're doing wrong;
When you start to patter
I'm so unhappy.

Won't you take a day off?
Decide to run along
Somewhere far away off -
And make it snappy!

Oh, how I long to be the man I used to be!
Fascinating rhythm,
On won't you stop picking on me?

ANYTHING GOES

Söz ve Müzik: Cole Porter

In olden days a glimpse of stocking
Was looked on as something shocking
Now heaven knows, anything goes

Good authors too who once knew better words
Now only use four letter words writing prose
Anything goes

The world has gone mad today
And good's bad today
And black's white today
And day's night today
When most guys today that women prize today
Are just silly gigolos

So though I'm not a great romancer
I know that you're bound to answer
When I propose, anything goes

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00-24:00 arası, TRT Radyo 3'te.
2005 yılı boyunca her hafta, önemli derleme albümler, ara anonsuz ve kesintisiz olarak yayınlanıyor.

7 Ekim	Giants of the Blues and Funk Tenor Sax (1)
14 Ekim	Giants of the Blues and Funk Tenor Sax (2)
21 Ekim	Giants of the Blues and Funk Tenor Sax (3)
28 Ekim	The Blue Note Years (1)
4 Kasım	The Blue Note Years (2)
11 Kasım	The Blue Note Years (3)
18 Kasım	The Blue Note Years (4)
25 Kasım	The Blue Note Years (5)
2 Aralık	The Blue Note Years (6)
9 Aralık	The Blue Note Years (7)
16 Aralık	The Blue Note Years (8)
23 Aralık	The Blue Note Years (9)
30 Aralık	The Blue Note Years (10)

BİR KİTAP / BİR VİDEO

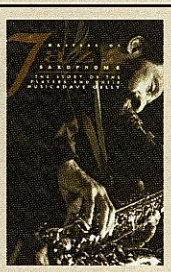

MASTERS OF JAZZ SAXOPHONE
The Story of the Players and Their Music

Editör: Dave Gelly
Miller Freeman Books, İngiltere, 2000
ISBN: 0-87930-622-X
224 sayfa
Ciltli
25 £

Jazz'da ilk dönem saksofonculardan başlayarak, günümüzün çağdaş müzisyenlerine uzanan içeriğini, 15 farklı yazar tarafından kaleme alınmış bölümlerde, müzisyenlerin birbirinden nefis fotoğrafları ve plak kapaklarıyla süsleyen, görselliğe ağırlık veren büyük boy tasarımıyla, Jazzseverlerin sayfalarını karıştırmaktan büyük keyif alacakları bir kitap. İçerdiği yorumlar belki yeterli derecede kapsamlı olmasa da, Jazz saksofonun kısa ve derli toplu bir tarihçesini merak edenlere rahatlıkla tavsiye edilebilecek bu başucu kitabının sonuna, sözü edilen müzisyenlerin dinlenilmesi önerilen albümlerinin listesi de eklenmiş. Kitabın bölüm başlıkları ve yazarları şöyle: The Saxophone Breaks Through (Dave Gelly) / Coleman Hawkins (Loren Schoenberg) / Swinging Out (Richard Cook) / Still Swinging (Peter Vacher) / Lester Young (Dave Gelly) / Charlie Parker (Brian Priestley) / Bebop Saxophones (Richard Palmer) / The Cool Sound (Alun Morgan) / Stan Getz & The Brothers (Jim Tomlinson) / Honkers & Screamers (Tony Russell) / Sonny Rollins (Richard Palmer) / The Hard Boppers (Ronald Atkins) / Soul Saxohones (Keith Shadwick) / John Coltrane (Brian Priestley) / The Modalists (Keith Shadwick) / Post-Bop Individualists (Ronald Atkins) / Ornette Coleman (Alyn Shipton) / Free Jazz (Steve Day) / Michael Brecker (Mark Gilbert) / Fusion: Switched-on Saxophone (Mark Gilbert) / Crossover and Smooth Jazz (Kevin Alexander) / European Voices (Michael Tucker) / The New Swing (Dave Gelly) / Contemporary Traditionalists (Frank Griffith) / The Future of Jazz Saxophone (Mark Gilbert). İşin en güzel yanı, yurtdışından taşınması ağır olabilecek bu kitabı İstiklal Caddesi'ndeki Ada Kitapevi'nde, % 50 ucuzluk bölümünde 30 YTL'ye edinmenizin mümkün olması!

M.J.Q. PLUS
DAVE BRUBECK & THAD JONES - MEL LEWIS
20th Century Jazz Masters

Idem Home Video
IDVD 1048
Andorra/ABD, 2003
(1961/1962/1968)
88'; Siyah-Beyaz; 1.33:1; Mono
DVD Region 0 / PAL & NTSC
16.99 £ / 24.95 $

Yakın geçmişte ABD'de tek performanslık video kasetler olarak piyasaya sürülen, Ralph Gleason'ın 1960'lı yıllarda TV'de canlı olarak yayınlanan 30 dakikalık Jazz programları, artık 3 performansı biraraya toplayan DVD'ler biçiminde, "20th Century Jazz Masters" logosu altında, Andorra kökenli Idem şirketi tarafından yayımlanıyor. Bu dizi kapsamında ABD, İngiltere ve AB'de piyasaya sürülen bu DVD'de, Jazz'ın "Cool" ve "Third Sream" yönünü yansıtan iki grubu ile modern bir big band'i izliyoruz. Görüntü ve ses kalitesi pek iyi olmayan (ancak video kaset kalitesinde!) bu DVD'de, aşağıda dökümünü verdiğimiz parçaların icrası dışında, Gleason'ın müzisyenlerle yaptığı sohbetler de yer alıyor. MODERN JAZZ QUARTET: John Lewis (piyano), Milt Jackson (vibrafon), Percy Heath (bas), Connie Kay (davul); kayıt tarihi: 16 Mayıs 1962; The Golden Striker; If I Were Eve; Winter Tale; Lonely Woman / DAVE BRUBECK QUARTET: Dave Brubeck (piyano), Paul Desmond (alto saksofon), Gene Wright (bas), Joe Morello (davul); kayıt tarihi: 17 Ekim 1961; Take Five; (It's a) Raggy Waltz; Castilian Blues; Waltz Limp; Blue Rondo a la Turk / THAD JONES - MEL LEWIS ORCHESTRA: Thad Jones (kornet, flügelhorn, şef), Snooky Young, Richard Williams, Randy Brecker, Danny Moore (trompet); Garnett Brown, Benny Powell, Jimmy Knepper, Bob Brookmeyer (trombon); Jerry Dodgeon (alto saksofon); Jerome Richardson (alto & soprano saksofon); Seldon Powell, Eddie Daniels (tenor saksofon); Pepper Adams (bariton saksofon); Roland Hanna (piyano); Richard Davis (bas); Mel Lewis (davul); kayıt tarihi: 22 Nisan 1968; Just Blues; st. Louis Blues; Kids Are Pretty People, Don't Get Sassy.

Jazz Sözlüğü

S

Standard – Müzik repertuarının vazgeçilmez temel unsurlarından biri kabul edilen şarkı ya da parça. Jazz'da standartlar, müzisyenlerin doğaçlama yapmak için temel olarak aldıkları melodilerdir. Her Jazz türünde standartlardan yararlanılmıştır. Örnek olarak, Klasik (Geleneksel) Jazz'da "When the Saints Marching In", Swing döneminde "I Got Rhythm" gibi popüler müzikal parçaları, Bebop döneminde ise "How High the Moon" sayılabilir.

Step – (Sözlük anlamı: Adım; dans adımı; ilerlemek) **Crab Step** – 20. yüzyılın başından bir dans; **Cross-Eyed Step** – Swing döneminden bir dans; **Step it up and go** – Kıçını kaldır ve ortadan yok ol; defolup git ("*Step it up and go*" – Brownie McGhee)

Stick – (Sözlük anlamı: Sopa, ince dal, baston; batırmak, saplamak, sokmak) **1.** Marihuana, sarma; **2.** Hit parça; **3.** Fahişe; **4. Blackstick / gobstick / liquorice stick**'ten kısaltma olarak: klarinet; **5.** Çalışmak, işinde başarılı olmak ("*Are You Sticking?* – Duke Ellington)

Stock – (veya **Stock Arrangement**) Ticari, geleneksel düzenleme; yaratıcılıktan çok genel geçerliğe önem verilen, (sanki eldeki stoktan çıkarılan) standart bir düzenleme.

Stomp – 1. Dinleyenleri harekete geçirmek için çalınan canlı, hızlı parça ("*King Porter Stomp*" – Jelly Roll Morton); 2. Dans etmek, ayakla tempo tutmak ("*Stompin' at the Savoy*" – Chick Webb); **Stomp Off** – Bir parçayı çalmaya başlamadan önce orkestraya ayakla ritm vermek ("*Stomp Off, Let's Go*" – Erskine Tate)

Storyville – New Orleans'ın 1897'den itibaren fahişeliğe kanuni olarak izin verildiği genelevler bölgesi. Jazz müziğinin, 20. yüzyılın başında, French Quarter'ın hemen dışında bulunan bu bölgedeki evlerde, müşterileri eğlendirmek için çalan müzisyenler tarafından geliştirildiği efsanesi yaygındır. 1917 yılının Ekim ayında bahriyelileri sefahatten korumak amacıyla Donanma Komutanlığı'nın isteği üzerine kapatılan Storyville'de çalışan ve artık işsiz kalan müzisyenlerin, Missisipi'de işleyen buharlı gemilerle kuzeye St. Louis ve Chicag'ya uzandıkları ve Jazz'ın böylece bu kentlere yayıldığı da çok savunulan iddialar arasındadır. Bu bakımdan Jazz başlangıcında sefahatle birlikte anılan, şeytani bir müzik olarak görülmüştür (bkz: **Jazz** sözcüğü)

Storyville Club – 1954'te Newport Jazz Festivali'nin, 1970'te New Orleans Festivali'nin ve 1974'te Nice'te Grande Parade du Jazz'ın öncülüğünü yapacak olan piyanist ve emprezaryo George Wein tarafından, 1950 yılında Boston'da açılan ünlü Jazz kulübü.

Straight – (Sözlük anlamı: Doğru; düz) **1.** Cinsel tercihleri "normal" olan, heteroseksüel; **2.** Alkol içerken Sek; **3.** Jazz unsurlarıyla "deforme edilmemiş", klasik tarzda müzik; **4.** Vibratosuz; **5.** Sürekli; bir mekanda bir gecelik değil de örneğin bir hafta her gece arka arkaya çalmak için kullanılır; **Play Straight** – Temaya sadık kalarak, doğaçlama yapmadan çalmak. Bunun uzantısı olarak, sıradan, ticari, tadsız tutsuz birşeyler çalmak.

Street – (Sözlük anlamı: Sokak, cadde, yol) **The Street** – New York'ta, Swing döneminden 60'lı yıllara kadar, Jimmy Ryan's, Famous Door, Three Deuces ve The Onyx gibi ünlü Jazz kulüplerinin yoğun olarak bulunduğu 52. Sokak (özellikle 5. ve 6. Cadde'lerin - 6. Cadde'ye resmi olarak "Avenue of the Americas" denir - arasındaki bölgesi) ("**Swing Street**" ile eş anlamlı); **Sunny Side of the Street** – (Sözlük anlamı: Sokağın güneşli yanı) Güzel, tatlı hayat ("*On the Sunny Side of the Street*" – Louis Armstrong)

Stride – (Sözlük anlamı: Uzun adım) Ragtime ve Harlem kökenli, 1920-30 arasında popüler olan bir piyano çalma stili. Ritm hattını sağlamlaştırmak için, sol elde mezürün birinci ve üçüncü vuruşunda tek nota, ikinci ve dördüncü vuruşunda akor çalmaya dayanır. Bu tarzın en önemli piyanistleri arasında Eubie Blake, James P. Johnson, Willie "The Lion" Smith, Fats Waller ve Joe Turner sayılabilir.

Stritch – Rahsaan Roland Kirk'ün kullandığı garip enstrümanlardan biri olan, bir tür kıvrımsız alto saksofon. Diğer garip enstrümanı için bkz. **Manzello**.

Strings – (Sözlük anlamı: Teller; telli çalgılar, yaylı çalgılar) Jazz'da gitar ve kontrbas ilk zamanlardan beri önemli ritm enstrümanları sayılmasına, keman da özellikle Stephane Grappelli öncülüğünde Jazz'da yer bulmasına karşın, keman, viola ve çelloların yer aldığı büyük orkestra yaylılarıyla çalmak ve kayıt yapmak biraz hor görülmüştür. Oysa Charlie Parker'dan Coleman Hawkins'e, Billie Holiday'den Kenny Burrell'e kadar pek çok müzisyen yaylılar eşliğinde çok başarılı kayıtlar yapmışlardır.

Stroll – (Sözlük anlamı: dolaşma, gezme, gezinti) 1. New York'ta 7. Cadde'nin takma adı; bundan kaynaklanarak sokak, cadde; 2. Kaldırım; ve üstünde çalışan fahişe; 3. Ritm seksiyonda piyanosuz çalma; 4. Öncülüğü 1957 yılında Chuck Willis tarafından yapılan bir tür dans ("*Strollin'*" – Champion Jack Dupree)

Struggle – (Sözlük anlamı: Mücadele; çabalama) 1. İyi çalmaya çalışırken becerememe; 2. Kirayı ödemek için katılanlardan para toplanan parti ("**Rent Party**" ile eş anlamlı); 3. 20'li yıllarda popüler bir slow dans ("*Monday Struggle*" – Albert Ammons)

Sunset – **1.** Daha sonra Louis Armstrong'un menajeri Joe Glasser'ın 1920'lerde Chicago'da işlettiği kulüp ("*Sunset Café Stomp*" – Louis Armstrong); **2.** Piney Brown'ın Kansas City'de işlettiği, şarkıcı Joe Turner'ın barmenlik yaparken arada sahneye fırlayarak gür sesini ortaya koyduğu kulüp.

Sweet – (Sözlük anlamı: Tatlı, şekerli; hoş, sevimli) 1930'lu ve 40'lı yıllarda Jazz'da **Hot**'ın (bkz. bu sözcük) karşıtı olarak ticari, yaratıcılık içermeyen, insanın içini bayan yorumlar için kullanılmıştır.

Swing – (Sözlük anlamı: sallamak, sallanmak; çevirmek; salıncak) **1.** Jazz parçalarında bulunması şart kabul edilen, parçayı sürükleyen, dinleyeni yerinde duramamaya iten ritmik unsur. Cümle içinde küçük başharfle yazılır ("*It Don't Mean a Thing If It Ain't That Swing*" – Duke Ellington); **2.** "Swing Era (Swing Dönemi) diye bilinen 1935-1945 arasında popüler olan, Big Band'lerin yorumladığı dans parçalarının ağırlıkta olduğu Jazz stili. Bu terim ilk kez Benny Goodman'ın PR ekibi tarafından onu "King of Swing" biçiminde tanımlayarak kullanılmıştır. Her zaman büyük baş harf kullanılarak adaşından ayırt edilir.

Syncopation – Jazz'ın bir başka temel unsuru olan senkop'un genel anlamı ritmik vurguların yer değiştirmesidir. Ritmde beklenmedik bir yere aksan koymak veya zayıf vuruşlara aksan koymak, Jazz'a has sürprizli senkop örnekleridir.

AKBANK

15. Caz festivali

PATRICIA BARBER QUARTET > ABDULLAH IBRAHIM TRIO > ITALIAN INSTABILE ORCHESTRA > DAVE HOLLAND QUINTET > SPANISH HARLEM ORCHESTRA > TORD GUSTAVSEN TRIO > HENRY THREADGILL'S ZOOID > Chicago Underground Quartet > Flanger > İlhan Erşahin's İstanbul Sessions > Tuna Ötenel Band > Rigmor Gustafsson & The Swedish Jazz Trio > Clarinets: Oğuz Büyükberber, Micheal Moore, Hüsnü Şenlendirici > Barana & Co > Şenol Küçükyıldırım & Aydın Esen > Free Key Trio > The Happy Dog Project > Petrov, Khalifé, Spassov, Hadzimanov Quartet > Henry Grimes, Marilyn Crispell, Andrew Cyrille > Troublemakers Live > Soweto Kinch > Nils Petter Molvær > Mungalian Jet Set > TOSCA Dwell Dell Sound System Tour > Davul Öncülüğünde Ornette > Randıman Kakara Trio > Marilyn Crispell > Hakan Başar Quintet > Saadet TürközDuo > Soyut Boyut > Sjahin During > Paolo Damiani Band

Yeniden **Caz** Mevsimi

> 5 -15 Ekim 2005
İSTANBUL

AKBANK SANAT

Organizasyon pozitif bilet ix 0216 556 98 00 www.biletix.com

www.akbanksanat.com

Orhan Kahyaoğlu
orhankahyaoglu@hotmail.com

SIX DEGREES RECORDS
GEZEGENİN STİL AVCILARI

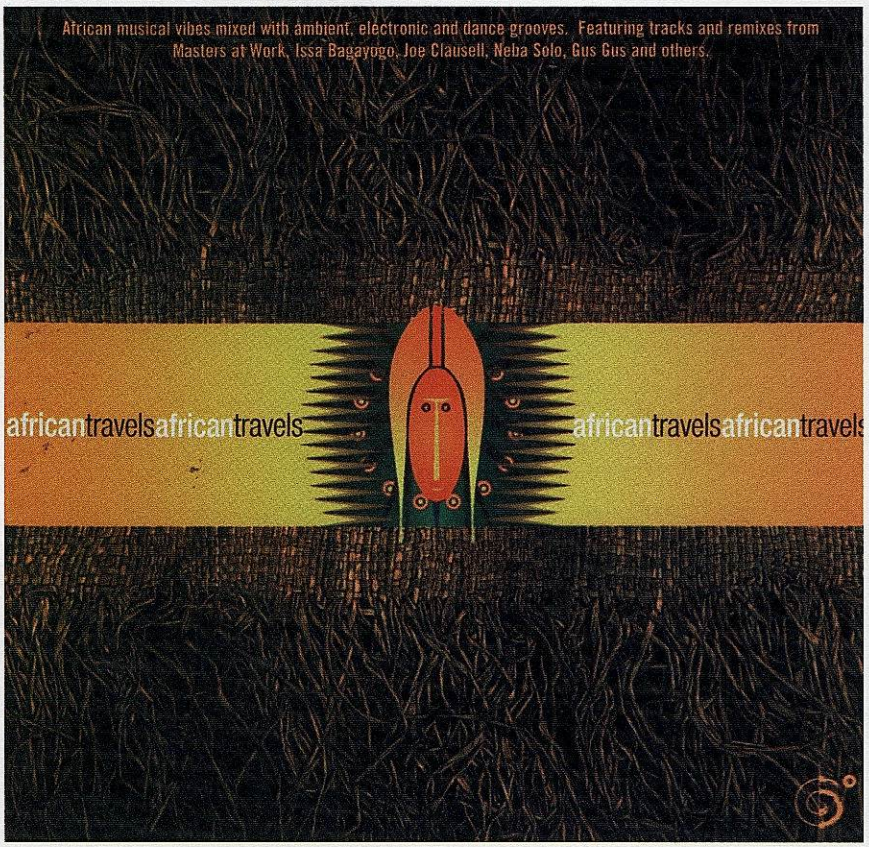

Bağımsız firmaların kuruluş hedefi bir marka olabilmeleridir. Çünkü, yalnız bu hedefe ulaştıkları noktada müzik endüstrisi içinde rüştlerini ispat edebilirler. Marka olmak; firmanın bir ekonomik güç ve tutarlılığını yansıtsa da, asıl karşılığı, bu firmaların hiçbir hakim sound veya sound'lara eklemlenemediği anlamını taşır. Yani markayı asıl karşılayan, bu tür firmaların tamamen kendilerinin olan, özgün bir sound'u, müzik janrını temsil etmeleridir. Bu işi dünya ölçüsünde başarmak son derece zordur. Dolayısıyla da, bağımsız firmalar bir iç müzikal ve sound'lara özgü tutarlılığı izlemezlerse, dünya ölçüsünde bir hedefe ulaşmaları zor değil imkansızdır. Zaman, bu noktada çok önemli. Çoğu firma, geçen uzun zaman dilimlerine rağmen, özgün bir müzikal karakteri yansıtamayabilir.

Six Degrees Records'un bugün kurulalı henüz dokuz yıl olsa da, albüm sayısı yüzü aşmış, müzik endüstrisinde bir marka olmayı son yıllarda başarmıştır. Yani birkaç yıl içinde. Six Degrees Records deyince, akla spesifik ve dünyalı bir müzik vizyonu geliyor. Öyle bir vizyon ki, dünyanın dört bir yanının folklorik ve geleneksel müziklerini izleyen, gözlemleyen bir tavır. Ancak, firma, bu müziklerin yapılarını büyük ölçüde zedelemeden, ama günümüzün elekronikasını, tekno duyarlılığını bu kaynaklarla kaynaştıran bir tavrı sound'larının ana ekseni yapıyor. Yani yaptıkları müzik, oluşturdukları sound ilk aşamada bir tür "**world music**" tavrı. Ama, hedef bu müziği ambiant, folk, çağdaş klasik müzikler ve elektronika estetiğiyle buluşturup özel bir global algıyı, güncel duyarlılıkla bir kaynaşıma dönüştürmek. Bu sound'larda ağırlığını koyan bir pop algısı aslında, ama entelektüel bir pop! Bu noktada firmanın ve albümlerin yaratıcılığının, görsel vizyonlarının özel bir öneme haiz olduğu söylenebilir. Dünyanın dört bir yanında sound'lar keşfetmekle uğraşan bir firma bu. Bir stil avcısı onlar. Geleceğin müziğinin peşindeler. Elektronikayla geleneksel form ve stillerin etkili bileşenlerinin geleceğin müziğini şekillendireceğine inanıyorlar. Özellikle de 3. Dünyanın yani Güney Amerika- Brezilya, Küba gibi- Afrika'nın ve Asya'nın müzikal değerleri ve kültürleriyle devamlı akrabalıklar kurup, bu müziği farklı ve nitelikli bir pop algısına dönüştürmekten de kaçmıyorlar. Modern dans groove'ları çoğu albümde özel bir yere sahiptir.

Six Degrees Records'un, çoğu önemli bağımsız firma gibi, tekil bir müzikal kimliği, kendine özgü bir görsel tasarımı var. Ticaretin dışında tabii ki değiller. Ama, çıkan her albümlerinin bilinesi ticari mantığa pek uymadığı sound'larının orijinalitesinden anlaşılıyor. Bizce, en ilginç noktaları, elektronikanın estetiğini kovalamaları. Çok kültürlülüğün bu algıyla kesişmesi noktasındaysa, biraz şaşırtıcı, azıcık da deneysel bir arayışın ana ipuçlarıyla karşılaşılıyor.

Firmanın ve sound'larının bir başka çekici yanı, bir elektronik müzik konsepti içinde yoğun bir müzikal transformasyonu yaşamaları. Evet, yaptıkları bir tür "world music". Ama, asıl uğraş bu müziğe yeni ve iç müzikal konsepti olan bir yol aramaları. Onlara bir "etno dans" firması diyenler de var. Bu saptamanın çok yavan olacağı kesin. Hergün daha globalleşen bu dünyaya yeni ve kolektif bir müzikal duyarlılığı yansıttıkları için bu firma, diğer bağımsız olanlarından ayrılıyor. Günümüzün club groove'ları çoğu albümde önemli bir altyapı. Bu müziği geleneksel müziklerle kaynaştırmaya çalışan firmaların sayısı da çoğaldı. ağırlıklı da majör firmalar. Ama, **Six Degrees Records**, bu kaynaşımın arayışını, kültürlerin algı ve deneyimlerini zedelemeden şarkıya döndürmeleri konusunda onlara sınırsız özgürlükler veriyor. Daha sonra, ayrıntılı anacağımız firmanın sahibi ve direktörü **Bob Diskus**'un bu sound'ların oluşmasında spesifik katkıları bulunmakta. Spontan bir algının ve özel bir ruhaniliğin bu sound'lara "bulaşmasında" bu direktörün vizyonunun önemli payı var. World music, elektonika ve pop'un kesişmesi noktasında o sponten algının sound'lara yeni anlam dünyaları kazandırdığı açık.

World Music'le pop ve dans müziklerini buluşturan çoğu batılı firmanın, özellikle de majör olanlarının, kolonyalist bir batılı algının müzikteki ideolojik tonları olduğu konusunda çoğu etnomüzikolog hemfikir. Bu tür eleştiriyi Six Degrees'se, kabul etmeyip firmanın bir entelektüel duruşu temsil ettiğini vurgulayıp, bu kolonyalist algının özenle dışında durduğunun altını çizdi. Burada vurguladığı en önemli nokta, firmasında müziği yapanların, -örneğin Güney Asya müziğini- kendilerinin de bu coğrafyadan gelmeleri ve içinde bulundukları kültürel ortamla birlikte özel bir sound üretmeleri. En başta, yaptıklarının bilinen, hakim olan ticari **World Music** stilleriyle direkt hiçbir akrabalıkları olmadığını anımsatır. Geleneksel folk ve World Music'i merkez alıp elektronikayla çokkültürlü bir boyuta sıçratan her firmanın, bu aynılaşmayı temsil etmediğini işaretledi çoğu kez. Ve Six Degrees, pop endüstrisinin ürettiği World Music- dans müziği bileşenlerine kendi sound'larının hiçbir zaman eklemlenmediği savında. Müzisyenlerin bireysel beceri kurdukları global sound'ların, günümüz pop sound'larıyla hiçbir direkt bağı olmadığı düşüncesini sıkça ima etmekte. Bob Duskis kendi albümlerinde kültürlerarası buluşmaların belirleyiciliğini anarak, basit ve aynılaşan sample'lara yaslanan bir elektronika algılarının olmadığını, bu popun hakim egzotizmle de hiçbir akrabalık kurmadıklarını söyleyerek, kolonyalist müzik politikaları ve ideolojik yüzüyle tam bu yüzden eklemlenemeyeceklerini vurguluyor. Bob Duskis'in haklı olduğu yanlar çok. Ama, günümüz pop- elektronikası ve dolayısıyla da kolonyalist batılı algının mantığını yansıtan örneklerine de rastlanıyor. Yani, bazı sound'lar çokça aynılaşıp, daha bir batılılaştırılan bir World Music tavrını yansıtabiliyor. Firmanın çoğu tematik olan derlemeleri, yani "Travelers" dizile-

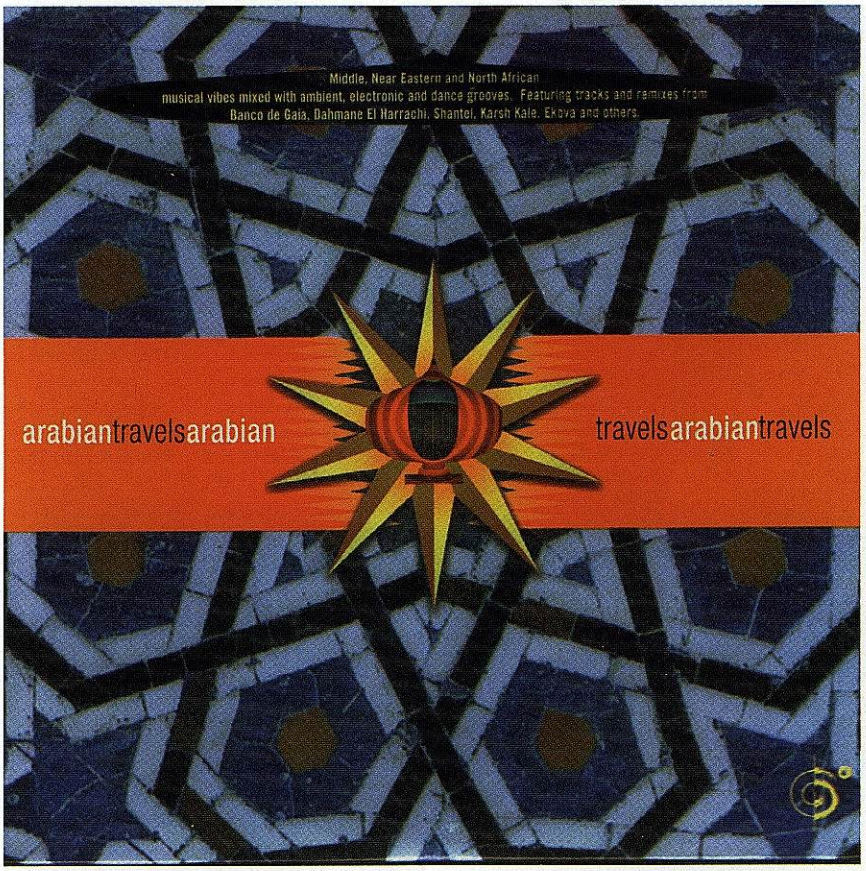

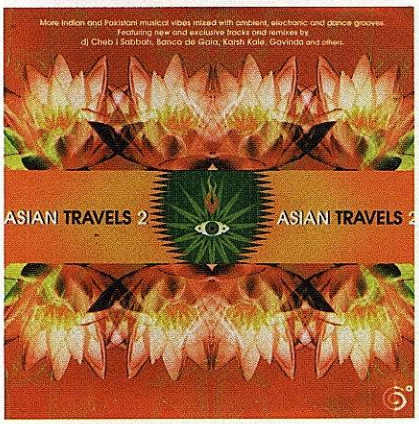

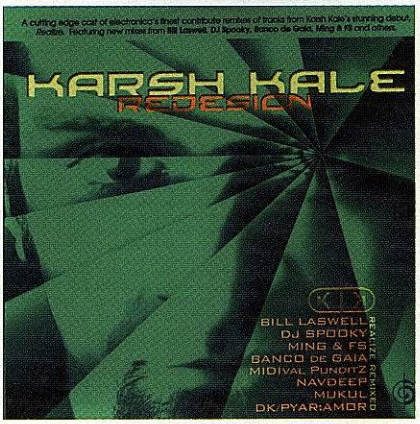

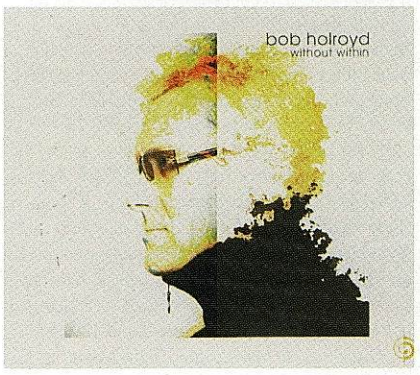

rinde farklı kıta ve kültürlerin miraslar zedelenmeden ve sound'ların bireysel bir edayı yansıtması, müzik vizyonlarındaki derin bireyselleşmeye verdikleri önemin de bir göstergesi. Bağımsızlaşmanın, gerçek bir bağımsız firmanın ana kriterleri, onları ayakta tutan, farklılaştıran ögesi sanatçılarının bireysel, aynılaşmayla hiç olmayan bir kulak algısı, müzik ve görsel vizyonu olduğundan, Six Degrees'in tekil bireysel birikim ve kültürel kaynaklara, onları zedelemeden bir elektronika ve dans algısını özenle kattığını gözlemleyebiliyoruz. Six Degrees'in kendine has bir ilahiler dünyasını, sound'larına çoğu kez yedirmesini başardığını söylemekte hiçbir sakınca yok. Bu anlamda, firmanın batılı prodüktörlerin kolonyalist algısıyla fazla da kesişmediği söylenebilir. Firmanın asıl misyonu da bu noktada çıkıyor ortaya; farklı kültür ve müzikal stilleri ortak bir alanda, yani firma içinde toplamak en belirgin ayrıcalıkları. Kendine has, eklektik bir tat ve müzik ufku bu spesifik soundları üreten ve biçimlendiren. Yani bir tür World- fusion sound'ları aslında firmayı ayrıcalıklı kılan. Ama, değindiğimiz bireyselliğin anlamı, yüzyılların kültürel birikimi ve çağımızın elektronikasından değişik dozlarda yararlanıp özel bir kaynaşıma yönelişleri. Üstüne kaleme alınan diğer bir yazıdaysa, firmanın özgünlüğünün bir başka önemli yanı, World Music algısının, bugün ticari World Music listelerinde hakim olan Sufi müzikler veya rumbalardan oluşmadığını kanıtlamaları. Kültürel kaynaklar olarak, çok sayıda geleneksel ve folklorik kültürü zedelemeden su yüzüne çıkararak sound'lar belirlemesi önemli. Tüm dünyayı kuşatan, gezgin bir müzik arayışını ana rota kılarak tabii. Buna eklenmesi gereken bir başka nokta, Six Degrees'in sound'larında sıkça bir maceraperestliğe rastlanması. Ama, bu tavır, müzikte bir ilginçlik yaratmak için yapılmıyor. Deneyci bir algı önde olsa da, kozmopolit sound'larında ilginç bir bireysel safiyet hep dikkat çekiyor. Abartılar iteleniyor. Bu tavrı yaşarken, birbirinden çok farklı iki kültürün müzikal vizyonlarını buluşturmak, kaynaştırmaktan da korkmuyorlar. Maceracı yanları özellikle bu noktalarda öne çıkıyor. Gözlemcilik ve birikim bu sound'larda belirleyici oluyor, sound'lara siniyor. Sound'larda yer yer bir "plastiklik" hissediliyor. Bunu, bir estetiğe, özgün bir müzik diline, sound'una dönüştürdükleri ölçüde bu plastiklik hakikileşiyor. Bu yüzden de, Six Degrees'in albümlerinin istisna örnekler olsa da, endüstrinin müzik standartlarına eklemlenmesinin çok zor olacağı açık. Özel hazırlanan "Travelers" derlemelerinde bu duyguyu, tavrı çokça hissediyor dinleyici. Akustik folk gelenekleri, World Music'le elektronikayı buluşturması sonucunda çıkan dans müzikleri firmanın çokkültürlü tavrının birer sembolü durumunda. Evet, yer yer bir egzotizmle karşılaşılıyor bu sound'larda. Ama, bir tekrarı, aynılaşmayı yansıtmayan bir giz arayışı söz konusu olan. Tüm bu biçimlenişte, prodüksiyonun özel önem ve anlamının da es geçilmemesi lazım. Bu noktada firmanın sahibi, prodüktör Bob Duskis'in birikiminin özellikle üstünde durmak gerekiyor. Çünkü bu müzik insanı, yine Six Degrees Records'u birlikte kurduğu Pat Berry'yle uzun yıllar önemli bir firmada aktif görev ve sorumluluklar yaşamışlar. Bu firma da yine bağımsız firma ve sound'lar konseptinin en gözde firmalarından Windham Hill. Yani, akustik New Age'i belli ölçülerde bir popülariteye taşıyabilmiş bir firmaydı. Dolayısıyla da Six Degress'in kökleri ve bağımsız tavrını daha incelikli keşfetmek için firmanın sahiplerinin deneyim kazandığı Windham Hill ve sound'unu anlamaya çalışmak gerek.

Will Ackerman'ın yaratıcısı olduğu ünlü Windham Hill firmasıyla New Age alanında bir marka yaratmış belki de ilk firma. Kökeni doğu felsefelerine uzanan, öncelikle akustik bir duyarlılığı simgelese de –özellikle Windham Hill bu çizginin mimarıdır- ardından gelen süreçte, 1980'li yıllarda elektronik müziği de içine alan bir enstrümantal müzik akımıdır. Doğunun kozmik inançlarına dayanan; geleneksel, ırk ve sınırları kabul etmeyen, yavaş akan ve melodinin, soundun büyüsünü şekillendirdiği ilginç bir müzik janrını temsil eder. 1980'lerin ortalarından itibaren, bu firmanın artist ve repertuar

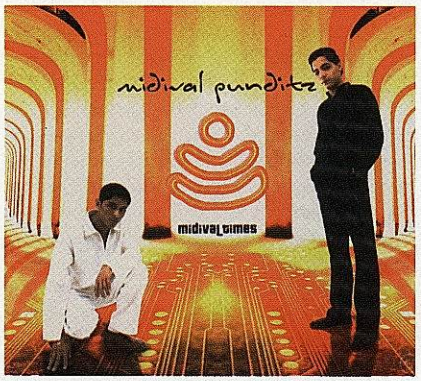

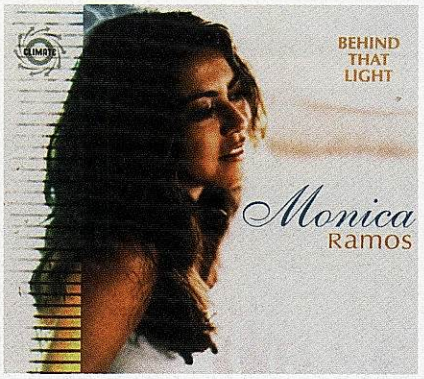

(A&R) sorumlularından biri olan Duskis, bu firmada 1996'ya kadar süren 11 yıllık deneyiminden, bu firmanın çizgisine yenilikler kazandıran, farklı maceralar taşıyan bir direktör pozisyonundaydı. Pat Berry'yse, satış ve pazarlama sorumlularındandı ve tam 8 yıl bu firmada emek sarfetti. Duskis, ilk kez bu firmaya vokal grupları, rock grupları ve birçok farklı müzik stillerini temsil eden müzisyenleri kazandırarak firmanın müzikal dönüşümde rol üstlenmişti. Özellikle de Avrupa ve bu kıtanın elektronik müziğini sevenlere yeni seçenekler oluşturma çabasındaydı. Duskis entelektüel bir müzik insanıydı. Windham Hill'le pekişmiş evrensel bir müzik adamıydı. New Age'in doğuya yaslanan felsefesinde yer yer belirginleşen hippy akımından esinlerle dolu bir algı biçimi ve ideolojisi dikkat çekiciydi.

Duskis ve Berry bu birikim ve deneyimin üstüne inşa ettiler Six Degrees Records'u. Global bir müzik vizyonu, dünyalılık ve inanç noktasında Windham Hill'den gelen birikimlerini 1996'da tam anlamıyla dönüştürüp bu firmayı kuracaklardı. Dünyada olup biten müziği yakından izliyorlardı. Popu hiç de tukaka etmiyorlar, bu da içinde olmak üzere ilginç bir müzikal bileşimi deneyerek ortaya çıkarmaya sıvanıyorlardı. Evet, müzikte bir küreselleşmeyi seçince World Music onların en temel kaynakları olacaktı. Ama, hedef bir kaynaşım sound'u olsa gerek ki, özellikle Avrupa merkezli elektronikayı bu dünyadaki folklorik ve geleneksel müziklerle buluşturan; etkilendikleri ambiant müziğinden feyz alan ve bu bileşen de özgün dans biçimleri de üretebilen bir kaynaşıma adım atacaklardı. Benzeri uğraşlara majör firmalar da girmişti ama bunu bilinen pop formatları içinde, çoğu kez sample'lar kullanarak yaratma çabasındaydılar. Duskis, bu noktada bir ayrıcalığın peşindeydi. İlk iki yıl –1999'a kadar- bir majör firma olan Island Records'la dünyaya açılmayı denediler. Ancak, Duskis iki yıl sonra bu arayışın majör müzik endüstrisinde hakiki yerini alamayacağını düşünüp, ortağıyla birlikte bağımsız olarak firmasının varoluşunu sürdürmesini yeğleyecekti. Küçük bir firmayla marka olmak, majör müzik endüstrisi içinde kaybolmak veya zorunlu aynılaşmaktan daha önemliydi. Nitekim, özellikle son 6-7 yıllık yayın performansıyla çoğu müzik insanı için, bugün, seçkin bir marka olmayı şimdiden başaracaktı. Dans kökenli "club" müziği çok önemli bir kaynaktı. World Music deyince, bu çağdaş deneyimlerle içiçe şekillenmesi önemliydi. Tasarladığı sound'u şekillendiren Güney ve Kuzey Amerikalı, Avrupalı, Afrikalı ve Asyalı farklı müzisyen ve grupların yaptığı çağdaş deneylerin kaynaşım arayışlarının izini sürdüler. Apayrı kıta ve ülkeleri temsil eden özgün grup ve şarkıcıları firma bünyesine adım adım toplamaya başladılar. Özellikle Brezilya müzikleri onlar için en çekici zenginliklerden biriydi. Ayrıca Cezayir'den Mali'ye, Hindistan'dan Danimarka'ya birçok ülkenin şarkıcı ve müzisyenleri, kendi bireysel algılayışlarından ödün vermeden Duskis'in vizyonuna denk geldiler ki on'uncu yılına varmadan firma yüzün üstünde albüme ulaşacaktı.

Altı çizilmesi gereken bir başka nokta, bu bağımsızlaşma süreciyle birlikte, onların müzik vizyonlarıyla örtüşen biri Brezilyalı, diğeri Belçikalı iki firmayı da bünyelerine alıp, ortak bir müzik tavrını, o güne dek benzerine pek rastlanmamış bir World Music algısını yayınladıkları yapıtlara yedirdiler. Bu firmalar Brezilya'daki Ziriguiboom ve Belçika kökenli Crammed Discs'di. Bu firmalardan çıkan ve bazıları önemli satış başarıları kazanan çalışmalarla da karşılaşıldı. Özellikle'de Ziriguiboom'dan yayımlanan Bebel Gilberto'nun "Tanta Tempo" albümü. İki firmanın yapıtları da, dünya ölçeğinde Six Degrees şemsiyesi altında anıldı çoğu kez. Six Degrees'in marka olmakta yol kat etmesi ve önemli bir satış yakalamasında bu albümün büyük payı olacaktı.

Six Degrees Records'da farklı coğrafyaların folklor ve yer yer de etnik müzik kaynakları günün nabzı, ritim algısı, dans algısı ve elektronikasıyla kesişecek, bunları topyekün kuşatan birkaç sound adım adım firmanın tavrını biçimlendirecekti. Firma, ağırlıklı olarak bu müzik tavrını işaretlese de. Willie Porter ve Wally Brill gibi popun önemli şarkıcı ve şarkı yazarları kendi protest duyarlılıklarıyla şekillenen albümlerini de Six Degrees'den yayınlayacak ve firmanın gözde isimleri arasına gireceklerdi. Daha doğrusu, Six Degrees diğer iki firmanın Kuzey Amerika ayağı olacaktı. Bebel Gilberto'nun satışları bu kıtada 350 bin'e ulaşacak, albüm Billboard World Music listelerinde uzun aylar kalacaktı.

Daha önce değindiğimiz üzere, Six Degrees Records'un bugün yüzü aşkın albümü var. Avustralya kıtasını saymazsak, geri kalan tüm kıtalardan gelen müzisyen ve gruplar bu firmanın konsepti içinde vücut buluyor. Firmayı tabii ki kronolojik bir yayın çizgisi içinde düşünmek bize çok anlamlı gelmiyor. Biz, daha çok, firmanın felsefesini, müzik dağarcığını yansıtan ve kişisel seçimlerimize dayanarak, değindiğimiz soundları azıcık da albüm örnekleri düzeyinde gündeme getirmeyi uygun bulduk. Ayrıca bir müzikal konsept içinde hazırlanan özel derlemelerinin de üstünde durarak. Firmanın, ilk iki yılını Island Records'un bünyesinde, bir majör yapı içinde sürdürmeleri, bizce onların bağımsız müzik duygusunu zedelememiş. Zaten bu majör yapıya dayanamayıp 1999'da bağımsız firma kimlikleriyle ortaya çıksalar da bu ilk dönem çıkan albümlerinde de, daha önce değindiğimiz müzik vizyonlarından vazgeçemedikleri hemen anlaşılır.

Müzik dünyası, bu firmayı 1997 yılında "Festival Of Light" adlı albümle tanır. Değindiğimiz boyutlarda, çağdaş, arayış dolu çalışmalar koleksiyonudur bu albüm. Farklı müzikal varyasyonlara yaslanan stilleri kapsayan bir sound arayışları şölenidir. 1997 yılının adı en çok anılan çalışmalarından biridir artık. Ama, daha firmanın bugünkü müzik vizyonunu tabii ki tam anlamıyla yansıtmaz. O günlerden bu yana henüz 7-8 yıl geçmiştir. Bize göre bazı isimler, bu firma sound ve tavrını inanılmaz ölçüde etkiler. Biz de böyle bir rolü üstlenen, dolayısıyla da Six Degrees sound'larını daha bir yansı-

tan grupları ve projeleri anmayı uygun bulduk. Yine 1997'de yayınlanan "From Senegal To Setesdal" Norveç ve Batı Afrikalı müzisyenlerin buluşması sonucu ortaya çıkan, ilginç, deneysel bir projeydi. Değindiğimiz, firmanın World Music algısına ve kültürlerarası köprüler kurma çabasına ilginç bir örnek niteliğindeydi. Çeşitli şarkıcı ve şarkı yazarlarının da bir tür folk- country ailesi içinde varolduğuna şahit olmuştuk. Örneğin Wally Brill'in "The Covenant" albümü de aynı oluşum sürecinin çekici çalışmalarından biriydi.

Ardından gelen yıllarla birlikte, firmanın müzik janrını daha bir yansıtan sayısız albüm ardarda yayımlanmaya başladı. Bazı sanatçıların projeleri 2000 yılından sonra daha da bir arttı. 2000 yılı öncesinin en ilginç projelerinden biri grupla aynı adı taşıyan 1998 yapımı "Euphoria" albümüydü. 5'lide gitarın önemli rol üstlendiği bir ambiant müziğiydi yaptıkları. "World Music" kavramı içine yerleştirmek pek mümkün olmasa da, farlı bir folk – melodi- algısı, elektronika ve kendine has bir müzikal aura ve sound belirmişti. Bu albüm özellikle R&B listelerinde en üst sıralara kadar yükselecek, görülen ilgi sonucu birtakım parçaları film müziği olarak da kullanılacaktı. İlginç bir melankolik sound'u vardı bu grubun. O günden bu yana, özellikle sözkonusu albüm Six Degrees firmasının ruhunu bir bağlamda en iyi yansıtanlarından biri oldu. 1999 yılı farklı bir motor olmuştu firma için.

Kurumun "Travelers" serisi de bu süreç içinde başladı. Bir anlamda bağımsızlaşmalarıyla birlikte yeşeren ilginç derlemelerdi. Bu projeler o günden bu yana birçok farklı format içinde şekillendi. Örneğin "Traveler '99" firmanın müzikal yelpazesi ve vizyonunu yansıtması açısından çok önemli bir yapıttı. Müziklerde bu gezegenimizin yolculuğu simgeliyordu çalışmalar. Bob Duskis'e göre, teknolojik gelişme ve dijital olanaklarla artık tüm kültür ve sound'lara ulaşmak mümkündü.Gezegene özgü bir duyarlılık belirmek zorundaydı. Ve bu farklı kültürler bir anlam dünyası içinde, her tür arayışa açık bir yapıyı simgeleyecekti. Bu anlamda, bir gezegen yolculuğunu imleyen bir koleksiyonlar dizisine adım atacaktı. "Traveler '99"da Six Degrees'in birçok sanatçısı da birbirinden çok farklı yüzleri, ama o denli küresel olan algılarıyla ilginç bir birlikteliği ortaya çıkardılar. Bir kısmı kendi firmalarının içinde, bir bölümüyse farklı ama benzeri felsefeyi gözeten firmalardan alınan şarkıcı ve şarkılar mahiyetindeydi. Six Degrees'in Fransa merkezli ilginç grubu Uman, az önce andığımız Euphoria grubu, Wally Brill, dj Cheb i Sabbah ve Banco de Gala yıllar içinde firmanın en önemli isimleri arasında da yerlerini alacaklardı. "Traveler '99"a ambiant, dans müziği, World Music ve pop ağırlığını. Bu seri, süreç içinde yıl yıl yayınlanmaya başladı. 2000 yılında firma "Traveler '2000"in yanında "Your Music Passport" adında bir başka Six Degrees koleksiyonu daha yayınladı. Firmanın müziğe bakışındaki eklektik tavrı yansıtıyordu bu koleksiyon. Örneğin aynı yıl bir de baktık firmadan "Cuba Without Borders" adıyla bir albüm çıkıyor ve Küba'nın folklor ve müzikal arayışlarının uçta örnekleri bir araya getirilebiliyordu.

Görüldüğü gibi, firmanın koleksiyonları bir bağımsız müzikal duruşun işaretleriydi. Süreç içinde, firmanın global müzik algısını daha açık bir biçimde yansıtan, kıta kültürlerini baz alan, başta değindiğimiz global, kaynaşımsal müzik algısı ilginç bir koleksiyon konsepti içinde biçimlenecekti. Bu bir tür "kozmik" algılı diyebileceğimiz gezintiler bazı kıta veya coğrafyalar- kültürler baz alınarak birer müzikal koleksiyona dönüşecekti. "Asian Travels", "Latin Travels" , "African Travels" ve "Arabian Travels" adlı çalışmalar, firmanın küresel vizyonunu bazı coğrafya ve kıtalarda yoğunlaştırarak yeni bir tavra dönüşünü sağlayacaktı. Geleneksel ve klasik kültürlerin müzikal çeşitliliği, firmanın felsefesi içinde yeni sound deneyimlerine dönüşecek, ya da bu coğrafyanın temsilcisi müzisyen ve grupların modern çağ içindeki yeni vizyonları sound deneyleriyle ortaya çıkacaktı. Benzeri koleksiyonlar çok hazırlanmıştı. Ama, büyük çoğunluğu müzikal bir duruşu, bir müzik felsefesini yansıtmıyordu. İşte Six Degrees, bu noktada gözle görülür bir ayrıcalığı temsil etti. Müzisyenlerin bireysel duruşları, elektronikadan yararlanışları, kendine ve kültüre has bir ruhaniliği ve bir tür dünyalı olma becerisini içinde taşıyan bir maceraperestliği beraberinde getiren çalışmalardı.

Six Degrees Records'un küresel müzik algısını, müzik aurasını ve sound çeşitliğini şimdi biraz da sanatçıları özelinde değerlendirmeye çalışalım. Firmanın ilklerinden veya daha sonra katılanlarından olup olmadığını gözetmeden. Daha çok firmanın müzik ruhunu, felsefesini yansıtan birtakım isimleri anımsatmak istiyoruz. Euphoria gibi DJ **Cheb i Sabbah**, bu firmanın önemli sembollerinden. Firmanın global hareketliliğinde önemli paya sahip bir isim. Cezayirli bu büyük DJ, özellikle ilk iki albümü "Sri Durga" ve "Chrishna Lila" albümlerinde ağırlıklı olarak Hindistan müziklerini ilginç bir modernizasyonla global bir sound' dönüştürmüştü. Kendisi Cezayirli olduğu halde. "As Far As"deyse Afrika'nın Sahara çöllerinde daha çok gezinip bunu ilginç bir folk ve elektonikiyla buluşturuyordu. Elimizdeki son albüm "La Kahena", sanatçının bireysel algısı ve duyuşlarını fazlasıyla öne çıkartmanın yanında, bir sound'ar yolculuğunu da yapıtının merkezi yapmayı başaracaktı. Karsh Kale, bu noktada firmanın bir başka önemli sembol ismi. Yazının başından beri tanımlamaya çalıştığımız elektronik- etnik bileşenin kozmik ve evrensel bir sound' nasıl dönüşebileceğini en iyi yansıtan isimlerden **Karsh Kale**. Özellikle de 2003 albümü "Liberation" bu arayış çizgisinin en iyi örneklerinden. Geniş orkestral yaylılar, klasik Hint tablası ve elektonikanın kesiştiği noktada üreyen büyülü, biraz mistik bir sound' var bu çalışmanın. Bir soundtrack'i çağrıştıran, yer yerse New Age esinleri de yakalayabileceğimiz bir enstrümantal tablo çıkarmıştı Karsh Kale ortaya. Firmanın global müzik tavrını en iyi yansıtan isimlerden olduğu bu albümle özellikle belgelenmişti. Bu dünyalı algının, yeni dans ve sound arayışlarının Six Degrees bünyesinde farklı vücuda döndüğü bir başka önemli temsilcisi Midival Penditz. Baştan beri vurguladığımız global vizyonun belki de en estetik deneylerini yapan, poplaştığı hiçbir zaman söylenemeyen bir müzik dağarcığını simgeliyor bu grubun yaratıcısı ikili. Kendi adlarına çıkan ilk albüm için ilk Hint elektronik hareketi diyenler de olmuştur. Sanki sitar'ın ilginç heavy ve elektronik sound'larla kaynaşmasını imler bu yapı. Hintli iki müzisyenin ufkudur bu sound'u oluşturan. Evet bir tür dans müziğidir ortaya çıkan. Ticari olmayan, ama özellikle sitar'ın büyüsüyle dinleyeni çarpan bir sound'lar bütünü kurabiliyorlar. 2005'te çıkan son yapıtlarında da bu tavrı yaşatmayı sürdürüyorlar. Bu ilginç şölenin, yaratıcıları tabii ki kendi köklerini, melodi dünyalarını bu kaynaşım sound'una taşıyorlar. Bu noktada Uman adlı iki Fransız kardeşten oluşan grubu da anmak gerek. New Age tavrından bayağı feyz alan elektronika ve ambiant müziğini kendi bestelerine yedirerek, Avrupalı olmanın biraz sofistike kaygılarını da kompozisyonlarına yediren ilginç bir Six Degrees tavrını, firmanın ilk yıllarından beri sürdürmekteler. Özellikle 1999 albümleri "You Are Here"i anmamak olası değil. kaliteli bir pop tavrı da bu sound'un kopmaz parçası denilebilir.

World Music'in karakteristik özelliklerinin ön plana daha çok çıktığını düşündüğümüz iki ismi anmak gerek. Bunlardan ilki olan Mali'li şarkıcı Issa Bagayogo, ülkesi Mali'nin folklorunu dub ve dans esinleriyle kaynaştırıp, evrensel bir deneyimi Six Degrees içinde albüme dönüştürüyor. Elektronika-

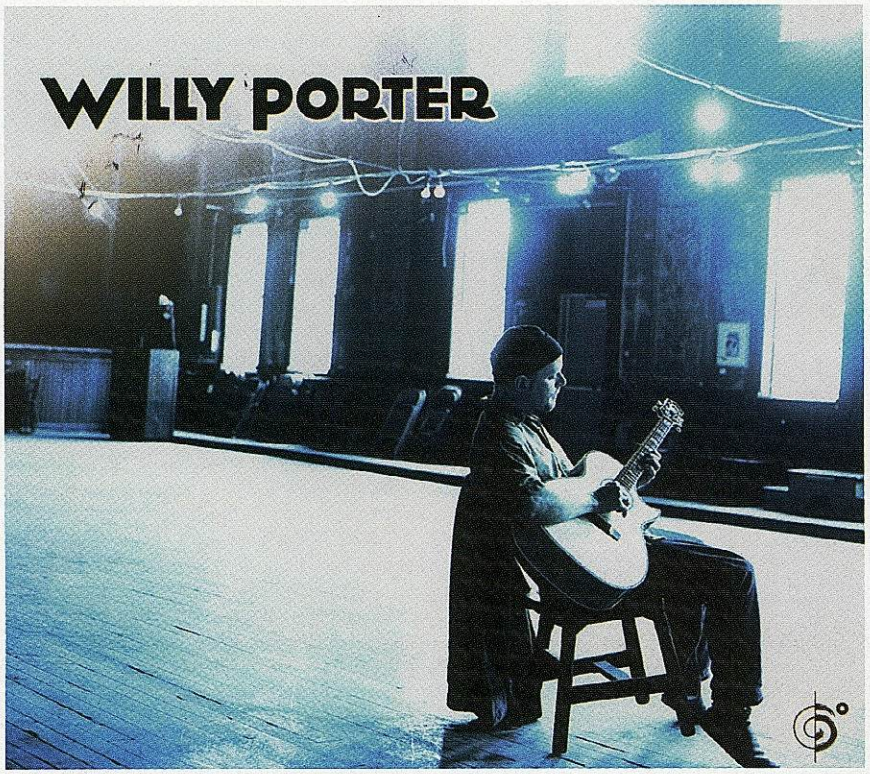

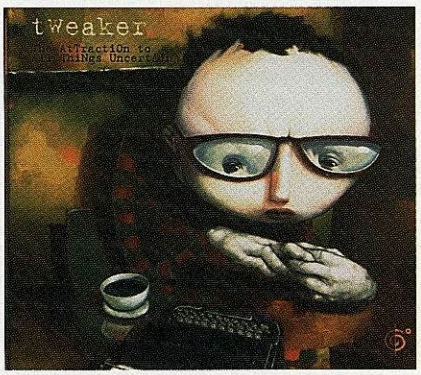

dan görece az yararlanan, kendi folklorunu gezgin ruhlu anlatımcılığa dönüştüren bir şarkıcı. Groove – heavy eksenli bir Batı Afrika popu yaptığı. Gitarı kendi kültürünün yerel enstrümanlarıyla buluşturup etkili bir "world- pop" çizgisi oluşturmuştur. "Timbuku" albümünde yarattığı hipnotik sound'la, firmanın müzik gezegeninde önemli bir kimlik olmayı becermiş bir usta. Anılmaya değer bir başka çalışma, İranlı müzisyenlerden kurulu olan **Niyaz** grubu. Pers kültürü, müziğini son derece özgün bir elektronikayla, ambiant müziğiyle buluşturup etkili bir müzik meşalesini bu yıl tüm dünyaya yayıyor. İran'ın oryantal müzik renklerini global bir sound'a dönüştüren grup, elektronikayla dansı parçalara işlese de, kültürel- müzikal kökleri hiç zedelemeden bir kaynaşım üretmiş. Niyaz'ın global müzik dünyasına tüm kendine özgü sounduyla ağırlığını koyacağını kestirmek mümkün.

Tüm bu andığımız isimler ne kadar bir global algının içinde varolsalar da, kişi veya grup olarak müzisyen bireyselliklerinden ödün vermeyen ve araştırmaya açık, ufuklu isimler olduklarını kanıtlıyorlar. Six Degrees'in bir başka önemli yanının iki firmayı kendi şemsiyesi içine alıp, müzik janrına yakın birçok ismi dünyaya taşıdığını söyleyebiliriz. Ziriguiboom bu şemsiyenin Brezilya ayağı. Six Degrees hareketinin belki de en popüler siması 2000 yılındaki "Tanto Tempo" albümüyle büyük yankılar uyandıran, World Music listelerinde en üst sıralarda aylarca kalan **Bebel Gilberto**. Yani Bossa Nova'nın ilahlarından Joan Gilberto'nun kardeşi. Brezilya müziğine yeni bir sound ve pop algısı taşıyan bu şarkıcı ve albümü firmanın da bağımsız oluşlarının ikinci yılında dünyaca tanınmasını sağlamıştı. Yumuşak aşk şarkılarının Latin ritimlerinin özenle içiçe girdiği etkili bir albüm olmuşu bu. Şarkıcının dört yıl sonra çıkan albümü de aynı yoğunlukta ilgi görecekti. Bu süreçle birlikte, firma, global vizyonunun yanında özenli bir pop çizgisini aşırıya hiç kaçmadan sürdürdü. Zaten birtakım örnekleri ABD pop ve folk çizgisinden Wally Brill veya Willy Porter'la sürdürmekteydi. Benzeri kaliteli ve görece entelektüel bir tavrın daha çok izinde oldular. Yine Brezilya'ya dönersek, bu kültür ve iklimin arayış dolu birçok şarkıcı ve müzisyenin de Six Degrees şemsiyesi içimde albümleri çıktı. Örneğin, Yugoslavya kökenli ama uzun yıllardır Brezilya'da yaşayan, kısa süre önce de ölen Suba, firmanın etkili sembollerinden. Önemli bir besteci ve prodüktör olan Suba'nın özellikle "Sao Paulo Confessions" albümü, yalnız Brezilya değil yaşadığı iklimin tüm müzikal renklerini içinde barındıran bir yapıt. Bossa Nova'nın Brezilya kökenli en ilginç figürlerinden biri olan Celso Fonseca'nın sound'unu en iyi ifadelendiren 2003 yapımı "Natural" albümü olmuştu. Trio Mocoto'nun "Samba Rock" adlı çalışmasıysa, 1970'lerin Brezilya sambasının Amerikan R&B'uyla kesiştiği noktada beliren enteresan bir sound'u simgeliyordu. Six Degrees şemsiyesi içinde düşünülebilen böyle bir Brezilya müziği çizgisi için daha birçok örnek verilebilir. Ama, bu çizgiyi yine de, firmanın temel felsefesinin küçük bir ayağı olarak düşünmek gerek. Bu müziklere de son cümlede World Music adı konabilse de!

Six Degrees Records şemsiyesi içinde olan Avrupa eksenli diğer firma Crammed Discs'in müzik çizgisinin temel "World Music" ve ötesi felsefesine daha bir yakın olduğu söylenebilir. Örneğin, Amerika'da yaşayan ve İranlı olan **Susan Deyhim**, Pers müziğini, kültürlerini, şarkılarını ana eksen alıp, günümüzün elektorinika ve ambiant müziğini buluşturarak sayısız olumlu tepkiler yaratan albümler yayımlamıştı. Avrupa'da yankılar uyandıran, kendine has bir World Music sound'u geliştiren Taraf de Haidauks'da bu firmanın öncü gruplarındandı. Yine aynı çizgideki **Koçali Orkestar** adı roman folkloruna yaslanan folk çalışmaları dikkate değerdi. Bu müzikler de aslında bir tür World Music, dans müziği ve yer yer elektronika bileşimleriydi. Dolayısıyla da, benzeri birçok çalışmasıyla bu firma da Six Degrees'in San Fransisco merkezli global vizyonuna yanıt verebilen sound'lardı.

Tüm bu değerlendirmelerimiz Six Degrees Records'un müzikal vizyonunu örnekler düzeyinde tüm anlamıyla yansıtmıyor. Üstüne birkaç cümle dahi söz etmediğimiz Another Find Day, The Real Tuesday Weld, Asian Underground ve Batıdas'ı es geçtiğimiz sanılmasın. Firmanın tabii ki tek bir sound'u, tek bir kaynaşım modeli yok. Kendi bağlamında inanılmaz bir çeşitliliği yansıtıyor. Ama, ortak payda, firmanın öncüsü Bob Duskis'in hiçbir sanatçının bireysel birikimlerine müdahale etmeyip, dünyada müzikle özgürce gezinme imkanı sağlaması. Firmayı bir müzik standardına, bir aynılaştırma çabasına dönüştürmemesi. Firmadan çok az sayıda da olsa, son derece enteresan jazz çalışmalarına bile rastlanıldı. Saksofoncu Ray Nathanson'un "Fire At Keaton's Bar&Grill" gibi. Bu albüm bile kendine has bir avangardizmi temsil edebiliyordu. Yazımızda, biz ne denli bir kategorileştirme çabası yansıtıyor gibi olsak da, albümler tek tek dinlediğinde günümüzün pop, world music, ambiant ya da dans müzikleriyle ortak paydalarının hiç olmadığı çıkar ortaya. Bu noktada tek sıyrılan özellik Six Degrees Records'un çok kısa bir süre içinde kendine has, global bir müzik evreni oluşturmayı başarması. "Global Köy"ün yarattığı yeni tını, ses ve müzik renklerini; elektronik gelişmeler içinde yeni arayışlara gark etmeyi becermeleri. İşin ilginç olan noktası da, dünyanın apayrı kültürlerini temsil eden müzisyenlerin duygularını, kaygılarını, melankolilerini, hırslarını, rehavetlerini ve tutkularını sound'larına büyük ölçüde yansıtabilmeleri. Kendilerine has bir müzikal lezzetle kozmoslarını ilginç biçimlerde buluşturmaları. Köklerinden, müzik miraslarından kopmadan da bir evrensel sound'un, bitmez tükenmez bir gezginciliğin günümüz müzik vizyonunu yansıtmakta önemli bir veri olduğunun altını çizmeleri.

Böyle bir işi, devamlı değişebilen müzikal parametreleri sound'larına özgürce taşıyabilme imkanı bugün ancak birtakım bağımsız firmalarda olabiliyor. Geçmişte de olduğu gibi. Bu işi kolonyalist bir ideolojiden uzak olarak becermek de zor. Firma, belki yer yer, cazip gözüken bu vizyona eklemlenebiliyor. Ama, bu algının çok dışında, hatta mistik olmayı da aşan ciddi bir muhalif müzik tavrını yansıtan sayısız sound'u da dinleyicilerine sunabiliyor. Müziğin önce bireysel ve bağımsız dürtülerle üretilebileceğini, ama dünyayı kavramak için de bireylerin yarattığı yeni, plastik seslere farklı bir vücut kazandırmanın ve ancak bu yolla bir estetiğe ulaşılabileceğinin öngörülerini dinleyenlerine sunuyorlar. Bu noktada, Bob Duskis'i, bir tüccar değil, geleceğin müziğine dair önemli öngörüleri olan bir müzik adamı olarak düşünmenin hep daha doğru olacağına inananlardanız. Her albümünü aynı lezzetle dinlemesek de.

idealkart.com

Ruhun gıdası.

DIŞBANK

Dışbank is part of
FORTIS

Seda Binbaşgil
esintiler@tnn.net - www.esintiler.org

Miroslav Vitous

Tanrı jazz'ı yarattığında, basçı bas çalamıyordu, onun rolünü tromboncu üstlenmişti! Jazz bunun üstüne yapılanmıştı. Sonra basçılar çıkageldi.

Geçen sene Akbank Jazz Festivali kapsamında İstanbul'a gelen Çek basçı Miroslav Vitous, konser öncesi yaptığımız sohbette albümünün çıkış noktasını anlatırken bu can alıcı cümleyi sarfetti ve arkasından ekledi: "...halbuki jazz'ın yaratıcı gücüyle klasik müziğin formlarını birleştirebilirsin, o zaman ortaya harika bir sonuç çıkar. Benim Universal Syncopations ile yapmak istediğim de buydu. Bu albümün çıkış noktası yeni bir çalış şekli ortaya koymaktı. Bilmiyorum farkettiniz mi ama başka yeni şeyler de var bu albümde. Öncelikle dediğim gibi klasik müzik ile yaratıcı müzisyenleri bir araya getirdim. Çünkü bence müzik bu yöne doğru gitmelidir artık. Fakat, albümün doğası gereği bir klasik müzik orkestrası kullanamadım, bu yüzden kompozisyonda klasik müzik yaklaşımını denedim: Önce temel materyali, bunun üzerine de her müzisyenin çalacağı bölümü yazdım. Yani biz müzisyenler bu albümü kaydederken beraber değildik. Sonra en az bir yıl editing'i ile uğraşarak bölümleri olması gereken yerlerine koydum."

Çıkar çıkmaz eleştirmenlerden de son derece olumlu değerlendirmeler alan bu albümde Chick Corea, Jan Garbarek, Jack DeJohnette, John McLaughlin gibi yıldızlardan oluşan bir kadrosu var ona eşlik eden. Vitous tek tek müzisyenlerin bulunduğu yerlere gitmek zorunda mı kalmıştı bu albümü gerçekleştirmek için?

"Böyle denebilir" diye cevap verdi. "Chick Corea'nın stüdyosuna gittim. Sonra Oslo'ya, sonra da Mclaughlin'e gittim. Aslında o sıralarda Monako'da bir evim vardı, oradaki stüdyoda da kaydettik. Motifleri vermiştim, doğaçlamalarını o motiflerin üzerine yaptılar."

Değişik coğrafyalardan ayrı zamanlarda gelen bu doğaçlamalar belli ki projenin temelini oluşturuyordu!...

"Evet" dedi "ve esas önemli olan bireylerin egolarını bastırarak aralarında iyi bir iletişim kurmasıydı. Artık bas eskisi gibi kaptırıp gitmiyor mesela. O bir şey söylüyor, buna davul, piyano, saksofon, yani başka bir enstrüman cevap veriyor. Kölelik bitti artık. Jazz'da ritim bölümü arka planda hep tempoyu tutmak zorundadır. Ben buna kölelik diyorum. Bu bir kölelik birimi değil de nedir? Ritim bölümündeki enstrümanların diğer enstrümanlarla bir iletişimi olamıyor bir türlü. Çünkü herkesin üstlendiği bir rol var bu eski yapıda. Ama ben artık kimsenin rol yapmasını istemiyorum. Herkesin herkesle müzikal bir iletişimi olsun istiyorum."

Jazz'da o bilinen call & response (çağrı & yanıt) yöntemi gibi, değil mi?

Evet temelde aynen öyle, ama tabi oradan değişik seviyelere yöneliyor.

Chick Corea veya Jan Garbarek gibi katılımcı müzisyenlerin bu albümün son hali hakkında en ufak bir fikirleri bile yok muydu?

"Hayır yoktu. Onlara motifleri vererek, üstüne doğaçlama yapmalarını söyledim. Ellerindeki tek şey bas ve davuldu. Ama sonunda ne olacağını, mesela hangi doğaçlamaları kullanıp hangilerini proje

dışında bırakacağımı bilmiyorlardı.

Ama albümün temelini oluşturan motifleri önceden yazmıştım elbette. Yani sınırların ne olduğu biliniyordu. Önemle üstünde durduğum başka bir şey ise, elimde özgürce seçim yapabileceğim kadar materyalin toplanmasıydı. Anlayacağınız, oldukça karmaşık bir projeydi bu. Ama sonuçtan herkes memnun kaldı.

Universal Syncopations'ı çıkarmadan evvel müziğe niye bu kadar çok ara verdiniz, dile kolay tam 7 yıl, bu müzikten uzak kalmak için oldukça uzun bir zaman değil mi?

Belki. Ama ben aslında o sırada başka bir şeyle meşguldüm. Klasik orkestra için bir sampling arşivi yapıyordum, çeşitli sound'ları sample ediyordum.

Ne içindi bu arşiv?

Kendim için, beste yapmak için. Ama sonunda cebimden çıkan para 250 000 doları bulunca, bunca parayı sırf kendim için harcayamam diye düşündüm. Anlaştığım plak şirketinde ise bu projenin maliyeti yaklaşık bir milyon dolara çıktı. Çünkü plak şirketinin de 2-3 yıl gibi uzun bir süre boyunca, hiç durmadan, günde 12 saatlere varan çok sıkı bir mesai yapması gerekti bu proje için. İşte bununla meşguldüm ben 7 sene boyunca. Senfonik orkestrayı, tek tek solo enstrümanlarını, her notayı, çaldıkları her kombinasyonda sample ettim. Bunun ne dev bir proje olduğunu da artık siz burdan çıkarabilirsiniz. Yaylılar, pirinçli üflemeliler, ahşap üflemeliler, her solo enstrüman, staccato, pizzicato, tremolo, varın siz sayın ...

Peki bunları nerde kaydettiniz?

Prag'da, Çek Filarmoni ile. Bu proje esnasında bilgisayar teknolojisine hayran kaldığımı da belirtmem gerek. Beste yapmayla ilgili programlara özellikle...

Bilgisayardan bu konserinizde de yararlanacaksınız sanırım...

Evet tabi ki. Zaten bu CD'yi yapma sebebim de buydu. Beste yaparken faydalanabileceğim sound'lar bulamıyordum. Kaliteleri komik düzeydeydi. Bir şeyler yapılır umuduyla bir sene daha bekledim. Bu konuda hiç bir gelişme olmayacağından emin olduğum zaman da daha fazla beklemeden bu projeye başladım. Bu sefer de iyice işin içine girdim. Ama benim için bu proje bir çok açıdan inanılmaz öğretici oldu. Enstrümanların sound'ları hakkında o kadar çok şey öğrendim ki. Ne de olsa her gün saatlerce her enstrümanın çıkardığı her sesi, yarım tonlarına kadar inceledim. Bu eğitimi başka hiç bir yerden almam mümkün olamazdı.

Peki bu arşivi satabildiniz mi?

Evet. Hatta 10 senedir konusunda en iyi satan arşiv haline geldi.

Ne kadara satılıyor?

O zamanlar seti 3500 dolardı. Sette 5 CD var. Son derece gerçekçi bir arşiv oldu. Hedef de buydu zaten arşivi mümkün olduğunca gerçekçi yapmak. Arşivin sunduklarından iyi yararlanılabilirse harika sonuçlar alınabilir. Ama çok da talepkar olmamak lazım tabi. Kaydedilmiş sound'lar değişemez çünkü.

Siz Çek Cumhuriyeti'ndensiniz. Sizi Amerika'ya ne getirdi?

Bu oldukça uzun süre önceydi. 1966 yılında Viyana'daki bir yarışmada birinci oldum. Karşılığında hem Berkeley Müzik Okulu'nun bursunu kazandım hem de Cannonball Adderley Amerika'ya gelip kendisiyle çalmamı istedi. Yani Amerika'ya gitmem için iki önemli nedenim vardı *(Bu arada, aynı tarihlerde Münih Olimpiyatlarına milli takım yüzücüsü olarak katılma hakkını kazandığını, ama müziği tercih ettiği için Almanya yerine Amerika'ya gittiğini belirtmeliyim).*

Çek Cumhuriyeti'nde iyi bir jazz ortamı vardı o zaman?

Evet evet, çok iyi bir ortam vardı. Komünizm zamanında bile.

Jazz yasak değildi yani? Halbuki diğer komünist ülkelerde....

Hayır o şekilde bir yasak yoktu. Ama tabi sınırlamasalardı daha büyük bir harekete dönüşebilirdi. Küçük bir çevre olduğu için zararsız diye dokunmadılar.

Bir yeraltı hareketi miydi?

Yoo değildi. İyi bir jazz kulübü bile vardı. Hatta Amerika'ya gelince çok şaşırmıştım. Bizim komünist ülkemizdeki jazz kulübümüz bile New York'takilere göre çok daha iyiydi.

Bu arada, sizin eğitiminiz klasik müzik üzerineydi, jazz'la ilgili herhangi bir eğitim almamıştınız, değil mi?

Doğru. Hayatımda gördüğüm en iyi konservatuardan klasik müzik eğitimi almıştım. Ama jazz'ı da kendim çalışıp öğrendim. Sürekli Avrupa radyolarında jazz dinlerdik o zamanlar. Hatta Amerika'ya gidince şaşırdığım şeylerden biri de açıkçası şu oldu: Ben Amerikalı müzisyenlere göre çok daha fazla plak dinlemiştim. Onlar dükkanlarda ne bulabiliyorlarsa ve bütçeleri ne kadara izin veriyorsa o kadarını alıp dinleyebiliyorlardı. Kaç albüm alabilirlerdi ki? Willis Connover ise Voice of America Radyosu'nda herşeyi çalıyordu. Böylece ben de herşeyi öğrenmiştim.

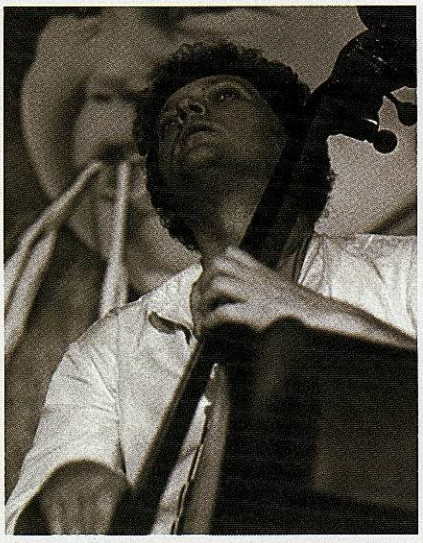

Miles Davis ile de çaldığınızı biliyorum...

Evet. Kısa bir süre. Önce Village Gate'de bir hafta, sonra da bir konserde.

Önemli bir deneyim miydi sizin için?

İnanılmaz bir deneyimdi. Daha önce de önemli gruplarla çalmıştım. Herbie Hancock'la, Wayne Shorter'la. Bu deneyimleri bir binanın 3., 4. katında olmakla bir tutuyorum diye varsayalım bir an, Miles'la çalmak ise 8.katta olmak gibi bir şeydi. O kadar üst seviyede bir deneyimdi bu. Daha evvel bir parçası olduğum herşeyden çok üst düzey bir tecrübeydi.

Beraber çaldığı müzisyenleri oldukça özgür bıraktığını okumuştum, öyle miydi?

Evet öyleydi. Son zamanlarda daha serbest bırakıyordu. Ama ben o tam jazz standartlarını çalmayı bırakıp daha free müzik yapmaya başladığında –yani Nefertiti, ESP zamanlarında yanındaydım, inanılmazdı. jazz standartları olabilecek en özgür, en yaratıcı şekilde çalınıyordu. Çok çok mükemmeldi.

Geriye dönüp baktığınızda Weather Report'un kariyerinize nasıl bir katkısı olduğunu görüyorsunuz?

Değişik açılardan oldukça önemli bir katkısı oldu denebilir. Grubun yapısı, benim bası o sıralarda Amerika'da çalan diğer basçılardan çok daha farklı bir şekilde çalmama olanak sağladı. Hem teknik açıdan daha iyiydim, hem de bir arka plan oyuncusu yerine solocu rolünü üstlendim. Ve o grupta basın değişik çalması birdenbire müziği değiştiren bir unsur haline getirdi. Bu çok enteresan bir noktadır, ben de yakın zamana kadar bunun bu denli farkına varmamıştım. Biliyorsunuz, Tanrı jazz'ı yarattığında, basçı bas çalamıyordu, onun rolünü tromboncu üstlenmişti! Jazz bunun üstüne yapılanmıştı. Sonra basçılar çıkageldi, bu diğer müzisyenlerin hoşuna gitmedi. "Ne yapıyorsun?" dediler, "senin görevin tempoyu tutmaktır, soloyu bize bırak!" Ama artık bas kölelikten kurtulmuş, diğer enstrümanlarla eşit bir konuma gelmiştir. Bu da tüm müziği değiştirmiştir ve bu da da Weather Report'la başlamıştır.

Evet oldukça progresif bir gruptu.

Evet. Ama tabi bu daha evvel Scott LaFaro ve Bill Evans'la başlamıştı. Onlarda da her enstrüman arasında eşit iletişimler vardı. Bu müzisyenler, bunu Miles döneminden bile önce yapmışlardı.

Ama sonra siz Weather Report'tan ayrıldınız? Niye? müzikleri çok mu planlı, sınırlayıcı olmaya başlamıştı sizin için? Yeni şeyler mi yapmak istiyordunuz artık?

İşin aslı Joe Zawinul'un ticari başarıya fazla önem vermesi oldu ve siyahi funky müzik çalmak istediler. Ama ben bunun için biçilmiş bir kaftan değildim. Böylece stil konusunda tartışmalar başladı. Hayatım bu yöne gitmemeliydi. Her ne kadar o zamanlar çok hayal kırıklığı yaşamış olsam da şimdi iyi ki ayrılmışım diyorum, çünkü o zaman yanlış bir yerde olurdum.

Artık Avrupa'da yaşadığını öğreniyorum ve soruyorum: Avrupa'da jazz'ın gelişimi hakkında neler söyleyebilirsiniz ve sizce Amerikan jazz'ıyla karşılaştırıldığında ortaya nasıl bir tablo çıkıyor?

Zor bir soru çünkü ben ortamı artık çok iyi bilmiyorum. Ne Avrupadakileri ne de Amerikadakileri yakından takip ediyorum ama gözlemlediğim kadarıyla, Amerikalılar belli şeyleri, -diyelim- bebop cümlelerini iyi biliyorlar ama o kadar. Başka şeylere gelince, çok geride, çok cahil olabiliyorlar. Mesela eğitimde... Demek istediğim bir şeyi çok iyi bilirken, başka önemli bir şeyi olduğu gibi gözardı etmeleri. Aralarında sanırım en çok kültürel eğitim açısından bir uçurum var denebilir.

Bir de belki Amerikalılar yaptıkları müziği blues'a yaslarken, Avrupalılar daha çok klasik müziğe, ne bileyim valse, folk müziklerine dayandırıyor belki de, değil mi?

Evet böyle bir fark var. Avrupa ülkelerindeki gelenek Amerika'da reddediliyor. Genç bir ülke olarak geleneklerle ve geçmişle ilişkilerini kesmişler. Bu da bana çok garip geliyor. Çünkü bir Amerikalı'nın da eminim en az benim sahip olduğum kadar çok ecdadı, soyu var ama geçmişinin sadece 250 yıllık olduğunu düşünüyor. Bu varlığının %80'ini kesip atmak demek. Bu da bir çok bilginin ve kültürün onlara erişmesini önlüyor. Böylece herkes yepyeni, gencecik... 250 yıl önce doğmuş tüm ülke!

Esbjörn Svensson, The Bad Plus gibi her iki kıtadan da genç ve progresif grupları tanıyıp tanımadığını soruyorum. İkisini de duymamış. Ama son zamanlarda kendisinin gittiği yönde ilerleyen başkaları olduğunu fark ettiğini ve bundan memnun olduğunu söylüyor. Bunun da daha "free" çalabilmek ve köle konumundan kurtulabilmek olduğuna işaret ediyor.

Son olarak, ECM Plak Şirketi ile işbirliğinin devam edip etmeyeceğini soruyorum. Verdiği cevap düşündürücü:

Açıkçası bilemiyorum. Dünya çok çabuk değişiyor. İnternet çok hızlı gelişiyor. Plak şirketlerinin durumu şu aralar bir soru işareti. Eğer müzisyenin kendi web sitesi varsa ve albümünü burdan duyurup satıyorsa, bu zaman zaman plak şirketinin o müzisyenin albümü için sağladığı erişimden daha etkili olabiliyor. Çünkü bizler pop star değiliz ve bizim müziğimizi beğenenler bazen o dükkanlara gidemiyor ve o zaman da albümümüzü alamayabiliyorlar. Aslında biraz düşünürseniz, uzun vadede plak şirketlerinin bir aracı konumuna düşebilecekleri ihtimalini görebilirsiniz, bu da tabi zaman içinde gereksiz bir konuma dönüşecek. Niye bir aracı hasılatınızın %80ini cebine indirsin? Buna mecbur olmamalı bir müzisyen. Ticari açıdan baktığımda bunu görüyorum. Ya böyle olacak ya da bizim hakkımızı vermek zorunda kalacaklar. Müzisyenlerin aldığı yüzde çok eskiden sabitlenmiş bir oran. Tabi plak şirketlerinin işine gelmiyor şimdi bu oranları değiştirmek. Ama eninde sonunda bence bunu yapacaklar aksi takdirde ellerinde kaydedecekleri müzisyen kalmayacak. Bu açıdan bakıldığında müzisyenlerin web siteleri onlar için şimdilik avantaj gibi gözüküyor.

Sohbetimizi bitirirken Universal Syncopations'ın 2.bölümünü hazırladığını öğreniyorum. Alt yapısını kafasında çoktan kurmuş bile: "Quartet'imden bazı materyalleri kullanacağım, all-star grubumdan da kullanacaklarım var ve yine özel misafirlerim olacak. Mesela yine Chick Corea ve Jan Garbarek olabilir. Bunlara Herbie Hancock eklenebilir. Kısacası üç unsuru birleştireceğim o albümde. Quartet, all-star band ve özel misafirler ve sanırım "Universal Syncopations, 2.Bölüm" 2005 Sonbaharı'na hazır olur.

İş sanat

KASIM '05

13 Pazar 18:30
Cazın Ustaları **JACK DE JOHNETTE QUARTET**
JACK DE JOHNETTE'S LATIN PROJECT

19 Cumartesi 20:00
ANNA MARIA JOPEK
SECRET

24 Perşembe 20:00
TUNA ÖTENEL BAND
FEATURING AŞKIN ARSUNAN & FATİH ERKOÇ

ARALIK '05

03 Cumartesi 20:00
MISIA
DRAMA BOX

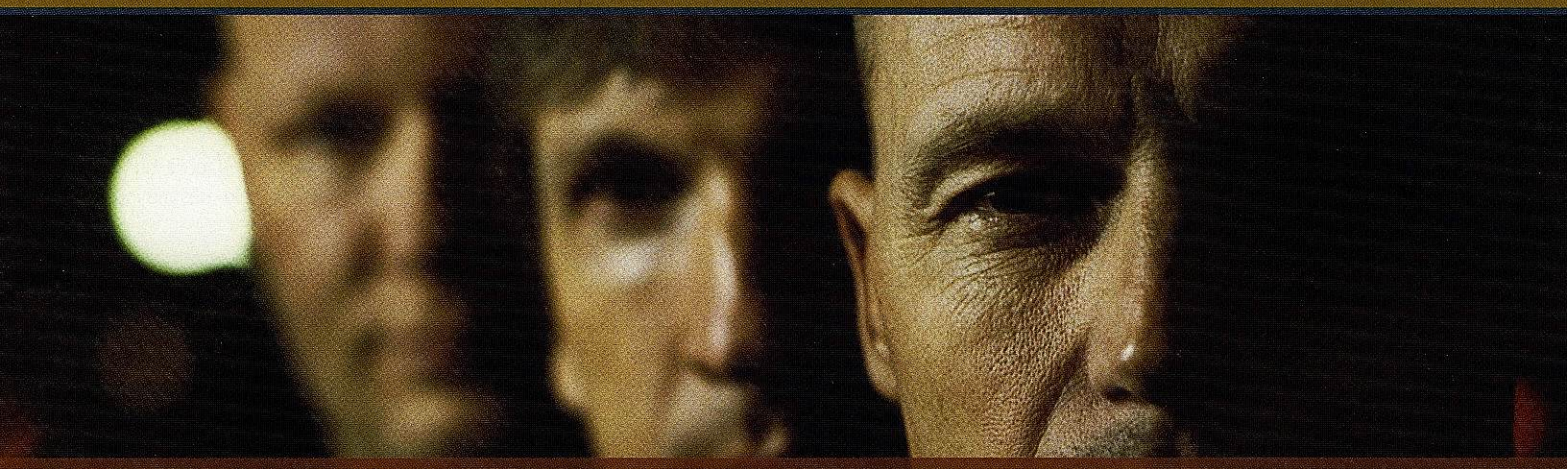

10 Cumartesi 20:00
E.S.T. ESBJÖRN SVENSSON TRIO
VIATICUM

27 Salı 20:00
THE THREE LADIES OF BLUES & BAND
A SOULFUL NEW YEAR

biletix

Bilet için: www.biletix.com Tel: (0216) 556 98 00 ve Biletix satış noktaları

İş Sanat'ın tüm etkinlikleriyle ilgili ayrıntılı bilgi için: www.issanat.com.tr Tel: (0212) 316 10 83-84

Volkan Balkan
Juzma2@yahoo.com

Sınır Tanımayan Bir Vokalist; Dianne Reeves

Bence müzik büyük bir güce sahip. Her şeyin üzerinde yer alıyor; dillerin, renklerin her şeyin...

Muammer Yanmaz

İstanbullu jazz severlerin yakından tanıdığı Dianne Reeves, 12. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin konukları arasındaydı. Piyanoda Peter Martin, basta Reuben Rogers ve davulda Greg Hutchinson'dan oluşan trio'suyla, doğaçlamaların bol olduğu bir konser verdi. Emprovize müzik yapan pek çok jazz müzisyeni gibi onun da sâdece bu konsere özel yaratacağı şeyler vardı. Fakat herhalde kimsenin aklına; baharatları çok sevdiği, İstanbul'dan pek çok baharat aldığı ve Arif Mardin'in –ki son Grammy'sini kazanmasında önemli rol oynamıştı- kendisine tattırdığı yemeklerin ne kadar lezzetli olduğu gibi ayrıntıların bir parçanın içinde yer bulacağı gelmezdi. Grammy demişken, Reeves ilk Grammy'sini In The Moment - Live In Concert albümüyle 2000 yılında, ikincisin Sarah Vaughan anısına yaptığı The Calling: Celebrating Sarah Vaughan albümüyle 2001'de ve son Grammy'sini de standartları yorumladığı A Little Moonlight albümüyle 2003 yılında aldı. Şu sıralarda da bu sonbaharda vizyona girmesi beklenen ve kendisinin de küçük bir rol aldığı Good Night. And Good Luck adlı filmin soundtrack çalışmasıyla ilgileniyor.

Yanılmıyorsam, ilk 1992'de gelmiştiniz. Dinleyiciler sizi seviyor ve eminim ki siz de onları seviyorsunuz. Bence canlı performanslarınız kayıtlarınızdan daha başarılı. Buna katılıyor musunuz?

Katılıyorum. Zaman içinde canlı performanslarım kayıtların üzerine çıktı. Çünkü genelde yeni dinleyiciler önünde sahneye çıkıyoruz ve yaptığımız şeyin içine dinleyicileri de katıyoruz, onları davet ediyoruz. Orada bulduğumuz duyguyla bir şov yaratıyoruz ve bundan dolayı kayıtlardan farklı bir duygu ortaya çıkıyor.

Buraya pek çok kez geldiniz. Peki bu durum İstanbul'da nasıl?

Buraya bayılıyorum. Sadece performans için değil. Burada çok sofistike bir dinleyici var. Festival için burada bulunan diğer sanatçıların konserlerinde de bulundum ve aynı şeyi gördüm. Bu arada şehri de çok seviyorum. Burada bulunduğum zamanlar... bilirsiniz anlatması zor. Burada hayat var; olup bitenler, görülecek çok şey... Tarihi köklerinden ötürü pek çok katman var. Buraya gelmeyi çok seviyorum.

Geriye doğru sıçrayacak olursak, trompetçi Clark Terry'e rastlıyoruz. Trompetçiliğinin yanı sıra blues'un atalarından devraldığı "Mumbles" vokal tekniğiyle de ayrıcalıklı bir isim ve sizi de desteklemiş bildiğim kadarıyla...

Kesinlikle. Clark'la tanıştığımda çok gençtim, lisedeydim o zamanlar. Özel bir şeyler duymuştu. Genç sanatçılara hala aynı özenle yaklaşır. Hayatımda bir yere sahip. Hala görüşüyoruz ve birlikte sahneye de çıkıyoruz.

Chicago Senfoni Orkestra'sı, Berlin Filarmoni, big band'ler ve burada da sahneye çıkacağınız trio'nuz... Bunların hepsi farklı deneyimler. Hangisinde kendinizi daha rahat hissediyorsunuz?

Kendimi hepsinde rahat hissediyorum. Çünkü bunların hepsi eşsiz. Fakat kendimi en rahat hissettiğim zamanlar trio'yla olan performanslarım. Önümüzdeki kâğıtlara bağlı kalmaksızın müziği farklı yerlere taşıyabiliyoruz. Ama orkestrada -ki onu da seviyorum- bazen formun dışına çıkmamanız gerekiyor. Bu biraz zorlayıcı oluyor tabi. Fakat trio'dayken yaptığınız şeylere diğer müzisyenler de tepki verebiliyor. Bu açıdan baktığınızda orkestrada olduğu gibi değil. Ama ben tüm bu farklı konfigürasyonları seviyorum.

Konserde İstanbul Superband'le de bir kaç parça seslendireceksiniz. Ne düşünüyorsunuz?

Çok heyecanlıyım. Henüz daha tanışmadım onlarla. Birbirimize mail attık, müzik yolladık. Bu akşam bir provamız var. Güzel olacağına eminim, bu müzisyenlerle çalışmak için sabırsızlanıyorum.

İstanbul'da jazz'la ilgilenen pek çok genç müzisyen var ve hatta Nardis Jazz Kulubü de bir genç jazz vokal yarışması düzenledi. Genç jazz vokalistlerine sizin tavsiyeleriniz neler?

Aman Tanrım! Teknik açıdan bakarsak, şunu unutmamalılar ki vokalist olmalarının yanı sıra aynı zamanda müzisyenler. Bundan dolayı diğer müzisyenlerle yani saz icracılarıyla aynı şeyleri öğrenmeliler. Armoni gibi; piyano, gitar ya da herhangi bir enstrüman hakkında bilgi sahibi olmaları gerekir. Tüm bunlardan sonra ise bence en önemli şey; ayrıcalıklı ya da kendilerine özgü olan şeyi bulmaları ve buna odaklanıp geliştirmeleri.

Didar Yeşilyurt

Muammer Yanmaz

Pek çok stilde söylüyorsunuz; R&B, soul, jazz, blues... Amerika'yı düşündüğümüzde, jazz'da bir eklektik yapının olduğunu görüyoruz, hatta bir vokal geleneğinden de söz edebiliriz. Bir jazz vokalisti olarak Amerika'da doğmanın avantajlı bir durum olduğunu düşünüyor musunuz?

Öyle sanırım ama şimdi dünya küçülüyor, benim büyüdüğüm dünyadan farklı bir dünyada yaşıyoruz. İnsanlar farklı yerlerden gelip çok özel şeyler yapıyorlar. Artık Birleşik Devletler'de doğmanız gerekmiyor, işler oldukça değişti. Meselâ, Luciana Souza. Brezilyalı müthiş bir sanatçı. Bir anda önemli bir jazz vokalisti ve kompozitörü hâline geldi. Bilirsin işte; ne kadar güçlü olduğun ve ne yaptığınla ilgili bir şey bu.

Önemli bestecilerin ballad'larını seslendiriyorsunuz. Sizce jazz vokalisti iyi bir hikâye anlatıcısı da olmalı mıdır? Çünkü pek çok hikâye var bu parçalarda...

Jazz müziği bu zâten, onu ilginç kılan şeylerden biri. Hikâye anlatıcı olan çok iyi şarkıcılar ya da sesini tam anlamıyla bir enstrüman gibi kullananlar var. Sesleri müthiş olmayabilir ama bu spesifik enstrümanla, stilleriyle ve yazdıklarıyla düşündüğünüzde onlar müziğin çok nadide parçaları. Müzik pek çok yöne açılıyor. Bu yüzden genç insanlara hep kendilerine özgü yeteneklerini bulmalarını ve müzik hayatlarını bunun üzerine inşa etmelerini söylüyorum. Çünkü yeni olan şeyler için her zaman bir yer vardır.

Geçtiğimiz yıl Unicef'in kuruluş yıl dönümünde New York'ta bir konser verdiniz. Yine geçtiğimiz günlerde "Live 8" adı altında üçüncü dünya ülkelerinin yoksulluğuna çare aramak için konserler düzenlendi. Müzisyenlerin bu gibi oluşumlarda bir misyonu olması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Bence müzik büyük bir güce sahip. Her şeyin üzerinde yer alıyor; dillerin, renklerin her şeyin... Bu işe soyunan insanlar kalpleriyle ve içtenlikle yapıyorlar işlerini; böyle de yapmalılar. Biz böyle eşsiz bir olanağa sahibiz. İngilizce şarkılar söylüyoruz; bu İspanya'da da olabilir.. ne bileyim meselâ bir önceki konserde Slovenya'daydık ve insanlar ne dediğinizi anlayabildi. Bence sanatı dünyadaki ilişkileri düzeltmek için kullanmak çok önemli.

Bu röportaj, 5 Ağustos tarihinde Açık Radyo – Açık Dergi programında yayınlanmıştır.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Çok kolay olduğu için zor, çok zor olduğu için kolay olan bir müzik üzerine Tuna Ötenel ile sohbet.

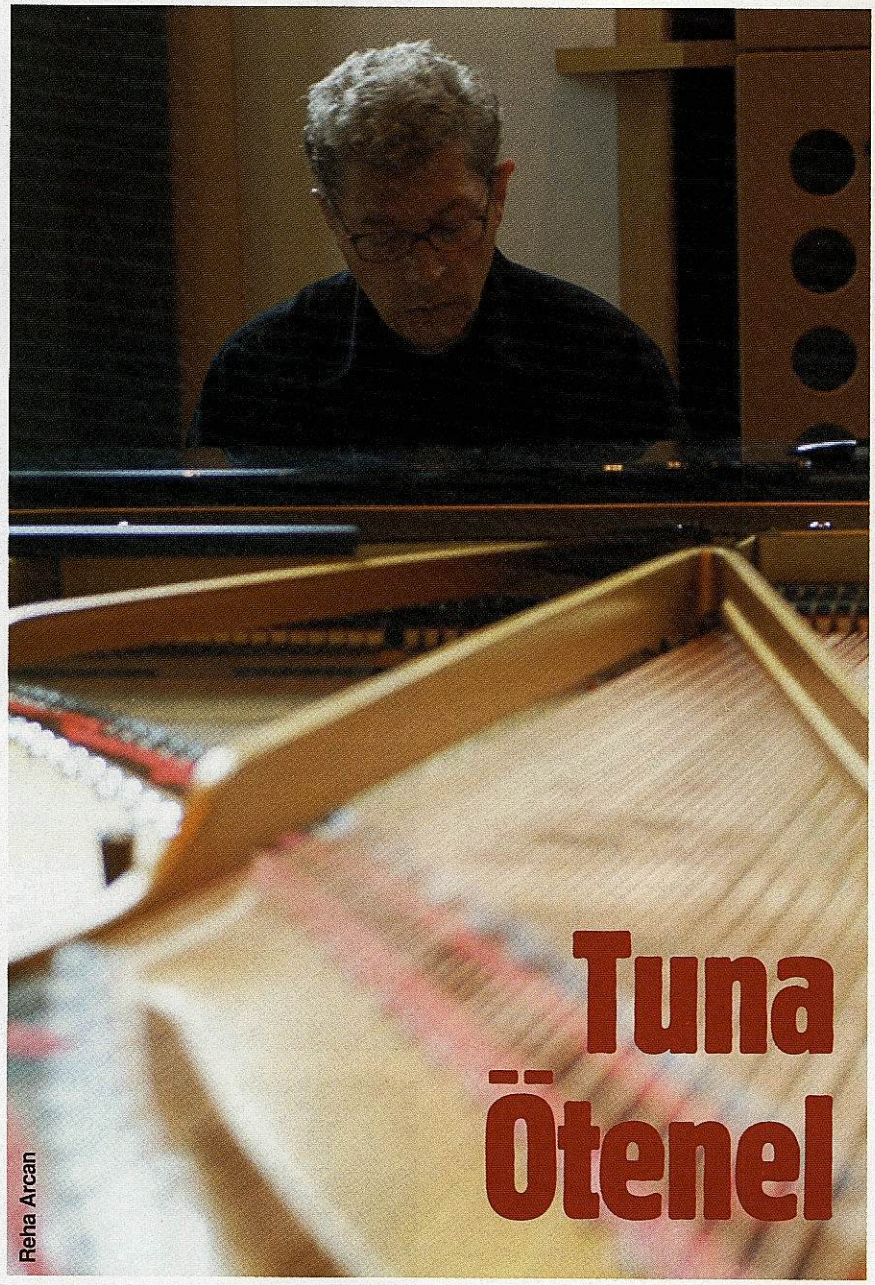

Tuna Ötenel

Reha Arcan

Tuna Ötenel'in uzun zamandan beri beklediğim albümü çok şükür piyasaya çıktı. Albümün adı olan "How Much Do You Love Me" cümlesini okuyunca aklıma paparazzi ruhuma uygun düşünceler geldi. Acaba bu albüm vasıtasıyla Tuna Ötenel gizlice sevdiği bir kadına özel bir mesaj mı yolluyordu. Bir ihtimal daha vardı, belki de albüm Türkiye'deki jazz severlere bir soru da yöneltmiş olabilirdi ama bu ilk aklıma gelen şey kadar hınzırca bir şey değildi.

Albümü dinledikten sonra da bu sorunun cevabını bulamadım, ama bu güzel projeyi jazz severlere sunan Aura Records'un jazz prensesi Özlem Köseoğlu hanımın yardımıyla sorunun sahibi müzisyenin izini buldum.

Tuna Ötenel ile bugüne kadar çok istediğim halde bir türlü kesişmeyen yollarımız sonunda Cihangir'in otantik sokaklarından birisinde yer alan Aura'nın arka salonunda iki çay bardağının çevresinde kesişti. Birlikte bir insanı ne kadar sevebileceğimiz sorusunun cevabının peşine düştük.

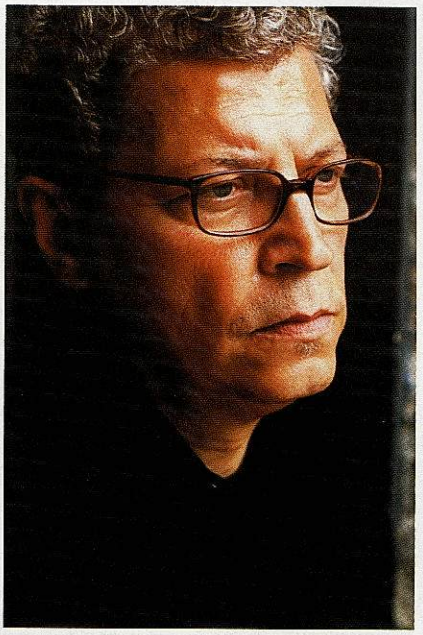

How Much Do You Love Me, Tuna Ötenel'in yeni albümü

Bu albümde yer alan arkadaşlarımla birlikte çalarak albüm yapma fikri çok eski günlerden beri aklımda vardı. Albümde eski arkadaşım Neşet Ruacan gitar çalıyor. Onunla uzun zamandan beri tanışıyoruz. Trompetçimiz İmer Demirer de çok takdir ettiğim bir müzisyen. Basta genç arkadaşım Kürşat And ve davulda Ateş Tezer yer alıyorlar.

Bu arkadaşlarımın hepsinin kendilerine ait projeleri ve çalışmaları olduğundan geçmişte çok sık bir araya gelemedik ama geldiğimiz zamanlarda da de birlikte çalmaktan çok zevk alıyorduk.

Derken Aura Records'un girişimiyle Denizbank'ın genel müdürü Hakan Ateş bize kurumsal sponsor olmayı kabul etti ve bu albümü gerçekleştirdik. Bu arada hoş bir şey de öğrendim, Hakan bey eskiden benim Radyo Çocuk Kulübü'mün üyesiymiş.

İstanbul Teknik Üniversitesinin MİAM Stüdyosu'ndan zaman alınmıştı ve hemen girip çalmamız icap ediyordu. Ancak hepimiz daha evvelden birlikte olduğumuzdan ve herkes ne yapması gerektiğini iyi bildiğinden tüm kaydı iki buçuk günde tamamladık. Akustik bir ses olsun ve albümü dinleyen insanlar sanki bir gece kulübüne gitmişler ve karşılarında canlı orkestra dinliyorlarmış gibi hissetsinler istedik. Bu yüzden miksaj aşamasında da fazla bir müdahale istemedik. Yoksa bugün teknoloji yardımı ile kayıtların istenildiği gibi değiştirilip değişik havalar verilmesi mümkün ama biz tabii bir hava olsun istedik. Artık bütün dünyada da jazz albümleri bu anlayışla yapılıyor.

Tuna Ötenel'in jazz severlere sunduğu menü

Bu albümdeki parçaların bazıları yeni bazıları ise oldukça eski günlere dayanıyor.

Albümün giriş parçası "F Blues" eskilerden bir tanesi, biz önce bunu swing olarak çalmayı planlamıştık ancak davulcumuz Ateş Tezer bunu "funky" çalalım dedi, diğer arkadaşlar da bu fikre katıldılar. Önce benim bunu kabul etmeyeceğimi düşündüler ama edince de çok sevindiler.

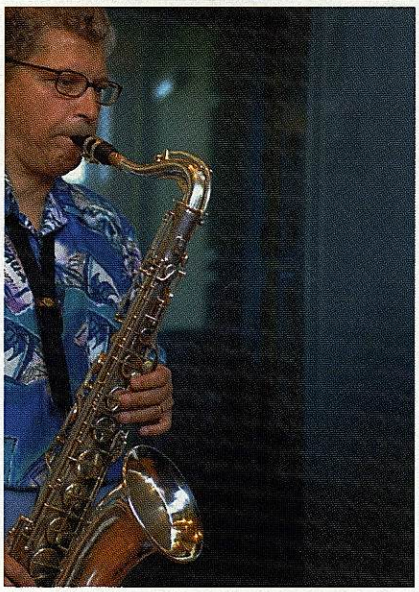

"Eski Günler" geçmişe nostaljik bir gönderme. Bu parçayı Türkiye'de ellili ve altmışlı yıllarda çalınan müziklerin toplamı gibi de düşünmek mümkün, bir çeşit samba. O zamanlar Türkiye'de bir çok yerde İspanyol ve Latin müzikleri çalınırdı, yerli ve yabancı topluluklar bu müzikleri icra ederlerdi. Ağırbaşlı insanlar kalkıp o müziklerle dans ederlerdi. O devrin insanları oturmasını kalkmasını, yemesini içmesini bilirlerdi. Kulübe nasıl gelmişlerse giderken de o şekilde çıkarlardı ve hiçbir tanesi kapıda sürünmezdi. Şimdi müzikler de değişti insanlar da değişti. Bu parça o güzel günlere duyulan özlemi yansıtıyor.

Albümdeki bir başka eski parça da "Waltz 79". Bunu 1979 senesinde yazmıştım. Bir ara Emin Fındıkoğlu ile birlikte Bilsak Jazz Festivalinde çalarken bir aranjman yapmıştık sonra uzun yıllar çalınmadı. Bu parça da albümde yer alan "Polonya" parçası gibi minör ezgisi ile Orta Avrupa jazz'ına benzer. Gerçi ben bu parçayı yazdığım sırada henüz oralara gitmemiştim ama insanın gitmediği yerlerden de esinlendiği şeyler oluyor.

"Kapalı Kapılar"ın havası değişik. Bu parça hayatın içerisinde üzerimize kapanan değişik kapıları anlatıyor. Türkiye'de bir jazz müzisyeni olarak yaşamanın güçlüklerini ifade ediyor da diyebilirsiniz. Ama kötümser değilim, bu yüzden de parçadaki dünyaya bakış açısı olumsuz değil. Ben bir müzisyenim ve hayatımda müzisyenlikten başka bir iş yapamam, dolayısıyla da ölünceye kadar çalacağım ve o kapılar da zaman içerisinde sırasıyla açılacaklar.

"İmbat" İzmir'in Karşıyaka'sında esen rüzgarın ismi. Dinledikten sonra Ateş Tezer ve Kürşat And bu parçadaki duyguyu İzmir'in bu ünlü rüzgarına benzettiler ve bu ismi vermemizi istediler. Ayrıca bu benim albümdeki tek solo çaldığım parça.

Albüme adını veren ve benim kafamda müstehzi düşünceler uyandıran "How Much Do You Love Me?"nin öyküsü ise farklı çıktı. Tuna Ötenel'in ağzından dinleyelim:

Bu parçanın adını Kudret Öztoprak önerdi. Küçük bir çocuk düşünün, ağzında emzik, yavaş yavaş ayaklanmış, annesi babası onu izliyorlar. O yanlarına gelince annesi veya babası soruyor, "Yavrum, beni ne kadar seviyorsun?".

O anlıyor, ama konuşamadığı için bu kadar diye işaret ediyor. Herhalde dünyadaki bütün insanlar hayatlarının bir döneminde bu soru ile karşılaşmışlardır. Tam olarak neden böyle bir çağrışım hissettiğimi bilmiyorum ama herhalde bu müzik bana küçüklüğümü çağrıştırmış olmalı.

Albümde bu parça çok iyi icra edildi, İmer çok güzel çaldı, dinleyince hepimiz duygulandık. Derken albüme de bu ismi koyduk. Sonra hakikaten düşündük, acaba Türkiye'de bizi ne kadar seviyorlar.

Albümün dokuzuncu parçasının ismi "Polonya". Bunun da öyküsünü Tuna Ötenel den dinleyince benim beklediğimden farklı şeyler duydum.

Bu da eski bir parça, bunu yazdığım 1987 yılında henüz Polonya'ya gitmemiştim. Polonya'da jazz çok sevilen bir müzik türü. Bu parçayı ilk defa İmer ile çaldığımızda TRT programında çaldığımızda "Varşova" ismini koymak istemiştik ama TRT bu ismi politik çağrışımlarından dolayı istemedi. Daha sonra parçayı Polonya'da çaldık ve orada çok beğenildi. Orada çalınca da fark ettik ki meğer bu parçanın girişindeki bölüm bütün Polonya Folk şarkılarının girişine benzermiş. Belki de bilinç üstü bir iletişim kurduk ama fark etmedik. İkinci dünya savaşında Polonya çok ezilmişti, ondan dolayı bu ülkeye karşı bir sempatim vardı.

"Hunter", yani Türkçesi ile Avcı'nın ilhamı parçada kullanılan 6/8lik ritimden kaynaklanıyor. Bu ritm ünlü "Aman Avcı Vurma Beni" diye başlayan şarkının da ritmi.

Tuna Ötenel'in ekibi parçayı çalarlarken ritimden gelen çağrışımı hissetmişler ve bu adı koymak istemişler.

"I wished on the Mooon" albümde yer alan tek jazz standardı. Diğer tüm parçalar Tuna Ötenel bestesi. Bu parçanın orijinalini ünlü saksofoncu Coleman Hawkins'ten dinlemiş. Burada kendi çaldığı tenor saksofon solosunu ise kendi yaşıtlarına ithaf ediyor. Bu parçada Neşet Ruacan'ın olağanüstü güzel bir solosu var, öyle çalmış ki Tuna Ötenel duyduğu güzellik karşısında susup kalmış.

Albümün en son parçası "Rıhtım Caddesi" ise birkaç farklı referansa sahip. Tuna Ötenel bunları şu sözlerle anlattı:

Rıhtım Caddesi İstanbul'un Karaköy semtinde çok iyi bilinen bir yer. Bilgi Üniversitesi'nin de orada bir misafirhanesi var, ben orada ders verirken bu misafirhanede kalıyordum. Müzisyen arkadaşım Kudret Öztoprak da müziği bıraktıktan sonra deniz ile ilgili bir bir iş yapmaya başladığında ilk bürosunu orada açmıştı. Bu arada ben de uzun bir zamandan beri bu parçada kullanmak üzere bir deniz çanı arıyordum, onu da burada buldum. Denizbank'ın sponsorluğu da gerçekleşince bir çok şey üst üste geldi ve parçaya bu ismi verdik. Ayrıca parçayı Denizbank ve Hakan Ateş Bey'e ithaf ettik. Bu albümü Türk müzisyenlerle yapmak istiyordum, gönlümde yatan aslan bu idi. Denizbank'ın sayesinde oldu.

Biz bu albümü tane tane çaldık, insanların onu dinlerken güzel vakit geçirmelerini istiyorum. Evlerinde konyaklarını kahvelerini alsınlar dinlesinler diyorum. Veya insanlar Kordon'da otursunlar, ellerinde biralar olsun, rüzgar eserken sakin bir şekilde bu müziği dinlesinler ve bir gevşeme duygusu hissetsinler.

Geçmişe bir yolculuk, Tuna Ötenel'in çocukluğu

Tuna Ötenel bugün 58 yaşında. Akrep burcu. Bu burcun insanları kafalarına koydukları şeyleri mutlaka gerçekleştirirler. Bu açıdan bakılınca onun elimde tutuğum albümü gerçekleştirmiş olmasında şaşılacak bir şey yok, ama yaşamının geçmişinden başlayarak bugüne gelen bir insan olarak elli sekiz yılda bir çok şaşılacak şey bulabilir. Gelin kendi albümün gerisindeki öyküyü dinleyelim:

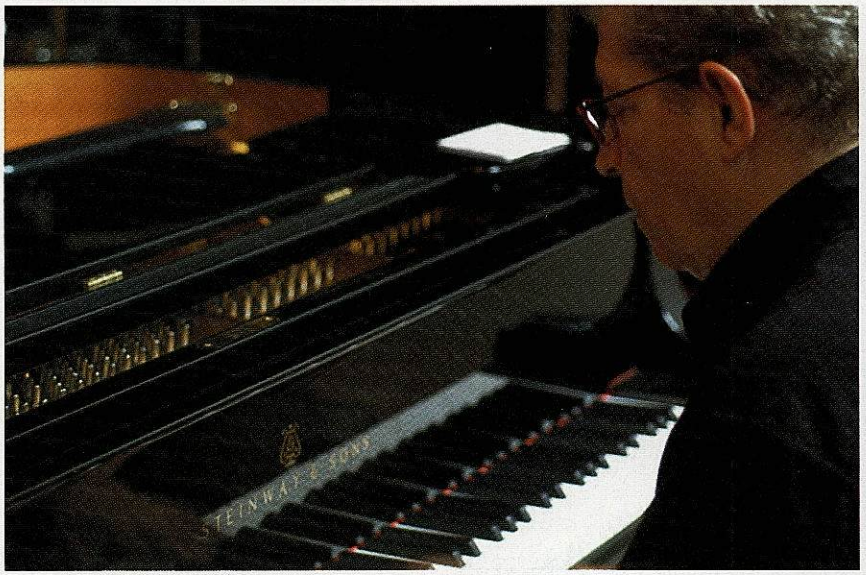

İlk derslerimi Bulgaristan'dan Türkiye'ye kaçmış bir müzisyen olan babam Cevdet Bey'den aldım. Kendisi keman çalardı. İlk notayı ise annemden öğrendim. Annem Fahri Kopuz'un talebesiymiş ve alaturka keman çalarmış. Alafranga olarak da Hawai gitarı çalarmış.

Müziğe çok erken başladım. Henüz 2.5 yaşındayken piyanoya oturup önüme bir nota koyup "ben notayla çalıyorum" dermişim. Ayaklarım yere değmezmiş. Babam küçükken bana kendi kendine çalan bir piyano olan piyanola almış. Fakat ben onun içindeki mekanizmalardan korkunca onu göndermiş ve bana normal bir piyano almış.

Babam Türkiye'ye gelince Beşiktaş nüfus dairesine başvurmuş. 'Adın ne?' diye sormuşlar, o da 'Ahmet oğlu Cevdet bey' demiş. 'Sana bir soyadı vermemiz lazım, ne iş yapıyorsun' diye sormuşlar. Babam da 'kemancıyım' deyince, 'o zaman çal bakalım' demişler. O da kemanıyla Çigan havaları çalmış. Bu arada çalarken kemanından kuş sesleri de çıkarttığını görünce idaredeki insanlar 'yahu, senin elin de ötüyormuş be' demişler. O da, 'tamam, benim soyadımı Ötenel koyun' demiş.

Tuna ismi ise ailemin Tuna boylarından gelmesinden dolayı bana verilmiş. Kardeşim Tunca Antalya'da bas gitar çalıyor. Bizim isimlerimiz nehir isimleri. Sonra benim oğlum doğunca onun adını da Meriç koyduk. Kardeşimin kızı oldu, onun adı da Arda oldu. Meriç devlet operasında trombon çalıyor. Jazz'a meraklı idi ama konservatuarı bitirince aldığı eğitim boşa gitmesin istedi ve klasik müzik çalmaya devam etti.

Bulgaristan'ın Rahva isimli bir kasabasından gelmişiz. Babam orada orkestralar kurarmış. Babam Eskişehir Şeker Fabrikası'nda 10 sene jazz orkestrası şefliği yaptı. O zamanların Türkiye'sinde bir şeker fabrikasında jazz orkestrası olurdu. Bu 1957'ye kadar sürdü. Babam tüm Türkiye'yi gezmiş bir insandı. Ta Kars'a kadar tüm halkevlerine gitmişti. Hatta iki tane müziğe yetenekli Karslı çocuğu Eskişehir'e getirmiş ve onları yetiştirmişti. Hem onların şeker fabrikasında işe girmelerini sağlamış hem de müzisyen olarak çalmak üzere orkestrasına almış. Bunlardan bir tanesi Nebi ağabeydi ve trompet çalardı. Bir de Ferman ağabey vardı, o birkaç yıl önce vefat edince gazeteler Cumhuriyet'in klarneti sustu diye yazmıştı.

Onun kurduğu orkestranın maskotu bendim, onlarla birlikte marakas sallayarak ve diğer perküsyon aletlerini çalarak yetiştim. En sonunda tumbaya boyum yetmediği için taburenin üstüne çıkarak çaldığımı hatırlıyorum. Orkestra elemanları için 10 kat elbise yaptırılmıştı. Benim için de yaptırıldı. Değişik müzikler için değişik elbiseler giyerdik. Önce uvertürler çalar sonra tangoya geçilirdi. En sonunda ise dans müzikleri çalınırdı. Ben hem bu orkestra içerisinde yetişiyordum hem de evde Beyer metoduna başlayarak piyano öğrenimimi sürdürüyordum. Bazen evde babam Çigan havaları çalarken kendisine eşlik etmeye de başladım. 8 yaşında olduğum bir gün orkestranın davulcusu gelmedi. Babam 'geç bakalım davula' deyince sahneye çıktım. Ben ayaklarımın uzunluğu yetmediği için davula oturamıyordum. İnsanlar aşağıda dans ediyordu. Kontrapedal o devirde henüz çıkmamıştı. Ben ayakta tüm parçalara eşlik ederek geceyi bitirdim. Davul yüksekte olduğu için kimin çaldığı da görülmüyordu ve insanlar davul acaba kendi kendine mi çalıyor diye düşünmüşlerdi. Konserden sonra insanlar gelip beni görünce şaşırdılar. Anneme bu çocuğa nazar boncuğu tak demişler. Ben o günden sonra bir daha davulu bırakmadım. Değişik zamanlarda çalmaya devam ettim.

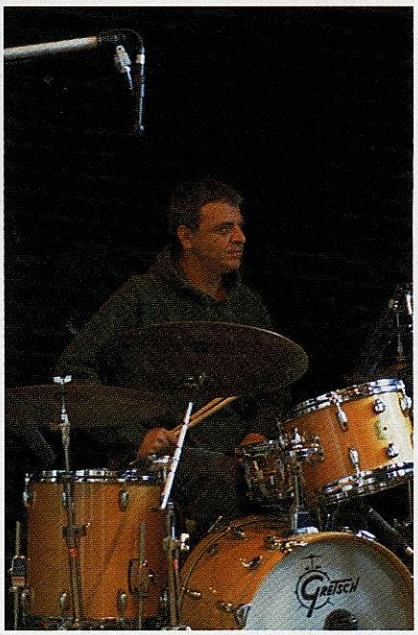

Konservatuar günleri

O sırada Eskişehir Fabrikası'nın sinema salonunda babamın yakın arkadaşı olan Mithat Fermen gelip konserler veriyordu. Beni görünce babama "Bu çocuğu konservatuara yazdıralım, dördüncü sınıfı bitirsin beşinci sınıfa konservatuarda başlatalım" demiş. Ama o yıl ben bir zafiyet geçirince babam Eskişehir'deki fabrikadan tazminatını alıp beni Uşak Şeker Fabrikasına götürdü. Orada da bir orkestra kurdu ve ben o orkestrada da çaldım. Bu arada da zafiyetten kurtuldum. 1959'da Ankara'ya geldik ve beni konservatuarın piyano bölümüne soktular. Ben piyano çalmasını bilerek girdiğim için 10 numara ile girmiştim. Orada Mithat Fermen'nin öğrencisi olmak istiyordum. Fakat o sırada Ferhunde Erkin hanım "Bu çocuğu ben istiyorum" dedi ve ben onun öğrencisi oldum.

Bu arada benim adımı 'şeytan kulak' koydular çünkü bir notaya basıldığında ben o sesi hemen biliyordum. 'Absolute Kulak' denen bir yeteneğim vardı. İnce ve ıslık gibi bir sesim vardı, üst notalara kadar çıkabiliyorum, tabi bu sigaraya başlamadan evvelki durumdu.

O günlerde konservatuarda jazz yasaktı. Ama konservatuarda bazı büyükler jazz çalarken duyup ben de bildiğim bazı melodileri çalmaya başlamıştım. Herkes bana sakın jazz çalma diyordu. Halbuki o devirdeki bilgimle jazz çalmam mümkün değildi. Jazz çaldığım dedikoduları yavaşça hocaların da kulağına gitmeye başlamış. Bir yandan da benim için 'çalgıcının oğlu' lafları söyleniyordu. En sonunda hocalar benim notlarımı düşürerek ikmale bıraktılar ve okuldan çıkardılar.

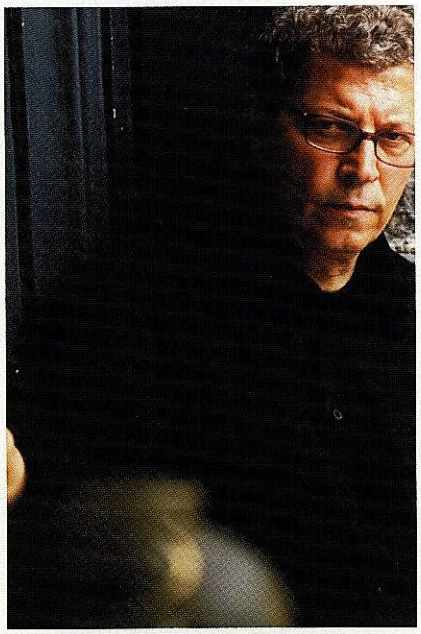

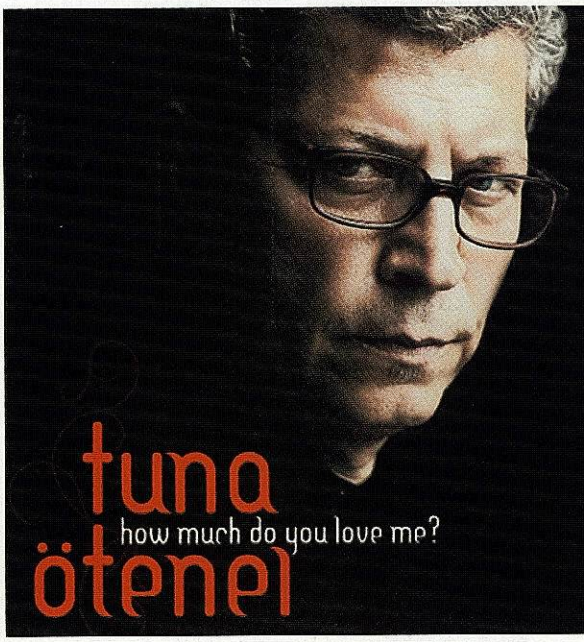

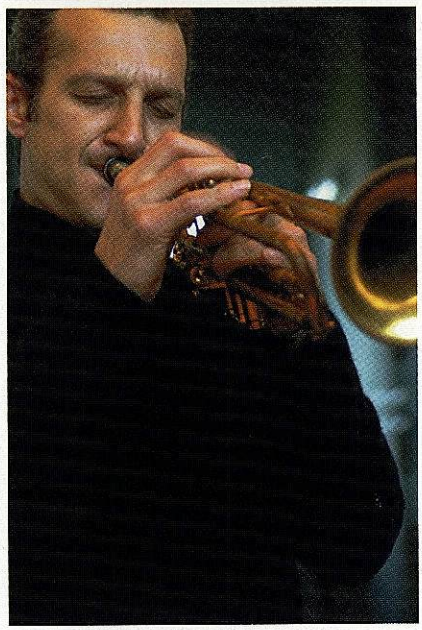

Konservatuar günlerinin ardından yeni bir hayat başlıyor.

Gözlerine baktım, o yaştaki bir çocuğun böyle bir olaydan derinden etkilenmesi normaldir ama karşımdaki insanın yüzünde herhangi bir acı izine rastlamadım. Kaldığımız yerden hiçbir şey olmamışçasına öyküsüne devam etti:

Babam saçlarımı üç numaraya vurdurdu ve bana bir piyano aldı. Calissia marka yepyeni bir piyano idi. Gıcır gıcır idi, ambalajını babamla birlikte kırdık.

Ve böylece ben piyano çalmaya başladım. Babam da kemanını alarak bana katıldı ve iki buçuk sene onun klasik repertuarını çalarak ordu evinde yemek müziği yaptık. Başka yerlerde de çaldık. Bu dönem Okay Temiz, Metin Gürel ağabeylerimizin askerlik zamanına rastladı. Biz Ordu Evinde babamla klasik yemek müziği çalmayı bitirince onlar çalmaya başlarlardı. Ama onların müziği jazz müziği gibi idi, ben bir türlü eve gidemez onları dinlemeye başlardım. Baba biraz daha dinleyelim derdim. Davulda Okay'dan başka Bülent Ateş, vokalde ise rahmetli Tanju Okan vardı. Tanju Okan'ın sesini keşfeden de babamdır. Meğer ona ordu evine ilk geldiği zaman ilk önce tuvalet temizletirlermiş, babam durumu fark edince komutanlarla konuşarak onun da ordu evi orkestrasına alınmasını sağladı.

Metin Gürel beni konservatuardan da tanırdı. Ama onun orkestrasına girmeden önce rahmetli Orhan Sezener ağabeyin orkestrasına girdim. O zamanlar Orhan ağabey kendi orkestrasından başka Hava Kuvvetleri orkestrasını da idare ederdi. Orada İspanyol baleleri çalardık.

Metin Gürel Orkestrasında ise 8 yıl çalıştım. Metin Gürel ağabeyimi seyrederek takip ederek jazz çalmasını öğrendim. Bana ilk defa saksofon veren insan da odur.

Gün geldi Metin ağabeyden de ayrıldım. Bir müddet ortalıkta dolaştım 'Dün Bugün Yarın Orkestrası' gibi yerlerde çaldıktan sonra 1972 de Erol Pekcan Orkestrası'na girdim. Bir yıl sonra da evlendim.

Erol ağabey ile 6 sene çalıştım. Bu arada onun 3500 plaklık arşivini dinleyerek jazz'ın nasıl çalınması gerektiğini öğrendim. Kudret Öztoprak da Erol ağabeyin orkestrasında idi. Birlikte "Caz Semai" albümünü yaptık. Onlardan ayrıldıktan sonra önce Bodrum'da Emin Fındıkoğlu ile çalıştım, sonra da kendi grubumu kurmaya başladım.

Bir gün Kuşadası'nda bir iş çıktı. Oradaki bir jazz kulübü için müzisyen gerekiyormuş, oralarda oturan Cüneyt Sermet ağabeyimize soruyorlar. O da beni çağırmalarını söylemiş. Kulübü işleten kişi Füsun Levet hanım meğer Fransa'da yaşarmış. Erol Ağabey'in jazz babası olması gibi Füsun hanım da bir anası imiş ve Fransa'daki bütün kalburüstü jazz müzisyenlerini tanıyordu. Onun kulübünde çalarken kendisine gelen Fransız müzisyenler ile de tanıştım. Bunlardan bir tanesi gitarist Phillip Combell idi. O, benim eski bir basçım var, Tuna isterse onunla tanıştırayım bir albüm yapalım demiş. Sonra Füsun hanım beni Fransa'ya çağırdı. Orada karşıma Combell'in bahsettiği eski basçı olarak ünlü basçı Pierre Michelot çıktı. Michelot oraya hatır için gelmiş, kendisine benden bahsetmişler. Bir albüm yapalım demişler, o da kabul etmiş. Paris'in 400 km dışında bir stüdyoya gittik. Michelot, 'hadi bakalım, ne çalacağız göster' dedi. Ben elimdeki notaları gösterince şaşırdı ve bir kayaya çarptığını anladı. Vian Köpüğü parçasındaki Vian'in ne olduğunu sordu. Ben Boris Vian deyince çok şaşırdı, meğer onun arkadaşıymış. Hemen bana sarıldı. Parçayı çok sevdi ve birlikte çaldık, sonra turnelere gittik Fransa'nın değişik yerlerinde konserler verdik. Daha sonra da birlikte "Voyageur" adlı bir başka albüm yaptık ama bu albüm Türkiye'de yayınlanmadı. Ama tromboncu Raul De Souza vardır, Antonio Carlos Jobim'in arkadaşıdır. 'Girl From Ipanema'yı birlikte yazmışlar. İşte o da bu albümümde konuk sanatçı olarak yer aldı.

11 Eylül hadisesinden sonra Fransa'ya gitmemeye başladım. Sonra da soykırım iddiaları falan oldu. Biraz soğudum. Ancak orada tüm tanıştığım müzisyenlerle arkadaşlığımız sürüyor, benim neden Fransa'ya gelmediğimi soruyorlarmış.

Daha sonra Polonya işleri başladı, oraya gitmeye başladım. Burada bir Janusz Muniak adlı tenor saksofoncu var dediler, oranın baba saksofoncusu bu adam imiş ve çalış havası bana benziyormuş. Bizim birbirimize uyacağımızı söylediler. Janusz Türkiye'ye geldi ve birlikte konserler verdik. O Lehçe ben ise Türkçe konuşuyorum ama kırk yıllık dost gibi anlaşıyorduk. Sonra birlikte Polonya'ya gittik. Bu albümdeki Polonya parçasını Varşova'da çaldık. Millet çıt çıkarmadan ayağımı pedaldan çekinceye kadar ses çıkartmadan dinledi ve sonra büyük bir alkış koptu. Daha sonra birlikte bir sürü konserler verdik. Şimdi de oradaki festivalden geliyorum, Janusz babaya bir ödül verildi.

Çok kolay olduğu için zor, çok zor olduğu için kolay olan bir müzik

Tuna Ötenel'e yeni bir projesi olup olmadığını sorunca "Şimdilik bir şey yok dinlenmedeyiz" diye cevap veriyor. Ancak bir yandan Bilgi Üniversitesi'nde çocuklara piyano ve hayat dersleri vermeye devam ettiğini de ekliyor. Yeni bir okul arayışı yok, ama bir teklif gelirse düşünürüm demeyi de ihmal etmiyor. Ondan hayat derslerini, özellikle jazz ile ilgili olanları benimle paylaşmasını istiyorum:

Ben her çeşit müziği dinlerim ama ben jazz çalmayı seven bir insanım. Jazz çalmak istiyorum çünkü onda daha fazla özgürlük hissediyorum. Jazz çalarken bir şekilde konservatuarların katı disiplininden uzak ve kendimle baş başa kalıyorum. İstediğim şeyleri yapabiliyorum.

Jazz her zaman bende bir özgürlük hissi uyandırdı, ama ne olduğu konusunda tam bir söz söyleyemiyordum. İnsanlar bana jazz nedir diye sorun-

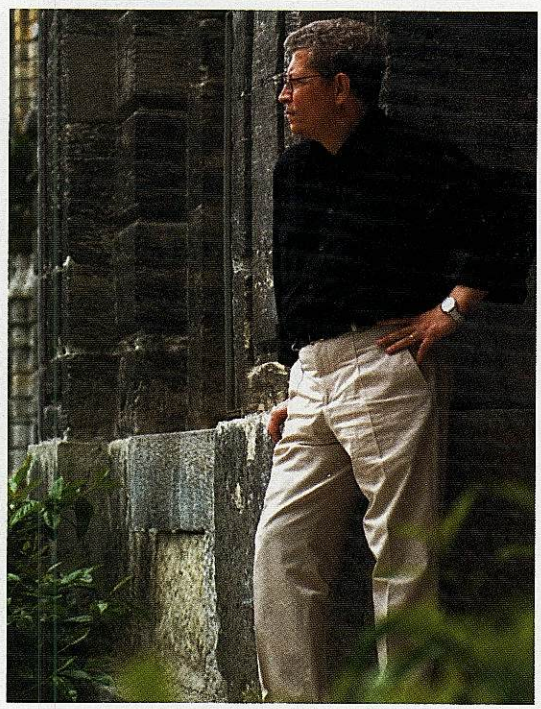

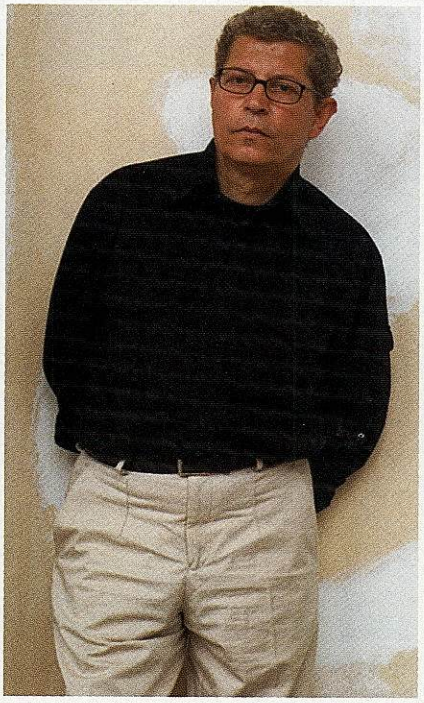

ca ben de Muvaffak Falay'a aynı soruyu sordum, o da bana şöyle dedi:

"Dünyadaki bütün folk müziklerinin toplamı jazz müziğidir."

Jazz önce bana özgürlük gibi geldi, kolayca çalınabileceğini düşündüm ama öğrendikçe ne kadar zor olduğunu gördüm.

Jazz çok zor bir müziktir çünkü aynı zamanda çok kolay bir müziktir.

Evet, jazz evrensel bir şey, herkes istediği şeyleri çalıyor ve bu da jazz oluyor. Ama şimdi işin içine darbuka marbuka gibi şeyler de girince jazz kavramı değişti, benim bunlarla ilgim yok.

İnsanlara jazz'ı itici bir müzik olarak değil de çekici bir müzik olarak çalmak lazım. Bana göre jazz bu albümdeki gibi çalınmalı. İnsanların çoğu jazz deyince "ay aman" deyip kaçar. Bu tip tepki verenler mutlaka geçmişte jazz adı altında bir gürültü ile karşılaşmışlardır. Kim bilir neler yaşadılar.

Ayrıca buradaki insanların jazz hakkındaki bilgileri de az. Bir jazz müzisyeni olarak sizden çoğu zaman istenen parça 'Take Five' olur. Take Five istenir çünkü içinde davul solosu vardır. O olmazsa 'Summertime' istenir. O da bitince 'My Way' istenir ve iş orada biter. Ben 'Summertime' parçasını severek çalarım çünkü o baba Gershwin'in eseridir. Şimdiki günlerde Caravan istenmesi de moda olmaya başladı. Ben hiçbir zaman modern jazz adı altında abuk sabuk şeylerden hoşlanmadım, onlara açık olamadım.

Tuna Ötenel'in beğendiği müzisyenler

Tuna Ötenel beğendiği müzisyenleri saymaya albümde beraber çaldığı müzisyenlerle başladı. Bunların başında Neşet Ruacan, İmer Demirer, Kürşat And ve Ateş Tezer geldi. TRT orkestrasının da çok geliştiğini ve son zamanlarda harika çaldığını düşünüyor. Bunun Neşet Ruacan'ın yönetiminden kaynaklandığını düşünüyor. Kendisi de 1987 –1989 arası bu orkestrada çalmış ama sonra Ankara'ya dönmüş. Halen orkestranın gelişimini takip ediyormuş.

Diğer Türk müzisyenler hakkında bir söz etmek istemedi ama yabancı müzisyenleri saymasını isteyince gene geçmişine döndük:

Uzun zaman Bill Evans gibi çalmaya kalktım ama olmadı, çünkü ben o değilim. Ama Bill Evans'ı çok beğenirim. Miles Davis ve John Coltrane'i de çok severim. Bir ara saksofon çaldığım için çok Coltrane dinler ve onun gibi çalmak isterdim.

Erol Pekcan bir gün geldi ve şöyle dedi: Yeter artık, Coltrane'den baygınlık bize geldi, bak jazz müziğinde bir çok başka saksofoncu daha var, onları da dinle. Sonra hala istiyorsan Coltrane'i dinlemeye devam edersin. Onun 3500 plaklık arşivini dinleyince bir çok başka müzisyen keşfettim.

Joe Henderson babayı çok severim. Onun Herbie Hancock ile yapmış olduğu Jobim albümünü ve Billy Strayhorn albümünü çok beğenirim. Chet Baker ve Stan Getz'i de aynı şekilde beğenirim. Yeni nesil saksofonculardan Joe Lovano'yu bundan 25 yıl önce Mel Lewis Orkestrası ile Village Vanguard'da dinlerken müthiş bulmuştum. Ancak şimdi yaptığı müziği sevmiyorum. Pierre Michelot babayı severim, toprağı bol olsun. Ben "Mainstream Jazz" seviyorum. Kendimi bu müzisyenlerle kıyaslamaya gelince şunu söyleyebilirim. Benim için başkasından daha iyi veya daha kötü çalmak diye bir şey yoktur. Daha iyi veya kötü diye tanımlamak yalnız bizim Türklere mahsus bir şey. Herkes iyi de kötü de çalabilir.

Jazz'da hiç kimse aynı anda konuşmaz ve herkes sırasını bekler.

Eskiden iddialarım vardı, yok şöyle çalayım, insanlar böyle desinler diyordum. Şimdi kendimi onlardan da arındırdım. Polonya'daki müzisyenlerle yaşayınca bu bende oluştu. Oradaki müzisyenler birbirlerine karşı çok doğallar. Kimsenin kimse üzerinde bir iddiası yok. Bir yarış yok ama çocuklar çok iyi yetiştiriliyorlar ve hiçbir zaman abuk subuk şeyler çalmıyorlar. Normal müzikler çalıyorlar. Çok büyük alkışlar alıyorlar. Çok iyi enstrüman çalanlar var. Eski baba müzisyenler gibi çalıyorlar.

Kendimi Polonya'da buradan daha rahat hissettim ve üzerimde bir gerilim olmadı.

Mütevazı olmayı öğrendim ama galiba çok mütevazı olmak da iyi değil.

Jazz hakkında son bir söz daha etmek istiyorum. Ben jazz'da yalan söylememeyi öğrendim. Aslında bu bana küçük yaştan itibaren yalan söylenmesinden nefret eden babam tarafından öğretilmiş bir şeydi Türkiye'de müzik konusunda ve diğer konularda işlerin iyi gittiği söyleniyor. Herhalde öyledir. Ancak Suna Kan'dan bahsedildiğini duymuyorum. Yolda ayağı zincire takılmış ve kırılmış ama gazetelerde ondan bahsedilmiyor, halbuki gazetelerin baş köşelerinde medar-ı iftiharımız İbrahim Tatlıses sık sık boy gösteriyor.

Müziğin dışında Tuna Ötenel

Tuna Ötenel için müziğin ötesindeki dünyada fazla bir şey yok. Kendisini sadece müzisyen olarak nitelendiriyor.

Ancak sohbetimiz sırasında ufak tefek de olsa bazı bilgiler alabildim. İyi makarna pişirdiğini ve sos yaptığını öğrendim. Çerkez Tavuğu'nda cevizin ağza iyi gelmesi için ekmeğin nasıl ayarlanması gerektiğini de söyledi. Omlet de yaparmış. Aç kalmam kendi işimi kendim yaparım diyor. Babasından dolayı takımlardan Beşiktaş'ı tuttuğunu da söyledi ancak uzun zamandan beri futbolu takip etmeyi bırakmış. Yediğini içtiğini ona bırakıp gençlere söylemek istediği bir şeylerin olup olmadığını sordum.

Şu anda Bilgi Üniversitesi'nde çocuklara piyano ve hayat dersleri veriyorum. Yeni bir okul arayışım yok. Ama bir teklif gelirse düşünürüm. Bugün öğrendiğim şeyleri genç müzisyenlere aktarıyorum.

Gençlere öncelikli olarak şunu söylemek isterim: Önce çalacağınız melodiyi iyi öğrenin, o melodiyi sanki kendiniz bestelemiş gibi hatmedin. Ne kadar iyi melodi bilirseniz hayatta işleriniz o kadar iyi olur. Müzikal çalın, Biz Avrupa'da her zaman böyle çaldık ve alkış aldık. Çalacağınız parçaların sözlerini iyi öğrenin, sözleri iyi bilirseniz parçanın anlamını iyi bilirsiniz ve doğru çalarsınız ve anlamdan kopmazsınız. Emprovizasyona önce çaldığınız parçayı süsleyerek başlayın. Bol bol eski dönemlerin plaklarını dinleyin. Bill Evans dönemine kadar geçen zamanın müziklerini dinleyin. Bu konuda bir yol haritası çizilecekse önce Duke Ellington Orkestrası'nın müziklerinden başlanmasını öneririm. Büyük orkestralardan çok şey öğrenilebilir. Sonra küçük gruplara geçmek lazım. O müzikleri dinlerken de her seferinde çalan gruptaki tek bir enstrümanı dinleyerek ilerleyin ve daha sonra diğer enstrümanlara geçin. Eğer böyle dinlemezseniz içerideki müzisyenlerin neler yaptığını anlamak mümkün olmayabilir.

Albümleri çalarken uzaktan dinlemek de önemlidir. Bu şekilde müziği daha dikkatli dinlemek mümkün olur. Bu da çok önemlidir.Son olarak da şunu ilave eydim. Etrafınızda sizinle birlikte çalan diğer insanları iyi dinlemeniz lazım. Ancak bu şekilde birbirinize eşlik edebilirsiniz.

Aranan cevabı galiba buldum

Tuna Ötenel ile birlikte geçirdiğimiz iki saat boyunca dere tepe düz gittik, saate bakınca gördük ki bir arpa boyu yol gitmişiz. Şimdilik ufukta gözükmediğini söylese de de ondan yeni bir albüm beklediğimi belirtmeden edemedim. Ayrılırken ona sorduğu sorunun cevabını vermeye hazırdım.

Bu sorunun cevabı yıllar önce Irving Berlin'in bir şarkısının sözlerinde zaten verilmişti, ben Tuna Ötenel'e sorduğu soru için kendi cevabımı bu şarkının sözleriyle verdim.

How Deep Is The Ocean, How High is the Sky,

Okyanusun derinliği kadar, uzayın yüksekliği kadar seni seviyoruz jazz'ın büyük ustası, sana uzun ve sağlık dolu, müzik dolu bir hayat dilerim.

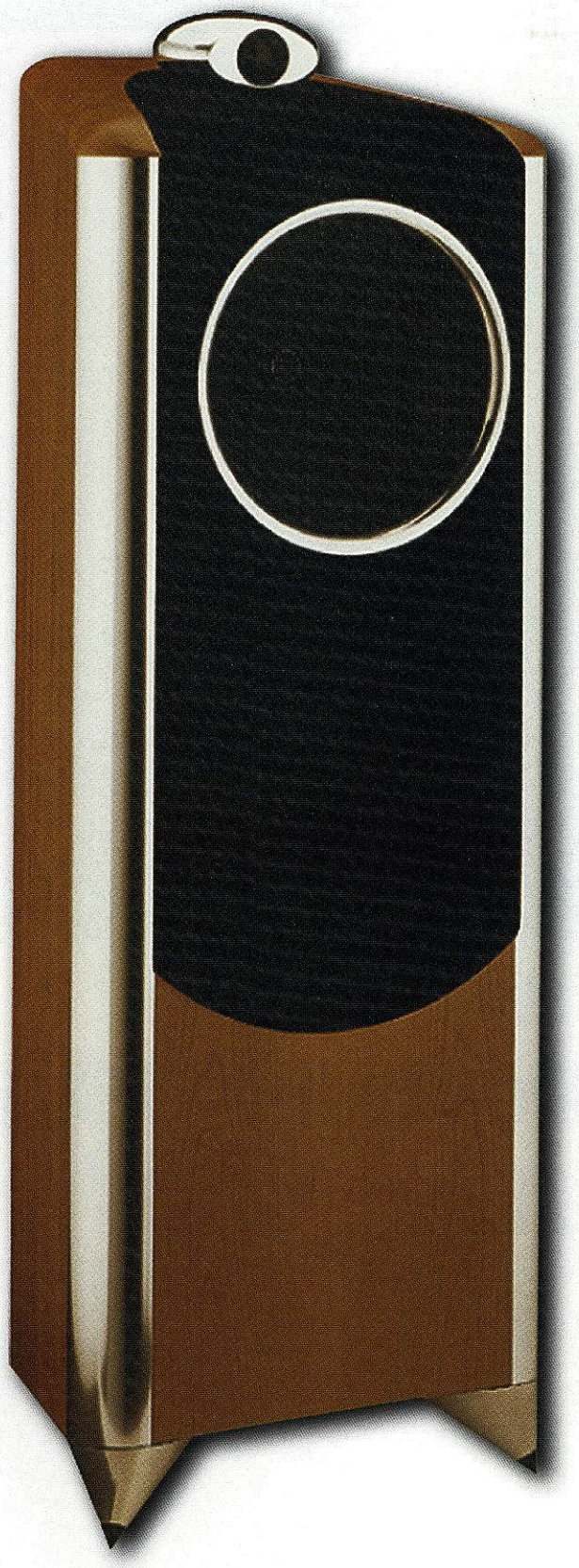

tasarım : www.eralpgrafik.com

TANNOY®

HEAR | BELIEVE

Audio Note | Reimiyo | Gamut | Townshend | Micromega | Tannoy | Avance | Harmonix

gesvages | SİTE® High End Audio

Hasan Ali Yücel Sokak Nilgün Apt. No:3/2 Çiftehavuzlar, Kadıköy- İstanbul • Tel: 0216.411 51 35 Faks: 0216.411 51 36
http://www.gesvages.com e-mail: info@gesvages.com

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

KOZADAN ÇIKAN PORTAKAL SUYU, KEREM GÖRSEV İLE YENİ ALBÜMÜ ÜZERİNE

Yıllar önce Jazz dergisi için yaptığım bir röportajda Kerem Görsev bana 'November in St. Petersburg' albümündeki besteleri için şöyle demişti:

"Ben yaşamadan ve olayları içimde hissetmeden beste yapamam. Benim için beste yapmak ipek yapmak için tırtıl büyütmeye benzer. Tırtılı kendim büyütmeliyim, dut yaprağı ile beslemeliyim. O tırtıl koza yapmalı ve zamanı gelince kelebek olarak uçup gitmeli. Ben de onun ardında bıraktığı ipekten güzel ve yumuşak bir kumaş örebilmeliyim. Ancak o zaman bu kumaştan elbise dikebilirim. Ben terzi değilim, sipariş üzerine elbise dikemem. Tüm bu albümde yaşadığım tabiat olaylarını, insan ilişkilerini, kendi kişisel dengesizliklerimi, eski arkadaşlarımı anlattım."

Kerem'e göre jazz müzisyenleri sevgili dostu Saadettin Davran'ın benzetmesiyle uzun yol kaptanlarına benzerler. Sürekli olarak yaşadıkları sakin kıyılardan uzak denizlere açılıp hayallerinin peşinde koşarlar ve gittikleri yerlerde keşfettikleri şeyleri açıldıkları limanlara taşırlar. O kaptanlar için her dönüş bir son değil, bir sonraki seferin hazırlığıdır. Yaşam sürdükçe bu seferler sonsuza kadar sürerler, kaptanlar değişir ama kavramlar değişmez.

Jazz müzisyenleri için de yaşamak bir yolculuktur, ama onların gemileri yüreklerinde yarattıkları müziklerdir. Müzikleriyle uzak diyarlara giderler, döndüklerinde yanlarında getirdikleri albümler uzaklarda yaşadıkları ve keşfettikleri şeylerin ses olarak ifadesidir sadece. Her albüm bu yolculukta bir soluk ve bir sonraki albümün hazırlığıdır. Yaşam sürdükçe albümler sonsuza kadar sürerler ve müzisyenler değişir ama kavramlar değişmez.

Yeni bir durak

"Orange Juice" yani Türkçe'si ile "Portakal Suyu" Kerem'in kendi yaşamındaki müzikal yolculuğunun son durağı. Bir soluk alma, yaşanan şeylerin yüreklerde süzülmesi ve ses olarak insanlara ulaşması. Ayrıca uzun bir aradan sonra bu proje Kerem'in ilk trio albümü. Türkiye'nin önde gelen jazz müzisyenlerinden başçı Volkan Hürsever ve davulcu Cengiz Baysal ise onun bu son yolculuğun sadece tanıkları değil aynı zamanda ya-

ratıcıları olarak Kerem'e eşlik etmişler.

Albümün açılış parçası "Sunday", yani Türkçe'si ile "Pazar" mutlu uyanılan bir pazar sabahının tatlı mahmurluğunu, güzel kahvaltı sofrasını ve gazete okumanın dayanılmaz keyfini anlatıyor. Gün öğleden sonra hareketleniyor, akşam lig maçlarının heyecanı ile noktalanıyor.

İkinci parça "Orange" Juice" sabahları içilen taptaze sıkılmış bir portakal suyunun insana verdiği enerji dolu mutluluğu yansıtıyor.

"Serenty" albümün üçüncü parçası ve 2003 yılında İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı tarafından düzenlenen film festivalinde gösterilen siyah beyaz film "1923 Burneau Sunset" için Görgün Taner tarafından ısmarlanmış bir müzik. Kerem filmin gösterimi sırasında bu müziği Erol Erdinç ile birlikte iki piyano olarak çalmış. Bu albümdeki yorumunda Volkan Hürsever'in arşe ile çaldığı kontrbas sesi ile başlayan rüya Kerem'in piyanosu tarafından alınarak çok uzaklara taşınıyor.

Kız babası olanların çok derinden bildiği gibi babalar için aşkın asıl adı kendi kızlarıdır. Kerem sevgili kızı Nisan için yazmış olduğu "Name of Love" ile bu duyguyu ifade ediyor.

Bir sonraki parçanın ilhamı ise anneler, "Respect" Kerem'in annesi için yapılmış bir beste.

"Brunch" hareketli bir parça, pazar günlerinin vazgeçilmez sosyal olayı ve lezzet şöleni olan Brunch kavramına Kerem Görsev'in açısından bir bakış.

"Yellow-Sarı" Kerem Görsev'in artık yaşamayan sarı kanaryasına ithaf edilmiş bir ağıt. Kerem yaşarken jazz söylercesine öten bu güzel dostunun sesini kaydetmediği için hissettiği pişmanlığı ve özlemi müziğiyle dile getirmiş.

Albümün son parçası "Unagi" sushi yılan balığı anlamına geliyor ve Kerem bu parçayı gerçek bir sushi canavarı olan Volkan Hürsever'e ithaf etmiş. Ancak bu lezzete düşkünlük konusunda Cengiz ve Kerem de Volkan'dan aşağı kalmıyorlar.

Altı saat'e sığan üç kişilik birikim

Aşağı kalmama meselesinde durum sadece sushi ile sınırlı değil. Kerem'in kendi hayatından öyküler anlatarak başlattığı bu serüvene gerek Cengiz gerek de Volkan kendi müzikal birikimlerini ve deneyimlerini ortaya koyuyorlar ve ortaya gerçek bir müzikal şölen çıkıyor.

Herkesin her şeyi paylaştığı bu son derece demokratik yolculuk eşit ağırlıklı sololar olarak nefes almamacasına sürüyor ve sonunda müzik olarak jazz severlerle buluşuyor.

Bu albümün sadece 6 saatte kayıt edildiğine inanmak gerçekten güç. Ama o altı saatin ardında üç müzik insanının sonsuz sayılabilecek kadar uzun yaşanmış müzikal öykülerinin olduğunu düşünürseniz bu zaman size uzun bile gelebilir.

Albümde müzik olarak sadece jazz değil, tüm müziklerden alınmış esintiler ver.

Kenan Onuk'un Anısına

Kenan Onuk ülkemizin yetiştirdiği çok değerli bir spor programı yapımcısı ve sunucusu idi. Ne yazık ki geçtiğimiz temmuz ayında çok genç bir yaşta aramızdan ayrıldı. Çoğu izleyicisi bilmez ama Kenan aynı zamanda çok sıkı bir müzik severdi. Hem jazz hem de klasik müzik albümlerinden oluşan büyük bir koleksiyonu vardı. Kerem Görsev'in hem iyi bir dinleyicisi hem de yakın arkadaşı idi. Kenan'ın kaybı hepimizi olduğu gibi Kerem'i de derinden üzdü. Kerem bu albümünü sevgili arkadaşı Kenan Onuk'un aziz hatırasına ithaf etmeye karar verdi. Ben eminim ki ileride başka projelerinde de bu dostluğun izlerinden bir şeyler bulmaya devam edeceğiz.

Hayaller ve gerçekler

Herkesin mutlaka bir hayali vardır. İnsanların arasındaki asıl fark onları gerçekleştirebilenler ile gerçekleştiremeyenler arasındaki farktır.

Kerem Görsev'in diğer tüm albümlerinde olduğu gibi bu albümünde de ruhunda bir tutku taşıyan ve hayal kurabilen her insanın alabileceği bir ders var. Bu derslerin alınması hem birikim hem de sabır gerektiriyor.

Gökten bir tırtıl daha düştü, bir insan ona yaklaşarak dut ile beslemeye çıktı. Çok yakında kozadan çıkan kelebek ardında yeni bir ipek bırakacak ve....

Heraclitus'un dediği gibi: Her şey akar, çünkü hayatta hiçbir şey sabit değildir.

Yaşam sürdükçe yeni kozalar düşer, onları besleyen eller değişir ama kavramlar değişmez. Ben yeni kozaları gözlemeye devam ediyorum.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Bir sürü müzik tarzı arasında ve değişik coğrafyalarda gezinen müzisyen

Ayşe Tütüncü

Yaşamın renklerini yansıtan bir başka panayır, Ayşe Tütüncü ile yeni albümü üzerine bir hoş sohbet

Ayşe Tütüncü'yü anlatmaya nereden başlasam bilemiyorum. Onun yaşamı içiçe örülmüş bir dizi renk çemberi, tüm renkler karışıyor ve çevresine her birinden çok farklı bir renk çıkıyor.

1960 yılında doğdu, kova burcu ve doğal olarak geniş bir hayal gücü var.

Annesi onu küçük yaşta piyanoya başlattı, ilk müzik hocası olan Fırat Kızıltuğ'un sınıfında diğer hocalarınkinden farklı olarak tüm enstrümanların aynı mekanda ve aynı anda müzik çalması onun gelecekte kuracağı birbirinden ilginç müzik gruplarının ilhamı oldu.

İstanbul Erkek Lisesi'nden sonra gittiği Boğaziçi Üniversitesi'nde değişik bölümlerde okudu, ama onun asıl okuduğu yer üniversitenin tiyatro kulübü oldu. Burada bir çok oyun için müzik yazdı. Okulda öğrenmenin en iyi yolunun öğretmek olduğunu öğrendi. O yılların Türkiye'sinde müzik bir hobi olarak kabul edilirdi, insanın ayrıca bir mesleği olması beklenirdi. Ayşe için müzik bir meslek oldu ve hobisi olan tiyatroda öğrendiği şeyleri müzik hayatında kullanarak uzun bir müzikal yolculuğa çıktı. 1983 yılına Boğaziçili arkadaşları ile birlikte Mozaik Grubunu kurdu ve bu grubun yaptığı birbirinden ilginç albümler müzikseverler ile buluştu. Eski bir röportajda Ayşe o günleri şöyle anlatmıştı:

"Benim müzik anlayışım biraz salataya benziyor. Belki de çocukluğumdan ve tiyatro kulübünden gelen bir etki bu. Çok değişik şeyleri harmanlayan bir müziği seviyorum. İçinde klasik var, rock var, jazz var. Mozaik'de çalışırken çeşitli milletlerin folk müziklerini, rock müziğini, şarkı ve ballad geleneklerini derinlemesine taramıştık. Bu süreç içerisinde yavaş yavaş jazz müziği ile ilgilenmeye başlamıştım ve bu ilgi gittikçe gelişti. Ama bugün kendimi bir jazz müzisyeni olarak tanımlayamam. İlle de bir tarif istiyorsanız şöyle diyebiliriz; Ben bir sürü müzik tarzı arasında ve değişik coğrafyalarda gezinen bir müzisyenim.

Ayşe Tütüncü'nün ilk jazz albümü olan 'Çeşitlemeler' yapıldığı yıl olan 1999'dan bugüne kadar 6000 taneden fazla satıldı. Bu sayının çok yüksek olmadığı düşünülebilir ama jazz müziğinde böyle bir satış seviyesi oldukça iyi sayılıyor. Albüm onun yıllardan beri yaptığı değişik müzikler arasından hangilerini sevdiğini, neleri benimsediğini ve neleri kendine mal ederek çaldığını anlamasına vesile ve ileride yapacağı müzik çalışmalarının başlangıç platformunu oluşturdu.

6 yıl ve 6000 adet satıştan sonra yeni bir albüm

Ayşe Tütüncü 6 yıl aradan sonra yeni bir albüm yaptı. Bu albümde Oğuz Büyükberber ve Yahya Dai ile üçlü olarak çalıyorlar.

Albümün üçüncü parçası olan "Panayır" aynı zamanda ona adını veren parça. Bakın Ayşe'nin dağarcığından bu albüme giren müziklerin öyküsü kendi ağzından nasıl anlatılıyor:

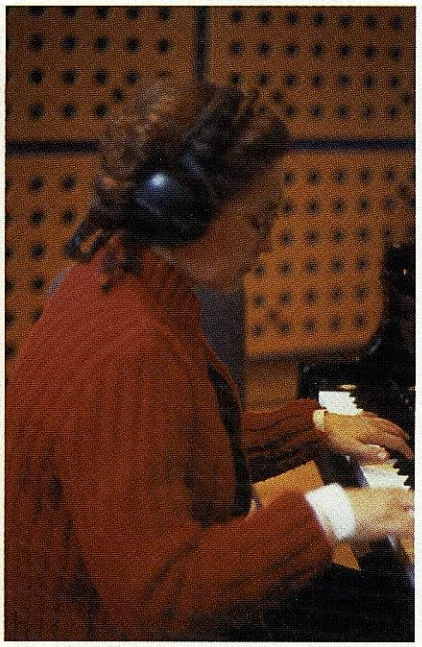

Yeni albümüm EMI'den Blue Note etiketiyle çıkıyor.

Bu albüm aynı zamanda EMI'nin başlattığı yeni serinin de ilk albümü. EMI'nin genel müdürü Hakan Kurşun albümü yayınlamayı kabul edince onu Amerika'ya yolladı. Orada dinlendi ve Blue Note etiketi ile basılmasına karar verildi. Bu elbette müzikal bir kriter olarak sevindirici ve ayrıca şu da var, bu etiket ile yayınlanan müziklerin uluslararası kataloglara girme ihtimalleri artıyor, bu süreç hızlanıyor ve katalogda dikkat çekerse de başka ülkelerde yayınlanmaları çok daha mümkün oluyor.

*Albüm "**Carla'nın 2. Tangosu**" ile başlıyor. Bu parçanın aslı piyanist ve aranjör Carla Bley'in. Piyano Perküsyon Grubu ile yaptığımız Çeşitlemeler albümümde de vardı. Bu albümde ise şimdi birlikte çalmış olduğumuz üçlüye göre yaptığım yeni bir düzenleme ile çalınıyor. Ben bu parçayı çok seviyorum, ayrıca hangi ortamda veya konserde çalarsak çalalım dinleyicilerimiz de çok coşuyorlar. Ben Carla Bley'in bir çok albümünü dinledim ama bu parçayı ilk olarak ne zaman dinlediğimi hatırlamıyorum. Galiba parça onun "Social Studies" albümünde yer alıyordu, asıl adı "Reactionary Tango". 1995 yılında Harbiye'de "8.5" adlı bir barda tek piyano olarak çalarken bu parçayı çalması da dinlemesi de güzel diye repertuarıma almıştım. Parça ile aramızda zaman içerisinde bir ilişki gelişti.*

Hayatın içerisinde zamanla hepimiz sürekli olarak ruhsal ve fiziksel olarak değişiriz. Ben bir şeyin değişik yönlerini ve yüzlerini göstermeyi seviyorum. Her yeni düzenleme benim için değişik bir zamana, farklı bir hayat dilimine denk düşüyor.

*İkinci parça "**Girit'e Mektup**". Ben geçmişte değişik Yunan adalarına gittim. Bunlar içerisinde en çok Rodos ve Girit'i sevdim. Özellikle Girit'te çok farklı bir tanıdıklık duygusu hissettim. Sanıyorum bu duygu çevredeki fiziki ortamdan çok sokaklarda gördüğüm yaşlı insanların bana verdiği bir duygu idi. Onlarda kendi ninemi, dedemi gördüm sanki.*

Müzik insanları, mekanları ve zamanları bize hatırlatır ya hep ...

Bu bestenin girişi eski bir Girit şarkısından bir bölüm. Sonra kendi lafıma girebilmek için parçaya önce Girit'ten bir alıntıyla başlıyorum ...evet, bir nevi mektup, ..orada duyduğum bir şey beni harekete geçirdi ve ben de yedi yıl aradan sonra hayalimde onlara bir cevap yolluyorum, diye düşünebiliriz. Şimdilerde öğrendim ki o bölüm çok eski bir müzikli destana aitmiş...

*"**Panayır**" albümün üçüncü parçası. Aynı zamanda albümün bütününe de adını veren parça bu.*

Panayırlarda bir çok değişik şey aynı anda birarada dır. E - aslında hayat da böyle, bir çok değişik şeyin iç içe var olduğu bir durum. İyi durumlar, kötü durumlar, neşe, keder... Hepsi hayatın içerisinde birlikte var oluyorlar. Yaşadıkça bunu daha çok hissediyorum. Bu parçanın neyi anlattığını bilmem ama an geliyor bir şeyler insanı dürtüyor, ve kişi kendisini dürten şeyin peşine düşüyor. O dürtüyü de müzik haline getirmeden rahat yüzü görmüyorsun.

*"**Bir Şeyin Hikayesi**" albümdeki bir sonraki parça. Bunun bir hikaye olduğu kesin, çünkü öyle hissediyorum. Ancak tek bir şeyin hikayesi mi bilemiyorum. Piyano başında oturduğum bir gün kafama günlerdir takılmış bir temayı çalarken çaldığım şeyin 'bir şeyi hikaye ettiği hissi'ne kapıldım; müzik hep dolanıp dolanıp gelip: "..ve işte böyle oldu" desin istiyordum.*

*"**Tıpkı Zeynep**"in hikayesi ise farklı.*

Bilirsin, bizde Zeynebim diye bir türkü vardır. Onu Akademi İstanbul'da öğrencilerimle birlikte düzenlemiştik mesela. Bu beste de bir yandan o türkü gibi, ama ara sıra belirip giden tema dışında herşey o kadar benzemiyor ki, mahsustan "Tıpkı Zeynep" dedim adına.

Ben tezatları bir araya getirmeyi seviyorum. Yer yer cayır cayır bir türkü havasındaki tema daha ziyade kuzeyli bir ses olan soprano saksofonca çalınıyor, ama zaten Yahya sopranoyu çok başka havalarda da üfler, mesela Panayır'da.. neyse daha sonra soprano kuzeyine geri de dönüyor, ..öte yandan bas klarinetin de, burada hakkıyla tarif edemeyeceğim, parça boyunca kendi içinde rol değiştirmeleri var.

*"**Soledad**" kelime anlamı ile yalnızlık demek. Bu kendisine büyük bir hayranlık duyduğum Astor Piazzola'nın bestesi. Piazzola yaptıklarıyla bana çok yol göstermiş bir müzisyendir. O da kendi müziğinde bir çok değişik malzemeyi bir arada kullanıyor. Klasik müzik, tango ve jazz onun dünyasında kesişiyorlar. Onun bu değişik şeyleri bir araya getirme çerçevesi ve bu müzikleri birbirinin içinde eriten düzenlemeleri beni çok etkiliyor. Benim düzenlememde iki nefesli var, ikisi de koyu tonlardan yola çıkıyor ve bir de piyano... umarım ki, yalnızlık duygusu parçada elle tutulur hale gelebilmiştir.*

*"**Çözün Onu**" toplu bir serbest emprovizasyon. Stüdyoda o sırada 'hadi çalalım, ne çıkarsa bahtımıza' dedik. Kelime anlamı ile bakarsan çözme kavramı bir çok değişik şey için kullanılabilir. Halat çözmek, problem çözmek, şifre çözmek... Bana göre bu parçada bu anlamların hepsi uyar.*

Albümdeki diğer parçalar gelince:

Albüm burada bitmiyor. Ayşe'nin renk çemberinde tıpkı masallardaki gibi gökten düşen üç elma gibi üç parça daha var.

Bunlardan ilki olan "**Dubiya**" albümdeki sekizinci parça. Giriş bölümünde duyulan tema 1994 yılında yapılmış. Ancak Ayşe'ye göre güzel bir tema bulmak işin çok az bir bölümü. O temayı bir parça haline getirmek ve birlikte çalınan insanlara göre düzenleyerek ses haline getirmek ise asıl zor olan bölüm. Ayşe beste ve düzenleme ayrımının bazı parçalar için anlamsız olduğunu düşünüyor: "Bu parçada beste ve düzenleme epey sıkı bir bütünlük oluşturuyorlar, yani düzenlemesi böyle olmasaydı parça bu havada çalınmayacaktı ve bestenin karakteri tümüyle değişecekti" diyor. Düzenlemeleri Ayşe üfleyiş ve çalış stillerini çok etraflıca bildiği Yahya ve Oğuz'a göre yapmış. Onlar da bu düzenlemeye kendi stillerini ve yaratıcılıklarını katarak üçüncü boyutu oluşturmuşlar.

Zaten albümde yazılmış olan ve serbest çalınan bölümler iç içe geçiyor ve hangisinin nerede başladığı, nerede bittiği çalanlarca bilinse de dinleyici için hiç de aşikar değil. Ayşe'ye göre gerek Yahya, gerek de Oğuz onun kendileri için yazdığı bölümleri de, serbest bölümleri de düşündüğünden de güzel çalmışlar.

"**Çukulata Renkli Şarkı**"nın melodisi de çok eski

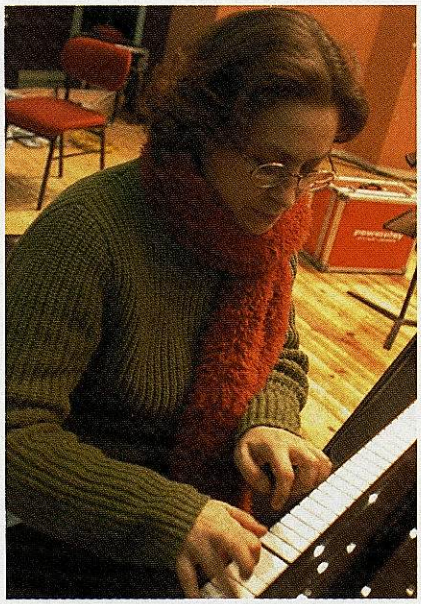

günlerden geliyor. Ayşe bu parçanın formunu tam anlamıyla jazz müziği mantığına uygun buluyor. Önce ortaya sunulan bir tema var ve daha sonra o tema değişik sololar ile geliştiriliyor, sololar ile eşlikler an be an etkileşiyor, parça giderek açılıyor ve başka boyutlara taşınıyor. Ayşe'ye peki neden bu adı verdin diye sorduğumda ise şöyle açıklıyor:

Bu parçada müstehzi bir hava olduğunu düşünüyorum. Önce adı "Sevenler İçin" olsun diye düşündük, ama sonra hani Sezen Cumhur Önal'ın programlarında sık sık kullandığı "Çikolata Renkli Şarkıcı" deyişi vardır ya, ondan ilhamla Yahya bu adı önerdi, ben de kabul ettim.

Albümün bonus parçası **"Golliwog'un Dönüşü"**. Parçanın aslı Debussy'nin çok sevilen bir müziği. Buradaki kayıt bu üçlünün hayattaki ilk konserinden alınmış, bir başka toplu serbest emprovizasyon. Ayşe'nin deyimiyle matrak ve çok canlı bir yorum ve albümün bütünlüğüne uygun.

Üç özel insanın paylaştığı bir müzik dünyası

Ayşe Tütüncü'ye göre bu albüm son tahlilde onun müzikal yolculuğunda bir soluk, bir durak, kendi birikiminin ses ve müzik olarak yansıması. Ancak bu yolculuğu iki değerli müzisyen arkadaşı ile paylaşarak zenginleştirmiş. Bu paylaşımı kendi ağzından şöyle ifade ediyor:

Bu albümde hem yazdığım çok yer var, hem de çok emprovizasyon; emprovize yerlerin bir kısmı tümüyle serbest... bir kısmı akor düzenine göre emprovizasyon, ve bir bölümü de var ki, yazılı partisyondan geçiş yaparak geldiğimiz, talimatlı emprovizasyon diyebileceğim bir şey; yani aramızda bir oyun var dönen, uygulanmasını hayal ettiğim iki/üç kuralı var, onları tarif etmişim ve biz bu oyunun parçayla hangi organik bağ içinde olduğunu biliyoruz, artık gerisi buyrun çalın, boş arazi, üçümüz de o talimatı gerçekleştirmeye çalışıyoruz ve bu müthiş zevkli oluyor, insan çalarken birbirini deli gibi yapışıp dinliyor ve ortamı kovalıyor. O sırada veya tümüyle serbest çalarken aramızda oluşturduğumuz bu ahengi çok seviyorum; bir hareket ahengi bu, rollerin sürekli değişmesi ahengi, birbirinin yolunu açarak da oluyor, oluşturarak, besleyerek veya tersine öbürünün yoluna çıkıp adeta rahatını kaçırarak da... ahenk derken öyle her an ığıl ığıl bir şeyi kastetmiyorum, serbest çalarken her an herşey olabilir, bazan gidip iki sokak öteye saklanır beklersin, "o an" geldiğinde fırlayıp çıkmak için...

Albümde Oğuz Büyükberber'in çaldığı bas klarnet jazz müziğinde çok sık kullanılan bir enstrüman değil. Ayşe ilk defa 1988 yılında bu enstrümanı ünlü Fransız klarnetçi Louis Sclavis'den dinleyince sevdiğini fark etmiş. Bir başka tanınmış klarnet ustası John Surman'ı da içine düşerek dinleyip durmuş. Albümde birlikte çaldığı Oğuz Büyükberber ve Yahya Dai ile buluşmalarının öyküleri ise farklı:

Yıllar önce tonmeister arkadaşım Fuat Domaniç'in stüdyosunda Oğuz'un bir kaydını dinledim ve çalış stili çok ilgimi çekti ve Oğuz'u buldum. İşbirliğimizin temelinde bir kere ikimizin de bas klarneti, klarneti sevmesi var. Ancak birlikte çalışmaya başlayınca onun müziğe nasıl girip çıktığını, yanındaki müzisyenlerden ne paslar alıp verdiğini, sonra da hangi anda/nasıl öne atıldığını gördüm ve ilişkimiz gelişti gitti.

Soprano saksofon da benim 1985'den beri sevdiğimi fark ettiğim bir enstrüman. Bana göre Yahya hem soprano, hem de tenor saksofonu çok kendine has bir şekilde üfleyen bir müzisyen. Onun çalış stili, nüanslarının kıvraklığı hissime çok uyuyor.

İlk albümden beri epey uzun zaman geçti, ama bir sonraki albüm çok daha kısa bir zaman sonra çıkacak, çünkü bu albümde kullanmadığım epey malzemem oluştu.

Şimdi bu üçlü için düşündüklerimin yanısıra piyano-perküsyon grubum için de yeni bir albüm düşünüyorum. Ayrıca yaptığım bir tiyatro müziği de bir albüm olabilir. Bir de kontrbaslı bir grup kurmak istiyorum, müziğin epey bir kısmı hazır. O grupla çalacağım besteler için de farklı düzenlemeler yapıyorum. Kısacası proje çok.

Bana göre bu albüm bir artı bir artı birin sonsuzluk olduğu bir matematik denklemi. Zaten Ayşe'den öğrenmiştim, Antik Yunan'da müzik bir sanat değil fenni bir şey, hesap kitap işi kabul edilirmiş. Üç ilginç insan bir albümde sizleri kapıp uzak bir aleme götürüyorlar ve orada çok mutlu oluyorsunuz.

İşte böyle dostlar, duyduk duymadık demeyin, Ayşe'nin Oğuz ve Yahya ile birlikte kaydettiği bu son derece ilginç albümünü alın. İçindeki mektupları okuyun, sonra kendi mektuplarınızı yazın. Yalnız kalın, içinizdeki çocuğun iplerini çözün. Çikolata renkli şarkıları hayat panayırında yiyin. Sonra ruhunu geliştirmiş bir Golliwog olarak günlük yaşantınıza dönün.

SHURE®
editors' choice
the absolute sound
2004
DESIGN & ENGINEERING SHOWCASE HONORS
INNOVATIONS INTERNATIONAL CES
2005
e series
ses yalıtımlı kulaklıklar
Shure'un özel kulakiçi tasarımı, çevre gürültülerini süzerek dinlediğiniz müziğin kalitesini yükseltir. Ses seviyesini arttırmak gerekmeyeceğinden kulak sağlığınızı korur
Tüm modellerle, her boy kulağa uygun "fit kit" sunulmaktadır
E2/E2c
E3/E3c
E4/E4c
Dinamik Mikrosürücü Teknolojisi
Genişbantlı Mikrosürücü, Detaylı Tiz ve Baslar
Ayarlı Geçit Teknolojisi ile Ultra Geniş Frekanslı ses kalitesi
müziği dinleyin...
NEFAN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hattat Halim Sok. No: 8 Gayrettepe - İstanbul Tel: (0212) 288 4139 Fax: (0212) 275 9118
Bağlar Cad. 159/A Seyranbağları, Çankaya, Ankara Tel: (0312) 447 0792 Fax: (0312) 447 0793
nefan@nefan.com www.nefan.com
SHURE®
It's Your Sound®
Satış Noktaları: Kıvılcım Müzik-Tünel, Modern Elektronik-Fulya, Mayadrom

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com - www.polifoni.net

Bir jazz hikayesi...

Jazz Dergisi'yle başlayalım, Jazz Dergisi bu sene 10.yılını geride bıraktı. Türkiye'deki jazz dinleyici kitlesinin hele ki o yıllardaki küçüklüğü göz önünde bulundurulunca bir jazz dergisi çıkartmak için motivasyonunuz ne olmuştu?

1991 yılında kurulan Caz Derneği'nin sekreterliğini yaparken bana verilen araştırma konusu idi, bir yayın organına sahip olmak. Fakat o dönem dernekte yapılan toplantıda (ki aralarında Görgün Taner, Ahmet Uluğ, Mehmet Uluğ, Cengiz Işılay, Neşet Ruacan, Saadettin Davran, Merih Akoğul ve Selim Selçuk'un da bulunduğu) böyle bir dergiye sahip olmanın çok külfetli ve maliyetli olduğu sonucu alınarak çıkarmaktan vazgeçildi. Gel zaman git zaman bu benim içime dert oldu. Çalmadığım kapı, gitmediğim medya kuruluşu kalmadı. Bir tek BOYUT YAYIN GRUBU, o zamanlar büyük söz sahibi olan (şimdi kendi yayınevine sahip) Uğur Büke konu ile çok ilgilendi. 1995'in Eylül ayında dergi yayına hazırdı. Fakat dağıtım için 1996'nın Ocak ayı beklendi, ve 10 yıllık, benim bile hala inanamadığım süreç başlamış oldu.

Kaç kişilik ve nasıl bir ekiple nasıl bir yöntemle yola koyuldunuz Jazz Dergisi için? Yayın periyodunu, formatını, içeriğini neye göre belirlediniz o günlerde?

O zamanlar çok küçük bir ekiple, tabii dernekte çalışanlar (dernek müzisyen çoğunluklu idi); Ali Sönmez, Eyüp İblağ, Ali Perret, Mefaret Aktaş, Merih Akoğul, Halan Atala, Selim Benba, Taylan Cemgil, Deniz Dündar, Önder Focan, Engin Işık, Sarp Keskiner, Sibel Köse, Nilüfer Ruacan Verdi, Ece Temelkuran, Rene Macaroğlu ve Hülya Tunçağ'ın yazılarıyla ortaya çıkmıştı.

Derginin periyodu ve hattâ fiyatı konusunda da uzun çalışmalar yapıldı. Aslında işin gerçeği festivallere fokuslandık. Zira Türkiye'de ne bir jazz sektörü ne prodüksiyon ne de doğru dürüst bir jazz kulübü vardı. Sadece ortalığı festivaller ayağa kaldırıyordu. Parliament Jazz Festivali, İstanbul Festivali, Bilsak Jazz Festivali, Akbank Jazz festivallerine gelen müzisyenler onlarla röportajlar, çalışmaları düşündüğümüz format için yeter de artardı bile. Ama daha sonraları Babylon, Roxy uluslararası yabancı müzisyenler

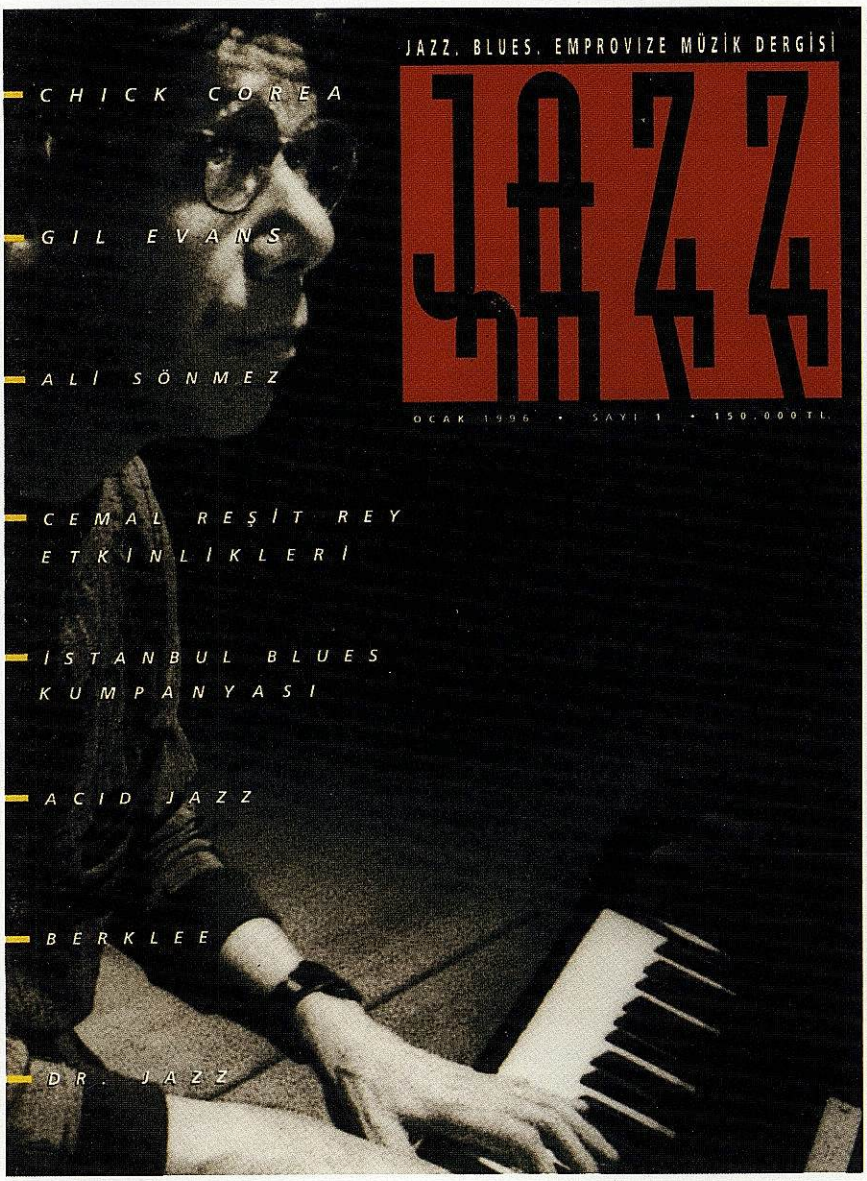

getirirken dernekten gelme bizler için çok önemli olan Türk müzisyenleri hep kenarda kaldı. Dergi ile birlikte prodüksiyon da başladı. 1995 ilk yerli CD'nin de piyasaya çıkma tarihidir. Üretim demek bizim için dergiye yazı konusudur tabii. Bu sayıda özellikle şu anda üzerinde çalışıyorum, yerli prodüksiyonların listesini vereceğim, bizim belki de dergi olarak bu kadar uzun ömürlü olabilme nedenimiz müzisyenlerin yaptıklarını kayıt etmeleri de olabilir.

Bugün dünya standardlarında bir yayın Jazz Dergisi ve Türkiye'de jazz'ın tanınıp sevilmesinde büyük emeği var. Peki sizin bir yayın modeliniz var mıydı bu işe koyulurken?

Evet vardı tabii. Biz hala Down Beat, Jazz Times ve Jazziz'e aboneyiz. Geçenlerde de Jazz Improv diye çok güzel bir dergiye daha abone olduk. Dünyada çıkan bütün jazz yayınlarını takip ediyorum, dilini anlamasam bile, şekline şemaline, içeriğine bakıyorum. Yunanca bile jazz dergisi var bende. Modelim aslında ilk tanıdığım dergi olan Down Beat olmuştu. Ama periyot nedeniyle çok da istediğim bir formata daha ulaşamadık. Sınırlı sayfalara diyecekleri çok şeyler olan müzisyenleri yazmak çok kolay olmuyor. Çok çalamadıklarından mıdır nedir, diyecekleri çok oluyor.

Şu an geldiği noktada eksik bulduğunuz veya dünyadaki muadilleri arasında öne çıktığınızı düşündüğünüz noktalar var mı?

Var, var, mesela Down Beat özellikle bunu yapıyor, reklam nedeniyle olmalı, yazıyı kesip kalanını arkaya bir yerlere sıkıştırıyorlar (ki bunu hepsi yapıyor), bizim dergiye bakan özellikle yabancı müzisyenler "çok derli toplu" diyorlar. Ayrıca yazı yazan arkadaşlarım kattiyen yazılarına müdahale etmediğim için, yazılarını kesmediğim için mutlular. Ama bu da beni çok zorluyor (punto küçültünce okumak zorlanıyor). Ama keşke daha iyi fotoğraf kullanabilsem diyorum.

Ocak 95'deki ilk Jazz'ın ilk içerik malzemesi ne olmuştu hatırlayabiliyor musunuz? Ve ne hissetmiştiniz ilk sayıyı okurun elinde ilk gördüğünüzde?

Yukarıda da dediğim gibi ilk sayı biraz 0 sayısı gibiydi, 95'in eylül ayında bittiğinden piyasaya biraz eskiyerek çıkmıştı. Ama o bekleme süresini hiç unutmuyorum. Tam 10 yıl önce tam da bu zamanlar, o zamanlar Harbiye'de olan Boyut'da ocak ayının ilk haftası çıkacak olan JAZZ'ın rüyalarını görüyordum. Rüya'dan çok kabus denebilir, zira o zamanlar rüyamda elime JAZZ'ı verdiklerinde kalbim yerinden çıkacak gibi oluyordu çünkü saman kağıdına basılmış bir şeydi elime verdikleri, ağlayarak uyanıyordum. Saçlarım filan dökülmüştü. Öbek öbek... Sonra 1995'in bütün eylül, ekim ve kasımını neredeyse dergi için yaşamıştım. Aralık ayının 21 perşembe günüydü, beni Harbiye'ye çağırdılar, "gel dergin geldi" diye. Gittiğimde o üstünde Chick Corea olan sayıyı elime verdiler, sadece 56 sayfa, 3 formacık... Ağlamaya başladım, Önder'i aradım ve sadece "çok güzel" diyebilmiştim.

Derginin makul biçimde artan bir okuyucu kitlesi var çekirdek kitlesi bir yana. Bunu özellikle İstanbul'daki jazz festivallerinin daha geniş bir kesime ulaşabilen programlarıyla bağdaştırabilir miyiz? İnsanlar jazz deyince daha az önyargılı sanki?

Tabii bu dediğiniz festivallere gidenler, gidebilenler için geçerli. Ama gidemeyen o kadar çok ki. Bir de sadece İstanbul diye bakıyorsunuz olaya. İstanbul dışından inanılmaz bir okur kitlemiz var. Onlar da festivale ulaşamadıklarından şikayetçi. İstanbul'daki festival dinleyici kitlesi çok değişik. Onlar çok eğlenip sosyalleşiyorlar orada, hatta çoğunun elinde bir şekilde "davetiye" oluyor, bilet değil yani. Onların jazz dergisinden de haberleri olduğu bile şüpheli. Gerçek dergi okuru genelde müzik eğitimli, her yaştan olabiliyor, CD alabiliyor, alamasa da takip ediyor. Festivaldeki konserlere "seçerek" gidiyor.

Jazz sadece Türkiye'deki değil dünyadaki jazz etkinliklerine okuyucuya yabancılık çektirmeden yer veren bir dergi. Yurtdışındaki yazar ağınızı ne şekilde örgütlüyorsunuz (derginin belli başlı yazarlar dışında katkıda bulunmak isteyenlere kapısının açık olduğunu biliyoruz).

Doğru gözlemlemişsiniz. İlk dışarıdan yazıyı Füsun Levet (Kuşadası Jazz Festivali organizatörüdür)'den istemiştim. Fransa'da yaşıyor ve hala yazıyor. Lise'den sınıf arkadaşım Şebnem Şenyener ise New York'dan yazıyordu. Ardından Belçika'da yaşayan müzisyen arkadaşımız Metin Paksoy yazdı diğerleri de bir şekilde bana ulaştı. İsteyen herkes

Sedal Antay

de yazabiliyor tabii. Yabancı yazarlar da peşime düştü ama telifleri oldukça yüksek geliyor şimdilik.

Dergiye reklam almakla ilgili sıkıntılar yaşıyor musunuz?

1996-2000 yılı arasında dergi reklam ciromuz çok yüksekti. 2000 yılındaki kriz ile birlikte zor bir dönem geçirdik. Ama her zaman söylüyorum BOYUT Yayıncılık inanılmaz bir destek verdi. Bu günlere gelinmesinde en büyük pay onlarındır. Son zamanlarda reklam konusunda biraz daha rahatladık.

Şu "Jazz" ve "Caz" meselesine gelelim. Sizce nasıl yazılmalıdır, dergi içinde geçen "jazz"lar için reaksiyon aldınız mı hiç?

Dergi yayına hazırlanırken ilk önce adı ile ilgili çok uzun bir kararsızlık yaşadık. Caz Dergisi ve Jazz Dergisi arasında. Bu konu hala bugün bile polemik yapılmaya çalışılıyor. Jazz Türkiye'de icat edilmiş bir müzik olmadığından ve özellikle de yazarken estetik bir kaygı olması gerektiğini düşünerek JAZZ'a karar verdik. Şöyle ki rock, blues, reggae, rock'n roll, fusion yazarken hangi yazı dili ve şekli kullanılıyorsa aralarında bir tek "jazz" neden "caz" diye yazılsın dedik. Yani tepeye derginin ne olduğu yazılırken "caz ve bluz dergisi" mi yazsa idik? Dünyada pek çok ülkede insanlar jazz'a "yatsz" veya "jas" diyorlar ama heryerde "jazz" diye yazıyorlar. Aynı konu bizim içinde geçerli, caz diyebiliriz, hatta yazabiliriz de ama eğer konuya estetik açıdan da yaklaşılırsa jazz olmalı diye düşünüyorum.

Biraz da Nardis'e gelelim. Nardis'i kurmaya hangi vesileyle hazır hissettiniz kendinizi?

Nardis için düşünsel olarak hep hazırdım aslında ama bir konu varki anlatmak gerekirse; bizi çok kızdıran ve yeter artık dedirten. O dönem dansözler "jazz club" adı altında bir yerlerde göbek atıyorlardı. Jazz'ın adının saygın olması için herkes çok mücadele verdi, çok bilinmeyen, zor anlaşılan, üstelik de sözleri bile olmayan enstrümantal müziği özellikle Anadolu'da üniversite şehirlerine ilk götüren eşim Önder Focan'dır. Onun her konserine gittim ve bu müziği hiç anlamayan ama saygı duyanları gördüm. Yanlış imajlı mekanların "jazz" adı altında sunduklarının toplumda uygunsuz imaj yaratacağını düşündük.

Ayrıca biliyorsunuz aslında, bizim müzisyenlerimizin çalabilecekleri yerler yok kadar az, hep öyle oldu. Yani bizdeki sistem bir yer bir grupla anlaşır, aylarca, yıllarca onlar çalar, çalan herkes tedirgin olur, yerimizi kaptıracağız diye, Bizans entrikaları çevrilir (hala da öyledir). Bazıları ise hep yabancı müzisyenlere yer verir, ya da sadece iş yapanlar çalarlar. Bütün bunları gözönüne alarak, tüm isteyen, hak eden müzisyenlerin sırayla sahne alabileceği bir yer düşledik. Müzisyenlerin istediği ses ve sahne sistemi kurduk, Herşey burada müzik ve müzisyen için oldu. Onların mutluluğu ise dinleyiciye de yansıdı. Güzel müzik çıktı.

Nardis'in sadece bir bar ya da gece kulübü olarak algılanmasını asla istemedik. İstanbul'da "jazz" adı altında pek çok mekan bulunmasına karşın buraların daha çok "eller havaya türü eğlenme" amaçlı mekanları olduğunu düşündük. Bizim bakış açımıza göre eğlenmek iki amaca hizmet etmelidir. Zamanı öldürmek ve uzatmak. Bu durum ise nasıl eğlendiğinize göre değişir. O nedenle eğlenmenin de sonuçta entelektüel bir yanı olmalıdır. İşte bu yanın anlamına hizmet veren bir yer yapamaz mıyız dedik. Sanıyorum başardık da...

Bill Evans'ın ve triosunun özelliği nedir sizin için? Explorations, Keşif ve hayal gücü?

Bill Evans Trio jazz'a demokrasiyi getirmiştir. Bir yanda solist, diğer yanda ritim seksiyonu devri Bill Evans Trio ile bitmiş, "3 boyutlu" devir başamıştır. Gerçek emprovizasyon onunla ortaya çıkmıştır. Trio 64 kayıtları ise en doyumsuz keyifli olanıdır benim için.

Aslında açıldıktan çok kısa bir süre sonra bürokratik engellere takılması Nardis'in akıntıya karşı kürek çekişinin ifadesi. O gün için ismi turizm ruhsatı olan sorun bilahare başka isimlerle karşınıza çıkar endişeniz oluyor mu kimi zaman?

Bizde çok fazla bürokratik engel çıktı denemez aslında sadece bir kez 2 hafta kadar kapatıldık, o da karakoldaki emniyet müdürünün değişikliği nedeniyle oldu. Ruhsatımız o dönem bakan olan Güldal Akşit'in Çin seyahatine denk geldi. İmzadan çıkamadı, aldığımız geçici evrakı da değişen müdür kabul etmedi. Bu çok fazla bir sorun sayılmaz. Ruhsat almadan yıllarca devam eden, edebilen kulüplerin daha büyük ve başka sorunları olmalı. Esas endişe devletin kültür sanat işi yapanlara da bar, pavyon işletenlerle aynı muameleyi yapması. Şu anda "jazz kulübü" diye bir işletme konsepti olmadığından "içkili jazz lokantası" (ne demekse) adı altında çalışmak biraz komik oluyor, o kadar (bir de içki vergisi de, lokanta vergisi de, bar vergisi de, müzik vergisi de her ne varsa alıyorlar bizden).

Nardis'in her ay yenilenen programını seçerken kriterleriniz neler oluyor?

Türkiye'de yıllardır bilinen ve tanınan çok değerli müzisyenler var. Bunların sahne alması bizim özellikle çok dikkat ettiğimiz bir şey. Ama sadece eski müzisyenlere, tanınmışlar diye defalarca çaldırırsak hem müzikleri eskimekte hem de dinleyici bıkmaktadır. Jazz ve dinleyicisini "Kore Gazileri Derneği" boyutundan çıkarmak gerekmekte. Yani dinleyici ve müzisyen olarak hep aynı kişiler değil, yeni isimlerin de sisteme katılması gerekir. Aslında bu dönem bizim için çok şanslıydı. Bilgi Üniversitesi ve Yıldız Üniversitesi performans ve sahne sanatları bölümleri bize inanılmaz bir kaynak oluşturdular. Bu genç gruplar öncelikle kendi genç dinleyicilerini getirdiler. Ayrıca bu grupların içindeki bazı genç müzisyenler kendilerinden önceki kuşak müzisyenlerin de dikkatlerini çekerek onların gruplarına da girmeye başladılar. 22 yaşındaki Bilgi mezunu Ferit Odman, 3 sene öğrenciliği boyunca Nardis'te çaldı. Son İstanbul Jazz Festivalinde de 80 yaşındaki Maffy Falay'ın yanında yer aldı. Dolayısıyla müzisyen ve grup seçiminde nitelikli gruplar, ve genç yaşlı gözetmeksizin yeni projelere yer veriyoruz. Bizde çalmak isteyen müzisyenler artık aradıklarında "şu gün çalalım mı" demiyorlar, "şöyle şöyle projemiz var, yapacaklarımız bunlar" diyerek o günki sahnelerini anlatıyorlar. Bu da çalışmayı, gelişmeyi, yeni müziklerin ortaya çıkmasını, eski müzisyenlerin de kendilerini yenilemesini sağlıyor. Tek bir projeyi sadece Nardis'te çalmak için günlerce prova yapan gruplar oluştu. İşte tüm bunlar bizi çok heyecanlandırıyor ve yaptığımız işin zorluklarını, özel yaşamımızdan verdiğimiz ödünleri unutturuyor ve mutlu kılıyor.

Özellikle bu sene Genç Vokalist yarışması galiplerinin yurtdışında da tekrarlayan başarısı Nardis'in yurtdışındaki diğer jazz kulüpleriyle olan bağlantılarını tazeledi mi?

Öncelikle belirtmek gerekir ki bu yıl için de yarışma daveti aldık. Üstelik bu yıl Finlandiya, Estonya, Latviya, Letonya ve Türkiye'ye ilaveten, Rusya, İsveç, Norveç ve Danimarka da yarışmacı olacak. Düşünsenize tüm Baltık ve kuzey ülkeleri arasında Avrupa Birliğine girsin mi girmesin mi diye düşünülen bir ülke, Türkiye. İlk kez katılıyor ve birinci oluyor. Birinci olan ve şu anda ABD'de olan Evrim 2006 yarışmasının finalinde bir de kapanış konseri verecek (adet öyleymiş). Sorunun diğer kısmında ise bu sene Nardis'te Aralık ayında sahne alacak olan Letonyalı tromboncu ve vokalist Intars Busulis'in, Ekim 21, 22'sinde çalacak olan saksofoncu Estonyalı Raivo Taffenau'nun olması bu bağlantıların ne seviyede olduğunun göstergesidir.

Jazz kulüpte dinlenir peki bir jazz kulübünü ismi yine kulup olarak geçen mekanlardan ayıran özellikler nedir?

Bu sorunun cevabını yukarıda bir yerlerde yazdım sanıyorum. Kulüp ile bar arasında kesin farklılıklar var. Bar içki içip konuşabileceğiniz bir yer, ama kulüp ise belli ortak amaçları olan insanların buluştukları bir noktadır. Eğer mekanın adı "jazz kulüp" ise jazz'dan hoşlanan, jazz dinlemek isteyenlerin toplanıp buluştukları bir yerdir anlamı çıkması gerek. "Jazz Club" tüm dünyada gerçek anlamda, müziği çalan ile dinleyen arasında oluşan havaya bağlı olarak müziğin şekillendiği, değişebildiği mekanlardır. Aslında bizler gibi "fani" olan müzisyenler çevrelerindeki herşeyden etkilenir, ilham alırlar. Onları "ölümsüz" kılan şey ise müzikleridir. Kulüplerde çalınan müzikleri isterseniz dinleyici olarak "uçurabilir" (alkışlarınızla, bakışlarınızla ölümsüz kılabilir) ya da (müzik sırasında yüksek sesle konuşarak, dinlemeyerek) mahvedebilirsiniz.

Nardis genç yeteneklere cömertce ayırdığı sahnesiyle aynı zamanda hem okul hem de geçit. Türkiye'deki jazz eğitmini nasıl buluyorsunuz siz? Ve Bilgi Üniversitesi müzik bölümünün içerik ve yapısal değişmi Türkiye'deki genç jazz'cıların gelişimini nasıl etkileyecek dersiniz?

Nardis'in ve Türkiye'nin en büyük kazancı olan Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü Jazz Performans bölümünün olması idi. Bu bölümden yetişen çok yetenekli ve başarılı genç var. Özellikle Ricky Ford, Donovan Mixon, Nükhet Ruacan, Neşet Ruacan, Can Kozlu, Ali Perret bu bölüme çok emek verdiler ve gerçekten de çok önemli bir iş yaptılar. Bilgi Üniversitesinin yönetiminin çok masraflı bularak bu bölümü kapatması kendisi için de kayıp diye düşünüyoruz. Zira bu bölümde okuyan çocuklar, Nardis'te ve uluslararası organizasyonlarda yer alarak "okulun vitrini" oldular. Çok fazla geçmişi olmayan özel bir okul bundan daha başka ne isteyebilir. Mezun ettiği hukukçudan, işletmeciden daha çok ortada görünen müzisyen çocuklar Bilgi Üniversitesini çok başarılı temsil ediyordu. Bu onların kaybı. En büyük kayıp ise jazz eğitimi almak isteyen gençler tabii. Bir şekilde açık kapanır diye düşünüyorum. Bir başka üniversite inşallah ilgilenecek ve "performans" bölümünü bünyesinde açacaktır. Yeterki arz olsun, talep de oluşur. Zaten halen devam etmekte olan Yıldız Üniversitesi'nin sahe Sanatları bölümü var ve öğrencileri profesyonel sahnelerde yer alabilecek niteliklerdeler zaman zaman kendi projeleri ve başka gruplarla da Nardis'te sahne alıyorlar.

Türkiye'de pek ala alaylı ve çok usta jazz'cılarımız olmakla birlikte Berklee College of Music havası soluyan müzisyenlerin sayısında da dikkate değer bir artış var. Ki son yıllarda Berklee'de de nitelik kaybı görüldüğüne dair bir bilgi var. Aslında hissetmek, istemek, emek vermek gibi herşey için geçerli olabilecek koşullar dışında bir jazz müzisyeni nelerin öncelikli olduğu bir eğitimden geçmeli ve Berklee'de bile bugün ıskalanan ne?

Aslında ne müzik eğitimcisiyim ne de müzisyen ama konunun içinden birisi ve sadece editör olarak kendi fikrimi söylemem gerekirse "müzik öğretilmez, yol gösterilir" diye biliyorum. Bu anlamdaki en önemli şey "yol göstericiye" ihtiyaç duyulmasıdır. Bu konu için buradan yorum yapmanın haddim olmadığını düşünüyorum ve "müzisyenler sahneye diplomalarını asarak çalmazlar" diyorum.

Nardis'te bugüne kadar birbirinden güzel pek çok performansa yer verdiniz ama o sahnede "keşke olsaydı" dediğiniz kimler var?

Çok keşkem var. Ama önce olacak gibi olup da olamayanlar var, mesela Benny Golson geleceğim dedi, sonra vaz geçti, "Yehova Şahidi" imiş. Türkiye'yi inancına uygun bulmadı. Mike Stern (gelebilir, uğraşıyoruz), Ama Nardis'te Scott Hamilton'ı çok isterim. Ben aslında bu soruya cevap ararken farkettim ki aslında hep olabilecekleri istiyorum. Keşkelerim hep Nardis'te olabilecek isimler, gerçekleştirebileceklerimizi istediğimi anladım. Sorunun cevabını hep birlikte gelecekte de alabiliriz yani...

2 Eylül'de açılan yeni sezona ilişkin sürprizler var mı?

Yeni sezonda belli olan çok keyifli isimler var. Axess To Jazz için 22, 23, 24 Eylül'de saksofoncu Ray Blue geliyor. Ekim 21, 22'de saksofoncu Raivo Taffenau, 11, 12 Kasım'da Gustav Lundgren Quartet, Ocak 19, 20, 21'de şarkıcı ABD'li Gyle Waddy, Şubat 23, 24, 25'de trompetçi ABD'li Jim Rotondi geliyor. Emirates sponsorluğunda ise harika şarkıcılar var. Kasım 17, 18, 19'da ABD'li Judy Wexler, 23, 24, 25 Mart'da Hollandalı şarkıcı Leah Kline, Aralık 8, 9, 10 Letonyalı trombonu ve şarkıcı Intars Busulis, 11, 12, 13 Mayıs'da da ABD'li şarkıcı Veronica Nunn var.

Jazz'ı tanımak, öğrenmek isteyen dinleyicilere okurlara bir mesajınız var mıdır?

Jazz gerçekten bir kültür ve yaşam şekli. Öğrenmeye, yeniliklere ve sürprizlere açık olmak, saygılı olmak, karşındakini dinlemek, jazz'ın içinde ve ruhunda olan bu detayları bir kenara bırakın düzgün insan olmanın da ilk koşullarıdır bunlar diye düşünüyorum. İçinde bu unsurları barındıran bir müzikten ve bunları dinleyen, seven bir insandan daha güzel ne olabilir ki?

Emre Memecan
ememecan@yahoo.com

AKBANK 15. JAZZ FESTİVALİ

15. yılını kutlayan Akbank Jazz Festivali'nde jazz tutkunlarını bu yıl da dopdolu bir program bekliyor. 5-15 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak olan festival, yine dünyaca ünlü bir çok müzisyenden eşsiz performanslar içeriyor.

Aya İrini, **Cemal Reşit Rey Konser Salonu**, **Babylon**, **Yeni Melek Performans Merkezi** ve **Akbank Sanat Merkezi**'nin ev sahipliği yapacağı Festival sadece jazz tutkunlarını değil emprovize müziğin farklı tatlarından zevk alan diğer müzik severleri de tatmin edebilecek bir program sunuyor. Konserleri, Akbank Sanat Merkezi'nde düzenlenecek söyleşi, seminer ve "workshop"lar destekleyecek.

6 Ekim'de **Ayi İrini**'de **Patricia Barber Quartet** konseriyle başlayacak Akbank 15.Jazz Festivali **15 Ekim**'de sona erecek. Festivalin bu yıl en önemli ağır topları **Cemal Reşit Rey Konser Salonu**'nda olacak. Bunların arasında da jazz dünyasının en önemli piyanistlerinden Güney Afrika doğumlu 70 yaşındaki **Abdullah İbrahim**, jazz dünyasının en özgür topluluklarından biri olan **Italian Instabile Orchestra**, 20 yılı aşkın bir süredir jazz dünyasına damgasını vuran isimlerden biri olan **Dave Holland**, jazzın en yaratıcı ve besteci ve düşünürlerinden **Henry Threadgill** ve son projesi Zooid, Norveçli yeni kuşak jazz müziği piyanistlerinden **Tord Gustavsen** gibi sanatçı ve topluluklar var..

Babylon'da ise aralarında Türk müzisyen ve grupların da olduğu **Chicago Underground Quartet**, **Flanger**, **İlhan Erşahin**, **Tuna Otenel**, **Şenol Küçükyıldırım & Aydın Esen**, **Clarinets**, **Rigmor Gustafsson & The Swedish Jazz Trio**, **Free Key Trio**, **The Happy Dog Project**, **Petrov, Khalife, Spassov, Hadzimanov Quartet**, **Henry Grimes, Marilyn Crispell, Andrew Cyrille**, **Troublemakers Live**, **Soweto Kinch** konserleri gerçekleşecek.

Festival programına bu yıl ilk defa alınan Yeni Melek Gösteri Merkezi'nde ise başta Norveçli müzisyen, prodüktör ve trompet ustası **Nils Petter Molvaer** olmak üzere, Norveçli DJ **Paul Nyhus** ve stüdyo sihirbazı **Reidar Skaar**'ın oluşturduğu, İsmail Peşluk ve Aykut Sütoğlu'nun eşlik ettiği **Mungolian Jet Set**; yeni albümleri J.A.C'nin tanıtım turnesi kapsamında dahi dj/prodüktör ikili **Richard Dormfmeister** ve **Rupert Huber**'den oluşan **Tosca** konserleri izlenebilir.

Festival süresince Akbank Sanat Merkezi, Türk jazz'ının yeni isimlerini ağırlarken, atölye çalışmalarının yanısıra her akşam 18:00-19:00 arası 4. kattaki cafede akşamüstü jazz saati düzenlenecek.

Festivalde ön plana çıkan müzisyen ve gruplara gelince:

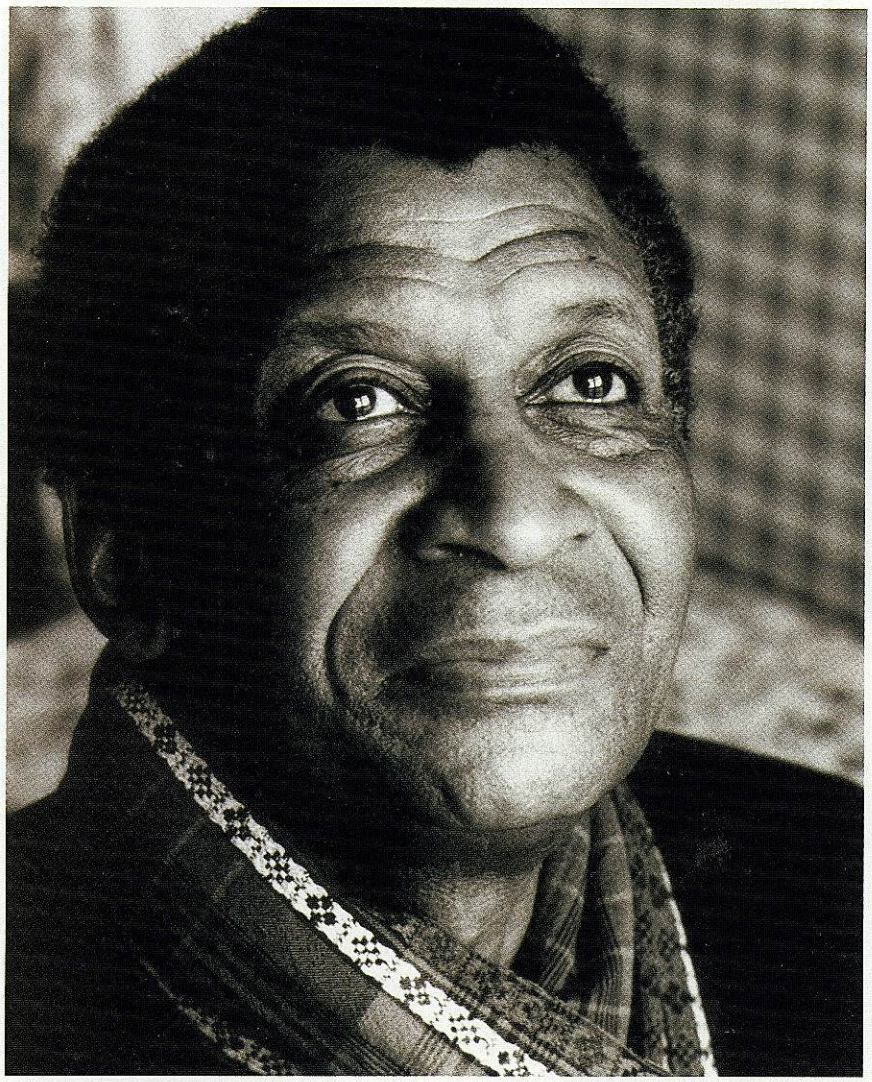

ABDULLAH IBRAHIM TRIO

2004 yılında 70 yaşını geride bırakan jazz dünyasının en önemli piyanistlerinden Güney Afrika doğumlu Abdullah Ibrahim, geleneksel Afrika ezgileri, kilise ve jazz müziği ile içiçe büyüdü. İlk grubu "The Dollar Brand Trio" ile çıktığı Avrupa turnesinde, Duke Ellington tarafından keşfedildi ve Duke Ellington presents The Dollar Brand Trio albümü yayınlandı. 1968'te ilk solo turnesine çıkan sanatçı, Montreux, North Sea, Berlin, Paris, Montreal gibi festivallerde önemli konserler verdi. 1980'lerin sonunda Chocolat filmi için bol ödüllü bir soundtrack çalışması yapan Ibrahim 90'ların başında yeniden Cape Town'a döndü ama uluslararası arenada konser çalışmalarına devam etti. Ünlü jazz bateristi Max Roach ile de uzun soluklu çalışmalar yapan Abdullah Ibrahim'in besteleri önce Daniel Schnyder ve daha sonra Barbara Yahr önderliğindeki büyük yaylı orkestraları tarafından yeniden seslendirildi. 1998'de yayınlanan African Suite ve 2000 tarihli African Symphony hem jazz dinleyicilerinden hem de eleştirmenlerden tam not aldı. Sanatçı bas gitar ve bateriden oluşan triosu ile sahneye çıkacak.

Abdullah Ibrahim - piyano

Belden Bullock – bas /

George A. Gray – davul

Dave Holland Quintet

1990'larda Down Beat Critics Poll en iyi akustik basçılar sıralamasında bir çok kere birinci sırada yer alan Dave Holland 20 yılı aşkın bir süredir jazz dünyasına damgasını vuran isimlerden biri olan Holland, albümleri ve canlı performansları ile gerek müzikseverlerden gerekse eleştirmenlerden tam not almayı başardı. Bugüne kadar iki kez Grammy ödülüne aday gösterilen ve The Jazz Journalists tarafından 2000'de yılın müzisyeni seçilen Holland ayrıca sayısız jazz ödülünün sahibi oldu. 2001 yılında yayınlanan Not For Nothin' albümü The Monterey Jazz Festival'daki ilk tanıtım konserinin ardından tüm dünyada büyük ilgi gördü. Miles Davis'den Herbie Hancock'a, Betty Carter'dan Cassandra Wilson'a sayısız isimle unutulmayacak çalışmalar yapan Dave Holland'ın 1997'nin başında kurduğu beşlisi ile kariyerinde yeni bir aşamaya geçtiğini söylemek doğru olur. Bu grupla kaydedilen "Prime Directive" ve "Points of View" adlı albümler çok olumlu eleştiriler aldı ve grup başka bir çok ödülün yanı sıra Downbeat okurları tarafından en iyi jazz grubu seçildi. Kendisine de, yine Downbeat'in jazz eleştirmenleri paneli tarafından üst üste üç yıl en iyi basçı ödülü verilmesinden başka, beşlinin saksofoncusu Chris Potter da bu ödül yağmurundan payına düşeni aldı ve Avrupa'daki en prestijli jazz ödüllerinden biri olan Danimarka Jazzpar ödülüyle, 29 yaşında, bu ödülü kazanan en genç müzisyen olarak tarihe geçti. Eleştirmenler grubun başarısını, müzisyenlerin her birinin egolarını bir kenara bırakarak, müzikal bütünlüğü ve grup fikrini ön plana çıkaracak şekilde davranabilmelerine bağlıyorlar.

Dave Holland – bas

Robin Eubanks – trombon

Chris Potter – saksofon

Steve Nelson – vibrafon

Nate Smith – davul

TORD GUSTAVSEN TRIO

Norveçli genç müzisyen Tord Gustavsen'in ilk albümü 2003 tarihli Changing Places, yayınlandığında BBC Jazz, New York Times ve Planet Jazz başta olmak üzere jazz dünyası ve eleştirmenler tarafından büyük bir heyecanla karşılanmıştı. Piyanist ve besteci Gustavsen, geleneksel İskandinav halk müziği melodilerini ustalıkla günümüz jazz standartları içinde kullanmayı başarıyor. Tord Gustavsen Trio, Paris'teki New Morning Club başta olmak üzere Münih ve Milan gibi bir çok şehirde ünlü jazz klüplerinde unutulmaz konserler verdi. Caribbean Rhythm, Hard Bop ve Cool Jazz'dan etkilenen ve kısa sürede geniş kitlelerce kabul gören Tord Gustavsen Trio yeni albümleri The Ground'u bu yıl yayınladı. Müziğini doğaçlamanın dialektik erotizmi olarak adlandıran Gustavsen, gospel, pop, flamenko, Barok ve hatta 50'ler Sinatra standartlarına uzanan çarpıcı bir müzikal yolculuk sunuyor.

Tord Gustavsen – piyano

Harald Johnsen – bas

Jarle Vespestad – davul

HENRY THREADGILL'S ZOOID

Akbank Jazz Festivali'ndeki ilginç isimlerden biri de, kariyerinde onlarca yılı geride bırakan, jazz dünyasının en yaratıcı besteci ve düşünürlerinden Henry Threadgill ve son projesi Zooid. Bugüne kadar pek çok topluluğa liderlik yapan Threadgill, jazz müzik ekseninde klasik, world music, blues, gospel, latin, reggae ve hatta polkaya kadar uzanan farklı esintilerle müzikseverleri şaşırtmayı sürdürüyor. 90'larda temelleri atılan proje Zooid, yeni milenyumun başlangıcıyla birlikte dünyaya jazz müziğinin yeni formlarını sundu. Topluluk 2001 yılındaki Up Popped The Two Lips'in ardından 4 yıl sonra bu yıl yeni albümleri "Pop Start The Tape,Stop"u yayınladı. Henry Threadgill bugüne kadar Kuzey Amerika, Asya ve Avrupa'yı kapsayan bir çok dünya turnesi gerçekleştirdi.

Henry Threadgill -alto saksafon, flüt

Liberty Ellman - akustik gitar

Tarik Benbrahim - ud

Dana Leong - çello, trombon

Jose Davila - tuba, trombon

Elliot Humberto Kavee - davul

PATRICIA BARBER QUARTET

Patricia Barber, New York Times, Time ve Los Angeles Times'a göre 21.yy'da jazz müziğe yön veren en yaratıcı isimlerden biri olarak kabul ediliyor. Glenn Miller orkestrasından Floyd "Shim" Barber'ın kızı olan Patricia, son on yılda yayınladığı yenilikçi, cesur albümleri ve başarılı dünya turneleri ile jazz dünyasının vazgeçilmezlerinden biri olmayı başardı. Ruhunun derinliklerinden gelen saf bir ışığı andıran vokalleri, modern jazz müziğinde çığır açan şarkıları ve olağanüstü piyano tekniği ile Barber, unutulmaz bir sahne performansı sunuyor. Prestijli Guggenheim Fellowship kapsamında ödül kazanan ilk şarkı yazarı olan ve Down Beat Critics Poll "En İyi Kadın Vokalist" ödülü sahibi Barber, 2002 yılında yayınlanan ve dünya çapında büyük başarı kazanan "Verse"ün ardından son albümü "A Fortnight In France"ı 2004 yılında yayınladı.

Patricia Barber - piyano, vokal / piano, vocal

Neal Alger - gitar / guitar

Micheal Arnopol - bas / bass

Eric Montzka - davul / drums

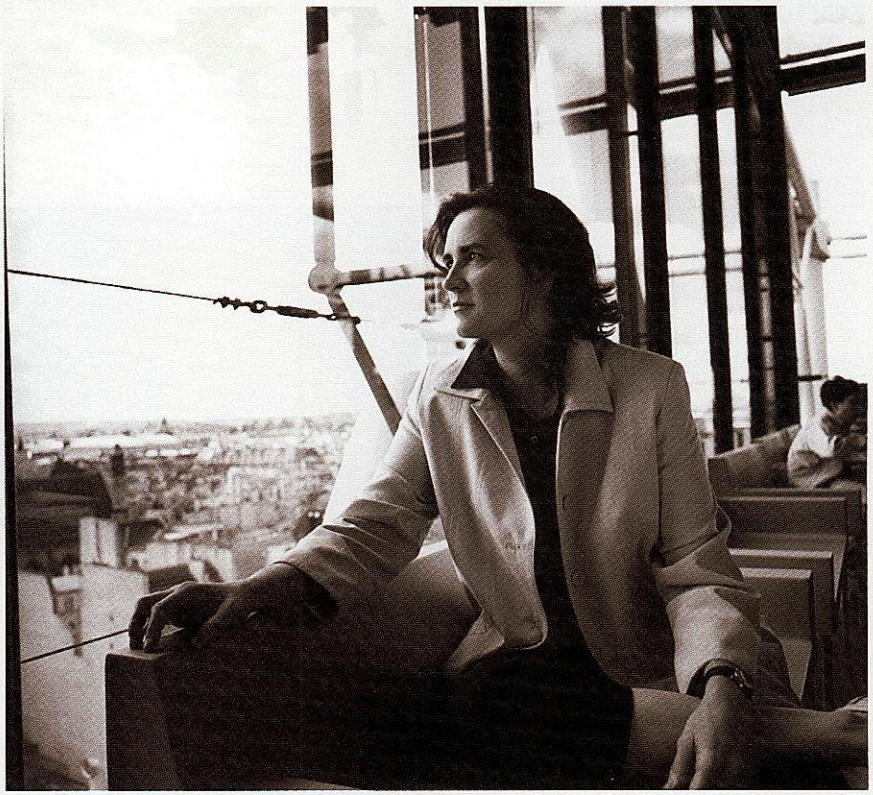

NILS PETTER MOLVAER

Müzik dünyasında NP3 olarakta tanınan Norveç'li müzisyen, prodüktör ve trompet ustası Molvaer jazz, ambient, house, breakbeats ve elektroniği kendine özgü stili ile ustalıkla kaynaştırıyor. Miles Davis, Don Cherry, Billie Holliday, Brian Eno ve Joni Mitchell'dan etkilenerek müziğe yönelen Molvaer, performanslarında akustik elementleri elektronik dünyaya dahil ederek, pop, rock, funk ve modern jazz dünyasının sınırlarını genişletmeyi sürdürüyor. 1997 yılında yayınlanan "Khmer" albümü 100 bin satan ve bu albümle German Record Critics Award ödülünü kazanan sanatçı ayrıca 1998 yılında L.A.Weekly – Yılın Jazz Albümü ve Norveç'in Grammy'si olarak tanınan The Nordic Council's Music Prize (2000) ödüllerinin de sahibi oldu. "Solid Ether" albümü ile yükselişini sürdüren Molvaer, albüm ve sahne performansları ile dünyanın dörtbir yanında geniş bir hayran kitlesine sahip oldu. Club Dj'lerinin şarkılarını remixlemekten vazgeçemediği Molvaer, bugüne kadar aralarında Montreux, Roskilde, Glastonbury, Jazz Baltica, Jazz A Vienne ve Cully'nin bulunduğu bir çok önemli festival ve organizasyonda sahne aldı.

Nils Petter Molvær – trompet

Eivind Aarset – gitar

Anders Engen – davul

DJ Strangefruit - pikap

Jan Bang - canlı sampling

ITALIAN INSTABILE ORCHESTRA

Kuruluşunun 15. senesini Akbank Jazz Festivali ile beraber kutlayan Italian Instabile Orchestra jazz dünyasının en özgün topluluklarından biri. İlk turneleri ile Avrupa'da basının ve önemli festivallerin dikkatini çeken orkestra aradan geçen 15 seneden sonra hala İtalya'nın en önemli festivallerinde sahne almayı ve jazz dünyasında adından söz ettirmeyi sürdürüyor.

Grupta bir çok kalburüstü müzisyenle birlikte **Gianluigi Trovesi** de yer alıyor.

Italian Instabile Orkestrası ile ilgili çok geniş bir yazı dergimizin 1999'da yayımlanmış 15. sayısında yer almıştı. İlgilenen okurlarımız için bilgi olarak verelim.

CHICAGO UNDERGROUND QUARTET

Son iki yıldır Akbank Jazz Festivali'nde yer alan Chicago Underground üçüncü kez jazz severlerle buluşuyor. Chad Taylor ve Rob Mazurek'in kurduğu grup bu yıl quartet olarak sahne alacak. Grup fusion ve free jazz altyapısıyla yaratıcılıklarını kullanarak seslerin sınırsızlığına odaklanıyor ve yeraltı Chicago'sunun müzikal çetesi olarak anılıyor.

Rob Mazurek – trompet, elektronik programlama

Matt Lux – bas gitar

Jason Ajemian – kontrbas

Chad Taylor – davul

SPANISH HARLEM ORCHESTRA

Akbank Jazz Festivali kapsamında iki performans gerçekleştirecek olan salsa dünyasının en genç ve ateşli topluluklarından Spanish Harlem Orchestra, ilk albümleri Un Gran Dia En El Barrio'yu 2002 yılında yayınladı. Billboard Latin Music Awards'da en iyi yeni grup ödülünü kazanan topluluk aynı zamanda en iyi salsa albümü kategorisinde Grammy adaylığına sahip. Dünyanın önde gelen Dj ve dansçılarının büyük ilgisini çeken Spanish Harlem Orchestra, trampet, trombon ve bariton saksafon'u, konga, bongo ve timbale gibi geleneksel enstrümanlarla buluşturuyor. Yeni albümleri "Across 110th Street"i dört Grammy ödüllü, jazz dünyasının Da Vinci'si Ruben Blades'in katılımıyla yayınlayan Spanish Harlem Orchestra, eleştirmenler tarafından salsa'nın 21. yy'daki en çarpıcı temsilcilerinden biri olarak kabul ediliyor.

Başyapıtlar koleksiyonu

...unutulmaz konser performansları.

MUHTEŞEM BİR KOLEKSİYON... TAM 50 DVD, 50 FASİKÜL: BEACH BOYS, BEATLES, BEETHOVEN, BILLY ECKSTINE, BIZET, BRAHMS, CESAR FRANK, CHOPIN, DEAN MARTIN, DEBUSSY, DEDE EFENDİ, DI LASSO, DIZZY GILLESPIE, DVORAK, FRANK SINATRA, GABRIEL FAURE, HACI ARİF BEY, HAYDN, HERBIE MANN, III. SELİM, ITRİ, J. STRAUSS, JOHN LENNON, JOSEPH PARATORE, KISS, LEBRUN, LED ZEPPELIN, LOUIS ARMSTRONG, MADONNA, MARILYN HORNE, MOZART, NAT KING COLE, PAUL MCCARTNEY, PAVAROTTİ, QUEEN, RAY CHARLES, ROLLING STONES, ROSSINI, SAINT-SAENS, SAMMY DAVIS, SCHUBERT, SCHUMANN, SPOHR, STRAUSS, TCHAIKOVSKY, TOM JONES, VERDI, ZEKAİ DEDE, ZOLTAN KOCSIS, ZUBIN MEHTA

Dolby Digital Surround 5.1
DVD ses ve görüntü kalitesi ile konser salonları evinize taşınıyor.

Müzik arşiviniz için 'olmazsa olmaz' gruplar, konserler...

Klasik Müzik, Rock, Opera, Jazz müziğinin kilometre taşları. 50 DVD ve 50 fasikülden oluşan eşsiz bir koleksiyon.

Hemen şimdi arayın. Müthiş indirimleri ve hediyeleri ile bu koleksiyona sahip olun.

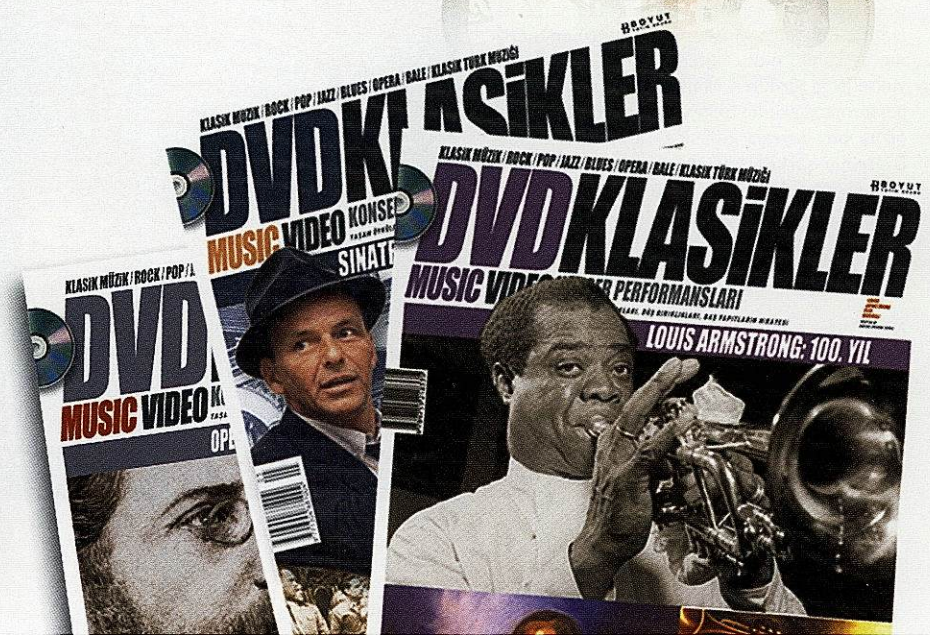

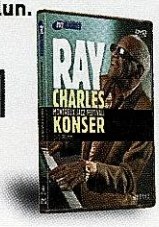

DVD VIDEO DOLBY DIGITAL 5.1

BOYUT YAYIN GRUBU

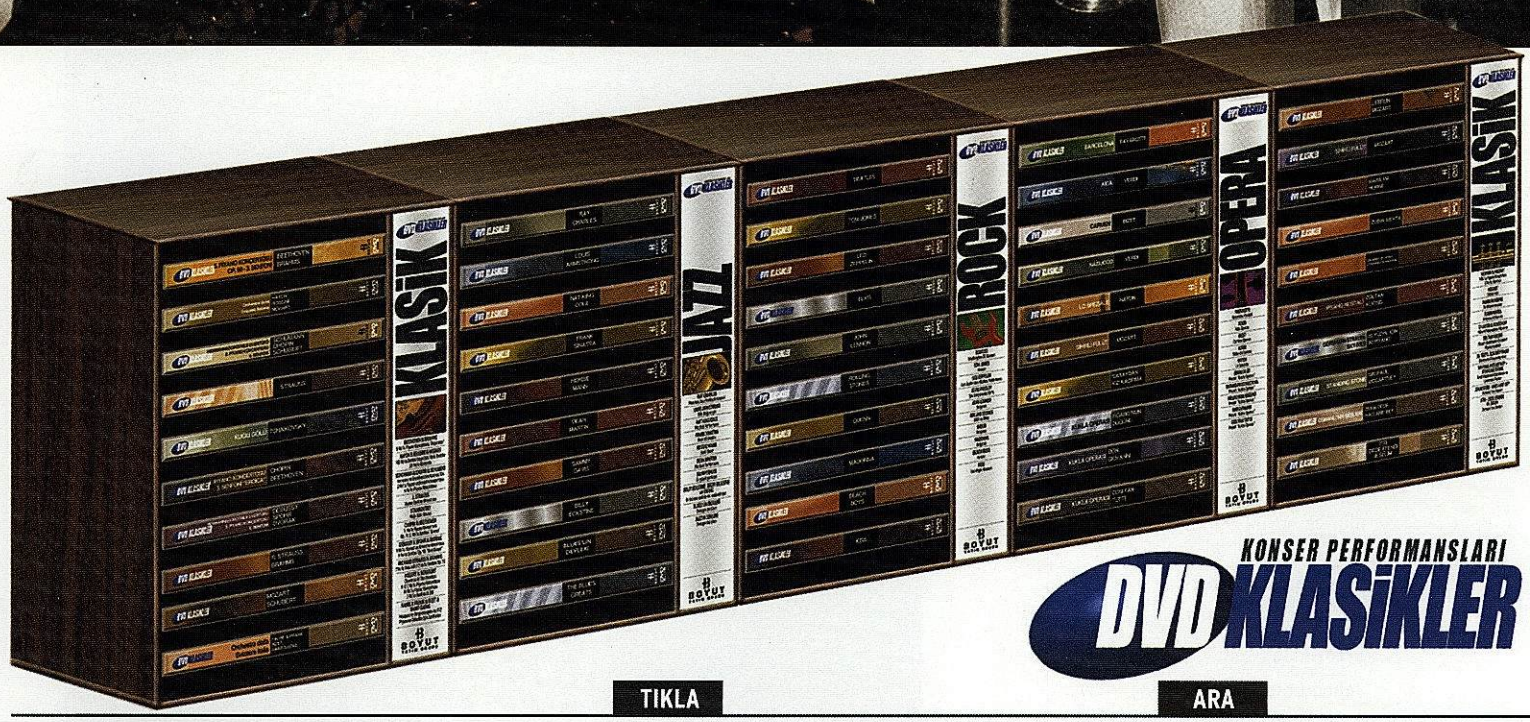

KONSER PERFORMANSLARI

DVD KLASİKLER

TIKLA

ARA

BOYUT YAYIN GRUBU

on-line satış
www.boyut.com.tr

0212 444 53 53

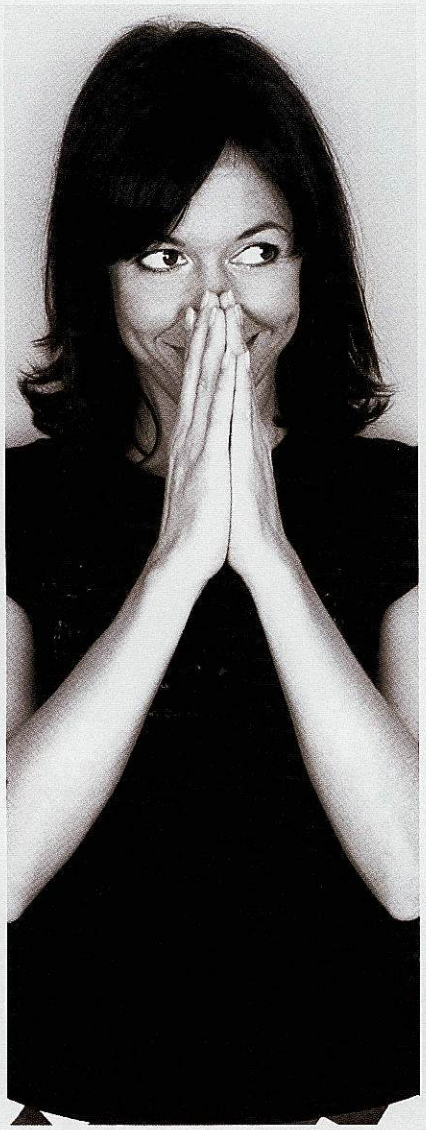

RIGMOR GUSTAFSSON & THE SWEDISH JAZZ TRIO

İsveç'ten esnek ses tonuyla yeni ve güçlü bir jazz vokali olan Rigmor Gustafsson, pop ve jazz arasındaki ince çizgide kusursuz biçimde ilerliyor. 2001 yılındaki Berlin Jazz Festivali performansından sonra eleştirmenler tarafından yeni bir yıldız olarak karşılanan Rigmor, ilk albümü "I Will Wait For You" ile Norah Jones'un 74 haftalık liste hakimiyetine son vererek İsveç jazz listelerinde zirveye yükseldi. Albüm ayrıca bir çok ödüle aday olurken Almanya'da Jazz Award'un sahibi oldu. 2004 yılında yayınlanan "Close To You" ile jazz listelerine bir numaradan giren ve Grammy'e aday gösterilen Rigmor, İsveç'te Altın Plak ödülünün sahibi oldu. Gustafson 2004 yılında başladığı ve büyük ilgi gören dünya turnesi kapsamında İstanbul'da olacak.

Rigmor Gustafsson: vokal
Daniel Tilling: piyano
Fredrik Jonsson: bas
Johan Löfcrantz Ramsey: davul

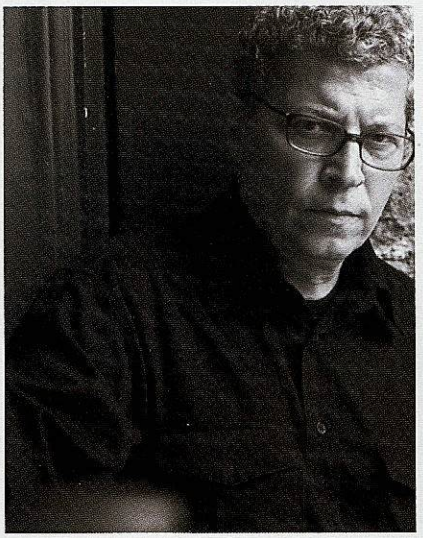

TUNA ÖTENEL BAND

Türkiye'nin ilk jazz albümünü kaydedip yayınlamayı başaran usta müzisyen Tuna Ötenel'in profesyonel müzik hayatı 60'ların ortalarında Metin Gürel'in jazz orkestrasında başladı. Piyano altyapısının üzerine tenor ve alto saksofon ekleyen Ötenel, daha sonra Erol Pekcan orkestrasında çaldı, Okay Temiz'le çeşitli Avrupa turneleri gerçekleştirdi ve jam session'larda Herbie Hancock, Benny Carter, Buster Williams gibi dünyaca ünlü müzisyenlerle çaldı. 1998 yılında yayınladığı Vian Köpüğü Jazz dergisi tarafından Yılın Jazz Albümü seçildi. 2000 yılında bu kez Fransa'da Voyageur albümünün kayıtlarını tamamlayan Ötenel'in son solo albümü How Much Do You Love Me Temmuz ayında yayınlandı. Albüm ve sanatçı ile çok geniş röportaj dergimizin bu sayısının 28-32. sayfalarında yer alıyor.

Tuna Ötenel – piyano, saksofon
Şenova Ülker – trompet
Ercüment Ateş – gitar
Kürşad And – kontrbas
Ateş Tezer – davul

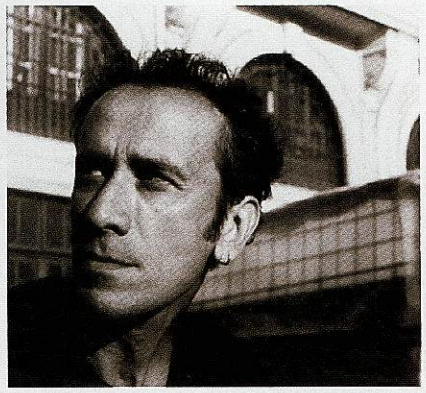

ŞENOL KÜÇÜKYILDIRIM & AYDIN ESEN

Doğaçlama müziğin önemli temsilcisi Şenol Küçükyıldırım, Cecil Taylor ve Raphe Malik, John Cage ve Avishai Cohen gibi büyük isimlerle yaptığı çalışmalarla jazz dünyasında yerini sağlamlaştırdı. Akbank Jazz Festivalinin vazgeçilmez isimlerinden Şenol Küçükyıldırım bu kez, aralarında Paris Uluslararası Piyano Yarışması'nda birincilik dahil olmak üzere sayısız ödülün sahibi olan ünlü piyanist Aydın Esen ile sürpriz bir performans sunacak.

AKBANK 15. JAZZ FESTİVALİ PROGRAMI

AYA İRİNİ MÜZESİ
5 Ekim
20:30 Patricia Barber Quartet

CEMAL REŞİT REY KONSER SALONU
12 Ekim
20:30 Abdullah Ibrahim Trio
13 Ekim
20:30 Italian Instabile Orchestra
14 Ekim
19:30 Dave Holland Quintet
14 Ekim
21:45 Spanish Harlem Orchestra
15 Ekim
19:30 Tord Gustavsen Trio
15 Ekim
21:45 Henry Threadgill's Zooid

BABYLON
5 Ekim
22:00 Chicago Underground Quartet
6 Ekim
21:30 Flanger
7 Ekim
23:00 İlhan Erşahin's İstanbul Sessions
8 Ekim
20:00 Tuna Ötenel Band
8 Ekim
23:30 Rigmor Gustafsson & The Swedish Jazz Trio
9 Ekim
19:30 Clarinets: Oğuz Büyükberber, Michael Moore ve Hüsnü Şenlendirici
9 Ekim
21:00 Barana & Co
10 Ekim
20:00 Şenol Küçükyıldırım & Aydın Esen
10 Ekim
22:00 Free Key Trio
11 Ekim
20:00 The Happy Dog Project
11 Ekim
22:00 Petrov, Khalifé, Spassov, Hadzimanov Quartet
12 Ekim
21:30 Henry Grimes, Marilyn Crispell, Andrew Cyrille
13 Ekim
21:30 Troublemakers Live
14 Ekim
23:00 Soweto Kinch
15 Ekim
23:00 Spanish Harlem Orchestra

YENİ MELEK GÖSTERİ MERKEZİ
8 Ekim
22:00 Nils Petter Molvær
8 Ekim
23:30 Mungalian Jet Set
15 Ekim
22:00 TOSCA Dwell Dell Sound System Tour

AKBANK SANAT
6 Ekim
19:00 Davul Öncülüğünde Ornette
7 Ekim
15:00 European Jazz Network - Seminer
7 Ekim
17:00 European Jazz Network - Seminer
8 Ekim
14:00 Seda Binbaşgil - Söyleşi
8 Ekim
19:30 Randıman Kakara Trio
11 Ekim
17:00 Marilyn Crispell - Atölye
12 Ekim
19:30 Hakan Başar Quintet "Creative Force Project"
13 Ekim
19:30 Saadet Türköz Duo "Song Dreaming"
14 Ekim
19:30 Soyut-Boyut
15 Ekim
14:00 Sjahin During " Latin Percussion Workshop"– Atölye
15 Ekim
17:30 Paolo Damiani Band "Ritomello"

Özlem Oktar Varoğlu
oov@leo.com.tr

BU ŞEHRİN JAZZ KÜLTÜRÜ VAR.

4. ANKARA ULUSLARARASI JAZZ FESTİVALİ

Yıllar inanılmaz bir hızla geçiyor. 4. Jazz Festivali, 9. ODTÜ Jazz Günleri aslında. Yani hatırı sayılır bir jazz geçmişi var bu şehrin. Ankara'nın diğer şehirlere anı olarak götürecek çok fazla şeyi yoktur aslında. Ama nesi meşhurdur derseniz jazz'cısı derim. Müzisyeniyle, dinleyicisiyle.

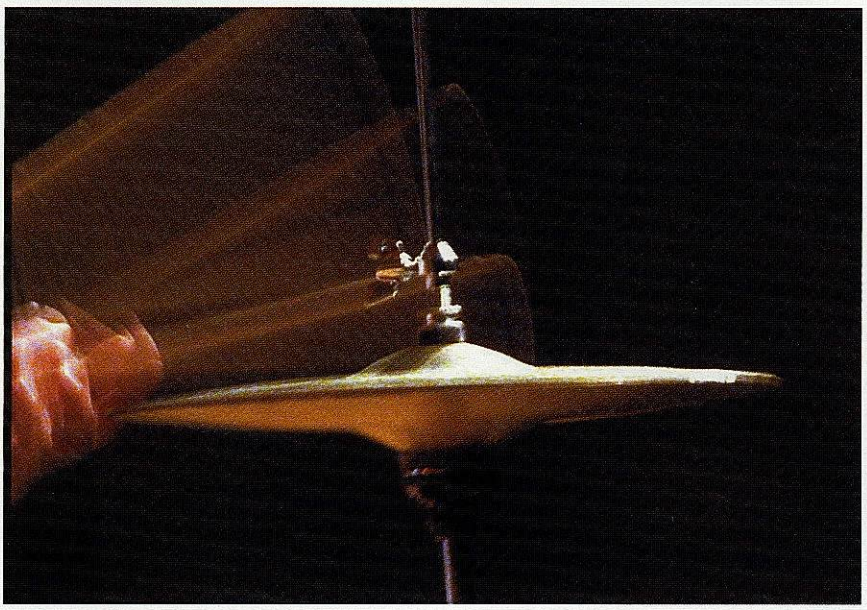

Bu şehri seviyoruz ve Festivalimizi yine tüm zorluklara rağmen yapıyoruz. Geçen yıl hatırlarsınız "jazz canlı dinlenir" diyorduk. Bu sloganın şerefinedir sanırım, salonlar tıklım tıklım doldu. Bu yıl festival teması %100JAZZ.

15 Kasım'da başlayacak festivalde 100'ün üzerinde yerli ve yabancı müzisyen Ankara'ya konuk oluyor. Üniversitelerde çimlerde gezinecek, öğrencilerle sohbet edecek, müziklerini onlarla paylaşacak ve jazz edecekler. Yine atölyeler olacak, söyleşilerde jazz ve iletişim tartışacağız, hatta bir konferans bile var bu yıl.

Akşamüstleri her zaman dinleyemediğimiz, belki de hiç duymadığımız müthiş gruplar salonlarda olacak. Festivali anlamlı kılan yönlerden biri de bu "genç" yanı jazz'ın. Eskişehir'den, İstanbul'dan gelen gruplar dinleyicilerini arıyorlar Ankara'da. Geceleri de dünyanın –kelimenin tam anlamıyla- 4 bir yanından gelen müzisyenler ile o dünyalara gidiyoruz. Sonra da Sheraton Copperclub'da jam ediyoruz.

Eğrisiyle doğrusuyla bu festivali "FESTİVAL" gibi yapıyoruz. Küçücük bir ekip ve var gücümüzle. Dünyanın en önemli jazz adamlarından "yine gelelim çok güzeldi"leri duydukça yenileniyoruz, birilerinin kıymetbilirliğine seviniyoruz. Programda yer veremediğimiz için üzüldüğümüz nice müthiş sanatçıya diyoruz ki "hadi seneye yine yapalım, siz de gelin"... Böylece geçiyor seneler.

Konserleri, koca koca salonları tıkabasa dolduran herkesin mutlu yüzleri bize doğru yolda olduğumuzu söylüyor. Ayakta alkışlayan seyircinin kıvancı ile yol alıyoruz. Ama "Ana Sponsor'umuzu yine bulamadık" diyoruz, biraz şaşırıyoruz bu duruma, sonra da "biz kendi yağımızla kavruluruz, biz Anadolu'yuz" diyerek devam ediyoruz. Ama dünyada ün yapmış bazı sanatçıları getiremiyoruz, onları izlemeye yine yollara düşüyoruz başka illere. Sanki onlar gelemeyince bizimki "festival" olmuyor mu? Oluyor, hem de buradan bağıra çağıra diyorum ki BAL GİBİ oluyor.. Hem sonra aralarında bizim yaptığımız işin sırf onuruna gelenler de olmuyor değil. Neyse ki herşey para ile ölçülmüyor dünyamızda henüz. Sonra izleyicimiz de öyle bir dolduruyor ki salonları, isme değil müziğe geldikleri öylesine aşikar ki.. Yine teşekkür edesim geldi Sayın Seyirciler...

Şimdi diyeceksiniz ki Özlem ne demek istiyor? Bütün bu sözlerim, gideceği kulakları çok iyi biliyor. Yardımını istediğimiz bazı "jazz'ın sponsoru" kuruluşlaradır sözüm. Biz varız ve siz yoksunuz Ankara'da. Ankara Jazz Festivali'nde iddia ediyorum, dünya standartlarının üzerindedir programımız ve müzisyenlerimiz. Ve de kesinlikle tekrarlıyorum, bizim izleyicimiz gibi izleyici yoktur. Ve kapınızı çalmaktan yorgunum, "artık gelmeyece-

ğim"... Buyrun siz gelin, bekliyoruz.

Ve sevgili Marsalis'ler, Schuur'lar, Garret'ler, size de gelin demek isterdik. Sizi istemiyor değiliz ki! Sadece henüz tanışmıyoruz, ondan. Yoksa paranın lafını bile etmezsiniz bu şehre gelirkenJ Festivalde Türk müzisyenler ağırlıkta yine her yıl olduğu gibi. Bunun öneminin farkındayız. Onlara daha çok destek olabilmek için düşmüyor muyuz sponsor aramaya İstanbul yollarına?

Mesela Charlie seneye gelecek Carla'yı da getirecek hem de. Jay "bu sene niye yokum" diye soruyor! Michiel izlemeye gelecekmis. Claude Bolling bizimle tanışmaya geliyor bu yaşında, sevgili Şefika davet ediyor onu. Jean Loup Lognon var sonra, ne yapıp edip geliyor. Sonra Evrim'ler, Devrim'ler, Can'lar, Tuna'lar, ne güzel gençler, genç kalanlar hepsi geliyorlar. Yaşasın...

Hem Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın büyük orkestrası var her sene çala-dinleye açılışımızı onurlandırıyorlar. Bu sene bir orkestramız daha var, TRT Hafif Müzik ve Jazz. Büyük orkestraları ayakta tutmak zor ve önemlidir. Kıymetlerini bilmek lazım.

Ankara'lı jazz severler için içimizden çıkmış önemli insanlar var, Sibel Köse var, Tuna Ötenel var. Daha jazz İstanbul'un kitlesel çoğunluğunca bilinmediği zamanlarda Başkentte üretilmiş Tuna Ötenel imzalı Sometimes albümünün 10. yılı kutlamasını yapacağız bu yılın en önemli albümü "how much do you love me" albümünün şerefine.

Burhan Öcal bizi kırmadı, George Gruntz'u da alarak geliyor. Çoktandır dinlememiştik. Roseanna "Ankara'da az çalabildim festivale katılmayi çok isterim" demiş, çok sevindik. Peter King geliyor sonra. İlk kez İngiliz jazz'ı ile tanışıyoruz. Eberhard Weber de geliyor, ama maalesef Albert Mangelsdorf'u kaybettik, dinleyemeden, çok üzgünüz. Ailesinin defterinde kayıtlı bulduğu son notu olmuş Ankara Jazz Festivali. Bu konser onun anısına olacak. Festivalin Basın Açılışı, İtalya Büyükelçiliğince yapılıyor. İtalyan Kültür, Fransız Kültür, Goethe Enstitüsü, İngiliz Kültür, Avusturya Kültür ofisleri, ABD, Brezilya Elçilikleri, her yıl olduğu gibi BOEING, SELENIA ve ÜLKER, ve nice kuruluş destek veriyor. Bu çok onur verici, teşekkür ediyoruz. Sizlerin sayesinde öğrenciler konserleri izleyebiliyorlar. ODTÜ, BİLKENT, HACETTEPE salonlarını açıyor. Hep birlikte bu şehri yaşatıyoruz.

Rahmetli Kenan Onuk bizleri hiç unutmazdı, biz de onu unutmayacağız, bir konserimiz de onun anısına olacak. Bir konserimiz de jazz'ın başkenti New Orleans için. Acılarını paylaşıyoruz.

Tüm sanatçılarımıza Hoşgeldiniz diyoruz ve alkışlarımızla uğurlayacağız. Bir Kasım daha jazz canlı dinlenecek.

Konserler hakkında daha geniş bilgi için: www.acd.org.tr adresini tıklayin. Biletler için www.biletix.com adresine gidin. Festival'de görüşürüz.

25 Ekim	20:00	İtalya Büyükelçiliği	Basın Açılışı ve Plaket Töreni	İtalya Büyükelçiliği
15 Kasım	20:00	ODTÜ	Hava Kuvvetleri Big Band	Hava K.K.
16 Kasım	18:00	HACETTEPE	Timuçin Şahin Trio	
	20:00	HACETTEPE	Grup Seda	
17 Kasım	18:00	Çağdaş Sanatlar Merkezi	Caz ve İletişim Paneli	
	20:00	HACETTEPE	Sabri Tuluğ Tırpan Project	Avusturya Kültür Ofisi
18 Kasım	18:00	HACETTEPE	Fenomen	
	20:00	HACETTEPE	Roseanna Vitro Quartet	ABD Büyükelçiliği
19 Kasım	18:00	ODTÜ	Kaan Bıyıkoğlu	
	20:00	ODTÜ	Burhan Öcal & George Gruntz Trio	
21 Kasım	18:00	ODTÜ	Gevende	
	20:00	ODTÜ	Weber & Weber	Goethe Institute
22 Kasım	18:00	ODTÜ	Genç Caz +Caz Söyleşisi	
	20:00	ODTÜ	Peter King Quartet	British Council
23 Kasım	18:00	ODTÜ	Meserret Orçan Quartet	
	20:00	ODTÜ	Tuna Ötenel Beşlisi	
24 Kasım	18:00	ODTÜ	Genç Caz +Caz Söyleşisi	
	20:00	ODTÜ	Lica Cecato Trio	Brezilya Büyükelçiliği
25 Kasım	18.00	ODTÜ	Francesco Martinelli Jazz The Italian Contribution	İtalyan Kültür Merkezi
25 Kasım	20:00	ODTÜ	Gianluigi Trovesi & Gianni Cassia Duo	İtalyan Kültür Merkezi
26 Kasım	20:00	ODTÜ	TRT Hafif Müzik ve Caz Orkestrası	TRT
	22.00	SHERATON Copper Club	Gianluigi Trovesi & Gianni Cassia Duo	İtalyan Kültür
27 Kasım	20:00	BİLKENT	Şefika Kutluer & Claude Bolling Trio	Fransız Kültür Merkezi

Sony Ericsson

genpa
www.genpa.com.tr

WALKMAN™ TELEFONLA BULUŞTU.

Yeni **W800i** ile müzik her yerde seninle.

Yeni W800i. SONY ERICSSON WALKMAN™ TELEFON. Sony Ericsson W800i ile sevdiğin 125 şarkı* artık hep seninle. Kutudan çıkan Disc2Phone programı ile istediğin şarkıları CD'den ve bilgisayarından W800i'ye hızlı ve kolayca yükleyebilir, mükemmel ses kalitesi sağlayan stereo kulaklığından rahatlıkla dinleyebilirsin. W800i sadece müzikle sınırlı değil... W800i'nin otofokus özellikli 2 Megapiksel kamerasıyla gerçek fotoğraf kalitesinde çekim yapabilirsin. Hem sevdiğin şarkıların hem de unutulmaz anların W800i'de.

*512 MB Memory Stick Pro Duo™ kartına kaydedilen yaklaşık şarkı adedidir. İstenirse 4 GB'a kadar yükseltilebilir.

sonyericsson.com/W800i

ANKARA CAZ DERNEĞİ ONUNCU YILINI KUTLUYOR!

Ankara Jazz Derneği 10.yılını kutluyor. Derneğimiz 1995 yılında bir grup jazz severin önderliğinde kuruldu ve festivaller, konserler ve atölye çalışmaları ile jazz müzisyenlerine seslerini duyuracakları platformlar oluşturdu, jazz'ın ülkemizdeki gelişimini ve varoluşunu destekdi. Jazz'ın daha geniş kitlelerce tanınması ve Başkentin kültür hayatının zenginleştirilmesi başlıca hedeflerimiz arasında yer aldı. 10 yılda 250'ye yakın etkinlik gerçekleştirildi.

Derneğimiz, dünya çapındaki jazz ustalarını Ankara seyircisiyle buluşturmak ve sanatseverlerin ve müzisyenlerin kendilerini geliştirmeleri için altyapı hazırlamakta, başkentin kültür ve sanat ortamına evrensel bir boyut kazandırmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda ülkemizdeki diğer sanat kurumları, üniversiteler ve elçilikler ile işbirliği yapılıyor. 10 yılımız dolayısıyla bu güne dek bize destek veren kuruluşlara bir kez daha teşekkür ediyoruz. Bu çalışmaların sponsorsuz gerçekleşmesi mümkün olamazdı.

Üyelerin ve Ankara'lı jazz müzisyenlerinin katılımıyla yaptığımız kutlamalarında onuncu yıl anısına hazırladığımız "Ankara Jazz'cısı" plaketleri Ankara'lı jazz müzisyenlerine sunuldu. Ankara'nın daha nice jazz'cı yetiştirmesi dileğiyle...

ACD yalnız konser düzenlemekle yetinmeyip müzisyen yetiştirmek için jazz atölyeleri düzenliyor, jazz eğitimi alan gençlere burs sağlıyor, CAZETE ile jazz yazınına katkıda bulunuyor, üniversitelerde etkinlikler yapmak, genç grupların oluşumuna destek vermek ve Türk Jazz Portalı gibi hedefleri gerçekleştirmek için çalışılıyor.

ACD'nin başlıca hedeflerinden biri olan "başkente bir jazz festivali kazandırmak" hayali gerçekleşti. Bu yıl Uluslararası Ankara Jazz Festivalinin dördüncüsünü düzenliyoruz. Festival ile Türk jazz sanatçılarına destek olmanın yanısıra ülkemiz jazz sanatının yurtdışında tanınmasını da hedefliyoruz ve festival gelirleri ile genç jazz'cıların ve genç jazz dinleyicisinin yetişmesine katkıda bulunuyoruz. Bu yüzden festivalimizi çok önemsiyoruz.

Anadolu'da filizlenmekte olan diğer jazz hareketleri de destek talep ediyor ve biz de elimizden geldiğince yardımcı olmaya çalışıyoruz. Afyon Jazz Festivali, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Amatör Müzisyenleri Jazz Festivali, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Uluslararası Jazz Günleri'nin gerçekleşmesine destek veriyoruz. Ayrıca yeni kurulan İzmir Jazz Derneği'ne ve Antalya Jazz Derneği'nin kuruluşuna destek olmaya çalışıyoruz.

Bağımsız bir sivil toplum kuruluşu olan Ankara Jazz Derneği, hedeflerini gerçekleştirmek için çalışmalarını sürdürecek. Nice on yıllara, hepbirlikte.

Devrim Dikkaya
kublay@mynet.com

4. Amatör Jazz Müzisyenleri Festivaline Başvurular Başladı

16-19 Mart 2006 yılında dördüncüsü yapılacak olan Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'ne geçen üç yılda 22 jazz topluluğu, 76 jazz müzisyeni katıldı.

Festival, geçen üç yılda İstanbul ili dışında Ankara, İzmir, Erzurum ve Gaziantep'ten jazz müziği ile uğraşan müzisyenlerin seslerini duyururken, Eskişehir'de yaşadıkları deneyimin ardından Ankara ve İstanbul Jazz Festivalleri Genç Jazz programlarına katılan topluluklar jazz kariyerlerine adım atmanın gururunu yaşadılar.

Festivale katılan tüm müzisyenler Yahya Dai, Oğuz Büyükberber, Çağlayan Yıldız, Şenel Küçükyıldırım ve Onur Türkmen gibi profesyonel isimlerle tanışma imkânı buldular.

Festival komitesi 2006 martında dördüncüsü yapılacak festivale Anadolu'dan katılacak jazz gruplarını ve maddi ve manevi anlamda destek verecek kurumları bekliyor.

İletişim İçin: Devrim DİKKAYA (kublay@mynet.com)

A Capella Boğaziçi Üyelerinden Seren Akyoldaş

(2 Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'ne katıldı. İstanbul Jazz Festivali Genç Jazz Programında yer aldı. 2005 yılında ilk albümü yayınlandı.)

Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'ne katılmak bugünkü ve gelecekteki jazz çalışmalarınızı ne yönde etkiledi?

Anadolu Üniversitesi 2.Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'nin A capella Boğaziçi grubu tarihinde çok önemli bir yeri var. Bu konser, grubumuzun 2003 Ekim'inde geçirdiği yeniden yapılanma sürecini takiben yeni kadromuzla verdiğimiz ilk sahne konseridir. Bu konserin ardından İKSV Genç Jazz Projesi'ne neden tekrar başvurmuyoruz diye düşündük ve bu durum grubumuzu amatörlükten profesyonelliğe taşımaya ön ayak oldu, zira albümümüzün prodüktörü Kerem Görsev bizleri 11.Uluslararası İstanbul Jazz Festivali Genç Jazz projesi için gönderdiğimiz demo ile keşfetti. Bu yıl da 3.kez İstanbul Jazz Festivali'nde yer alacağız; ama bu kez Genç Jazz kapsamında değil, DMC Jazz Sanatçıları Gecesi'nde 16 Temmuz 2005'te Cemil Topuzlu Harbiye Açıkhava Tiyatrosu'nda yer alacağız. Bu nedenle çok heyecanlıyız.

Profesyonellerle amatör gençleri buluşturmanın gençlerin adına atılmış en önemli adımlardan olduğunu söylemek mübalağa olmaz. A capella Boğaziçi'nin yanı sıra, geçtiğimiz yıllarda Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'nin ardından İstanbul Jazz Festivali Genç Jazz'a katılmış olan Trio Topia ve Tenef(f)üs; Akbank Jazz Festivali'nde geçen yıl çalmış olan Olcay Saral, Babylon'da bu yıl İstanbul Jazz Festivali'nin kapanış konserinde çalacak olan Tamburada jazz alanında gösterilebilecek iyi örneklerdir diye düşünüyorum.

Amatör jazz müzisyeni olarak bu tür festivallerde çalmanın sizin için önemi nedir?

Türkiye'de jazz müzisyenlerinin kendilerini müzikleri ifade edebilecekleri Nardis gibi mekanlar çok az sayıda. Sağolsun Focan'ların sayesinde

de gençler olarak jazz yapabiliyoruz. Bizim gibi Miss Behavin', OEM vb... üyeleri gençlerden oluşan pek çok grup sahne alabiliyor. Keşke Nardis gibi birkaç mekan daha olsa... Senede bir kez düzenlenen İstanbul ve Ankara Jazz Festivalleri, Bodrum Jazz Günleri, Afyonkarahisar Jazz Festivali, Akbank Jazz Festivali, ODTÜ Jazz Festivali, ODTÜ Martfest ve tabii Eskişehir Anadolu Üniversitesi Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali geriye kalan diğer etkinlikler. Takdir edersiniz ki, bu festivallerin büyük çoğunluğunda gençlerin yer alması oldukça nadiren gerçekleşen bir durum.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali sağladığı sıcacık atmosfer, çılgın seyircileri, workshopları, gece konser sonrası jam sessionları ile Türkiye'de genç jazzcılara müthiş bir fırsat sunuyor, umarım bu festival daha da genişleyerek yaşamını sürdürebilir.

LOGOS

(2 Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'nde yer aldı. Ankara Jazz Festivali Genç Jazz Programında yer aldı. Yahya Dai, Oğuz Büyükberber, İmer Demirer, Okay Temiz ile jam-session'lara katıldı.)

Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'ne katılmak bugünkü ve gelecekteki jazz çalışmalarınızı ne yönde etkiledi?

Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali, grubumuzun ilk konser deneyimi olması açısından büyük bir önem taşımaktaydı. Festivale katılım aşamasında bir proje hazırlığına giriştik ve bu festival kapsamında vereceğimiz konser için disiplinli bir çalışma izledik. İlk konser deneyimimizi yaşayacak olmanın verdiği heyecanla yıllardır aşina olduğumuz standart jazz parçalarını düzenlemeye başladık. Bu çalışma eğitsel anlamda bizi oldukça geliştirdi. Festival, Logos grubu hanesine yazılan ilk önemli etkinlikti. Bu sayede Türkiye'nin çeşitli yerlerinde konserler verme ve Yahya Dai, İmer Demirer gibi dünya çağında müzisyenlerle aynı sahneyi paylaşma şansına eriştik. Ayrıca festivalde diğer gruplar ve profesyonel müzisyenlerle girmiş olduğumuz diyaloglar sayesinde, kendi ilimiz dışındaki jazz müzisyenleriyle fikir alışverişinde bulunma şansını elde ettik. Bu müzisyenlerle kurmuş olduğumuz iletişim, yapmak istediğimiz müziğin çerçevesini oluşturmakta son derece etkili oldu. Bu sayede beste çalışmalarımıza ağırlık verdik. Logos için Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali, geçirdiğimiz güzel bir yılın başlangıç noktası oldu.

Amatör jazz müzisyeni olarak bu tür festivallerde çalmanın sizin için önemi nedir?

Bir müzisyen olarak böyle bir festivalde çalmak, vermiş olduğumuz emeğin bu müzikle ilgilenen kitlelere ulaşmasını sağlamak açısından büyük önem taşımakta. Konser sahnesinin zorluklarını görmek ve yapılmakta olan müziği izleyiciyle paylaşmak, bir müzisyen için büyük bir deneyim. Bu tür festivaller özellikle genç müzisyenlerin kendilerine olan güvenlerini kazanması ve müziğe şevkle sarılmaları için son derece önemli bir fırsat. Logos olarak bu tip festivalleri kendimizi yenilemek ve sahne deneyimimizi arttırmak adına önemli bir araç olarak görmekteyiz.

Festival kapsamında profesyonel jazz müzisyenleri ile aynı sahneyi paylaşmanın sizin için öneminden bahseder misiniz?

Etkileşim, jazz müziğinin gelişimindeki en önemli etmenlerden bir tanesidir. Aynı sahneyi paylaşan farklı müzisyenlerin birbirileriyle olan bu etkileşimleri özellikle genç müzisyenlerin gelişiminde önemli bir yer tutar. Biz de Logos olarak festival kapsamında aynı sahneyi paylaştığımız Yahya Dai ile bu etkileşimi yaşadık. Profesyonel bir müzisyen ile aynı sahneyi paylaşmak, kendimize daha çok güvenmemizi ve çok önemli bir tecrübe yaşamamızı sağladı.

Türkiye'de içinde yer aldığınız jazz ortamını tanımlayabilir misiniz?

Jazz müziği, ülkemizde ve dünyada geniş kitlelere yayılma sorunu yaşamaktadır. Bu sorun, jazz müziğinin ülkemizde belli sponsorların desteğiyle, sınırlı bir kitleye ulaşması sonucunu doğurmuştur. Bu ortam içerisinde bir jazz müzisyeni olmaya çalışmanın getirdiği zorluklar özellikle kişinin müzikal gelişimine darbe vurmakta.

Bu darbeleri en aza indirmeye çalışan çeşitli dernek ve eğitim kurumlarının son zamanlardaki desteği ise bizim gibi genç grupların ileriye umutla bakmasını sağlamakta. Ankara Jazz Derneği ve İzmir Jazz Derneği gibi kurumlar, genç jazz müzisyenlerinin kendilerini geliştirmeleri için önemli çalışmalar yapmaktalar. Zuhal-Önder Focan'ın katkılarıyla açılan Nardis, müzisyenlerin kendi projelerini sergileyebilecekleri bir kale haline geldi. Eskişehir'de gerçekleşen Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali, genç jazz'cıların gelişimi için çok büyük bir fırsat. Anadolu'nun dört bir yanından da festival haberleri gelmekte.

İçinde bulunduğumuz bu ortamda bizim gibi genç müzisyenler için en önemli olan ise, deneyimli ve bilgili müzisyenlerden alacağımız manevi destek. Bu kısır jazz ortamında kişisel çekişmelerin ve kaprislerin sona ermesi ise en büyük dileğimiz.

Geleceğe yönelik düşünceleriniz?

Son bir yılda edindiğimiz tecrübeler dahilinde Logos olarak özgün bir sound yaratmayı hedeflemekteyiz. Çok çalışarak kendi bestelerimizi daha mükemmel hale getirmek, özgün bir ürün ortaya koyabilmek ve bu ürünü ülkemiz dışında da sergileyebilmek en büyük arzumuz.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İş Sanat kapılarını Kasım ayında açıyor

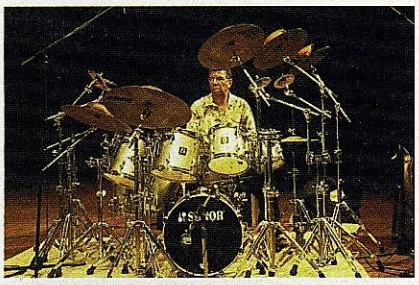

13 Kasım Pazar saat 18:30

JAZZIN USTALARI
JACK DEJOHNETTE QUARTET
Jack DeJohnette's Latin Project

Jerome Harris, bas - John Patitucci, bas - Danilo Perez, piyano - Jack DeJohnette, davul

Jazz davulunun tartışmasız en büyük isimlerinden **Jack DeJohnette,** Jerome Harris, John Patitucci ve Danilo Perez'den kurulu rüya grubu "Latin Projesi'yle bir kez daha İstanbullu jazz severlerle buluşuyor. Ünlü davulcu bu konserinde Latin müziğine uygun hale getirdiği davul setiyle, kendi dallarının en büyüğü müzisyenlerle dinleyicileri jazz ve Latin dünyasında bir yolculuğa çıkaracak.
Jazz dünyasının hemen tüm büyük isimleriyle çalışan DeJohnette, özellikle "Miles Davis Band", John Abercrombie ve Dave Holland'la birlikte yer aldığı "The Gateway Trio" ve son yirmi yılın kült grubu haline gelen Keith Jarrett/Gary Peacock/Jack De Johnette Üçlüsü'yle birlikte kelimenin tam anlamıyla jazz dünyasının en büyük efsaneleri arasında yerini aldı.

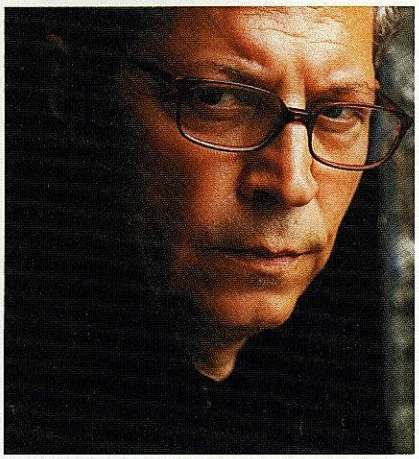

24 Kasım Perşembe saat 20:00

TUNA ÖTENEL Band
featuring Aşkın Arsunan & Fatih Erkoç

Tuna Ötenel, piyano ve saksofon - Şenova Ülker, Trompet - Ercüment Ateş, gitar - Kürşat And, kontrbas - Ateş Tezer, davul

Türkiye'nin en önemli caz müzisyenlerinden biri olan **Tuna Ötenel**, uzun zamandır beklenen ve geçtiğimiz Temmuz ayında çıkan 4. solo albümü "How Much Do You Love Me?"nin ardından ülkemizin önde gelen caz müzisyenlerinden Aşkın Arsunan ve çok yönlü sanatçılığıyla tanınan Fatih Erkoç'un konuk olarak katılacakları yeni projesiyle İş Sanat'ta yer alıyor. Piyano ve saksofonu büyük ustalıkla çalan Tuna Ötenel'e "onlarla hayat birlikteliğim var" dediği yakın dostları eşlik edecek. Konserde sanatçının "Eski Günler", "Polonya", "İmbat", "Rıhtım Caddesi" gibi kendi eserlerinin yanı sıra, "I Wished on the Moon" gibi caz standartlarını dinlemenin keyfine varacaksınız

KASIM 05

19/11/05	Anna Maria Jopek "Secret"
13/11/05	Cazın Ustaları: "Jack DeJohnette's Latin Project" Jack DeJohnette (d) / Danilo Perez (p) / John Patitucci (b) Jerome Harris (g)"
24/11/05	"TUNA ÖTENEL BAND featuring Aşkın Arsunan (p) / Fatih Erkoç (vo) Tuna Ötenel (p,s) / Ercüment Ateş (g) / Şenova Ülker (tp) / Kürşat And (b) Ateş Tezel (d)"

ARALIK 05

03/12/05	Misia "Drama Box"
10/12/05	E.S.T Esbjorn Svensson Trio "Viaticum"
27/12/05	Three Ladies Of Blues & Gospel Korosu "A soulful New Year"

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com / www.polifoni.net

Yeni Sezonda Babylon

Dünyanın tüm seslerine İstanbul'da ev sahipliği yapan Babylon yeni sezonda yine çok konuşulacak bir programla bir kez daha müzik severleri selamlıyor.

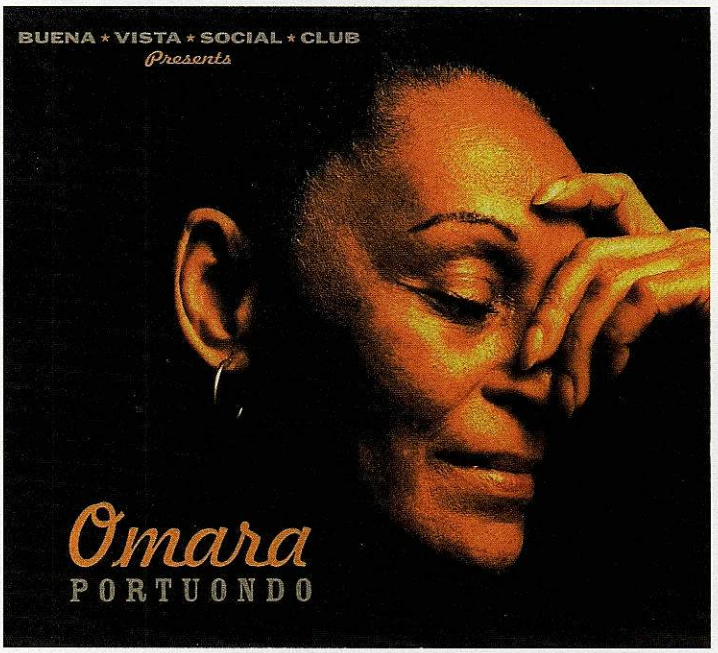

Yeni sezonun açılış gecesi olan 27 Eylül'de artık klasikleşen " Babylon Juke Box " ile ziyaretçilerine kapılarını açacak olan Babylon, hemen ardından Efes Pilsen Blues Nights kapsamında sezonun ilk konserini gerçekleştiriyor. Mississippi'den Boo Boo Davis Band 50 yıllık müzikal deneyimini izleyicileri ile paylaşırken bu ayın son iki konseri ise Garanti Caz Yeşili kapsamında, Meksika'dan tropik füzyon ritimleriyle izleyicilerini kavrayacak olan Los De Abajo 'ya ait olacak. Garanti Caz Yeşili 'nin geçen sene Jane Birkin ile başlattığı yıldız gecelerine bu sezon bir yenisi daha ekleniyor. Bu kez Bueno Vista Social Club 'ın efsane vokalisti Omara Portuondo , Babylon'da yeni sezonun en büyük yıldızı olarak göze çarpıyor. Eşsiz vokaliyle müzik severleri büyüleyecek Portuondo 'nun ardından Burn sponsorluğunda Tortured Soul Babylon sahnesinde olacak.

Babylon'un yeni sezonda yeni sponsorları da var . Bu sezon içinde Doublemoon sanatçılarının yeni performanslarına destek verecek olan Nokia Nseries "Hear New" konserlerinden ilki Hüsnü Şenlendirici 'den geliyor. Son albümü Hüsn-ü Klarnet' i geçtiğimiz günlerde yayınlayan Şenlendirici,albümünü yeni orkestrasıyla "Hear New" kapsamında Babylon izleyicilerine sunacak. "Hear New" serisi Kasım ayında Orhan Osman ve Aralık'ta Burhan Öçal 'ın her gece farklı bir konsept yaratacağı 4 gecelik seri konserleriyle devam edecek.

Ekim ayında Babylon yine Akbank Caz Festivali etkinliklerine de ev sahipliği yapacak. 15. yaşını kutlayan İstanbul'un en eski ve köklü caz festivali programında yine çarpıcı isimlere yer verirken Babylon sahnesi, Chicago Underground Quartet, Flanger, Rigmor Gustafsson, Barana, Free Key Trio, Happy Dog Project, Henry Grimes, Troublemakers, Soweto Kinch ve Spanish Harlem Orchestra gibi bir çok ünlü müzisyene ev sahipliği yapacak.

İngiliz ve Türk müzisyenleri bir araya getiren Soundscape UK etkinlikleri kapsamında Ekim ayında gerçekleşecek projelerden biri ise Hint asıllı bas virtüözü Shri'ye ait. Burhan Öçal'ın konuk olarak katılacağı konser sonrasında Shri'nin vazgeçilmez Dj'i Badmarsh'ın baharatlı müziği Babylon izleyicileri ile buluşacak. Geleneksel Hint ezgilerini günümüze taşıyan Shri bu kez usta müzisyen Burhan Öçal ile özel bir performans gerçekleştiriyor.

Kasım ayı Babylon programı ise Millering The Nite @ Babylon kapsamında gerçekleşecek konserlerde lounge müziğin önde gelen isimlerinden De Phazz ve ardından yeni sezonda açıklanacak bir çok isimle birlikte elektro-caz büyücüsü Rubin Steiner 'in müthiş performansını sunuyor.

Mavi Müzik etkinliklerinden ilki ise 80'lerin klasikleşmiş Rock ve New Wave şarkılarını 60'lara Bossa Nova atmosferi ile taşıyan Nouvelle Vague konseri olacak.

Yeni Focus SW, şık tasarımı ve geniş iç hacmiyle son derece kullanışlı, son derece konforlu. Üstelik, bagajla aynı seviyede katlanabilen arka koltuklarıyla sunduğu 1699 mm'lik yük mesafesi ve 907 litrelik bagaj hacmi de cabası. Bugün bir Ford yetkili satıcısına gelin, yeni Focus SW'un her detayına yansıyan üstün kalitesiyle ve son teknoloji donanımlarıyla tanışın. Ayrıntılı bilgi için, Ford Direkt Hattı 444 3673 ya da www.ford.com.tr

Koç

Kalitenin yeni tanımı: Yeni Ford**Focus**

Ford

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

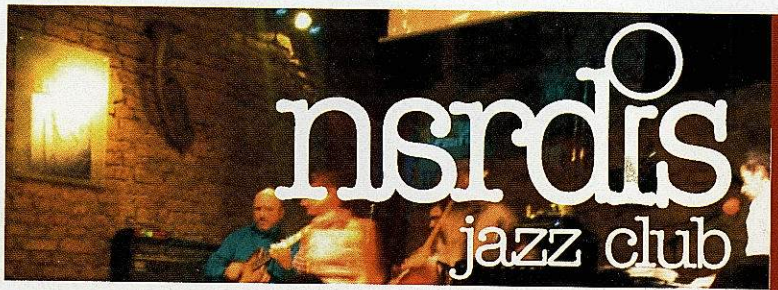

yeni sezon...

Nardis'te yeni sezon 2 Eylül'de başladı. İstanbul'un en seçkin jazz kulübü olan Nardis 4. sezonunda yine lokal jazz müzisyeni ağırlıklı program yapacak. Ayrıca Emirates Havayolları, Axess ve Tuborg sponsorlukları ile de her ay yurt dışından davet edilecek solist müzisyenler ile oluşturacak yerli ritim seksiyonlarla Türk ve uluslararası isimleri birlikte çaldırarak ortak jazz ruhunu yakalama ortamı yaratılacak.

Yeni proje çalışmalarında ise bu yıl öne çıkarılan konsept, yaşamlarını kaybetmiş, jazz'a öncü müzisyenleri anmak, hatırlamak için doğum günü konserleri düzenlenecek. Bu konserlerde hem müzisyenlerin motivasyonu, hem de dinleyicinin ilgisi hedefleniyor. Bu kapsamda Eylül ayında George Gershwin anısına doğum günü konseri yapıldı. Ekim'de ise Ray Brown anılacak.

EKİM AYI PROGRAMI

01 Ekim Cumartesi 2005 (22:30-01:30)

Ebru Yazıcı & The Clown

Ebru Yazıcı (vo), Çağrı Sertel (p), Selçuk Karaman (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Ebru Yazıcı genç grubuyla genç repertuar seslendirecek. Cover'lar, caz standartları hem de oldies'lerden eğlenceli parçalar, blues'lar var. Sıkı hafta sonu gecesi için.

03 Ekim Pazartesi 2005 (21:30-00:30)

Şenova Ülker Band

Şenova Ülker (tp), Önder Focan (g), Kamil Erdem (b), Ferit Odman (d).

Sürpriz bir grup. Bu grubun kendi aralarında bir özelliği var, birlikte pekçok projede çalmalarından da öte, hepsi Beşiktaşlı. Bu gece dinleyiciler futbolla karışık caz dinleyecekler. Caz ve futbol severleri bekliyoruz. Ayrıca karambolde Şenova'nın doğum gününü de kutlanacak.

04 Ekim Salı 2005 (21:30-00:30)

Cem Tuncer Trio

Cem Tuncer (g), Kağan Yıldız (b), Cem Aksel (d).

Çeşitli projelerde yer alan gitarist Cem Tuncer bu kez kendi adına bir proje ile Nardis'de. Besteler ve düzenlemelerden oluşan bir repertuarla keyifli bir gece geçirebilirsiniz.

05 Ekim Çarşamba 2005 (21:30-00:30)

Quartet Muartet

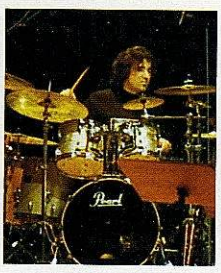

Sarp Maden (g), Genco Arı (p), Alp Ersönmez (b), Volkan Öktem (d).

Quartet Muartet'i swing, drum & bass, funk, latin, rock ve blues gibi birçok türü içeren müzikleriyle biliyorsunuz. "9 Parça" adlı albümleri var. Genelde bestelerden oluşan albümdeki parçalar ve daha kaydedilmemişlerden oluşan repertuarlarıyla keyifli bir Nardis gecesinde çalacaklar.

Grup üyelerini tanıtmaya devam ediyoruz. Daha önce Sarp Maden, Genco Arı ve Alp Ersönmez'in özgeçmişlerine yer vermiştik. Sıra grubun davulcusu Volkan Öktem'de.

Ankara'nın yetiştirdiği en iyi davulculardan olan Volkan Öktem, 1970 doğumlu. Quartet Muartet dışında yer aldığı projeler arasında Habbecik, Laço Tayfa, Aşkın Arsunan Band, Def Orkestra ve İstanbul Superband'i sayabiliriz. Öktem, ODTÜ Caz Günleri, Ankara ve İstanbul Caz Festivali'nde yer aldı. Bir dönem Akademi İstanbul'da davul dersleri verdi. Öktem, Trio Mrio (1999), Habbecik (2002), Laço Tayfa, Hicaz Dolap, Concerto for Bağlama, One a Day, As One, Kütle, Velvele, Nix ve ayrıca sayısız popüler müzik albümünde yer aldı.

06 Ekim Perşembe 2005 (21:30-00:30)

Okay Temiz Band

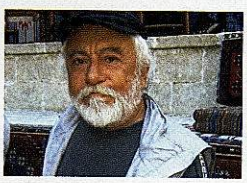

Okay Temiz (d), Önder Focan (g), Çağdaş Oruç (s), Kağan Yıldız (b), Hakan Güngör (kanun), Ahmet Özden (zurna).

Ülkemizin yetiştirdiği dünyada belki de en çok tanınan, uluslararası caz literatüründe yer alan davulcu ve perküsyoncumuz Okay Temiz son dönem Oriental Wind projesini tekrar gündeme getirdi. İstanbul Caz Festivali'nde ve Brezilya'daki Akdeniz Festivali'nde bu grubuyla sahne alan sanatçımız bu kez Nardis'te. Eğer festivalde izleme fırsatını bulamadıysanız bu gece sizleri bekliyoruz.

07 Ekim Cuma 2005 (22:30-01:30)

Nükhet Ruacan Band

Nükhet Ruacan (vo), Neşet Ruacan (g), Serkan Özyılmaz (p), Erdal Akyol (b), Cem Aksel (d).

Ülkemizin yetiştirdiği en güzel seslerden biri olan Nükhet Ruacan uzun bir aradan sonra sağlığına kavuştu ve kendini sevenlerle birlikte olmak istedi. Bilgi Üniversitesinde "caz vokal" bölümünde, çok yetenekli gençler yetiştiren hoca ve üstat Nükhet Ruacan'ın bu çok özel konserini kaçırmayın deriz.

08 Ekim C.tesi 2005 (22:30-01:30)

Vural & Focan "Kırmızıya Çalıyor" Projesi

Önder Focan (g), Ercüment Vural (p, vo), Alp Ersönmez (b), Erhan Seçkin (d), Tunç Çakır (perc).

Herşey bir Nardis projesi olarak başladı, Sizden gördükleri ilgi ile albüme dönüştü. "Kırmızıya Çalıyor" Aura Müzik'ten çıktı. Müzisyenler kendi besteleri arasından funk, blues, latin olanları seçerek, dinlemesi kolay, cazı sevdirmeyi hedeflediklerini bu proje ile bu hafta sonu Nardis'teler. Tabi album kaydına sığmamış pek çok yeni çalışma da bu gece seslendirilecek.

10 Ekim P.tesi 2005 (21:30-00:30)

Cazova

Seren Akyoldaş (vo), Onur Nevşehir (p), Barış Ertürk (s), Baran Say (b), Erdem Göymen (d).

A Capella Boğaziçi grubunun üyelerinden vokalist Seren Akyoldaş caz standartlarından oluşan bir repertuarla karşınızda olacak.

11 Ekim Salı 2005 (21:30-00:30)

Akustik Trio

Önder Focan (g), Erdal Akyol (b), Ferit Odman (d).

Bu gece gitarist Önder Focan'ın akustik bir gitarla, değişik ve yeni bir repertuar ile trio müziğini dinleyeceksiniz.

12 Ekim Çarş. 2005 (21:30-00:30)

Nilüfer Verdi Trio

Nilüfer Verdi (p, vo), Tony Jones (b), Nedim Ruacan (d).

Turkiye-Kanada ara-

sında bir trafikte yaşayan piyanistimiz Nilufer Verdi, trio-suyla "Mana" adlı çalışmasından parcalarla ve yeni çalışmalarıyla (bu kez vokalli parçaları da olacak) Nardis'te. Grubu ise ABDli bascı Tony Jones ve sanatçının davulcu oğlu Nedim Ruacan'dan oluşuyor.

13 Ekim Perş. 2005 (21:30-00:30)

Ray Brown Anısına "Bascılar Gecesi"

Bugün caz tarihinde kontrabas denince akla gelen ilk isimlerden biri olan ve caz müziğinin bu çalgıyı yarım yüzyılı aşkın bir süredir bir gitarist virtüözlüğünde icra eden Ray Brown'ın doğum günü. En son 2001 Martında İstanbul'da 75. doğumgünü özel turnesi için İstanbul'da CRR'de konser veren sanatçı 2 Temmuz 2002'de uykusunda hayata veda etmişti. 1947-1952 yılları arasında caz tarihinin belki de en büyük kadın vokalistlerinden Ella Fitzgerald ile evli kaldı ve boşandıktan sonra da onun müzik direktörlüğünü yapmayı sürdürmüştü. Biz de bu büyük sanatçıyı Türkiye'de yetişmiş bas deyince akla gelen aşağıda adları olan sanatçılarının gelenlerinin davetli olduğu özel bir proje ile hatırlayacak, "iyi ki doğmuşsunuz Mr.Brown" diyeceğiz.

House Band: Burak Bedikyan (p), Cem Aksel (d).

Alp Ersönmez, Baran Say, Caner Kaptan, Erdal Akyol, Eylem Pelit, Kağan Yıldız, Kamil Erdem, Kürşat And, Nezih Yeşilnil, Oğuz Durukan, Özgür Salıcı, Selçuk Sun, Nezih Yeşilnil.

14 Ekim Cuma 2005 (22:30-01:30)

Mark Alban Lotz Quartet

Mark Alban Lotz (flt), Önder Focan (g), Kamil Erdem (b), Ferit Odman (d).

Hollandalı 63 doğumlu bir flütçü ile tanıştıracağız sizi bu gece. Tayland, Uganda ve Almanya'da büyüyen sanatçı Amsterdam "School of Arts"dan mezun olmuş. Dave Valentin, Lew Tabackin, Ellery Eskelin, Bobby Watson hocaları olmuş. Daha çok "world music" kariyeri olan sanatçı dünyanın pek çok yerine pekçok müzisyen ile çalmış. Özellikle Ermenistan ve Zambia'da konserler vermiş. Müziği için; günümüz klasik müziği ile cazdaki bebop arasında bir köprü kurmaya çalışarak dünyadaki diğer müziklerin sınırlarını yokladığını ifade ediyor.

Çaldığı müzik için modern-mainstream tanımı kullanan gitaristimiz Önder Focan ile İstanbul sınırlarının nerelere gideceğini bu gece göreceğiz. Sadece 2 gece Nardis'te sahne alacak bu sanatçıyı kaçırmayın deriz.

15 Ekim C.tesi 2005 (22:30-01:30)

Mark Alban Lotz Quartet

Mark Alban Lotz (flt), Önder Focan (g), Kamil Erdem (b), Ferit Odman (d).

17 Ekim P.tesi 2005 (21:30-00:30)

Sema Özcan Band

Sema Özcan (vo), Burak Bedikyan (p), Kerem Türkaydın (g), Caner Kaptan (b), Cem Aksel (d).

Nardis Caz Vokal Yarışmasına katılan başarılı seslerden biri de Sema Özcan'dı. Sema Özcan sinemadan bildiğiniz Sema Özcan değil tabii. Profesyonel olarak Topkapı Orkestrası'nın da solistliğini yapan bu genç sanatçımız Nükhet Ruacan'ın öğrencilerinden. Kendi grubuyla nefis bir repertuarla sizlerle olacak.

18 Ekim Salı 2005 (21:30-00:30)

Ricky Ford Orchestra featuring the music of Mingus Ellington, Ibrahim, Henderson and Ford

Ricky Ford (ts), Feza (vo), Barış Ertürk (ts), Serhan Erkol (bs), Çağdaş Oruç (as), Duru Tuna (as), Ahmet Türkmenoğlu (b), Ediz Hafizoğlu (d).

Bilgi Üniversitesi'nin performans bölümü malesef artık kapanıyor. Ricky Ford gibi çok kıymetli bir sanatçının çok çok başarılı öğrencileri bizler için birer kazanç oldu tabiki. Bu grupta çalanların bir kısmı mezun bir kısmı da son senelerini okuyorlar. Bu yaz Fransa'da da konserler veren bu enerjik, dinamik orkestra, projenin yukarıdaki adından da anlaşılacağı gibi düzenlemeler ve bestelerden oluşan bir repertuarla sizler icin çalacak.

19 Ekim Çarş. 2005 (21:30-00:30)

TankFunk

Serdar Barçın (s), Burak Bedikyan (p), İsmail Soyberk (b), Turgut Alp Bekoğlu (d).

Saksofoncumuz Serdar Barçın 5 aylık askerlik görevini bitirdi ve memleketi olan Nardis'e döndü. Grubun adından da anlaşılacağı üzere funk ağırlıklı bir repertuarla hasret gidereceğiz. Sizleri de bekleriz.

20 Ekim Perş. 2005 (22:30-01:30)

Group Passiflora

Levent Altındağ (s), Erdem Sökmen (g), Serkan Özyılmaz (p), Eylem Pelit (b), Volkan Öktem (d).

Passiflora'nın kurucu ve emektarlarından Levent Altındağ mandolin çalarak müziğe başladı. Onno Tunç, Şerif Yüzbaşıoğlu, İsmet Sıral, Emin Fındıkoğlu, Neşet Ruacan, Süheyl Denizci, Okay Temiz, Erkan Oğur, Arto Tunç, Nükhet Ruacan ile çalışmalar yaptı. Fahir Atakoğlu, Federico Ramos ve dünyanın en iyi davulcularından biri olan Horacio El Negro ile çaldı. Fahir Atakoğlu, Anthony Jackson ve Cliff Almond ile 2003 Uluslararası İstanbul Caz Festivalinde Sahne alan Altındağ, yine dünyaca ünlü bir vurmalı çalgılar ustası Nana Vasconcelos ile Brezilya ve Türkiye'de çalışmalar yaptı.

7.Uluslararası İstanbul Caz Festivali'nde sahne alan Aşkın Arsunan "Ethno Karma Project'e" konuk müzisyen olarak katıldı. 2004 te CD si tamamlanan Aşkın Arsunan'ın "One A Day" isimli albümünde yer aldı. Yurt içi ve yurt dışında birçok festivale katılan Altındağ, ayrıca yüzlerce müzik albümünün stüdyo kayıtlarında yer alarak, sayısız sanatçıya eşlik etti.Stüdyo müzisyenliğinin yanında Türkiye'nin önemli müzisyenlerinden kurulu olan **Grup Passiflora ve Habbecik** ile CD ve konser çalışmaları yapan Levent Altındağ, halen İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda Sanatçı Öğretim Elemanı olarak görev yapmakta, **İstanbul Superband** (eski adıyle Beck's Big Band)'de soprano ve tenor saksofon çalmaktadır.

21 Ekim Cuma 2005 (22:30-01:30)

AXESS TO JAZZ Raivo Taffenau Band

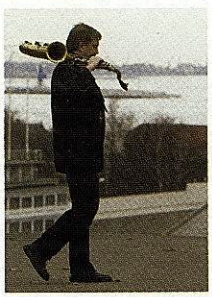

Raivo Taffenau (ts), Önder Focan (g), Erdal Akyol (b), Cem Aksel (d).

Bu gece Estonya'dan çok keyifli bir saksofoncu konuğumuz var. Raivo Taffenau aktif kariyerine 1992'de EBU Big Band ile katıldığı Budapeşte konseri ile başlamış. Bunu konserler ve turneler, festivaller takip etmiş. İspanya, Finlandiya, Iceland, Norveç, İsveç, Danimarka derken 1994'de Estonya'da yılın müzisyeni seçilmiş. Imatra Big Band Festivali, Pori jazz Festivali, Baltic Jazz, Jyväskylä Summer Jazz, Kajaani Jazzkevät'da çalmış. Hatta İsveç'te bizden bir olan Hayati Kafe ile birlikte konserler vermiş. Frank Foster, Lew Soloff, Ray Andersson, New York Voices birlikte konserler verdiği sanatçılardan.

Bu geceye destek veren Axess'e teşekkürler ederiz.

Axess Kart sahiplerine giriş bu gece %10 indirimlidir.

22 Ekim C.tesi 2005 (22:30-01:30)

AXESS TO JAZZ Raivo Taffenau Band

Axess to Jazz

Raivo Taffenau (ts), Önder Focan (g), Erdal Akyol (b), Cem Aksel (d).

24 Ekim P.tesi 2005 (21:30-00:30)

Berrak Bahar Band

Berrak Bahar (vo), Yiğit Özatalay (p), Kağan Yıldız (b), Kemal Emirel (d).

Nardis caz Vokal yarışmasının başarılı seslerinden Berrak Bahar Bilgi Üniversitesi Müzik bölümünde okuyor. Randy Esen'in öğrencilerinden. Aynı zamanda keman, piyano ve saksofon da çalan bu genç vokalistimiz grubuyla sizlere standartlara getirdiği yorumuyla keyifli bir gece geçirtecek.

25 Salı 2005 (21:30-00:30)

Ricky Ford Quartet Charlie Parker Project

Ricky Ford (ts), Burak Bedikyan (p), Kağan Yıldız (b), Cem Aksel (d).

Ricky Ford Orkestra projesi dışında daha önce Sibel Köse ile çok sükseli bir "Billie Holiday" projesi yapmıştı. Bu kez "Charlie Parker" projesi ile geliyorlar.

26 Çarş. 2005 (21:30-00:30)

Süreyya Doğrular Band

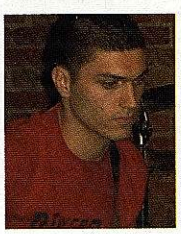

Süreyya Doğrular (g), Çağrı Sertel (p), Caner Kaptan (b), Ediz Hafizoğlu (d).

Bilgi Üniversitesi mezunlarından Süreyya Dogrular bu kez kendisi gibi mezun arkadaslarından birisi olan Cagri Sertel ile yaptiklari projeleri ile karsinizda. Beste agirlikli bir proje olmasina karsin dinleyeceginiz standartlara yaklasimlari degisik olacak.

27 Perş. 2005 (21:30-00:30)

Donovan Mixon Quartet

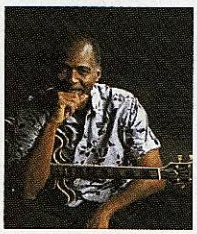

Donovan Mixon (g), (b), Ferit Odman (d).

Donovan Mixon New Jerseyli, Bilgi Universitesi'nde öğretmen. Hybrid Project ise onun grubunun ve Türkiye'de kaydettiği "The Dance of Life" adlı CD'nin projesi. Sanatçı bu kez, bu proje dışındaki çalışmaları, bazı standartlar ve düzenlemeler içeren parçalar ve besteleri ile Nardis'te.

28 Cuma 2005 (22:30-01:30)

Ercüment Vural "Frank Sinatra" Project

Ercüment Vural (vo), Burak Bedikyan (p), Alp Ersönmez (b), Cem Aksel (d).

Ercüment Vural uzun zamandır üzerinde çalıştığı yeni projesi ile Nardis'te. Herkesin severek dinlediği büyük şarkıcı Frank Sinatra parçaları ile...

29 C.tesi 2005 (22:30-01:30)

Önder Focan Band

Hande Okal (vo), Önder Focan (g), Burak Bedikyan (p), Erdal Akyol (b), Ferit Odman (d).

Nardis vokal yarışmasının Bursalı yarışmacısı, en ilginç sesi, Hande Okal bu kez Nardis'e konuk. 82 doğumlu Hande Okal Gazi Üniversitesinde müzik bölümünde okuyor. O gece çok ilgi gören, gecenin sonunda söylediği şarkılarla herkesi kendine hayran bırakan bu sesi sizler de seveceksiniz.

31 P.tesi 2005 (22:30-01:30)

Nardis Doğum Günü Özel "Super-jam"

nardis jazz club

Birthday

Nardis sizlerin ilgisi ile bu yıl 4. sezonuna başlamış bulunuyor. İlk kez 2002 yılının 29 Ekiminde kapılarını açan Nardis 3. yılını geride bırakıyor. Günümüz Türkiyesi'ndeki eğlence anlayışının biraz da dışında duran Nardis'e şimdiye kadar gösterdiğiniz ilgiye teşekkürler eder, müzisyeni ve dinleyeni ile hep birlikte; üreten, bilinçli tüketen bir anlayışla daha uzun süreli birlikte olmayı ümit ederiz.

KASIM-ARALIK AYI PROGRAMI

Önümüzdeki Kasım, Aralık aylarında Nardis'e gelecek, tarihleri belli olan sanatçılar ise şöyle: Axess sponsorluğunda Ekim 21, 22'de saksofoncu Raivo Taffenau, 11, 12 Kasım'da Gustav Lundgren Quartet geliyor. Emirates sponsorluğunda ise harika şarkıcılar var. Kasım 17, 18, 19'da ABD'li Judy Wexler, Aralık 8, 9, 10 Letonyalı tromboncu ve şarkıcı Intars Busulis geliyorlar.

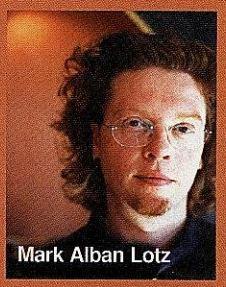

Mark Alban Lotz

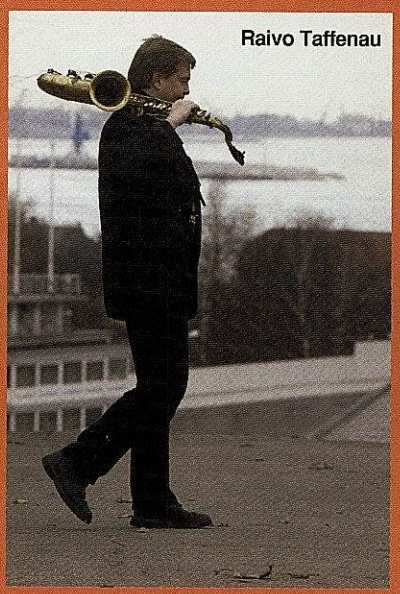

Raivo Taffenau

Judy Wexler

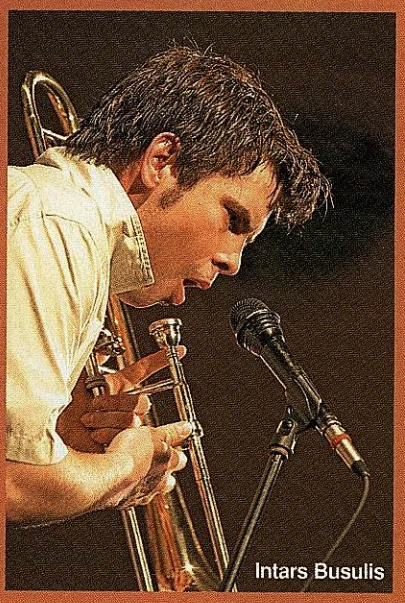

Intars Busulis

Gustav Lundgren

MUSIC SHOW

Profesyonel Ses, Işık, Görüntü Teknolojileri ve Müzik Enstrümanları Fuarı

24 - 27 Kasım 2005

CNR EXPO İSTANBUL

CNR YURTİÇİ FUARCILIK A.Ş. ufi Member ICCA Member

POWER 100 POWERTÜRK POWER TÜRK TV REC MÜ-YAP

Yeşilköy 34149 İstanbul Tel: (212) 465 74 74 Faks: (212) 465 74 76 - 77 www.cnr-musicshow.com e-mail: info@cnr-musicshow.com

Bu Fuar 5174 sayılı Kanun gereğince Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) izni ile düzenlenmektedir.

Uğur Hüküm
ugur.hukum@paris.com

JAZZ'IN BREZİLYACASI

(Paris'ten Mektup - 3 Eylül 2005)

Bu sene Paris sokaklarında, mağazalarında, eğlence-dinlenme mekanlarında Fransa'nın ulusal renkleri mavi-beyaz-kırmızı kadar yeşil-sarı gördük dersek pek de abartmış olmayız. Mart ayında başlayıp Aralık'ta sona erecek "**Fransa'da Brezilya'nın Yılı**" (*Fransa'da her yıl bir ülkenin kültürel ve sosyal hayatı, söz konusu tarafların kamu ve özel sektörünün de geniş çapta katılımıyla tanıtılıyor.*) çerçevesinde 200'ün üstünde başlık altında üçbini aşkın faaliyet düzenlendi. Bu tanıtım ilk ağızda akla gelebileceği gibi sadece Bossa Novalı, Sambalı müzik ve karnaval aracılığıyla yapılmıyor. Örneğin Paris banliyölerinden Val de Marne'daki Su Üniversitesi'nde 8 haftalık "**Amazon ve Su halkları**" başlıklı

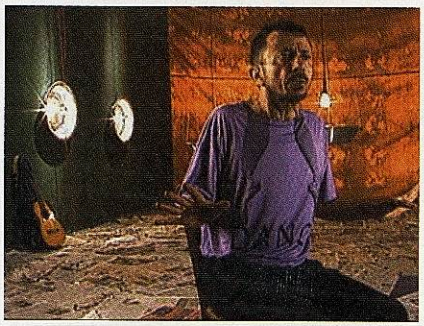

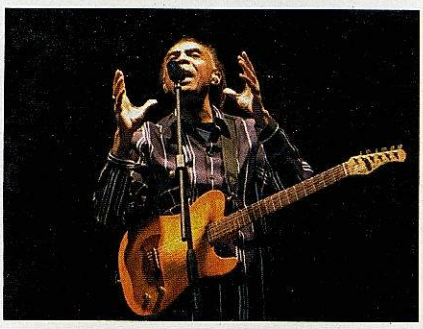

seminer ve konferanslar veriliyor veya 8 ay boyunca çok farklı kent ve mekanlarda "**Brezilya Lezzetleri**" anlatılıyor, tadılıyor. 1920'lerde Brezilya resmi, mimarisinden 19. yüzyılda Brezilya'ya yerleşen Fransız kolonilerinin hikayelerine; Fransa'nın bir çok şehir ve kasabasında düzenlenen Brezilya edebiyat sohbetleri, okumaları; fotoğraf, klasik-modern güzel sanatlar sergileri; sinema, tiyatro, dans gösterilerinden örneğin sinema içinde tiyatronunun yeri veya vücut tiyatrosu, edebiyatta müziğin ağırlığı gibi özgün ve uzman konulara varan gerçekten geniş bir yelpaze sunuluyor. Ayrıca 1960'larda, bugünlerin istisnai *Latin-Jazz crooner*'ı **Caetano Veloso** ile devrimci müzik hareketi "**Tropicaliste**"i ateşleyen, siyasi nedenlerle hapis yattıktan sonra uzun yıllar Londra'da siyasi mülteci olarak yaşayan şimdiki Brezilya Kültür bakanı (sizin oralarda birileri kırdıkları potların, çapsızlıklarının kökenlerini anlamak için azıcık dünyaya bakabilseler !!!) ünlü Brezilya müziği ve jazz'ı bestecisi, yorumcusu **Gilberto Gil** Montpellier ve Paris'te konserler verdi, "**Jazz in Marciac**"'ın açışını yaptı. Yine geleneksel Brezilya havalarıyla jazz'ın her türlüsünü bağdaştıran **Lenine, Yamandu** gibi 30'luk gençler veya aşılamayan 70'lik genç "*öncüler*"den **Hermeto Pascoal**'dan **Vinicuis Cantuaria, Joao Bosco** gibi klasik babalara; **Tom Ze, Wilson Farias, Trio Zuco** ve benzerlerine, Brezilya jazz'ının en has ve seçkin örnekleri "**Banlieues Bleues**", "**Nancy Jazz Pulsations**", "**Festival Crest Jazz Vocal**" gibi arenalarda boy gösterdiler, göstermeye devam ediyorlar. Meraklıların ayrıntıları www.bresilbresils.org e-adresinde izleyebileceğini belirtmekle yetinelim...

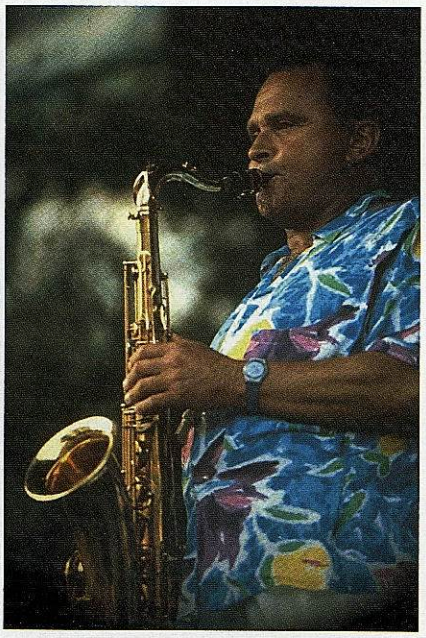

Peki Brezilya'da jazz'a, jazz'da da Brezilya'ya bu ilgi nereden, ne zamandan beri geliyor ?

Yıl 1970. Yer Ankara. İlk ODTÜ'lü yıllarımızdaki sevgili dostlarımızdan birinin Amerikalı üvey babası kanalıyla edindiği 33 devirlik plaklar arasında dikkatimizi çeken orjinal biri vardı: "**Sergio Mendes & Brazil'66 – Fool On The Hill**" (1966). **Beatles**'in nefis bestesini böylesi süzülen jazz ritmlerinde ne duymuştuk, ne de tahayyül edebilirdik. Ayrıca LP'de harika Samba ve Bossa Nova havalı **Baden-Powell, Edu Lobo, Nelson Motta** besteleri de vardı. Türkiye'de 12 Mart karanlığı sürerken piyanist, düzenlemeci, besteci, orkestra şefi Sergio Mendes'in "**Brazil'77**"li LP'leri erişti. (Sonraları **Brazil'99**'ları da duyduk ama eski cazibesi kalmamıştı). Meğersem Sergio Mendes kokteyllerinin altındaki yanar buzdağında neler neler yatarmış... Efendim, rivayete göre jazz Brezilya'ya (Tango'nun Arjantine'e gidişi gibi) Paris üstünden (b)ulaşmış. 2004 yılında yüzüncü yaşını kutlayan "**Orquestra Pixinguinha**"nın kurucusu, samba'nın atalarından **Alfredo da Rocha Jr. Vianna Pixinguinha** (1898 – 1973) seri konserler vermek üzere Paris'e gelmiş. Bu olağanüstü yetenekli flütist (sonraları saksofonist) Paris kabarelerinde **Jazz** ve

Fox-trot'u keşfeder. Döner dönmez üflemelilerle ve jazz ritimleri müziğine eklenmiştir bile. Her türlü *döllenmeye* açık, *mümbit* Brezilya kültüründe maya derhal tutar. **Pixinguinha**'nun Rio'nun geleneksel enstrümantal müziği "**Choro**"ya attığı tohum mandolinci **Jacob do Bandolim**'den, gitarist **Baden-Powell** hatta modern üflemeli üstadı **Hermeto Pascoal**'dan geçerek **Antonio Carlos (Tom) Jobim, Jorge Ben, Milton Nascimento, Chico Buarque** veya daha genç nesil **Hamilton do Holanda, Yamandu** gibi sanatçılarda tam meyvelerini verir...

Jazzda ilk Brezilya belirtisine 1942 yılında yine bir üflemeliler ustası, besteci ve orkestra (Big Band) şefi **Jimmy Dorsey**'in (1904-1957) "**Brazil**" isimli bestesinde rastlıyoruz. **Samba, Bossa-Nova, Choro**'nun jazz'ı gerçek anlamda etkilemesi ise (elimizdeki sınırlı kaynaklarda görebildiğimiz kadarıyla) Brezilyalı büyük gitarcı **Laurindo Almeida**'nın (1917-1995) Amerikalı piyanist, düzenlemeci, şef **Stan Kenton** (1912-1979) ile 1943'ten itibaren çıkarttığı çalışmalara katılmasıyla başlıyor. 1947'de "**Lament four guitar**" ve "**Voyage to Brazil**" jazz severlerde ciddi bir etki yaratıyor. **Charlie Barnet "Panamericana"** (1949), **Stan Kenton "Amazonia"** (1950) ve **"Sambo"** (1951), **L. Almeida ve Bud Shank "Blue Baiao"** (1953), **John Coltrane "Bahia"** (1958) ve **Dizzy Gillespie**'nin (eşsiz Tom Jobim bestesi) **"Desafinado"** (1961) başlıklı albümleri jazz'da Brezilya tını ve kokularını dünyaya taşıyan yolu açıyorlar. Ancak gerçek patlama 1962 - 64 arasında **Stan Getz -"Jazz Samba"**, **Miles Davis - "Quiet Nights"**, **Herbie Mann, Cannonball Adderley, Coleman Hawkins, Paul Desmond** ve **Archie Shepp**'in tümü Brezilyalı bestecilerle veya geleneksel Brezilya ezgilerinden esinlenen parçalarla dolu art arda yayınlanan LP'leriyle yaşandı. Bugün artık tüm jazz'cılar için Brezilya ritmleri ve motifleri **Jazz Ana**'nın bağrındaki beslenmenin vazgeçilmez kaynaklarını oluşturuyor...

Fransa - Brezilya alaşımı ise Brezilya diyasporasının 90'lı yıllarda Fransa'ya yerleşmesiyle yaygınlaştı. **Tania Maria, Marcia Maria** gibi piyanist ve şarkıcılar, **Nene ve Luiz Augusto** gibi vurmalı yorumcularının Fransa'daki varlıkları **Andre Ceccarelli, Andre Minvielle, Bernard Lubat, Francis Varis, Marc Bertaux, Richard Galliano** gibi Fransız jazzcılarına yeni ufukları açtı, ülkenin jazz repertuvar ve kapasitesini zenginleştirdi...

FESTİVALLERDEN: Coltrane ailesi La Villette'in yıldızı.

Bu yıl 12 yaşını dolduran Haziran ve Temmuz aylarında düzenlenen **Paris Jazz Festivali** Parisli jazz severlerin favori buluşması olmaya devam ediyor. Zira *Vincennes Çiçek Parkı*'nda her Cumartesi ve Pazar öğleden sonraları genç, ancak değeri sınanmış jazz'cılardan dünyanın en büyük sanatçılarına uzanan bir yelpazede bedava konser izlemek pek her metropole has bir özellik olmasa gerek. *Marciac, Vienne, Nice, Antibes* gibi en tanınmış yaz mevsimi jazz festivalleri dahil Fransa'da hemen tüm şenliklere katılımlar ortalama yüzde 10 azalmış. Gözlemciler bu azalmayı genelde festival sayısının artmasıyla açıklıyorlar... Sonbaharın gözde festivali "**Jazz A La Villette**" sezona

zengin ve iddialı bir programla giriyor. 30 Ağustos'ta oğul **Ravi, Charlie Haden** ve **Jack DeJohnette**'ten oluşan anne **Alice Coltrane** adını taşıyan dörtlünün açtığı festival, ölümünün 38. yılında bütün zamanların en iyi alto ve tenor saksafoncularından baba **John Coltrane**'i saygıyla anıyor. **Alice Coltrane Quartet** iki gece arka arkaya jazz perverlere inanılması muhteşem dakikalar yaşattı. Aileden biri daha, yıllarca baba Coltrane'nin bateristliğini yapmış **Rashied Ali** de **Sonny Fortune** (saksofon) ile 6'sı akşamını onurlandıracak. 10 Eylül gecesi sona erecek **John Coltrane** temalı şenlikte ağırlıklı olarak Coltrane eserleri yorumlanacak. Bu satırların yazıldığı dakikalarda ise **Archie Shepp Quartet** her anlamda devrimci yorumlarıyla Paris'in yeni Müzik Kabesi **Cite de la Musique**'in enfes sahnesinde. Ondan önce sahneye çıkan sıkı angaje saksofonist **Charles Gayle, Reggie Workman** ve **Andrew Cyrille Triosu** zemini **Archie Shepp** için ısıtmış durumdaydılar. 70'li yıllarda Fransız jazz'ına ilk füzyon nosyonunu getiren **Magma** grubunun lideri ve John Coltrane öldüğünde intihar etmeyi düşünen baterist **Christian Vander** yeniden oluşturduğu **Magma** ile festivale katılıyor. Ayrıca her konserden önce de herkese açık Coltrane'nin eserlerinin, jazz'a katkılarının, dünyaya bakışının konuşulduğu, tartışıldığı açık oturumlar var. Festivalin son sanatçıları ise elektronik müziğin önde gelen isimlerinden **Laurent Garnier** ile Türkiye'de de iyi tanıdığınız Norveçli piyanist **Bugge Wesseltoft**... 10 Ekim'de **Branford Marsalis** ile güney yarı Fransa'nın en genç (zira toplam nüfusun dörtte biri üniversite öğrencisi) ve güzel, sempatik Pembe kenti Toulouse'da "**Jazz31**" Festivalini (31 Toulouse'un İl numarası) başlatıyor. Yarısı bedava 31 konserli program ayın 28'inde İtalyan crooner **Paolo Conte** ile bitiyor. Arada son yılların Amerikalı külkedisi **Madeleine Peyroux**, Brezilyalı senyör **Vinicius Cantuaria, Yusuf Lateef'li Belmondo** biraderler, mösyö **Claude Luter** ve Fransa'yı yurt seçmiş Amerikalı prenses **Sara Lazarus** da Toulouse'u şenlendirecekler...

MEKANLARDAN: Ulusal Jazz Orkestrası'da *Radyoevi*'ne, Birelli *Oympia*'ya, Sixun'da 20 yaşını kutlamaya *La Cigale*'e davetli.

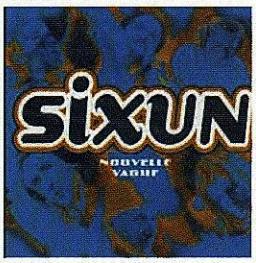

En azından tarihi mimari ve görüp geçirdikleriyle başlı başına bir Ulusal Varlık olan **İstanbul Radyoevi**'ni özel sektöre devretmek veya yeri uygun diye yıkıp Turistik Otel yapmak istendiği duyduğum da, içinde 13 yıldır çalıştığım, **Eyfel** kulesine 500 metre mesafede, **Seine** nehri kıyısına 1963'te inşa edilmiş **Fransız Radyoevi**'ne dokunmaya cesaret edebilecek bir *Çılgın Yiğit*'in anasından doğup doğmadığını düşündüm. Son derece kaliteli klasik, jazz, dünya veya elektronik müzik kon-

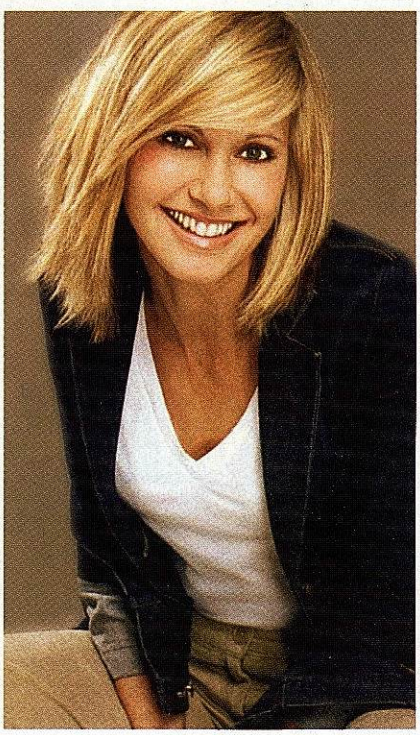

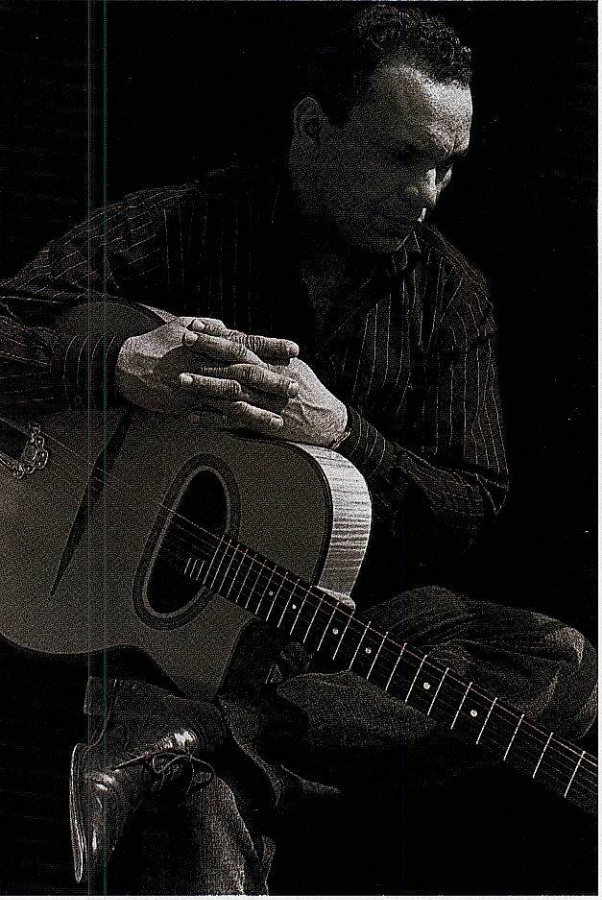

serlerinin de çoğu zaman bedava verildiğini bildiğim için (yer bulabilmenin tek şartı erken gelip tek tek kuyruğa girmek) herkesin taptığı bu radyoevine o dokunulmazlığını kazandıranlar çalışanları kadar dinleyicileridir. Kamu ve siyasi yöneticilere düşen de bu güzelim aracı en iyi yönlendirmek ve yaşatmaktır... Radyoevi 17 Eylül'de **ONJ – Ulusal Jazz Orkestrası**'nı yuvasına davet ediyor. 1986 yılında Fransa ve Avrupa'da jazz'ın gelişmesine, jazz sanatçılarına yardım etmek amacıyla kurulan, üyeleri sürekli değişen ONJ bugüne kadar biri İtalyan gerisi 8 Fransız şef tanıdı. Hepsiyle 1veya 2 albüm çıkarttı. Şu anda vibrafoncu ve besteci **Franck Tortiller**'in yönetimindeki ONJ bu Eylül'de **Led Zeppelin**'e ithaf edilmiş "**Close to Heaven**" isimli ilk albümünü çıkarıyor. İlk tanıtım konseri 17 Eylül'de Fransız Radyoevi'nde. ONJ 6 Ekim'de Voiron, 18 Ekim'de de Angers'de olacak...

1966 doğumlu, 4 yaşında gitar çalmaya başlayan, 8 yaşında **Django Reinhardt** yorumlayan, 12 yaşında festivallere katılan Roman-Manuş geleneğinde büyümüş Fransız Çingene jazz'ının harika çocuğu **Bireli Lagrene**, 5 Ekim'de Geleneksel Fransız şarkıcılığının tapınağı addedilen, ancak artık başka tarzda müziklere de kucak açan l'Olympia'da 3 ayrı grupla konser verecek. **Andre Ceccarelli & Friends, Sara Lazarus Quartet** ve **B. Lagrene Gipsy Project & Friends**...

Louis Weisenberg öncülüğündeki tanınmış jazz-rock topluluğu **Sixun** 18 aydır sessizdi. Daha doğrusu **Weisenberg** kişisel ve değişik projeler gerçekleştirmişti. Ancak **Sixun** 20. yaşını 30 Eylül ve 1 Ekim'de 8. bir albüm, "**La Nouvelle Vague**" ile hem de Paris'in "*branche/in*" mekanlarından birinde *La Cigale*'de hayranlarıyla kutlamaya karar verdi...

ÖDÜLLERDEN: Leo Ferre ödülü Dee Dee Bridgewater'a.

Geçtiğimiz Haziran'ın 28'inde Kuzey İtalya'nın *San Benedetto del Toronto* kasabasında duygu yükü bir hayli bir ağır bir ödül bu yılki

sahibine kavuşuyordu. Büyük Fransız müzisyen **Leo Ferre**'nin son yıllarını geçirdiği bu kasabanın belediyesi "**Leo Ferre Merkezi**" kurmuş. Bu merkezde her yıl Ferre'nin eserlerinden çıkarak yeryüzü müziğine katkıda bulunanlara bir ödül veriliyor. "**J'ai deux amour**" isimli son albümünde yalnızca Fransız şarkılarını yorumlayan Afro-Asya-Avrupa-Amerikalı sanatçı **Dee Dee Bridgewater** Ferre'nin eşsiz bestesi "**Avec le temps**"ı da bu albüme seçmişti...

Yine haziranda dağıtılan "**Victoire du Jazz 2005 Jazz'ın Zaferi**" *Büyük Ödülüne* "**Wonderland**" albümüyle **Stephane Belmondo** layık görülürken, yılın *En İyi Uluslararası Sanatçısı* ünvanı Amerikalı **Madeleine Peyroux**'ya gitti.

28. La Defense Ulusal Jazz Yarışması'nın *orkestra dalının* galibi **Raphael Imbert** yönetiminde **Newtopia Quintet** oldu. *Solist ve beste* ödüllerini ise aynı genç piyanist, **Yvan Robillard** aldı...

ALBÜMLERDEN: Belmondo & Yusuf Lateef, Moutin Reunion ve Manu Katche.

Son üç ay içersinde Fransız jazz'cıların yeni albüm çalışmaları arasında oybirliğiyle beğeni toplayan üç albüm vardı. Saksofon, flüt, klarinet ve vurmalılarda **Lionel Belmondo**; trompet, bugle ve farklı vurmalılarda kardeş, **Stephane Belmondo** (bildiğiniz bir başka Belmondo ile soyadı benzerliğinden başka bir ilişki yoktur) ve gerçek bir üstat, Amerikalı tenor saksofon, flüt ve obua ustası **Yusuf Lateef** imzalı çifte albüm: "**Influence**" (*Bflat/Discographe*).

Mouton Reunion Quartet'in de yarısı kardeş. Üçüncü kez lider oldukları "**Something like now**" (*Nocturne*) albümlerinde **François** ve **Louis Mouton** kardeşler, eşlikçileri **Pierre de Bethman** ve **Rick Margitza** ile mükemmel bir uyum sağlamışlar.

Baterist **Manu Katche** bagetlerini yıllarca **Peter Gabriel, Sting, Joni Mitchell** gibi anglosakson veya **Alain Souchon, Francis Cabrel, Laurent Voulzy** gibi tipik Fransız sanatçıların yaratılarına kattı. Ancak 1990'dan itibaren **Jan Garbarek** veya **Branford Marsalis** gibi özgün jazz'cılarda da çalıştı. *ECM*'den yayınlanan 8. kişisel albümü "**Neighbourhood**"'da **Katche** ile **Jan Garbarek, Tomasz Stanko** gibi sanatçılar çalıyor. İstisnai bir eser...

YAYINLARDAN: Solo piyanolar, Badouin'in kronolojisi ve Gerber'in Lady'si

Belli başlı süreli yayınları yaz aylarında genellikle temmuz-ağustos sayılarını bir arada yayınlayıp, ona bir de yaz festivallerinin programlarını eklediler mi, ekipler rahatlıkla yaz tatiline çıkabilirler. **Jazz Magazine** kapak konularını Temmuz-Ağustos'ta Soul'un yeni divası **Lizz Wright**'a, **Jazzman** "**Brezilya ve Jazz**"a, Eylül'de ise **Jazz Mag Manu Katche, Jazzman** ise "**Solo Piyano**"lara hasretmiş. **Keith Jarrett** ile uzun bir söyleşinin yer aldığı dergide, jazz müziğinde solo piyano albüm ve çalışmaların yeri üzerine çok kullanışlı ve hoş bir dosya hazırlanmış. **JazzHot** ise son sayısında kapaktan duyurduğu **Dianne Reeves** röportajının dışında her zaman olduğu çok sayıda

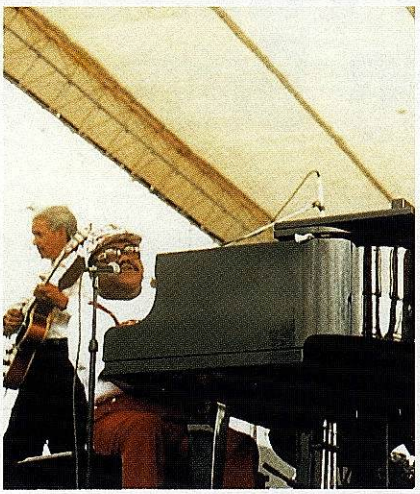

söyleşiye yer vermiş...

Paris Sorbonne Üniversitesi jazz profesörlerinden **Philippe Baudoin** 309 fotoğraflı 300 sayfalı, tarihöncesinden bugüne dev bir jazz serüveni dökümünü hazırlamış. "**Une Chronologie de Jazz / Bir Jazz Kronolojisi**" başlıklı çalışma **Outre Mesure** yayıncılıktan basılmış.

Jazz yazarı ve eleştirmeni, radyo programcısı **Alain Gerber** jazz'ın romanını kahramanları etrafında yazmağa devam ediyor. **Fayard**'dan basılan son kitabı "**Lady Day**". Belgesel bir araştırma değerinde, edebiyat lezzetinde romanda **Billie Holiday** ile yeniden tanışıyoruz...

ŞAPKA: Albert Mangelsdorff, Bill Coleman, Pierre Michelot

Amerikalı jazz sanatçıları öldüğü zaman genellikle az da olsa sınırlı saygıdeğer basın yayın organlarında duyuyorsunuz. Fakat onların dışındakileri genellikle ya çok az biliyoruz ya da hiç duymuyoruz. Bu nedenle köşemizde, geçtiğimiz aylarda yitirdiğimiz özellikle Avrupalı veya Avrupa'da ölen jazz sanatçılarınja kısacık da olsa bir şapka çıkartmaya karar verdik. Bilmem ne dersiniz?

Bir kısım dikkatli okurlarımız belki Cumhuriyet veya Radikal gazetelerinin bir köşesine sıkışmış olarak görmüş olabilirsiniz. Hoş görünüz ve sabrınıza sığınıp tekrar edelim:

Alman trombonu **Albert Mangelsdorff**'u geçtiğimiz 25 Temmuz'da 76 yaşında kaybettik. 1950'li yıllarda Alman Bop'unun önemli simalarından olmuş; 1960'larda multifonik düzenlemelere öncülük yapmış, 1970'lerde doğaçlama müziğe hararetle destek vermişti. 1980'lerden sonra kontrbasçı **Jean-François Jenny-Clark** ile **Fransız-Alman Jazz Orkestrası**'nı yönetmişti. Almanya'nın en önemli jazz ödülü de **Mangelsdorff** adına verilmektedir.

1944'de Normandiya'ya çıkan Amerikan askerleri arasında bir jazz'cı bir genç asker vardı ki aşık olduğu Fransız kızı uğruna bir daha ABD'ye dönmeyecekti. Savaşta ağır yaralanıp hastaneye kaldırılan saksofoncu **Bill Coleman** o zamanlar tam 20 yaşındaydı. Nekahat devresinde Cherbourg'ta kurdukları Askeri Big Band'te çalarken, dans pistinde tanıdığı **Micheline** hayatını değiştirecekti. 27 Temmuz'da 81 yaşında yine Normandiya'da dünyaya gözlerini yuman **Bill Coleman**'ı 1981'de ölen aynı ismi taşıyan ünlü trompetçi **Bill Coleman** ile karıştırmamanızı rica ederiz.

Dünyaca tanınmış Fransız kontrbasçı **Pierre Michelot** ise 3 Temmuz'da bir süredir mustarip olduğu Alzheimer hastalığına yenik düştü. 1928'de Paris'in yoksul banliyösü St. Denis'de doğan Michelot **Erroll Parker, Django Reinhardt, Miles Davis, Dizzy Gillespie, Lester Young, Bud Powell, Toots Thielemans** gibi devlerle sideman/refakatçi olarak çalıştı, kayıtlar yaptı. Dünya jazzının 60 yıllık yaşayan belleğiydi.

Toprakları bol olsun...

New Orleans veya, şayet **Napoleon Bonaparte** 1803 yılında ABD'ye satmamış olsa belki de halen anılacağı adıyla **La Nouvelle-Orleans** 1718'de Fransızlar tarafından kurulmuş, 1722'de de Fransız Louisana'sının başkenti ilan edilmişti. Ağustos ayı sonuna kadar çevresiyle 1,4 milyon insanı barındıran "**Jazz'ın Beşiği**" tarihi kent **Katrina** kasırgasıyla yıllar sürecek bir darbe yemişe benzer. Her yıl 10 milyonun üstünde turistin ziyaret ettiği o toprakların çocukları arasında jazz'ın devlerinden piyanist **Jelly Roll Morton** veya şarkıcı – trompetçi **Louis Armstrong** ilk akla gelen isimlerden. Ayrıca Missisipi nehrinin taşmasıyla Fransa'nın yarısına (250 bin km_) yakın bir arazinin sular altında kalmasıyla evini terk etmek istemediği için kaybolan kişiliklerden, 77 yaşındaki şarkıcı – piyanist R&B ve R&R efsanevi müzisyen **Fats Domino**'nun sağ salim bulunduğunu bu satırları yazarken öğrendik.

Bu seferlik de bu kadar. Jazz'ı bol sonbaharı şen günlerde esen kalın...

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

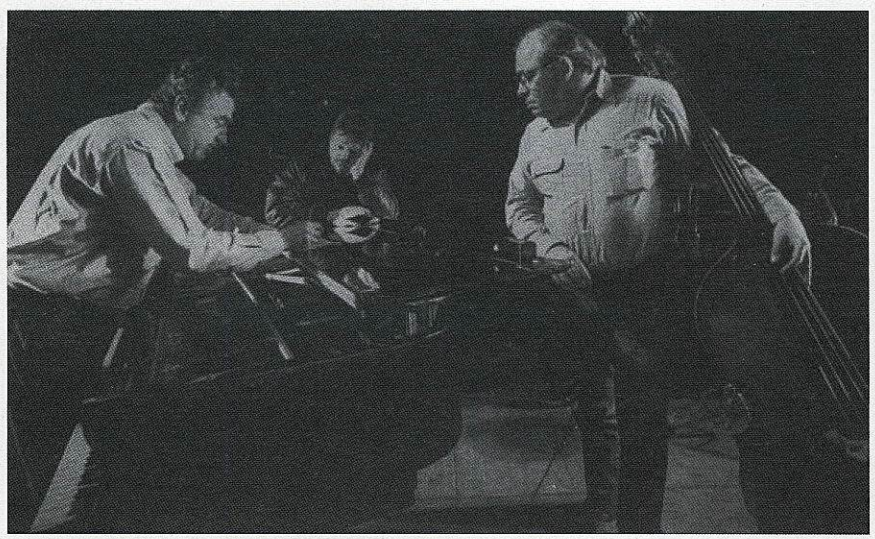

PIERRE MICHELOT
Weeping Bass - 4

Tahminen, hiçbir Avrupalı jazz müzisyeni 3 Temmuz 2005 tarihinde hayata gözlerini yuman Pierre Michelot kadar çok jazz deviyle birlikte çalmamıştır. Daha 1940'lı yıllarda eski dünyanın en iyi kontrbasçısı olarak kendini kabul ettiren Michelot o dönemde 4 Amerikalı yıldızın albümünde yer alarak müzik kariyerine en üst noktadan başlamıştı: 1948'de Duke Ellington orkestrasının eski trompetçisi Rex Stewart ve 1949'da tenor saksofoncu Coleman Hawkins, davulcu Kenny Clarke ve soprano saksofoncu Sidney Bechet, onun ritm tuttuğu ilk ciddi müzisyenlerdi. Onu etkileyen ilk kontrbasçıların her ikisi de Duke menşeili, Oscar Pettiford ile henüz yirmili yaşlarının başında ölen Jimmy Blanton olmuşlardı.

1928 yılında Fransa'nın St-Denis şehrinde doğan Pierre Michelot 16 yaşında klasik kontrbas eğitimi almaya başladı. Bu durum, o dönemde klasik formasyonlu basçının pek bulunmadığı Avrupa jazz ortamında sivrilmesine neden oldu. Tonlama ve zamanlamadaki ustalığına rağmen takım ruhundan hiç bir zaman ödün vermedi ve özellikle öne çıkmaya çalışmadı. Ritmdeki ustalığına en büyük katkı sağlayanlardan biri de şüphesiz kısa bir süre birlikte çalıştığı gitarist Django Reinhardt oldu.

Michelot, bir dönem, neredeyse Paris'te kaydedilen tüm jazz albümlerinde yer alıyordu. Yeteneği ve tarzı o kadar geniş bir yelpazedeydi ki folk şarkıcısı Josh White'ın sıradan şarkılarından Thelonious Monk ve Miles Davis'in sofistike emprovizasyonlarına kadar her formatta çalabiliyordu. Tenorcularla çalışmayı özellikle seviyordu. Lester Young, Zoot Sims, Bud Freeman, Stan Getz, Don Byas, James Moody ve Dexter Gordon gibi Amerikalı tenorcularla birçok albüm ve konser gerçekleştirdi. Ama piyano triolarının da aranan ismiydi. Bud Powell, Hampton Hawes, Michel Petrucciani, John Lewis, Lou Levy, Hank Jones ve vatandaşları René Urtreger ve Martial Solal onunla çalışan piyanistlerden bazılarıydı.

Michelot, Urtreger ve davulcu Daniel Humair ile 1960 yılında uzun ömürlü bir girişim olacak olan HUM adlı trioyu kurdu. Gene de eş zamanlı projeleri arasında en bilineni Jacques Loussier'nin Play Bach üçlüsündeki çalışması oldu. Günümüzde bile popülerliğini sürdüren bu çalışmada Bach'ın jazz dekonstrüksüyonunda Michelot'nun klasik eğitiminin kuşkusuz önemli bir katkısı oldu.

Michelot trompetçilerle de çalıştı. Dizzy Gillespie, Cat Anderson, Chet Baker, Ira Sullivan, Red Rodney ve Miles Davis bu kategoride ilk akla gelenlerdir. Miles'ın 1957 yılında kurduğu beşlide yer alarak yönetmen Louis Malle'in Ascenceur Pour L'Echafaud filminin doğaçlama müziğini gerçekleştirdi. 1963 yılında Fransız Jazz Akademisi tarafından Prix Django Reinhardt ile ödüllendirildi. 1986 yılında Bertrand Tavernier'nin Round Midnight filminde Dexter Gordon'a eşlik etti.

Pierre Michelot, gitarist Christian Escoudé ile 1991 yılında Django bestelerinden oluşan bir albüm yayınladı. 2000 yılından sonra ise ilerleyen Alzheimer hastalığı sonucunda çalışmalarını azaltmak zorunda kaldı. Kendini her zaman "Parker" ekolünün bir temsilcisi olarak niteleyen Pierre Michelot, kontrbasın 2005 yılındaki yaprak dökümünün maalesef henüz sona ermediğinin de habercisi oldu.

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

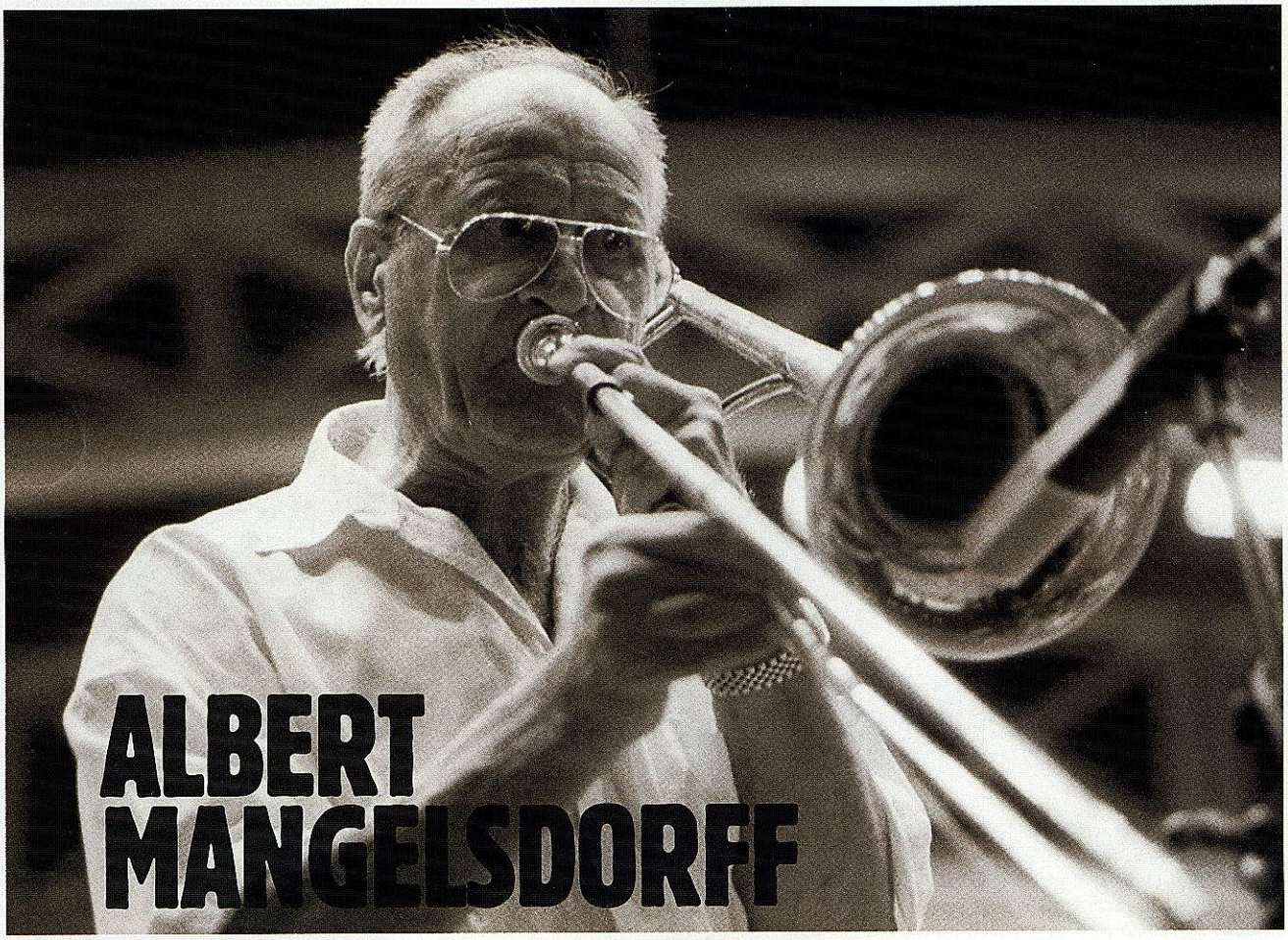

ALBERT MANGELSDORFF

Solo trombonun dünyadaki en büyük ismi ve Alman jazz'ının belki de en tanınmış müzisyeni Albert Mangelsdorff 25 Temmuz günü doğup büyüdüğü Frankfurtta 76 yaşında yaşama veda etti. Esprili yorumları ile solo trombon albüm ve konserlerini jazz'ın rutinine sokmayı başaran Mangelsdorff çocukken keman dersleri aldı ve gitar çalmayı kendi kendine öğrendi. Bugün 80 yaşında ve hala aktif bir müzisyen olan olan abisi alto saksofoncu Emil Mangelsdorff onu jazz ile tanıştırdı. Bir süre gitar çaldıktan sonra Albert 1948 yılında trombona geçti. 1950'li yıllarda Almanya'nın o günkü en popüler jazz'cıları olan Joe Klimm, Hans Koller ve Joki Freund ile çalıştı. 1958 yılında yeni kurulan Hessen eyalet radyosu jazz topluluğunun müzik direktörü oldu. Bu toplulukla Newport jazz festivaline katıldı. 1961 yılında, tenor saksofoncu Heinz Sauer, alto saksofoncu Günter Kronberg, basçı Günter Lenz ve davulcu Ralf Hübner ile 60'lı yıllarda Avrupa'nın en popüler topluluğu haline gelecek olan beşlisini kurdu.

Albert Mangelsdorff, 1962 yılında John Lewis ile birlikte "Animal Dance" adlı albümü yayınladı. 1964 yılında Goethe Institut adına gerçekleştirdiği Asya turnesi sonrasında doğu ezgilerini kullandığı "New Jazz Ramwong" albümü ile ismini daha geniş çevrelere duyurdu. 1972 yılında Münih Olimpiyatları kapsamında verdiği solo trombon resitali büyük ilgi toplayınca, ölümüne kadar sürecek eşliksiz solo konser ve albüm kariyerine ilk adımı atmış oldu. Gene de kendi karakterini yaratmaya çalışan orta Avrupa jazz geleneğinin vazgeçilmez isimlerinden biri olmayı sürdürdü. 1975 yılında Palle Danielsson ve Elvin Jones ile "The Wide Point", 1976 yılında Jaco Pastorius ve Alphonse Mouzon ile "Trilogue" ve 1977 yılında John Surman, Barre Phillips ve Stu Martin ile "A Matter of Taste" adlı albümleri çıkardı. 1967 yılından 1980'lerin ortalarına kadar aralıklı olarak piyanist Alexander von Sclippenbach'ın Globe Unity Orchestra adlı free jazz topluluğunda da çalıştı. 1995'ten beri JazzFest Berlin'in müzik direktörü olan Mangelsdorff'un adına Union Deutsher Jazzmusiker adlı Almanya'nın en büyük jazz derneği tarafından özel bir ödül de dağıtılmaktadır.

Albert Mangelsdorff modern jazz'ın en iyi tromboncularından biri olarak kabul edilmektedir. Birçok Alman jazz müzisyeni gibi, önce Lennie Tristano ve Lee Konitz'in cool akımından etkilendi. Daha sonra hard bop çaldı free, modal ve rock öğelerini müziğinde harmanladı. Melodik yaklaşımı özellikle dikkat çekiciydi. "Wide Point" albümündeki Duke Ellington'un Mood Indigo bestesine getirdiği yorum tekniğini en güzel yansıttığı yorumlardan biridir. Solo trombon albümleri arasında eleştirmenlerin favorisi ise 1972 yılında yayınlanan "Trombirds" olmuştur.

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

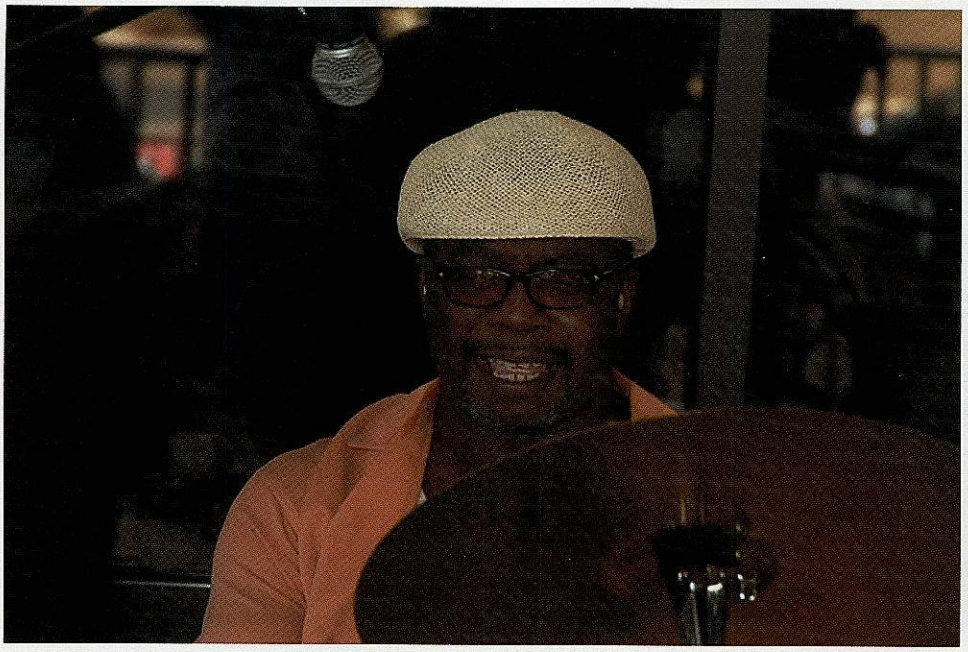

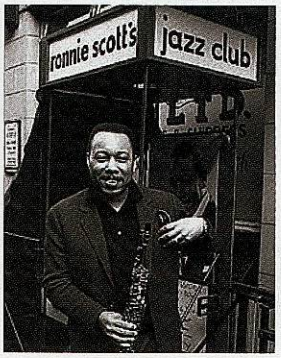

LUCKY THOMPSON

Bebop döneminin ünlü tenor saksofoncusu Eli "Lucky" Thompson geçtiğimiz Ağustos ayında 81 yaşında Seattle'da öldü. Thompson, Count Basie, Dizzy Gillespie, Charlie Parker, Thelonious Monk ve Miles Davis gibi jazz devlerinin hem konserlerinde hem de albümlerinde yer aldı. Kimi eleştirmene göre, Thompson'un jazz tarihinde bıraktığı iz Coleman Hawkins ve Lester Young'ınkine eşdeğerdi. 30 yıl içinde yüzden fazla kayıt gerçekleştiren sanatçının en tanınmış albümleri arasında "Lucky Strikes", "Lucky Thompson Plays Jerome Kern And No More" ve "Tricotism" sayılabilir.

1924 yılında South Carolina eyaletinde doğan Thompson'un çocukluğu Detroit'te geçti. Doğaçlama yeteneğinin yanısıra besteciliği ile de dikkat çeken sanatçı kariyerine swing orkestralarında yedek müzisyen olarak başladı. New York'a taşınması sonucunda önce Billy Eckstine ardından Count Basie orkestralarında kendine iş buldu. Jazz tarihçisi Kenny Washington'a göre "Thompson armonik açıdan o kadar ileriydi ki swing tarzından bebop'a geçerken hiç bir sorun yaşamadı. Her tonda, her formatta her süratte aynen Dizzy ve Bird gibi çalabilmekteydi."

1940'lı yılların sonunda Parker ve Gillespie'nin albümlerinde çalmak üzere Los Angeles'e giden Lucky Thompson, 50'lerin başında ünlü sekizlisini kurmak üzere New York'a geri döndü. 1954 yılında, Miles Davis'in "Walking" albümünün aynı adlı parçasındaki yorumu ile meslek hayatındaki en unutulmaz performaslardan birini gerçekleştirdi. Fısıltı olarak başlayıp çığlık olarak biten solosu, birçok tenorcu için bitirme tezi haline gelmiştir.

İki kere Avrupa'ya taşınan Thompson, eski kıtada fazla uzun süre kalamadı. 1973 yılında

ünlü Dartmouth üniversitesinde 1 yıl ders veren sanatçı daha sonra tümüyle sessizliğe gömüldü. Müziği bütünüyle bıraktı ve inzivaya çekildi. Kişiliğinde her zaman mevcut olan paranoya yavaş yavaş klinik bir hal aldı. Organizatörleri "parazit", plak şirketlerini "akbaba" olarak niteledi ve onların bulunduğu ortamdan kaçmak üzere Seattle'a yerleşti. Kısa bir süre içinde arabası ve tüm kişisel eşyalarını kaybetti. Yaşamını, bakımı devlet tarafından kısmen karşılanan bir evsiz olarak idame etmekteydi. On yıldır bir bakımevinde yaşayan Thompson ender olarak şehre gelen Johnny Griffin ve Tommy Flanagan ile görüşürdü.

Birlikte çalmasına rağmen Charlie Parker'dan hiç etkilenmeyen Lucky Thompson 30 yılla sınırladığı müzik kariyerinde jazz'ın yaşadığı evrimin görünmeyen kahramanlarından biriydi.

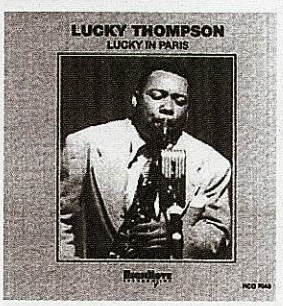

Opel. Taze Fikirler, Üstün Otomobiller.
Yeni Opel Zafira.
Esneklik hiç bu kadar eğlenceli olmamıştı.
Opel, otomobillerinin model, teknik özellik ve renklerinde değişiklik yapma hakkını saklı tutar.
PARS/McCANN-ERICKSON

EURO NCAP
www.euroncap.com
Yolcu güvenliğinde Euro NCAP'den 5 yıldız.
Yerlerinizi alın, kemerleri bağlayın ve tamamen yenilenen Opel Zafira ile eğlenceye hazır olun.
Yeni spor tasarımı, Flex7® koltuk sistemi, iç mekanda ekstra ferahlık ve geniş saklama alanları sağlayan panaromik tavan tasarımıyla Yeni Opel Zafira, daha fazla eğlence, daha fazla heyecan ve maksimum esneklik sunuyor.
OPEL BİLGİ DESTEK HATTI 0212 337 1234
www.opel.com.tr

Hülya Tunçağ

"Jazz" Mucizesi

Şu Türkiye, bir çelişkiler ülkesi. Bir takım çirkinlikler yaşanırken, öte yandan ruhu yücelten, yaşama sevinci veren mucizelere sahne oluyor. Örneğin dünya çapında sanat olayları, uluslararası çapta klasik, rock ve jazz konserleri... Sosyal patlamayla jazz arasında da garip bir ters ivme var sanki. Son on yılda jazz, Anadolu'ya uzattı önyargısız kollarını. Enerjisini Paris'ten Türkiye'ye akıtan sevgili Füsun Levet'nin çabasıyla oluşan **Kuşadası** ve **Antalya** Jazz Festivalleri, **Eskişehir, Denizli, Zonguldak, Bodrum** ve "Don Quixote" Hüseyin Başkadem'in başını koyduğu ve bu yıl da beşincisi gerçekleşen **Afyon** Jazz Festivali, ayrıca on yılı aşan **İzmir Avrupa Jazz Günleri**, hemen aklıma gelen mucizeler. **İstanbul Uluslararası Jazz Festivali** ile **Akbank Jazz Festivali**... 1980'lerden **Bilsak Jazz Festivalleri**'nin avant-garde konserlerini de unutmak olanaksız. Bir ara **Yapı Kredi**'nin müzik etkinlikleri içinde klasik müzik ve jazz'ın ustalarını dinleme olanağını da bulmuştuk.

Aslında jazz sanatı Türkiye'ye Amerika'dan değil Avrupa'dan gelmişti. 1920li yıllardı. Klasik keman eğitimi almış bir Ermeni vatandaşımız olan **Leon Avigdor**, Paris'te dinlediği jazz müziğinden çok etkilenmiş, yurda döner dönmez alto saksofon öğrenmeye başlamış, ardından **Kolya Yakovlev** adlı bir beyaz Rus piyanistle İstanbul'un ilk jazz topluluğunu "**Donalds**" dörtlüsünü kurmuştu. Arkası hemen gelmişti. Gregor, Gido Kornfilt, Arto ve Dikran Haçaturyan'ın "**Swing Amatör**" topluluğu, Hrant Lusigyan yeni yitirdiğimiz Hulki Saner, Mehmet Akter, Necdet Alpün, Erdem Buri, İlhan Mimaroğlu, Cüneyt Sermet (radyo program yapımcısı ve müzisyen olarak), Nejat Cendeli, Sevinç ve Sevim Tevs kardeşler, Arif Mardin, Erol Pekcan, Atilla Garai, Şadan Çaylıgil, Selçuk Sun, Melih Gürel, Süheyl Denizci (TRT Hafif Müzik ve Caz Orkestrasını 1983-1997 arası yönetti), Muvaffak Falay, Hasan Kocamaz, Ayhan Yünkuş, İsmet Sıral, İlham Gencer, Ayten Alpman aklıma hemen gelen öncüler. Onların büyük bir özveriyle açtıkları yolda genç kuşak yetişti ve yetişmeye devam ediyor. Bu kuşağın çoğu okullu. ArfiMardin'in Boston Berklee Müzik Okulu çıkartmasıyla başlayan akımı sürdürenler bugünkü gençler...

Türkiye'de jazz müziğinin tanınmasında ve sevilmesindeki önemli etkenlerden birisi de TRT'nin ilk radyolarında ardından Radyo-3 yayınlarındaki açıklamalı jazz programlarıdır. Özel radyonların açılmasıyla birlikte çok az da olsa, özellikle İstanbul'da bazı kanalların jazz programlarına yer vermesi sevindiriciydi. Yine bazı Üniversite ve meslek okullarında uygulamalı ve kuramsal jazz derslerinin ilgi görmesi, Türkiye'de bu sanat müziğine karşı başlangıçta duyulan önyargının yıkıldığının kanıtıydı.

On yıl once Türkiye'de bir jazz dergisi çıkarmak d adüştü. Ardı ardına birbirinden düzeyli jazz albümlerinin çıkışı da... Ta ki sevgili Zuhal Focan'ın buna aklını takmasına dek... Kolunun altında dergimizin ilk taslağı, sponsor ve yayın evini arayışını hiç unutmayacağım. Ardından BOYUT Yayınları sahip çıktıktan sonraki sevincimizi de... İnatla ve azimle çıkışını sürdüren dergi, her sayısıyla düzeyini yükseltti. Focan'ın ardında gönüllü bir yazarlar ordusu (ki çoğu asıl işinin yanısıra yazıyor), hemen okunup tüketilecek bir dergi yerine, saklanacak değerli bir kaynağı yarattı kuşkusuz. Yine Focan'ın şemsiyesi altında birinci sınıf roportajlar, araştırma yazıları, teknik bilgiler, akıllı uslu jazz haberleri "jazz" klanını yarattı. On yıl aralıksız çıkmak, Türkiye'de çok az sanat yayınına nasip olur. Ben buna sarışın, kıvırcık saçlı inatçı bir kadının azmi diyorum, birlikte nice yıllara...

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Türkiye'de yerli prodüksiyon

Türkiye'de jazz tarihine bakılırsa periyodik bir jazz kaydı bulmak oldukça zordur. Zamanında TRT tarafından yapılan kayıtlar malesef ulaşılmaz durumdadır. Ciddi anlamda plak olarak Erol Pekcan dışında kimse kayıt anlamında çalışma yapmamıştır.1995 yılı jazz adına Türkiye için olumlu bir yıl olmuştur. Kayıt yapma gereği duymadan yıllarca sadece çalan müzisyenler CD teknolojisinin Türkiye'ye gelmesiyle ellerinde beste ve düzenleme anlamında biriken malzeme ile basılı üretime de geçmişlerdir. Geçtiğimiz 10 yılda Jazz Dergisi olarak arşivlediğimiz yerli prodüksiyon kayıtlarımızı ekte bir liste olarak veriyorum. 10 yılda 170 albüm dünya piyasasına göre çok az, biliyorum ki albüm yapabilmek için uğraşan çok sayıda müzisyenimiz var.

Umudumuz, özellikle Türkiye'de çökmekte olan bu piyasanın hiç olmazsa ölmeden ayakta kalması, emeklerin boşa gitmemesi tabi ki. Bu konu üzerinde konuşulması, tartışılması gereken bir konu olmakla birlikte tamamen farklı ve benim burada yapmak istediğim ise sadece 10 yıllık bir listenin siz okuyucularımızın ve ilgilenenlerin dikkatlerine ulaşması.

A Capella Boğaziçi	A Capella Boğaziçi	Seren Akyoldaş (vo), H.İbrahim Halaçoğlu, Ali Göktürk, Fundagül İnce, Ece Özbay, Recap Gül	DMC 2005
Acid Trippin	Midnite Rebels	E.Oğur (g), Ercüment Ateş (g), Güray Aktalay (tp), Brenna Maccrimmon (vo), Ergun Sesfigil (ss), Ali Perret (p), Yahya Dai (ss), Sarp Maden (g), Raci Pişmişoğlu (b), Erdinç Şenol (d), Murat Özbey (perc)	Kalan 1998
Akın Eldes	Kafi	AE (g), Patric Chartol (g), Cem Aksel (d), Gürol Ağırbaş (b)	Pb 2002
Akın Eldes	Türlü	AE (g), Alp Ersönmez (b), Cem Aksel (d)	Kalan 2004
Arto Tunçboyacıyan	Alle Mahabbeti	AT (perc), Ara Dinjian (dud), Mustafa Süder (vi), Ercan Irmak (mey), Şenova Ülker (tp), İsmail Soyberk (b)	Balet 1996
Arto Tunçboyacıyan	New Apricot		İmaj 2002
Asia Minor	Longa Nova	Kamil Erdem (b), Tahir Aydoğdu (kanun), Yahya Dai (s), Zafer Gerdanlı (d)	Ada Müzik 1995
Asia Minor	Sokak Boyunca	Kamil Erdem (b), Tahir Aydoğdu (kanun), Yahya Dai (s), Zafer Gerdanlı (d)	Kalan 1997
Asia Minor	Kedi Rüyası	Kamil Erdem (b), Tahir Aydoğdu (kanun), Yahya Dai (s), Zafer Gerdanlı (d)	Sparkling Beatnik 1999
Aşkın Arsunan	One A Day	AA (p), Levent Altındağ (ts), Şenova Ülker (tp), Aycan Tezel (tb), Eylem Pelit (b), Volkan Öktem (d)	Aura 2004
Atilla Engin	Moon Dog Girl	AE (perc), Elliot Sharp (g), John Kruth (mand), Jonathan Segal (vi, g, p)	. 1997
Audio Fact	Black Spot	M.A.Sanlıkol (keyb), Onur Türkmen (g), Ryan Woodward (ts, ss), Fernando Huergo (b), Cengiz Baysal (d), R.Castillo (perc)	Universal 2001
Audio Fact	Asitane	M.A.Sanlıkol (keyb), Onur Türkmen (g), Ryan Woodward (ts, ss), Fernando Huergo (b), Cengiz Baysal (d)	Aura 2003
Aydın Esen	Aydın Esen	AE (p), Peter Herbert (b), Can Kozlu (d)	Sony 1990
Aydın Esen	Timescape	AE (p), Baron Browne (b), Steve Smith (d), Randy Esen (vo)	Doublemoon 1999
Aydın Esen	Living	AE (p), Miroslav Vitous (b), Vinnie Colaiuta (d)	Universal 2001
Aydın Esen	Pictures	AE (p), Randy Kartiganer (vo), Peter Herbert (b), Can Kozlu (d), Mick Goodrick (g), George Garzone (s), Mike Ringquist (perc)	Pony 1989
Ayşe Tütüncü	Çeşitlemeler	AT (p), Oğuz Büyükberber (clt), Saruhan Erim (tef), Serdar Güneç (bong), Timuçin Gürer (d), Ümit Kıvanç (d)	Kalan 2001
Ayşegül	Güz	A (vo), Oğuz Büyükberber (clt), Çağlayan Yıldız (g), Engin Arslan (cura), Volkan Öktem (d), Baki Duyarlar (p)	Ada Müzik 2000
Ayşegül Yeşilnil	Rüzgara Şarkılar Söyle		Trikont 1995
Aziza A.	Kendi Dünyam	AA (vo)	Doublemoon 2001
Babazula	Üç Oyundan Onyedi Müzik	Murat Ertel (saz) vs	Kalan 1999
Babazula	Mad Professor - Ruhani Oyun Havaları		Doublemoon 2003
Bağdat Avenue	.01 / 10	Evrim Özşuca (voc), Elif Çağlar (voc), Meriç Demirkol (s), Emrah Sarıtunalı (b), Medim Ruacan (d), Alper Alsan (d), Burak Babacan (g)	EMI 2003
Barboros Erköse	Cazname		
Betty Ween	Songs in Betty Ween	BW (voc), Onur Türkmen (g), Burak Güngörmüş (b), Ergin Özler (d)	Electrip 2003
Burçin Büke	Personal Touch	BB (p)	DMC 2004
Burhan Öçal	Groove Alla Turca	BÖ (perc), Jamaaladeen Tacuma (b), Natasha Atlas (vo), Salih Mazım Peker	Kalan Müzik 1997
Burhan Öçal	Sultan Osman	BÖ (perc), Pete Namlook	Universal 2001
Burhan Öçal	Sultan Orhan	BÖ (perc), Pete Namlook (samp)	Doublemoon 2004
Burhan Öçal	Kırklareli İl Sınırı	BÖ (perc)	Doublemoon 2003
Cem Nasuhoğlu	Yolculuk	CN (g), Gence Arı (keyb), Kamil Özler (p), Mahmut Yalay (b), Turgut Alp Bekoğlu (d),	DMC 2005
Cengiz Baysal	Yıldızların Üstünde	CB (d), Sibel Gürsoy (voc), İmer Demirer (tp), Ercüment Ateş (g), Serkan Özyılmaz (p), İlker Özalp (b)	DMC 2003
Cengiz Teoman	Şehr-i İstanbul	Yalçın Ateş (s), Şenova Ülker (tp), Levent Altındağ, Aycan Tezel	Doublemoon 1999
Cold House	Swim With Me	Mehmet Can Erdoğan (keyb), Yasemin Bozbeyoğlu (vo), Sıtkı Sırtanadolu (g),	EMI 1999
Donovan Mixon	Dance of Life	BM (g), Ayça Ergin (mey), Serhan Erkol (s), Jeff McAuleyi(cello), Caner Kaptan (b), Engin Gürkey (perc), Ferit Odman (d), Şenova Ülker (tp)	DMC 2004
Emin Fındıkoğlu	Sinir Standards & other Dog Songs	EF (p, keyb), Mahmut Yalay (b), Ateş Tezer (d), Hasan Kocamaz (har)	Müzikotek 1996
Emre Kartarı	Perpetual Anxiety	EK (d), Jason Scott (sax), Paul Pieper (g), Mike Richmond (b)	DMC 2004
Ergin Özler	Cold Fever	EÖ (d), Ryan Woodward (ss), Steve Grzeskowiak (ss), Christian Gall (p), Chris Luard (b)	Kültür Bak.2000
Erkan Oğur	Fretless	EO (b), Arto Tunçboyacı (perc), Melik Yirmibir (b), Philip Catherine (g), Bülent Ortaçgil (g), Cem Aksel (d), Gürol Ağırbaş (b)	EFA 1993
Erkan Oğur	Bir Ömürlük Misafir	EO (b), Arto Tunçboyacı (perc), Melik Yirmibir (b), Philip Catherine (g), Bülent Ortaçgil (g), Cem Aksel (d), Gürol Ağırbaş (b)	Balet 1996
Erkan Oğur	Miç	EO (b), Okan Murat Öztürk (cura)	Kalan 1999
Erkan Oğur	Fuad	EO (g), Djivan Gasparyan (duduk)	Kalan 2001
Erol Erdinç	Solo Piano	EE (solo p)	DMC 2005
Erol Pekcan	Soul Eyes	EP (d), Ayten Alpman (vo), Nejat Candeli (p), Kudret Öztoprak (b), Fatih Erkoç (tb), Don Moss (s), Tuna Ötenel (p), Selçuk Sun (b)	Kültür Bak.1999
Erol Pekcan	Jazz Semai	EP (d), Tuna Ötenel (b), Kudret Öztoprak (b)	Müzikotek 1996
Esin Afşar	Caz Yorumuyla Aşık Veysel	EA (vo), Baki Duyarlar (p), Kezih yeşilnil (b), Cem Aksel (d), Tahsin Ünüvar (s), Erkan Oğur (kopuz)	YKY Müzik 1999
Fazıl Say	George Gerhswin	FS (p), Stanley Drucker (clt), Albert Regni (as), William Blossom (b), Joseph pereira (perc), James Sapporito (perd, d)	Teldec 1999
Feyza	I'm New	F (vo), Emin Fındıkoğlu (keyb), Tuna Ötenel (ss, as), Elvan Aracı (tb), İmer Demirer (tp), Şenova Ülker (tp), Hasan Kocamaz (har), Melik Yirmibir (b), Mehmet İkiz (d), Jozi Levi (cong)	Yonca 2000
Güher & Süher Pekinel	Take Bach	Jacques Loussier Trio	Universal 2000
Gürol Ağırbaş	Bas Şarkıları	GA (b), Cem Aksel (d), Ozan Doğulu (keyb), Aydın Karabulut (perc, d), Levent Altındağ (ss), Can Ayer (p)	Bay 1996
Gürol Ağırbaş	Bas Şarkıları 2	GA (b), Cem Aksel (d), Birol Ağırbaş (perc), Ozan Doğulu (keyb), Akın Eldes (g)	Bay 1998
Habbecik	An Meselesi	Levent Altındağ (ts), Cengiz Özdemir (kyb), Berç Yeremyan (g), Eylem Pelit (b), Volkan Öktem (d), Cem Erman (perc)	Aura 2001
İlhan Erşahin	Virgo	İE (s), Jon Davis (Fender R), Larry Grenadier (b), Brian Blade (d)	Doublemoon 2000
İlhan Erşahin	She Said	İE (ts), Eddie henderson (tp), Jon Davis (p), Doug Weiss (b), Kenny Wollesen (d), Larry Grenadier (b), Jeff Williams (d)	Pozitif 1996
İlhan Erşahin	Home	İE (ts), Larry Grenadier (b), Kenny Wollesen (d)	Golden Horn 1997
İlhan Erşahin	Wax Poetic Three	İE (ts), Eddie Henderson, Arto Tunçboyacı, Kenny Wollesen vs	Doublemoon 1998
İlhan Erşahin	Lovetrio	İE (ts), Kenny Wollesen (d), Jesse Murphy (b)	Numoon 2002
İlhan Erşahin	Wonderland	İE (ts), Thor Madsen (g), Matt Penoman (bg), Jochen Ruecker (d), Hüsnü şenlendirici	Doublemoon 2002
İlhan Erşahin	The Temple of Soul Sessions Vol.1	İE (sax)	Numoon 2002
İlhan Erşahin	The Temple of Soul Sessions Vol.2	İE (sax)	Numoon 2002
İlhan Erşahin	Wax Poetic - NuBlu Sessions		Ultra 2003
İlyas Mirzayev	Blue Red Green	İM (p,kyb), Şenay Lambaoğlu (voc), Vitaliy Ivanov (as,ts), Max Gladetski (b), Alexey Fantaev (d)	Universal 2003
İstanbul Blues Kumpanyası	Kökler	Sarp Keskiner (mand, vo), Salih Hazım Peker (vo,cura), Serkan Ayman (d), Erdem Tonguç (p), Oya Erkaya (b), İlhan Baboğlu (as), Erke Erokay (g), Feramerz Ayadî (g),	Ada 1998
İstanbul Blues Kumpanyası	Sair Zamanlar	Sarp Keskiner (vo, g), S.N.Peker (saz), Vefa Karatay (b), Orçun Beştürk (d), Tuğrul Aray (flt, s),	Doublemoon 1999
Janusz Szprot	Polonezköy	JS (keyb), Tomasz Szukalski (ts), Tuan Ötenel (keyb, as), Sibel Köse (vo), Kamil Erdem (b), Adam Kowalewski (bg), Krzysztof Dziedzic (d)	Ada Müzik 2002
Kaan Taprak	World Percussion		Graningen 1999
Kaçkar Illusion	Huitwallahit	Murat Yıldız(acc), Kayhan Kurtuldu (p), Ozan Uyan(g), Özgür Yazıcı (d), Vedat Şanlı (b)	Doğu Batı Müzik 2004
Kamil Erdem	A Tale of Bass	Kamil Erdem (b) solo	Ada 1998
Kerem Görsev	November in St.Petersburg	KG (p), St.Petersburg Philharmony Orch.	Universal 2000
Kerem Görsev	Laid-Back	KG (p), Alan Harris (vo)	Universal 1999
Kerem Görsev	Hands & Lips	KG (p), Volkan Hürsever (b), Oğuz Durukan (b), Neşet Ruacan (g), Ricardo Moyano (g), İmer Demirer (tp), Hakan Beşer (perc), Hakan Çimenot (tb), Çınar Apay (as)	Marş Müzik 1995
Kerem Görsev	I Love May	KG (p), İmer Demirer (tp), Ali Emre Kayhan (tb), Neşet Ruacan (g), Volkan Hürsever (b), Eric Revis (b), Murat Yeter (d), Dana Murray (d)	Raks 1996
Kerem Görsev	For Murat	KG (p), Eric revis (b), Can Kozlu (d), Kamil Özler (g), Alan Harris (vo), İlhan Erşahin (ts), Önder Focan (g), Ricardo Moyano (g), Jozi Levi (perc), Ali Emre Kayhan (tb), Hakan an Çimenot (tb), Levent Çoker (tb	Marş Müzik 1997
Kerem Görsev	Relaxing	KG (p), Eric Revis (b), Bob Demeo (d)	Marş Müzik 1998
Kerem Görsev	Warm Autumn	KG (p), Russell Gunn (tp), J.D.Allen (ts), Jason Jackson (tb), Eric Revis (b), Alvester Garnett (d), Kahlil Kwame Bell (perc)	Universal 2001
Kerem Görsev	Existance	KG (p), Volkan Hürsever (b), Ateş Tezer (d), Reyent Bülükbağ (cel)	DMC 2002
Kerem Görsev	Meeting Point	Kerem Görsev (p), Russell Gunn(tp), Marcus Strickland (sax), Eric Revis (b), Alvester Garnett (d)	DMC 2004
Kerem Görsev	Orange Juice	KG (p), Volkan Hürsever (b), Cengiz Baysal (d)	DMC 2005
Laço Tayfa	Bergama Gaydası	Hüsnü Şenlendirici (clt), Volkan Öktem (d), Mehmet Akatay (perc), vs	Doublemoon 2000

Laço Tayfa	Hicaz Dolap		Doublemoon 2002
Levent Altındağ	Habbecik	LA (ss, ts), Cengiz Özdemir (keyb), Berç yeremyan (g), Eylem Pelit (b), Volkan Öktem (d), Cem Erman (perc), Aycan Tezel (tb)	Aura 2001
Lifeline	New Frontier	ŞA (g), Yahya Dai (s), Emre Tukur (kyb), Mümtaz Solmaz (b), Cem Aksel (d), Baki Duyarlar (p)	AK Müzik 2005
Lifeline	Nova Express	ŞA (g), Yahya Dai (s), Emre Tukur (kyb), Mümtaz Solmaz (b), Cem Aksel (d), Baki Duyarlar (p)	ADA 2003
Lodos	Lodos	Oğuz Büyükberber (bclt), sarp Maden (g), Ateş Tezer (d), Mahmut Yalay (b)	.1997
Maffy Falay	Live at Istanbul Jazz Fest. '94	Muvaffak 'Maffy' Falay (tp), Bernt Rosengren (ts), Ake Johansson (p), Per-Ola Gadd (b), Can Kozlu (d)	GoldenHorn 1995
Maffy Falay	Hank's Tune	MF (tp), Elvan Aracı (tb), Bernt Rosengren (ts), Ake Johansson (p), Per-Ola Gadd (b), Ronnie Gardiner (d)	Lipnone 1996
Mahmut Yalay	Boyoz	Mahmut Yalay (b), Sami Altındağ (s), Sarp Maden (g), Ateş tezer (d), Cem Aksel (d)	Kod Müzik 1999
Mehmet Ergin	Beyond the Seven Hills	ME (g), Stefan Pintev (vi), Rodrigo reichel (vi), Erol Aslan (baĝ), Frank Skriptschinski (b), Mario Doctor (d)	MCA 1996
Mehmet Okonşar	Tango	MO (solo)	DMC 2005
Mehmet Okonşar	Plays Gershwin	MO (solo)	DMC 2004
Mercan Dede	Seyahatname	MD (ney)	Doublemoon 2001
Mercan Dede	Journey of A Dervish	MD (ney)	GoldenHorn 1999
Mercan Dede	Nar / Secret Tribe	MD (ney), Scott Russell, İzzet Kızıl, Hugh Marsh, Göksel Baktagir, Neva Özgen, Hüsnü Şenlendirici	Doublemoon 2002
Mercan Dede	Su	MD (dj,ney)	Doublemoon 2004
Mesut Ali & Mustafa Kos	Missing	MA (con), MK (perc), Remzi Emek (tb), Ernt Bier (d), Tony Bianco (d)	Ada Müzik 1997
Moe Joe	Chicago Istanbul Mainline	Sarp Keskiner (vo, g), Feramorz Ayadi (g), Yefa Karatay (b), Tuğrul Aray (har), İlhan Babaoğlu (ts), Asuman Örer (d), Yavuz Dardere (p, Ham.B)	Ada Müzik 2000
Mustafa Süder & İlyas Mirzayev	Aşk Rüyaları	MS (vi), İM (keyb), İsmail Soyberk (b), Volkan Öktem (d), Berç Yeremyan (g), Başak Ersöz (flt), Renato Voglino (acco), Şenay Lambaoğlu (vo)	Ada Müzik 1998
Nilüfer Ruacan Verdi	Mana	NV (p), Neşet Ruacan (g), John Ormond (b), Ariel Hoenig (d)	Ada Müzik 1999
Oğuz Büyükberber	Velvele	OB (bclt), Sibel Köse (vo), Alper Maral (vo), Mike Wilkens (ts, ss), Yahya Dai (as), Ümit Onartan (ss), Çağlayan Yıldız (b), Tolga Tüzün (keyb), Alpay Dinletir (bong), Volkan Öktem (d)	Ada Müzik 2000
Oğuz Büyükberber	A & Z	OB (bclt), Çağlayan Yıldız (g, baĝ)	Ada Müzik 1998
Oğuz Büyükberber	Canlı	OB (clt), Mike Wilkens(ts), Tolga Tüzün (p), Demirhan Baylan (b), Cengiz Baysal (d)	Ada Müzik 2003
Okay Temiz	Darbukasandzurnas	OT (perc)	Başarı 2000
Okay Temiz	Magnetic Band	OT (perc)	Başarı 2000
Okay Temiz	KarnatakaCollegeOfPercussion	OT (perc)	Başarı 2000
Okay Temiz	Okay Temiz & Mehteran	OT (perc)	Başarı 2000
Okay Temiz	Black Sea Art Projects	OT (perc)	Başarı 2000
Okay Temiz	Green Wave	OT (perc), Ergun Şenlendirici (tp), Cengiz Özdemir (synt), Hakan Elvan (ney)	Uzelli 1992
Okay Temiz	Fishmarket	OT (perc), Fahir Atakoğlu (synt), Ergun Şenlendirici (tp)	Uzelli 1995
Okay Temiz	Karşılama	OT (perc)	Ada Müzik 1999
Okay Temiz	Kutlama	OT (perc), Ivo Papazov (clt), Hüsnü şenlendirici (clt), Georgy Janev (vi), Vasil Parmakov (synt), Enver Ismailov (g), Hakan Elvan (ney)	Banvit 1999
Okay Temiz	Yaşamın Ritmi-Balkan Art	OT (perc)	Banvit 1998
Okay Temiz	Magnetic Band		Ada Müzik 2001
Okay Temiz	Karnataka		Ada Müzik 2001
Okay Temiz	Black Sea Art Projects		Ada Müzik 2001
Okay Temiz	Our Trip So far	OT (perc), Floros Floridis (reed), Nicky Skopelitis (g)	M Records 2001
Orhan Demir	Hot Cargo	OD (g), Thomas Grejnicki (b), Perry Pansieri (d), François Briere (ts)	HTT 1993
Orhan Demir	Originals	OD (g), Neil Swanson (b), Barry Elmes (d), Rick Lazaroff (b), Jack Vurvis (d)	HTT 1997
Osman İşmen	Jazz Eastern	Dİ (p), Hasan Cihat Örter (g), İsmail Soyberk (g), Levent Altındağ (ss), İlyas Tetik (vi), Ercan Irmak (ney), Mehmet Akatay (perc), Emir Özoğlu (d)	Sony 1998
Ömer Faruk Tekbilek	Dance into Eternity 1987-98		Harmonies 2001
Önder Focan	Erken	ÖF (g), Şenova Ülker (tp), Yahya Dai (ss), Nezih Yeşilnil (b), Cankut Özgül (d), Can Kozlu (d), Ayşegül Yeşilnil (vo)	Balet 1995
Önder Focan	Jazz Guitar	ÖF (g), Selim Benha (p), İlkin Deniz (b), Cankut Özgül (d)	Diskotür 1994
Önder Focan	Sekiz	ÖF (g), Alexei Kozlov (ts), şenova Ülker (tp), Oğuz Büyükberber (clt), Haluk Özden (g), Yahya Dai (ts), Can Ayer (p), Tayfun Cemgil (b), Cengiz Baysal (d), Cankut Özgül (d), Kürşat And (b)	Balet 1996
Önder Focan	On The Bosphorus	ÖF (g), Doug Weiss (b), Jeff Williams (d), Valery Ponomarev (tp), İlhan Erşahin (ts, ss)	Major 1997
Önder Focan	Beneath The Stars	ÖF (g), Sam Yahel (Ham.B.3), Bill Stewart (d), John Nugent (ts)	BlueNote 1998
Önder Focan	Vocalists	ÖF (g), Ajlan Büyükburç (vo), Sibel Köse (vo), Aydın Kahya (vo), Slide Hampton (tb), Brian Lynch (tp), Bruce Barth (p), Doug Weiss (b), Hugh Sicotte (d)	BlueNote 1999
Önder Focan	Standard A'la Turc	ÖF (g), Nezih Yeşilnil (b), Cengiz Baysal (d), Mika Myllari (tp), Mikko Heleva (Ham.B.3)	Blue Note, 2001
Önder Focan	Spontaneous Int.Jazz Friends, No One	ÖF (g), Stefan Weeke (b), Ernst Bier (d)	MVM 2003
Önder Focan & David Friesen	Reminisce	ÖF (g), DF (g)	BlueNote 2003
Önder Focan & Erciment Vural	Kırmızıya Çalıyor / Like Red	ÖF(g), EV(keyb), Alp Ersönmez (b), Tunç Çakır (perc), Cengiz Baysal (d)	Aura 2004
Özay Fecht	Antiqueated Love	ÖF (vo), David Murray (s), Chico Freeman (s), Kirk Lightsey (p), D.D.Jackson (p), Calvin Jones (b), Pheeroan AkLaff (d), Billy Bang (vi)	Basic 1994
Pasaporte Latino	Lehlebi	Erciment Vural (kyb), Jozi Levi (perc), Şenova Ülker (tp), Mehmet Sezer (tp), Gökay Gökşen (tb), Sibel Köse (voc), Serkan Özyılmaz (p)	DMC 2000
Quartet Muartet	Dokuz Parça	Genco Arı (p), Sarp Maden (g), Alp Ersönmez (b), Volkan Öktem (d)	Öztop 2004
Ricardo Moyano	Encuentros y Soledudes	Ricardo Mayono (g), Juan Falu (g)	Epsa 1998
Ricardo Moyano	Marine	RM (g)	Pera 1997
Ricardo Moyano	Guitarist	RM (solo g)	DMC 2005
Selen Gülün	Just About Jazz	SG (p), Michael Vilkens (s), Sarp Maden (g), Patrick Zamboanin (b), Jörg Mikula (d), Jan Larsen (g), Şenova Ülker (flg), Onur Türkmen (g), İlker Özalp (b), Cengiz Baysal (d)	DMC 2005
Sema	Taksim & Gülnihal	S (vo), Charlie Mariano (s), Lothar Rensel, Dieter Moritz (p), Kamalesh Maitra (table), Henning Schmiedt (p), Martin Lillich (b), Volker Schlott (s), Uli Moritz (d)	Kalan 1998
Senem Diyici	Takalar	SD (vo), Alain Blesing (g), Okay Temiz (perc), Yves Rousseau (b), Franck Tortiller (vib), David Pouradier-Duteil (d), Eric Sava (s)	Lichere 1989
Senem Diyici	Tell Me Trabizon	SD (vo), Alain Blesing (g), Philippe Bota (s), Ravy Magnifique (d)	Kalan 1998
Senem Diyici	Live!	SD (voc), Philippe Botta (fl), Alain Blesing (g), François Verly (d)	Socadisc 2005
Sıla Çevikçe	A New Abode	SÇ(p), Rich Perry (ts), Adam Armstrong (b), Ari Hoenig (d)	SteepleChase 2004
Sibel Köse & Ahmet Gülbay	Bossa Lova	SK (vo), AG (p), Christoph levan (b), Philippe levan (d), Stephane Spira (s)	STL 2002
Sultana	Çerkez Kızı	Songül Aktürk (vo)	Doublemoon 2000
Suren Asaduryan	Bir Ömür Sadece	SA (duduk), Erkan Oğur (g), Derya Türkkan (kemençe), Şükrü Kabacı (clt), Züfügar Bagirov (clt), Özcan Gül (bas düdük)	Kalan 2002
Yamburada	Fantastik	Korhan Futacı (ts), Özün Usta (perc), Özlem Şimşek (voc), Feryin Kaya (b), Tansu Kaner (samp), Berkecan Özcan (d), Burak Irmak (ham)	Akusta 2004
Tayfun & Ağrı Dağı Efsanesi	Caz ve Destan	Tayfun (p), Süleyman Erguner (ney), Hans Hartmann (b), Okay Temiz (d), Lennart Aberg (ss)	Kalan 1987
Timuçin Şahin	Slick Road	TŞ (g), Robin Eubanks (tb), Hein van de Geyn (b), Afra Nussawisade (perc), B.C Manjunath (perc)	Kalan 2003
Tolga Tüzün	Mix	TT (p), İmer Demirer (tp), Merih Ermakaslar (tp), Mike Wilkens (ts), Yahya Dai (ts), Oğuz Büyükberber (bclt), Kürşat Sekban (tb), Alper Maral (tb), Sarp Maden (g), Selen Gülün (p), Mahmut Yalay (b), Sahi	Kalan 2001
Trio Mrio	Trio Mrio	Sarp Maden (g), Çağlayan Yıldız (b), Volkan Öktem (d)	Kalan 1998
TRT İstanbul Caz ve Hafif M.O.	Cond.Süheyl Denizci	Yalçın Ateş (as), İmer Demirer (tp), Erol Duygulu (ts), Baki Duyarlar (p), Fatih Erkoç (vo), Süheyl Denizci (vib), Ayhan Yünkuş (p), Veysel Çadır (d), Kamil Özler (g), Eray Turgay (b), Hasan Hür (d), Ergun Eremka	TRT 1999
Tuna Ötenel	Sometimes	TÖ (p), Sibel Köse (vo), Alper Yılmaz (b), Malih Çetiner (d), Yahya Dai (ts), Murat Ulus (b), Meriç Ötenel (tb)	Uzelli 1997
Tuna Ötenel	L'Ecume De Vian	TÖ (p), Pierre Michelot (b), Philippe Combelle (d)	Aura 1998
Tuna Ötenel	Voyageur	TÖ (p), Pierre Michelot (b), Philippe Combelle (d), Raul De Souza (tb)	Jazzenvill 2000
Tuna Ötenel	How Much Do You Love Me	TÖ (p,s), Neşet Ruacan (g), İmer Demirer (tp), Kürşat And (b), Ateş Tezer (d)	Aura 2005
Yansımalar	Serzeniş	Şenol Filiz, Birol Yayla	Kalan 2000
Yansımalar	Bab-ı Esrar	Şenol Filiz, Birol Yayla	Kalan 1995
Yansımalar	Pervane	Şenol Filiz, Birol Yayla, Nezih Yeşilnil (b), Erkan Oğur (g), Pınar Doruk (viyo)	Kalan 2004
Yarkın	Skin	Fahrettin Yarkın (def), Ferruh Yarkın (darbi), Bekir Saharya (d), Baykal Doğan (d), vs	Kalan 1999
Yarkın	Ten Tende		Kalan 2002
Yıldız İbrahimova	Işığın Sesi	Yİ (vo), Anthony Doghev (p), Dimitar şanov (b), Youlian Yanusev (s, clt), Hristo Yotsov (d)	Raks 1995
Yıldız İbrahimova	Balkananatolia	Yİ (vo), Vasil Parmakov (keyb), Vaselin Vaselinov (b), Stojan Yankulov (d), Okay temiz (perc), Ivo Papazov (clt), Tahir Aydoğda (kan), Yıldan Dirik (ud)	Raks 1998
Yıldız İbrahimova	Marcanja	Yİ (vo), Ventsi Takev (vi), Simeon Simov (g), Aleksandar Simov (g), Vasil Parmakov (p), Vaselinov Vaselinov (b), Stoyan Yankulov (perc)	Universal 1999

DOUBLEMOON KATALOĞU

DM029	Burhan Öçal "Yeni Rüya"Grup 1
DM028	İstanbul Hatırası Film Müzikleri Grup 1
DM027	Baba Zula "Duble Oryantal" Grup 1
DM026	Replikas "Avaz" Grup 1
DM 025	East2West "Istanbul Strait Up" Grup 1
DM 024	Burhan Öçal & Pete Namlook "Sultan Orhan"-Grup 1
DM 023	Mercan Dede "Su"- Grup 1
DM022	Orient Expressions "Divan"– Grup 1
DM021	East 2West Ethno-Electronic Tales From Istanbul – Grup 1
DM020	Burhan Öçal&The Trakya All Stars featuring Smadj- Kırklareli İl Sınırı - Grup 1
DM 019	Baba Zula-Ruhani Oyun Havaları- Grup 1
DM 018	Laço Tayfa – Hicaz Dolap Grup 1
DM 017	İlhan Erşahin – Harikalar Diyarı Grup 1
DM 016	East2West "Global Departures From Istanbul, Flight 001" Grup 1
DM 015	Mercan Dede – Nar Grup 1
DM 014	Aziza A. – Kendi Dünyam Grup 2
DM 013	Orientation – Bosporus Bridge Grup 2
DM 012	Mercan Dede – Seyahatname Grup 1
DM 011	İlhan Erşahin – Virgo Grup 2
DM 010	Sultana – Çerkez Kızı Grup 2
DM 009	Şirin Pancaroğlu & Ignace Jang – Kuyrukluyıldız Altında Grup 2
DM 008	Hüsnü Şenlendirici & Laço Tayfa – Bergama Gaydası Grup1
DM 007	Baba Zula – Üç Oyundan Onyedi Müzik Grup 2
DM 006	Aydın Esen – Timescape Grup 2
DM 005	İstanbul Blues Kumpanyası – Sair Zamanlar Grup 2
DM 004	Burhan Öçal & Jamaladeen Tacuma – Groove Alla Turca Grup 1
DM 003	Brooklyn Funk Essentials & Laço Tayfa – In The Buzzbag Grup 1
DM 002	Wax Poetic – Wax Poetic Grup 2
DM 001	Craig Harris & Barbaros Erköse – İstanbul Grup 2

NUMOON

NM 04	Arkin Allen – Fusion Monster – Grup 1
NM 03	Nublu Presents – The Temple Of Soul Sessions Volume 2 -Grup 1
NM 02	Nublu Presents – The Temple Of Soul Sessions Volume 1 -Grup 1
NM 01	İlhan Erşahin – Love Trio Grup 1

aras cargo
WORLDWIDE EXPRESS

YURTDIŞI KARGO

16€
* Ekonomik

TÜM GÖNDERİLERİNİZİ DÜNYANIN HERYERİNE KAPIDAN KAPIYA, EKONOMİK VE HIZLI OLARAK ULAŞTIRIYORUZ. ÜSTELİK 0,5 KG, 16 EURO'DAN BAŞLAYAN FİYATLARLA...

0216 538 55 55
www.arascargo.com
ARAS CARGO, BİR ARAS HOLDİNG KURULUŞUDUR.

aras cargo
önem taşır...

Özgü Özman & Ozan Boz
jazz@ontroy.com

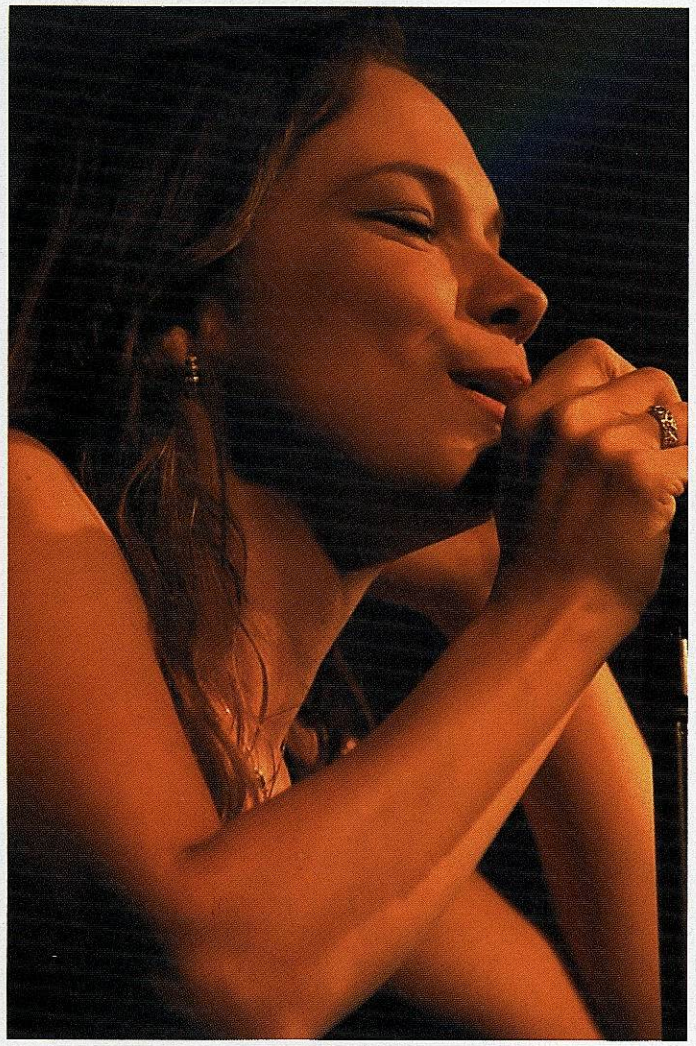

Dünya Müziğinde Dünya Vatandaşı:

Lhasa de Sela

İstanbul Jazz Festivali kapsamında vereceği konseri öncesi Lhasa ile Toronto Downtown Jazz Festival'inde keyifli bir sohbet yapma fırsatımız oldu. Çocukluğunda yaşadığı göçebe hayatından, ilginç ailesinden, müzikten konuştuk ve yakaladığı büyük başarıya giden - kendi deyimi ile "yaşayan" - yolda müziğe getirdiği sade ve içten sesin izlerini bulduk.

İlk albümü La Llorona ile 1997'de müzik dünyasına güçlü bir giriş yapan genç müzisyen kısa bir süre içinde dünyanın dört bir yanında, özellikle Fransa'da büyük bir dinleyici kitlesi edindi. Uzun yıllardır Montreal'de yaşayan Lhasa'ya, İspanyolca kaydettiği "La Llorona" (The Crying One) albümü JUNO (Kanada'nın Grammy ödülleri diyebiliriz) "En İyi Global Albüm" ödülünü kazandırdı. 2003'de çıkardığı ikinci albümü "The Living Road", doğal enstrüman seslerinin elektronik elementlerle desteklendiği bir albüm. İspanyolca'nın yanısıra Fransızca ve İngilizce parçalar da içeren albümde daha geniş yelpazeden renkler kullanılarak ilkinden farklı bir tarz yaratılmış. Lhasa bunun bilinçli bir karar olduğunu anlatıyor. İlk albümü sonrası Meksika müziği sınıfında kategorize edilmeye çalışıldığından yakınarak ekliyor "beni ve geçmişimi daha iyi yansıtan bir albüm yapmak zorundaydım, çünkü yanlış algılandığımı farkettim".

İsmini Tibet'in başkentinden alıyorsun. Bunun arkasındaki hikaye nedir?

Anne ve babam her zaman dünyanın değişik yerlerindeki dini ve manevi konulara ilgi duymuşlardır. Annem bana hamile oldugu sırada Tibet ve Budizm konusunda kitaplar okuyormuş, ismim oradan esinlenmiş.

Çok renkli bir geçmişin ve ilginç bir ailen var, biraz anlatır mısın?

Amerika'da doğdum. Annem Amerikalı, babam Meksikalı. Annemin ailesi Rus-Yahudi ve Lübnan-İskoç karışımı; babamın ailesi Fransız-Polonyalı ve İngiliz-İspanyol karışımı. Babamın iki eşinden toplam on kardeşiz. Amerika ve Meksika'da oradan oraya seyahat ederek büyüdük. Ama nereye ait olduğumuz konusunda hiçbir zaman kafamız karışmadı, çünkü ailemizi ülkemiz olarak gördük. Bu yüzden ailem benim hikayemin büyük bir parçasını oluşturur.

Çocukluğunda neler dinlerdin?

Herşey, herşeyi dinlerdim. Çok da doğal gelirdi. "Dünya Müziği" terimini ilk duyduğumda, çok şaşırdım, anlam veremedim. Ben "Dünya Müziği" dinlemedim, iyi müzik dinledim.

Anadilin İspanyolca değil. İlk albümü İspanyolca yapma kararını nasıl aldın?

İspanyolca ikinci dilim, anadilim İngilizce. Şarkı söylemeye başladığımda farkettim ki İspanyolca içimdekileri ifade etmek için bana daha büyük bir güç veriyor. Çok daha derin yerlere ulaşabiliyorum. İlk albümden önce beş yıl kadar Montreal'de çaldık. Bu süre içinde İspanyolca söylerken kendimi daha rahat hissettiğimi farkettim, dolayısıyla daha çok o yöne kaydım. İlk albümden sonra kazandığım güvenle o aşamayı geçtim; İngilizce ve Fransızca'da da aynı yoğunluk ve gücü yakalayabileceğimi gördüm. Ama dediğim gibi, baslangıçta öyle hissetmiyordum, belki de İngilizce fazla yakın, Fransızca fazla yeni geliyordu.

İlk albümün kuluçka süresi ne oldu? Fikrin oluşması ve albümün kaydedilme aşamalarından bahseder misin?

Beş yıl kadar Montreal'de barlarda çaldık. Bu sırada şarkıları yazdık. Albüm için yeşil ışık aldıktan sonra bir yıl içince kayıdı tamamladık.

O albümün kayıdı ile ilginç şeyler okudum.

Evet, o albümü davulcunun dairesindeki ev stüdyosunda kaydettik. Daire küçücük bir mutfaktan oluşuyordu, yatağı da mutfağın bir köşesindeydi. Komik bir ortamdı. Akvaryumu vardı, ses çıkarmasın diye fişini çektik, buzdolabının fişini de çektik.

Kayıdı aynı müzisyenlerle mi yaptın?

Evet, ek olarak birkaç kişi daha katıldı. Yapımcılığı gitaristimiz yaptı.

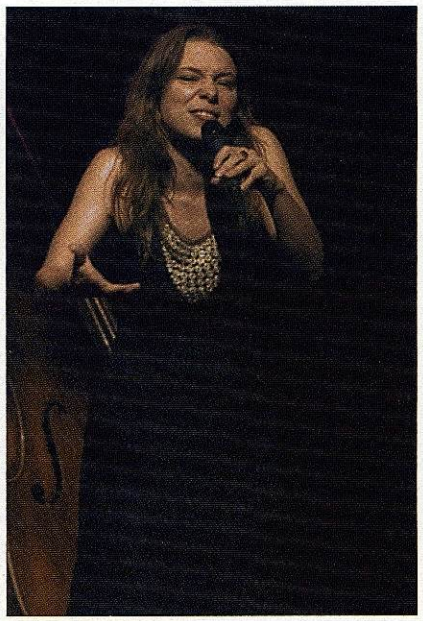

Müzik kariyerin sırasında endüstrideki profesyonellerin tür konusunda herhangi bir baskısı oldu mu?

Birlikte çalıştığım insanlar beni anladıkları için tür konusunda bana hep destek oldular. Tabii dışardan yorumlar ve baskı niteliğinde şeyler oluyor ama kimse seni bu konuda zorlayamaz. Ayrıca ben bu konuda hep kararlı davranmış ve bir dakika bile tereddüt etmemişimdir.

İlk albümünden sonra dört yıl ortalıktan kayboldun. İlk albümün büyük beğeni toplamasına rağmen neden o hızla kariyerine devam etmek yerine ara vermeyi seçtin?

İlk albümden sonra iki yıl tur yaptık. Çok yoruldum, kafam oldukça karışıktı, ve ailemi çok özlediğimi farkettim. Bir süre "yalnız müzisyen" hayatından kurtulup ailemle biraz aile hayatı yaşamak istedim. Fransa'ya onların yanına gittim. Ama geri gelip kaldığım yerden devam edeceğimi ve ikinci albümü yapacağımı biliyordum. Biraz içdünyamın bakımını yapmam gerekiyordu. Birlikte büyüdüğüm üç kızkardeşim sirk performansı yaparlar. Herzaman birlikteler. Onlardan ayrı olduğum zaman kendimi eksik hissederim. O yüzden arada bir onlara dönüp tamamlanmam gerekiyor. Zaten ilk Montreal'e yerleşme nedenim de onlar, onların peşinden gelmiştim.

Kardeşlerinin yanına Fransa'ya gittin ve onlarla sirkte çalıştın.

Evet, sirkte şarkı söyledim. Son albümdeki şarkıların bazılarını da orda yazdım. La Maree Haute, Con Toda Palabra, Small Song'u örneğin. Small Song'u küçük bir kasabada dolaşırken yazdım. La Maree Haute'yi sirkte kullandım.

"The Living Road" albümü "La Llorona"albümünden oldukça farklı. Enstrümantasyon daha seyrek, ses daha açık. Ama oldukça yoğun ve etkileyici. Bu farklılık farklı yapımcılarla çalışmış olmandan mı kaynaklanıyor?

Pek değil aslında. İkinci albüm için yazmaya başladığımda aklımda farklı fikirler ve farklı bir yön vardı, ilkinden farklı bir şey istediğimi biliyordum. O sırada hala ilk albümdeki gitarist/yapımcı (Yves Desrosiers) ile çalışıyordum. O, öncekinin devamı niteliğinde birşeyler yapmak istiyordu. Vizyonlarımız farklılaşmıştı, dolayısıyla yollarımızı ayırmamız gerekti.

Şöyle anlatmaya çalışayım, elimde bir palet vardı, ilk albümde bu paletten sadece birkaç renk kullanmıştım. İkincide daha çok renk kullandım, buna ihtiyacım olduğunu hissettim. İlk albümü İspanyolca yaparak insanlara "bakın, ben Meksikalı bir vokalistim" mesajı vermeye çalışmıyordum. O albümü İspanyolca yaptım, çünkü o sırada öyle hissediyordum. Ama gördüm ki insanlar beni o kategoriye sokmaya çalışıyorlar. Bunu anlayınca patlama noktasına geldim, çünkü düşündükleri kişi değildim, düşündükleri şeyi yapmaya çalışmıyordum. O albümde Meksika müziği yanısıra birçok başka yansıtma ve etkileşimler de var. O albüm için hem Yves (Desrosiers) hem ben çok büyük bir heyecanla yaratıcılık sürecinden geçtik, çok büyük bir beklentimiz vardı. Kafamızdaki fikirleri ve sevdiğimiz şeyleri kullanarak o ana kadar duymadığımız bir müzik yapmaya çalışmıştık.

Son albüm için "The Living Road" (yaşayan yol) başlığını nasıl seçtin?

Albümdeki son parçanın bir yerinde kullanıyorum: "I'll put my foot on the living road" (Ayağımı yaşayan yola koyacağım). Buradan esinlendim, yaşayan yol imajı hoşuma gitti. Sıradan bir yolun seni nereye götüreceği bellidir, ama yaşayan, canlı bir yolda herşey olabilir.

"The Living Road"daki favori parçam "Anywhere on this road"da çalan trompetçiden bahseder misin?

İbrahim Maalouf, Lübnan'lı bir müzisyen. Çaldığı trompet çok özel, bugüne kadar sadece o ve babası çalmış, doğuya özgü komalı notaların çalınabildiği bir trompet.

Son albümünde elektronik elementler de kullanıyorsun, buna kayıt aşamasında mı karar verildi, yoksa baştan beri planladığın bir şey mi?

Bu kararlar genelde enstrümantasyon çalışmaları sırasında alındı. Parçanın bir yerinde aklına çello geliyor, bir yerinde bas klarnet, bazen de elektronik sesler. Elektronik elementleri sıradan enstrümanlar gibi ele aldık. Bazen daha şarkıyı yazarken aklıma böyle fikirleri gelir, hemen yapımcılara götürürüm, tartışırız. Tabii kayıt aşaması da çok dinamik bir ortam, orada da çok fikir ortaya çıktı.

Elektronik elementleri kullandığınız halde enstrümanların organik seslerini çok güzel korumuşsunuz.

Evet ona çok dikkat ettik.

Bir şarkıyı yazdığında yeterince iyi olup olmadığına nasıl karar veriyorsun? Sana göre iyi şarkının tanımı nedir?

İyi şarkı bana göre su sızdırmayan bir tekne gibidir. *(Yaptığı betimlemeye bizimle birlikte kendisi de gülüyor.)*

Risksiz, tehlikesiz mi demek istiyorsun? Ama müziğinde bir çok risk alıyorsun. Small Song'u yazmaya başladığında güzel bir parça olacağını biliyor muydun?

O şarkıyı yazdım ve dinlediğimde beni çok mutlu etti. Bu çok önemli bir işaret. Biraz önceki betimlemede demek istediğim de o: Parçanın defalarca beni taşıyabileceğini bilmem lazım, birarada duran bir şey olmalı. Başından sonuna kadar bir bütünlük içinde olmalı. Nasıl kurup bir arada tutacağını çok iyi planlaman lazım. Şarkıyı yazıp tamamlamakla olay bitmiyor. O şarkıyı belki yüzlerce defa söyleyeceksin. Gücünü kaybetmeden her defasında yeni anlamlar alması, zamana uyup seninle birlikte değişebilmesi lazım. Eğer başarılı olabilirsen parçanın kendine ait bir hayatı oluyor, ve bu inanılmaz bir his.

(Söyleşinin ikinci kısmını gelecek sayıda bulabilirsiniz.)

Afşin Akın
afsin@aura.com.tr

3. Alanya Jazz Günleri...

Güney sahillerimizin en gözde tatil beldelerinden biri olan Alanya'da bu sene 3. sü düzenlenen olan Jazz Günleri yapıldı.

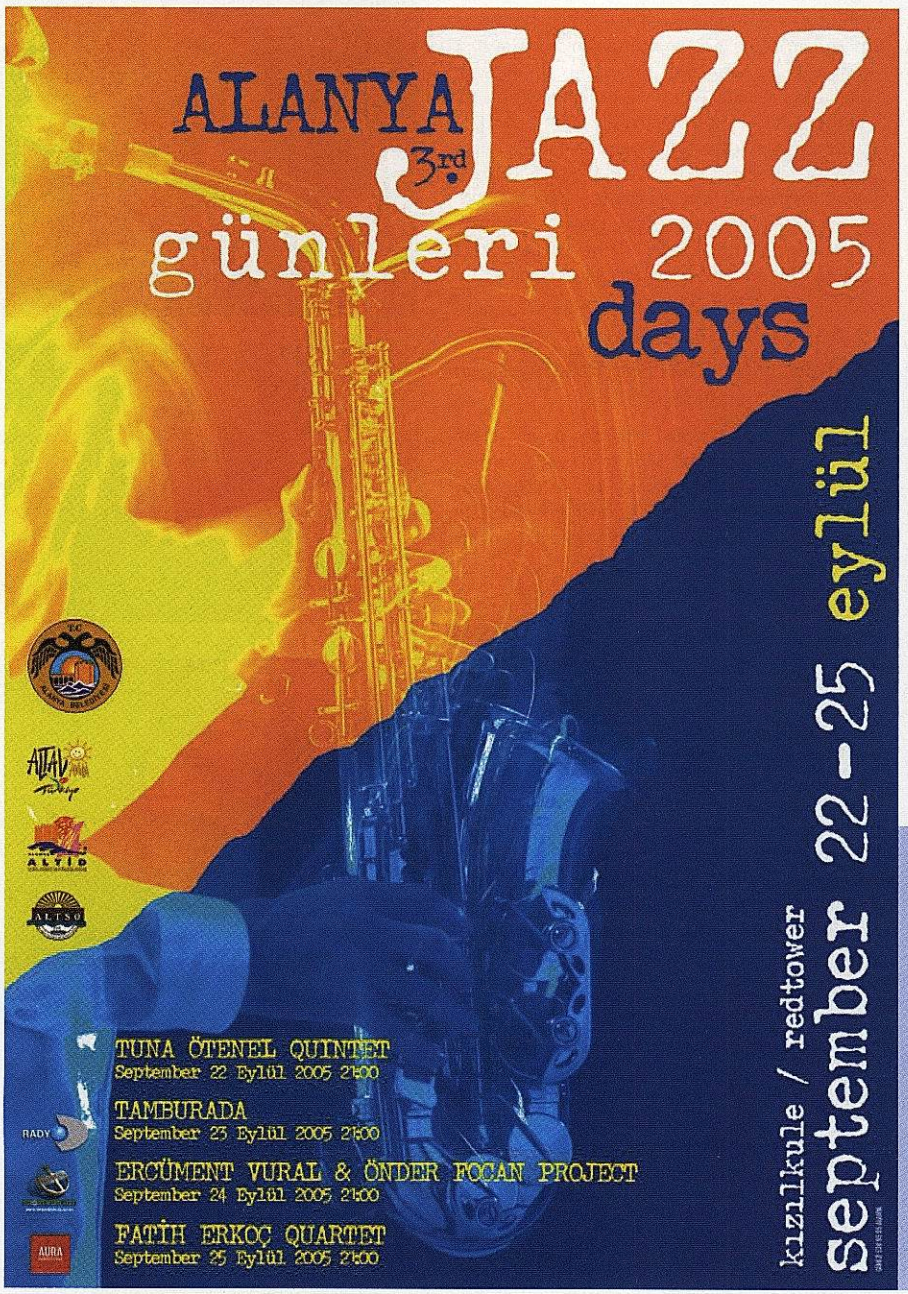

Konser programı aşağıdaki gibiydi:

22 Eylül Perşembe saat:21:00
TUNA ÖTENEL QUINTET

23 Eylül Cuma saat:21:00
TAMBURADA

24 Eylül Cumartesi saat:21:00
ERCÜMENT VURAL & ÖNDER FOCAN PROJECT

25 Eylül Pazar saat:21:00
FATİH ERKOÇ QUARTET

Alanya Belediyesi tarafından düzenlenen etkinlik, Alanyalıların kültür ve sanata gösterdiği ilgi sayesinde her geçen yıl büyüyor. Geçtiğimiz yıllarda gerek Alanyalılar gerekse yabancı turistler tarafından büyük ilgi gören bu etkinlik, bu yıl da güçlü programıyla dikkat çekti. Tuna Ötenel Quintet, Fatih Erkoç Quartet, Ercüment Vural - Önder Focan Project ve Tamburada gibi Türkiye'nin önemli jazz müzisyenleri, Kızılkule Meydanı'nın eşsiz atmosferinde, yeni albümlerinden jazz standartlarına kadar geniş bir repartuvarla dinleyicilere unutulmaz, müzikle dolu geceler yaşatacaklar.

Alanya Belediye'sinin ev sahipliği yaptığı 3. Alanya Jazz Günleri, 22 Eylül - 25 Eylül tarihleri arasında Alanya Kızılkule Meydanı'nda halka açık ve ücretsiz olarak gerçekleşti.

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

Ferit Odman

Müziğin sürekli hareketli olması, bir bitiş noktasının olmaması, öğrenilecek olan bilginin hep yenilenip, hayat boyu paylaşılacağına işaret ve bu benim için çok heyecan verici.

Hayalleri, hedefleri olan ve bu uğurda çok çalışan genç ve yetenekli bir davulcu Ferit Odman. Öyle çok çalışıyor ki, jazz dinlemeye gittiğiniz herhangi bir mekanda karşınıza çıkmamış olması mümkün değil. Her an her yerde karşınıza çıkabilir ve onu dinleme fırsatı bulduğunuz her yerde kulak kabartın. Çünkü Ferit Odman Bilgi Üniversitesi'nin yetiştirdiği en iyi davulculardan biri. Benim için de hem kişiliği hem yeteneğiyle harika bir jazz davulcusu.

Türkiye'de istediğiniz müziği yapma olanağınız var mı?

Bence bir müzik türünü beğeniyor ve yapmak istiyorsanız, yani kafayı birazcık ona taktıysanız, bunun bulunduğunuz yer ile çok da fazla bir bağlantısı yok.. O müziğe hevesli olmak ve o kafada başka müzisyenler bulmak, bana dünyanın çoğu uygar ülkesinde mümkün gibi geliyor. Eğer soruyu; "Türkiye'de istediğiniz müziği yaparak para kazanabiliyor musunuz?" diye algılarsak daha doğru olur. Ben açıkçası sadece jazz çalarak geçimimi sağlıyorum. Bu kazanç her ne kadar beni zengin edecek boyutlarda değilse de, hayatımı güzel bir şekilde yaşamama yetiyor. Fakat bunun gerçekleşmesi için çok çalışıyorum ve Türkiye'de hiç bir güvencemin de olmadığının farkındayım. Zaten jazz çalarak zengin olmanın en iyi yolu, işe bir milyon dolar ile başlamak demişler. Ben yine de sevdiğim işi yaparak, yeteri kadar para da kazanabildiğim için hayatımdan memnunum.

Bir davulla ilk kez kaç yaşındayken karşılaştınız?

11-12 yaşındaydım. Evde sürekli çatal ve bıçaklarla bardaklar üzerinde ritim ve melodiler çalmayı denerdim. Belki bunun etkisiyle ama tam anlamıyla nasıl olduğunu hatırlamadığım bir şekilde davul çalmam gerektiğini düşündüm ve okul orkestrasının çalışmalarına gitmeye başladım. İlk karşılaştığım davul, oradaki alüminyum kaplama, alt derileri olmayan Türk yapımı bir davuldu. Ama güzel bir Premier trampeti vardı. O zamanın okul orkestrası Milliyet'in müzik yarışmalarına hazırlanırken ben de davulcuyu izleyip bir şeyler kapmaya çalışırdım. Onlar ara verdiğinde de hemen davulun başına oturup çeşitli groove'lar çalmayı denerdim. Bir yıl sonra okulun davulcusu olup bu yarışmalarda birincilikler görme zevkini tattım. Davuldan ve özellikle zillerden çıkan sesler bana hep büyülü gelirdi. Bu büyü halen kendini koruyor ve gün geçtikçe benim için daha da çok şey ifade ediyor.

"Şu anda o yaşlarda olsaydım şunu yapardım" diyebileceğiniz bir şey oldu mu?

Aslında bulunduğum noktaya gelirken iyi bir yol çizdiğime inanıyorum, fakat davula başlarken keşke piyano çalmayı da öğrenseydim diyorum. Piyanoya az hakim olmanın sıkıntısını şimdi çekiyorum. Ritmik dünyanın dışında armonik ve melodik bir kafa yapısını geliştirmek açısından piyano en önemli unsurlardan birisi. Yazdığım müziklerin ve davul çalışımın daha iyi bir seviyeye gelmesi için daha iyi piyano çalmam şart. O yüzden keşke o yaştan başlasaymışım dediğim çok oluyor. Bir de zamanında babama ait olan Canonball Adderley ve Monk plaklarına keşke küçükken daha da çok kulak kabartsaymışım, daha detaylı dinleseymişim diyorum.

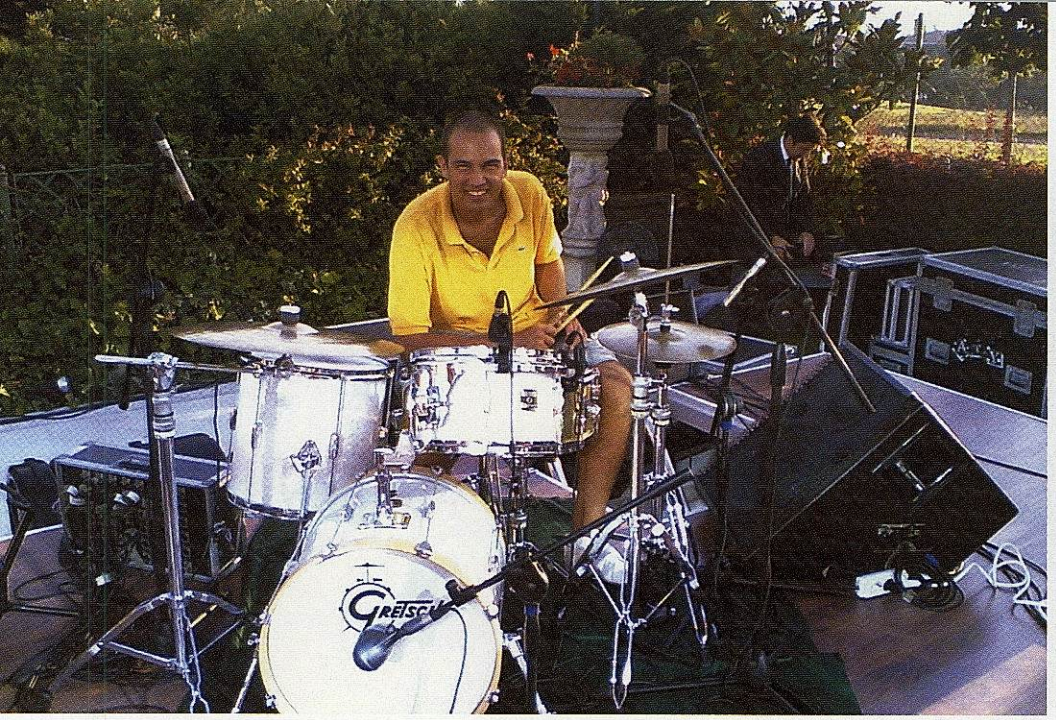

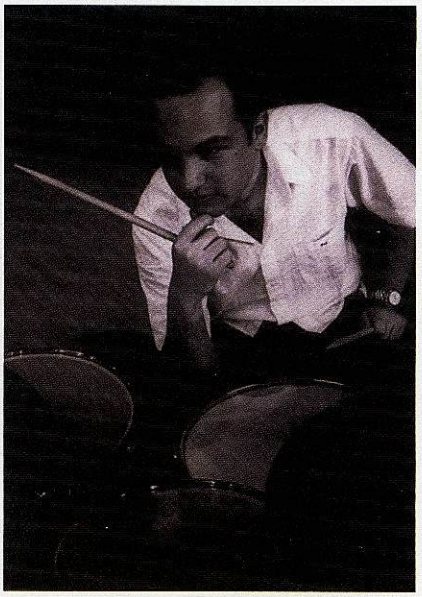

Yıllar önce kurduğunuz hayalleri gerçekleştirebildiniz mi?

Belki size ilginç gelecek ama çocukluğumdan beri kurduğum hayaller hep gerçek oluyor. Aslına bakılırsa kurduğum bu hayaller ister istemez hedeflerim haline geliyor ve bu hedefler için elimden geldiği kadar çok çalışıyorum. Verdiğim bu emek ise hiç bir zaman karşılıksız kalmıyor. Ulaştığım bu birçok hedef sonucunda şimdi kurduğum yeni hayallerim var. Bunların gerçekleşmesi için fazlasıyla çalışıyorum. Umarım gerçekleşirler ve yepyeni hayaller kurmam için bana temel oluştururlar.

Şimdiki hayalleriniz nelerdir?

Hayallerimin başında çok daha iyi ve donanımlı bir müzisyen olmak geliyor, ama bu zaten hayat boyu bitmeyecek. Kısa süreli hayal ve hedeflerim arasında, geçen yaz öğrenim gördüğüm ve tam anlamıyla aşık olduğum NY'a gidip master yapmak ve oradaki havayı bol bol içime çekmek var. Daha ileriki zaman için ise, hep benden daha iyi müzisyenlerle çalışmak ve bir gün kendi müziklerimi çalacağım bir albüm yapmak gibi hayallerim var.

Her müzisyenin enstrümanı kişiliğini yansıtır mı?

Bunu açıkçası hiç düşünmemiştim. Her insanın enstrümanı ile özel bir ilişkisi var ve bu da kişiliğine mutlaka yansıyordur, fakat bunu genellemek nasıl olur bilmem. Yani basçılar şöyledir, davulcular şöyledir diye bir genelleme yapmak zor.. Esas, çaldığınız enstrüman sizin kişiliğinizin gelişmesine yön verebilir diye düşünüyorum. Sanırım her müzisyen sahnedeki rolünü hayatta da sürdürüyor. Davulcu olmasaydım kişiliğim çok farklı olurdu, bu kesin. Zaten ben davulumu hiç bir zaman ayrılmayacağım bir kız arkadaşım olarak gördüğüm için kişiliğime yön vermesi ve bunu yansıtması herhalde kaçınılmaz.

Ferit Odman, Ferit Odman'ı olmasaydı Ferit Odman'ı dinler ve beğenir miydi?

Bu cevaplaması çok zor bir soru. Maalesef hiç bir zaman kendimize "öteki" gözü ile, yani tamamen bir yabancı gibi, objektif bakamıyoruz. Ben genelde kendi çaldığımı pek beğenmem, hatta bu yüzden bazen kendime çok acımasız davranabiliyorum. Ama bir anlık da olsa Ferit Odman olmadığımı varsayarsak, herhalde Ferit Odman'ı dinlerdim, çünkü jazz çalıyor ve herhalde beğenirdim çünkü iyi "swing" ediyor. Fakat detaylara girersek, daha çok çalışması gerekiyor ve tamamlaması gereken çok eksiği var.

Bir müzisyenin kendine özel bir tarz oluşturması nasıl bir aşama gerektirir?

Tamamen kendinize ait bir tarzınızın olması, ulaşılması oldukça zor bir nokta. Fakat sanırım bunun birinci şartı çok fazla müzik dinlemekten geçiyor. Ama müzik dinlemek derken gerçekten dinlemek, analiz etmek ve o dinlediğinizi mümkün olduğu kadar içselleştirmekten bahsediyorum. Bunu yaparken severek dinlediğiniz diğer müzisyenleri kopyalamak da çok önemli. Onların yaptıklarını teknik ve müzikal olarak yapabilmek ve taklit etmek size yeni ufuklar açıyor ve kendi tarzınızı oluşturmak için çok önemli bir engeli aşmanızı sağlıyor. Aslında taklit oldukça tehlikeli bir şey, çünkü kopyalanan fikirler ile tıkanan, sürekli bunları tekrarlayan çok müzisyen oluyor. Yani aynı bir başkası gibi tınlayan çok müzisyen var etrafta. Önemli olan bu kopyalananları ileri götürmek ve kendinizden bir şeyler ekleyerek yeni bir kişilik kazanmak. Kendi enstrümanınızı çok iyi tanımak, neresinden nasıl bir ses çıktığını keşfetmek de bir stil oluşturmak açısından çok önemli. Tüm bunların bilincinde olarak, senelerin de getireceği yaşanmışlık sayesinde umarım ilerde benim de kendime ait bir stilim olur ve kendi sesimi bulurum. İşte ancak o zaman gözü kapalı olarak "Aaa bu çalan Ferit Odman" diyebilirler.

Kullandığınız davulu neye göre seçiyorsunuz?

Açıkçası kullandığım enstrümanları markalarına göre seçiyorum. Yıllardır çeşitli davullar ile karşılaşıyorum, fakat Gretsch gibi sound eden başka hiç bir davul görmedim, duymadım. O yüzden Gretsch kullanıyorum. Deri olarak Remo'nun Coated serisi bana hitap ediyor. Zilleri soracak olursanız, tam bir zil aşığıyım. Bana göre dünyanın en müzikal zilleri olan, eski K Zildjian'ları kullanıyorum. 1940 ve 50'lerden kalma zillerim var. O yıllarda Türkiye'de el ile çekiçlenmiş olmaları beni onlara daha da çok bağlıyor. Pedallar için ise DW kullanıyorum. Tabi bazen tamamen farklı bir davulla çalmam gereken durumlarla karşılaşıyorum. O zaman kendime göre bir tonlama yapıyorum ve çıkarabileceğim en güzel sesleri çıkartmaya çalışıyorum.

Sizin müziğinizi dinlemek isteyenler sizi nerelerde bulabilirler?

Jazz dinleyicisinin buluştuğu nerdeyse bütün kulüp ve festivallerde çalıyorum. Donovan Mixon Hybrid Project, Lloyd Chisholm Quartet ve Spin devamlı çalıştığım gruplar. Bunlar dışında Türkiye'nin önde gelen çoğu jazz müzisyeni ile sıklıkla çalışma fırsatı buluyorum. Bu benim için çok zevkli ve bir o kadar da öğretici oluyor. Mekan olarak Nardis benim için çok şey ifade ediyor, çünkü gerçek anlamda jazz çalmaya başladığım ve gelişim sürecimi hızlandıran yegane kulüp orası. Keşke Nardis gibi jazz kulüpleri çoğalsa ve daha çok dinleyici ile buluşup daha çok konser izleyebilsek.

Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?

Müzik tabi ki en ön sırada ve hayatımın çok çok büyük bir yerini kaplıyor. Fakat küçükken resim ile aram çok iyiydi, birkaç ödül bile almışlığım var. Artık uğraşmasam da, Dali ve Escher gibi sürrealistlerin eserleri çok ilgimi çekiyor. Onun dışında Avrupa Sineması hoşuma gidiyor, Kieslowski'nin filmlerini beğenerek izliyorum. Dijital sanatlar da ilgimi çekiyor. Teknoloji yardımı ile dışavurum artık günümüzün kaçınılmaz bir gerçeği ve çoğu sanat dalında yoğun bir şekilde uygulanıyor. Bu gelişmeleri takip etmek ve mümkün olduğunca hayatımıza sokmak önemli gibi geliyor bana. Akustik enstrümanlar ve akustik müzik benim için her zaman birinci sırada olacak, ama çok çok iyi elektronik müzik örnekleri var ve bazılarını severek takip ettiğimi söyleyebilirim.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Tabi ki duyuyorum. Bence bilgi paylaşılmadıkça hiçbir anlam ifade etmiyor. Diğer davulcu ağabeylerim, hocalarım, ustalar ve arkadaşlarımı dinlemeye gidiyorum, onlar ile fikir alışverişinde bulunuyorum. Bunun dışında özellikle İstanbul dışındaki konserlerde meraklı davulcular çok oluyor. Onlara hemen e-mail adresimi veriyorum ve eğer bana geri dönerlerse elimden geldiği kadar ilgilenip materyal yollamaya çalışıyorum. Vaktimi ayarlayabildiğim kadar davul dersleri veriyorum. Ders verirken ben de öğreniyorum. Müziğin sürekli hareketli olması, bir bitiş noktasının olmaması, öğrenilecek olan bilginin hep yenilenip, hayat boyu paylaşılacağına işaret ve bu benim için çok heyecan verici.

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

Selen Gülün

Selen Gülün fikirleri, yaşam biçimi, hayata bakışı, başarıları, tutkuları, eğlencesi, neşesi ile hayranlık uyandırıcı kadınlar listemin başlarında yer alıyor. Başarılı bir müzisyen, başarı bir çocuk, güzel bir kadın, harika bir öğretmen, eğlenceli bir arkadaş ve çok daha fazlası o. Kadınlar Selen' in hayata bakışının ve fikirlerinin %5' ine sahip olsalar sırtımız yere gelmez. Durmadan yaratan, durmadan üreten, kendini ve çevresini değiştirmek, geliştirmek için çabalayan tavrı ile muhteşem ve onunla ilgili birkaç satır yazdığım için çok mutlu olduğum bir kadın o. Size tavsiyem onun yaptığı tüm işlerin takipçisi olmanız. Ben öyle yapıyorum ve ülkemizde kendini böyle yetiştirebilen bir kadın yaşadığı için her geçen gün daha çok gurur duyuyorum.

Türkiye'de kadın olmanın ya da kadın müzisyen olmanın zorlukları nelerdir?

Türkiye'de kadın olup da herhangi bir konuda uzmanlaşmak ve kariyer yapmak zordur. Kadının toplumdaki yeri bellidir, bunun dışında bir kimlik toplumda rahatsızlık sebebidir, sindirilmesi gerektiği düşünülür. Maalesef erkekler kadar bazı kadınlar da bu konuda hem fikirdir. Mesela klasik müzik çalgıcısı olursanız hoş karşılanır da kendi müziğini yapıp çalmaya çalışan biri iseniz vay halinize. Yaptığınız işe değer vermeniz garip karşılanır, sanki başarılı olmak istemeniz acayipmiş gibi "hırslı" diye damga yer otururusunuz. Kadın dediğin bu ülkede şarkı söyler, dans eder, güzel giyinir, süslenir püslenir de caz çalacağım, yeni müzik yazacağım falan da nesi?! Bir de bu ülkede "ben mesleğimi icra ederken hiçbir sorunla karşılaşmadım vallahi" diyen kadın müzisyenler vardır. Ben onlarla aynı ülkede yaşamıyorum.

Selen Gülün kendini müzik piyasasına ya da camiasına kabul ettirmek için nasıl bir süreçten geçti?

Selen Gülün kendini müzik piyasasına kabul ettirmek için bir süreçten geçmedi. Zaten durmadan çalışırım ben. Bir müzik yazarken daha, başkası aklıma takılır. Bunlardan ne kadarı camia tarafından kabul edildi ben bilmiyorum onlara sormak lazım. Camia ile ilgim yok pek.

Başarılı kadın müzisyen sayısı az. Neden sizce?

Başarılı kadın müzisyen sayısı az değil. Erkek egemen müzik endüstrisinde o koşullarda başarılı olabilmiş kadın sayısı az olabilir. Afrika kabilelerinin çoğunda annelerin hemen hemen hepsi çok iyi müzisyen aynı zamanda. Yerine ve zamanına göre değişebilir bu sorunun cevabı. Batı'ya bakarsak, yüzyıllar boyunca Müzik Teorisinde cümle sonu tam, mükemmel kalışın etkisine erkeksi, kırık kalış hissine kadınsı kadans diyen bir toplumda kadının ne yapabilmesini bekliyorduk ki. Her şeye rağmen tabii ki kendini müzik yoluyla ifade etmeye çalışan başarılı kadınlarda azımsanamayacak kadar çoktur müzik tarihinde, ama bu uğurda nelerle uğraşmak zorunda kaldıklarına hiç girmeyelim istersen. Kadın daha yeni yeni sesini yükseltmeye başladı. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kadın besteciler artışını ve 80'lerden bu yana pop müzikteki kadın ozan patlamasını değerlendirirsek daha yeni başlıyorlar diyebiliriz.

Türk kadınının hayattaki duruşu hakkında neler düşünüyorsunuz?

Türk kadını doğumundan itibaren bir sürü sorun çözmek, bir sürü işle aynı anda uğraşmak zorunda bırakıldığından aslında çok çalışkan ve becerili. Ben pozitif ayırımcılığa inanıyorum. O kadar zaman bastırılmışlar bu insanlar, birden bire cevher olarak ortaya çıkamazlar elbette. Ellerinden tutulsa yapamayacakları iş yok ama. Buna canı gönülden inanıyorum. Okullarda en başarılı öğrenciler, kız öğrenciler olmaya başladı mesela. Bir de yaşama haklarımızı öğrenmemiz ve uygulamamız lazım. En basit örneği kendi hayatımdan verebilirim. Ben her Türk kadını gibi önüme bakarak yürürdüm. Sokaklarda erkekler gibi başım dik, sağıma soluma rahatça bakınarak yürüyemezdim. Amerika'ya gittiğimde ilk fark ettiğim şeydi salına salına etrafa baka baka başım dik yürümenin verdiği özgürlük. Türkiye'de göz temasından kaçınmayı öğrenirsin erken yaşında.

Selen Gülün Selen Gülün olmasaydı Selen Gülün'ü dinler ve beğenir miydi?

Beğenebilirdi. Duyduklarım hoşuma gidiyor diyebilirim. Sahnede çalarken çok mutlu oluyorum ben. Çalınan her şey güzel geliyor kulağıma o yüzden. Her şeyden önemlisi sahne performansı benim için. Her performansını kayda alan sonra gidip evde dinleyenlerden değilim. Böyle bir merakım yok. Yazdığım müzikleri sorarsan bilmiyorum olurdu cevabım. Yazarken o kadar içselleşiyor ki her şey tarafsız bakamıyorum müziğime.

Türkiye'de müziğin gidişatı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Müzik bütün dünyada nereye gidiyor ben pek kestiremiyorum zaten. Teknolojik gelişmeler Müzik anlayışını da değiştiriyor beraberinde.

Benim bir şikayetim yok gerçi bu durumdan. Türkiye'de işlerin iyi gittiğini düşünüyorum. Eskiden öyle büyük bir kimlik karmaşası vardı ki kılık kıyafet ve yaşam tarzı ile müzisyen olunurdu. Şimdi neyse öyle sadece sanatçı olunuyor?! Müzisyenliğe biraz daha kredi verilir oldu. Gencecik çocuklar liseden sonra müzik okullarına yığılmaya başladılar. Eğitimli müzisyen olmak önem kazandı. Müzisyenlik seviyesi yükseldi, iyi gruplar çıkmaya başladı. Kayıtların kalitesi yükseldi. En büyük sorun çalacak bir yer bulmakta. Bir de müzik piyasasında eğitimli, profesyonel eleman sıkıntısı var hala. İşler sözlerle yürüyor. Kontratlar yok, telif hakkı dağılımı ya yok ya da yavaş. Bunlar can sıkıcı tabii ama ben iyi iş çıkaran müzisyenlerin bu şartları da zorlayarak piyasanın seviyesini yükselteceği umudunu taşıyorum.

Müziğinizi neler besliyor?

Her şey.

Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?

Sinema ve edebiyat ile gayet iyi geçiniyoruz.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

İstanbul Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü öğretim görevlisiyim 1998'den beri. Teori ve Kompozisyon dersleri veriyorum. Çocukluğumdan beri en sevdiğim şey bilgi paylaşımı. Sabahtan akşama kadar konuşup, tartışabilirim.

Bu ülkede "ben mesleğimi icra ederken hiçbir sorunla karşılaşmadım vallahi" diyen kadın müzisyenler vardır. Ben onlarla aynı ülkede yaşamıyorum.

Batı'ya bakarsak, yüzyıllar boyunca Müzik Teorisinde cümle sonu tam, mükemmel kalışın etkisine erkeksi, kırık kalış hissine kadınsı ***kadans*** diyen bir toplumda kadının ne yapabilmesini bekliyorduk ki.

Müzik piyasasında eğitimli, profesyonel eleman sıkıntısı var hala. İşler sözlerle yürüyor. Kontratlar yok, telif hakkı dağılımı ya yok ya da yavaş. Bunlar can sıkıcı tabii ama ben iyi iş çıkaran müzisyenlerin bu şartları da zorlayarak piyasanın seviyesini yükselteceği umudunu taşıyorum.

majör, minör ve dominant 7li akorlar için run'lar

Cem Tuncer
cemtuncer@yahoo.com

Selam!
40. sayımıza özel olarak klinikte tüm enstrümanlar ve şarkıcılar için majör, minör ve dominant 7li akorlar için run'lar var.
Önce majör akorlar için sonra minör akorlar için ve son olarak dom7 li akorlar için bu run'ları 12 tondan çalışıp son örnekteki gibi II-V-I ler için çalabilirsiniz.
Kolay gelsin!! nice 40. sayılara:)))))

MAJOR CHORD RUNS

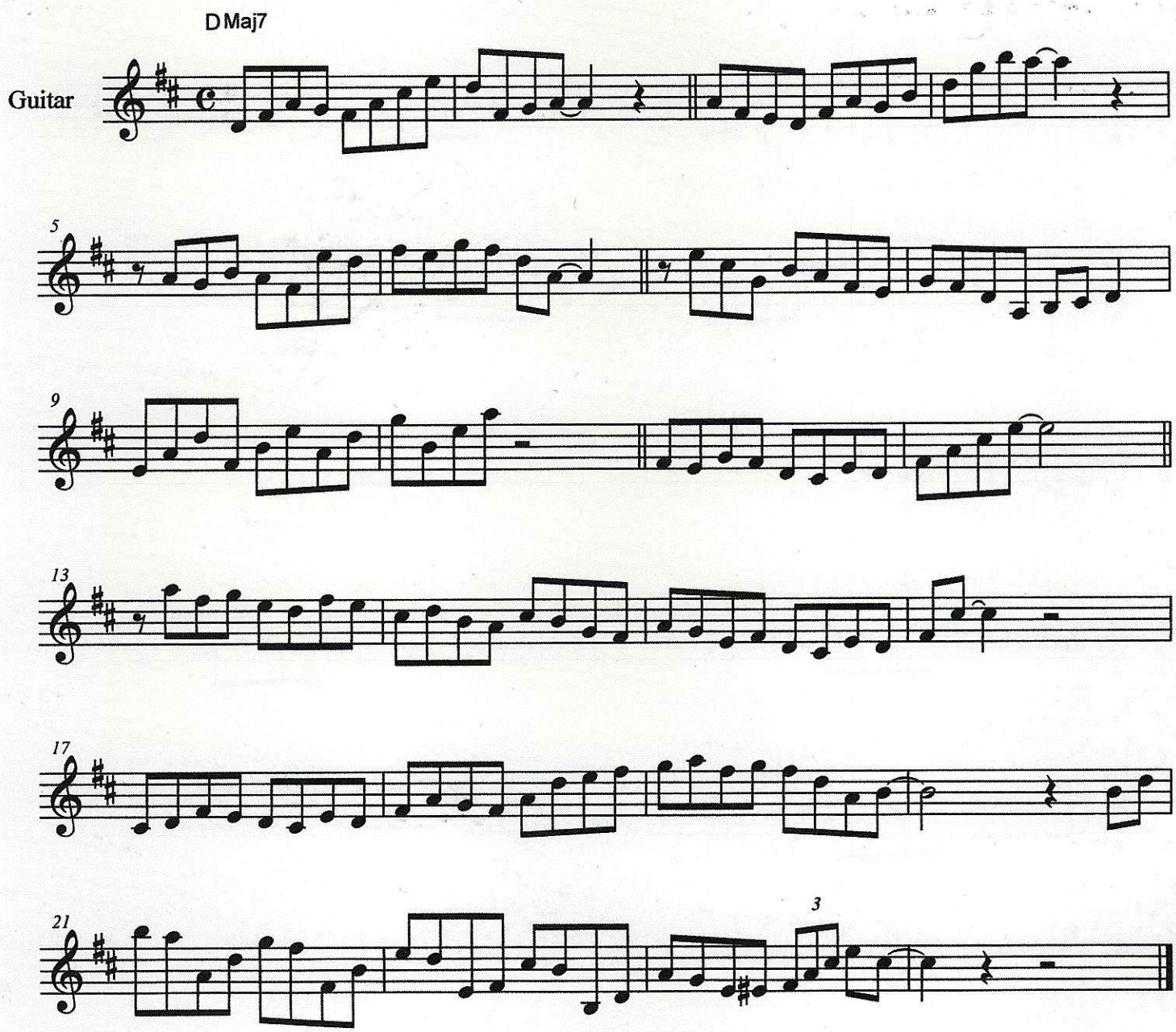

MINOR CHORD RUNS

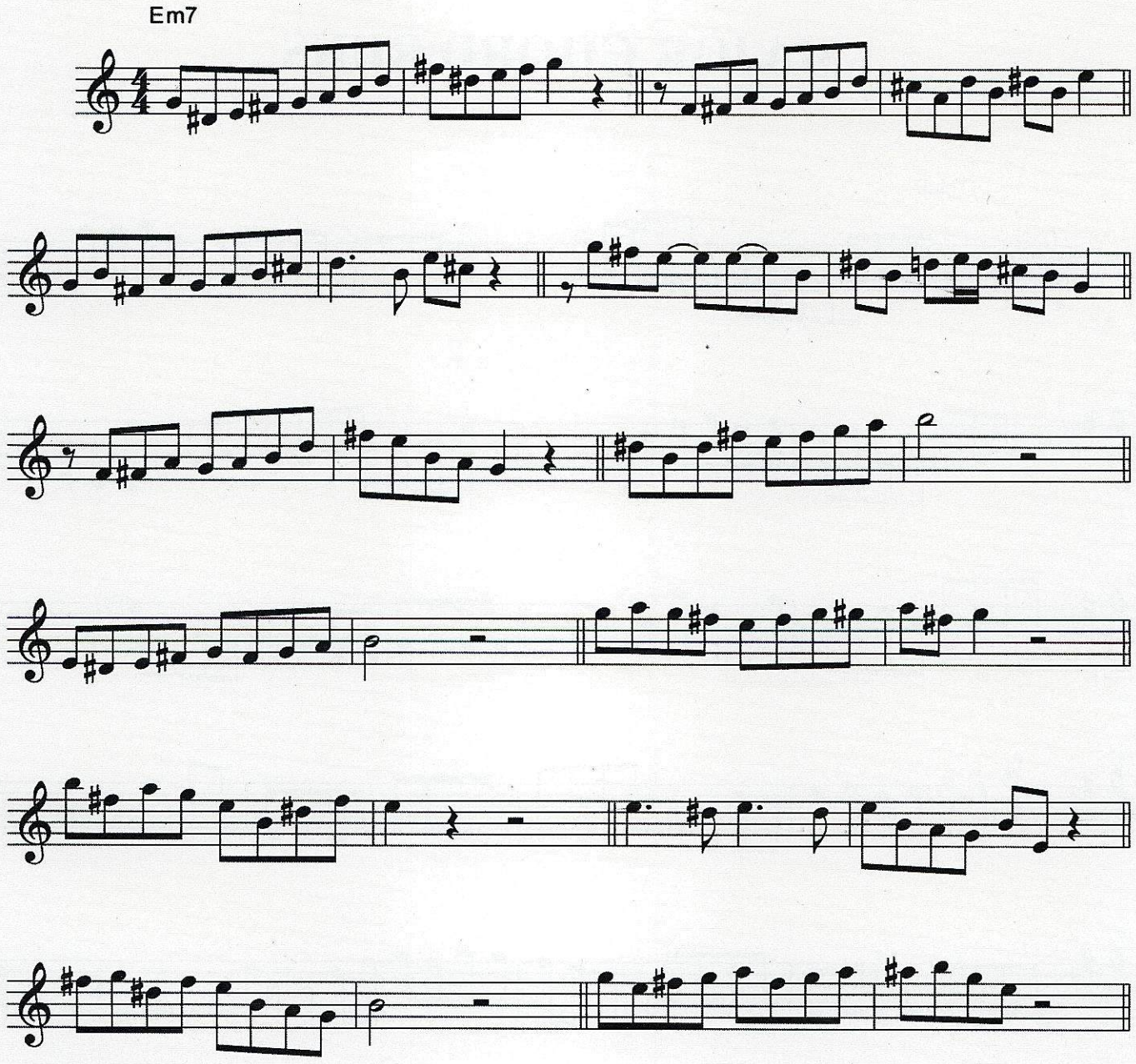

ALTERED DOM.SOUNDS (II-V)

[Composer]

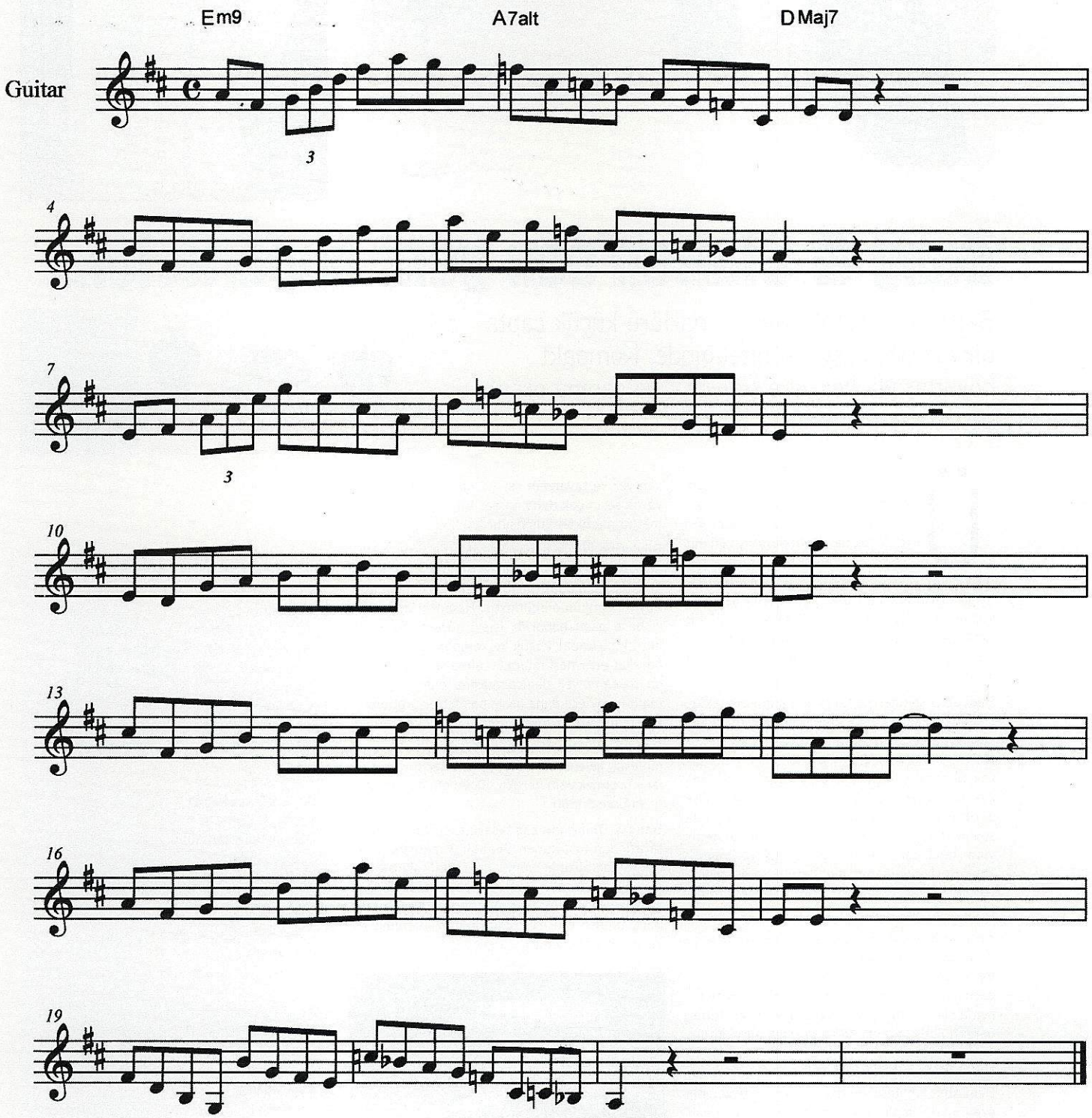

Selin Günter

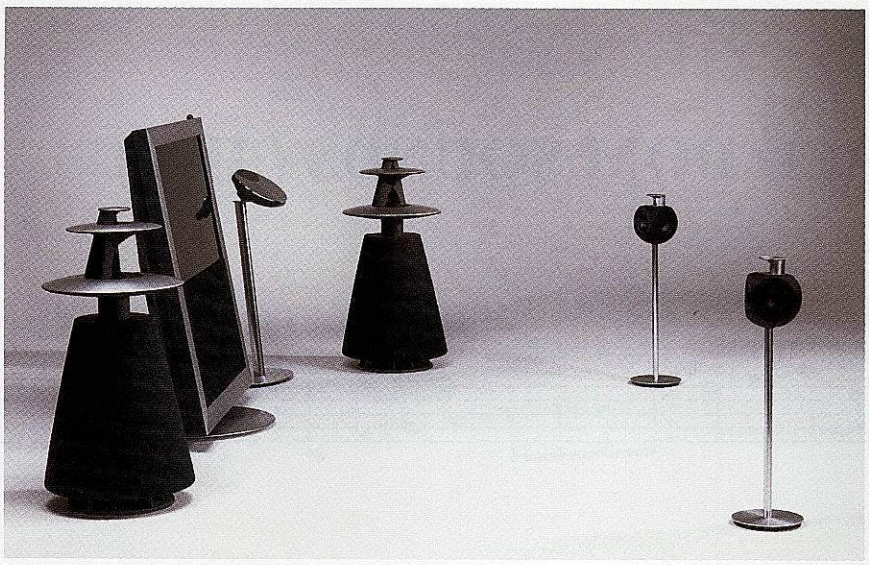

Bang & Olufsen'den yeni hoparlörler...

Bang & Olufsen'in yeni hoparlörü küçük çapta bir akustik başyapıt niteliğinde. Kompakt boyutlarıyla her yere sığıyor – ve çapına oranla şaşırtıcı oranda güçlü bir sese sahip.

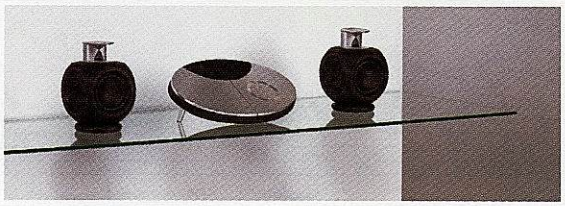

Üstün performanslı Bang & Olufsen hoparlörlerinden BeoLab 5 de dahil olmak üzere, mevcut hoparlörlerin teknik özelliklerinin çoğunu içeren BeoLab 3, uluslararası sektör basınınca çok büyük bir beğeniyle karşılanmıştır. BeoLab 3'ün pek çok değişik şekil ve konumda kullanabilmesi, söz konusu teknolojik özelliklerden çok daha fazla sayıda insanın daha yaygın bir biçimde yararlanmasını mümkün kılacaktır.

BeoLab 3 son derece farklı kullanım olanakları olan bir hoparlördür. Hoparlör çok çeşitli konumlarda yerleştirilebilir. BeoLab 3'le birlikte verilen stand ve bağlantı elemanlarını kullanarak hoparlörü duvara monte edebilir, bir raf üzerine ya da kitaplığa yerleştirebilirsiniz. BeoLab 3'ü aynı zamanda, tasarımı Bang & Olufsen'in diğer ürünleriyle uyumlu olan alüminyum standı üzerinde yere de yerleştirebilirsiniz. Hoparlörleri kullanım şekillerine ya da çevreleriyle dikkat çekmeden bütünleşecek bir biçimde konumlandırabilirsiniz.

BeoLab 3 hoparlörleri, şaşırtıcı derecede güçlü bir ses üretilmesini sağlayan bir dizi teknolojisi sayesinde, müzik sisteminize stereo hoparlör aradığınızda veya surround sound ev sinema sisteminiz için ön veya arka hoparlörler gerektiğinde akla ilk gelen seçenek olmaktadır.

Daha fazla akustik özgürlük

BeoLab 3'ün tasarımının oldukça çarpıcı bir özelliği de hoparlörün üst tarafında bulunan akustik mercektir. Akustik Mercek Teknolojisi'nin (Acoustic Lens Technology*) üstünlüklerinden biri hoparlörün ses kalitesi bozulmadan daha özgürce yerleştirilmesine olanak sağlarken yer ve tavandan ses yansımalarını sınırlayarak sesin çok daha hassas bir biçimde üretilmesini mümkün kılmasıdır.

Böylesine küçük hoparlörlerden bu denli güçlü bir ses elde edilmesi ancak Bang & Olufsen'in akustik alanındaki üstün özelliklerinin bileşimiyle mümkün olabilmiştir. Hoparlörün yanları ilave pasif hoparlör işlevi görerek, normal olarak bu kadar küçük ve kompakt bir kabinin hareket ettirmesi mümkün olmayan miktarlarda havanın yer değiştirmesine olanak sağlamakta, böylece daha derin bas sesler üretilebilmektedir. Hoparlöre entegre olarak üretilen Bang & Olufsen ICEpower® amplifikatör modülleri, geleneksel amplifikatörlerin ürettiği ısıyı üretmeksizin gerekli gücün oluşturulmasını sağlamaktadır.

Bang & Olufsen'in baş tasarımcısı David Lewis tarafından tasarlanan BeoLab 3, akustik mercek teknolojisinin yanı sıra, şekil olarak da Bang & Olufsen'in BeoLab2 subwoofer hoparlörüyle benzer bir tasarımla, bir küp ve kürenin bileşiminden oluşmaktadır. Kabin alüminyum, yüzeyler mat siyahtır.

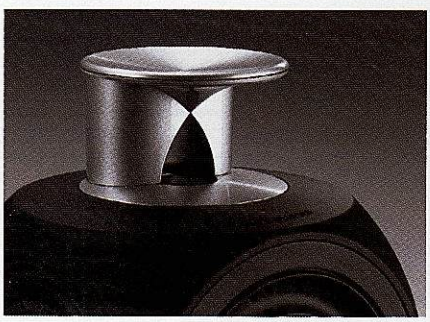

Teknik özellikler:

Boyutlar
215 x 162 x 135mm (kauçuk tabansız)
yükseklik x genişlik x derinlik
223 x 162 x 135mm (kauçuk tabanlı)
Ağırlık
2.55 kg
Renk alternatifleri
Siyah, gri, koyu gri, mavi, kırmızı
Güç tüketimi
7 W / bekleme 0.2 W
Güç amplifikatörü (tiz)
125 W (ICEpower®)
Güç amplifikatörü (bas)
125 W (ICEpower®)
Etkili frekans aralığı
50 Hz – 20,000 Hz
Kabin prensibi
Çift dengeli pasif radyatör sistemi
Kabin hacmi
1.5 litre
Tiz
Acoustic Lens Technology*
kullanan _" tiz ünitesi
Bas ünitesi
4" aktif ve iki adet 4" pasif bas ünitesi
Bağlantılar
1 Power Link, Power Link üzerinden hat sinyali

• Acoustic Lens Technology (Akustik Mercek Teknolojisi) Sausalito Audio Works LLC lisansı altında kullanılmaktadır.

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**sax**	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**f**l	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**ta**	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**keyb**	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**man**	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**wbd**	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**xyl**	xylophone

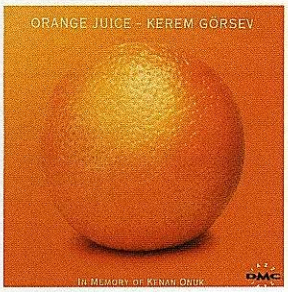

Kerem Görsev

Orange Juice
DMC Jazz 20179 (2005)

Müzisyenler
Kerem Görsev (p)
Volkan Hürsever (b)
Cengiz Baysal (d)

Piyanistimiz Kerem Görsev ve bu yeni çalışması ile ilgili geniş röportaj dergimizin bu sayısının sayfalarında, Tunçel Gürsoy'un kaleminden okuyabilirsiniz.

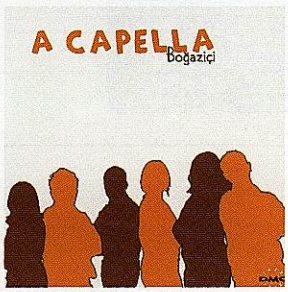

A Capella Boğaziçi

A Capella Boğaziçi
DMC 7052958 (2005)

Müzisyenler
Seren Akyoldaş (vo)
H.İbrahim Halaçoğlu
Ali Göktürk
Fundagül İnce
Ece Özbay
Recap Gül

Grubun "vitrinimize" yeni giren çalışmalarıyla ilgili geniş röportajı 38. sayımızda yapmıştık.

Cem Nasuhoğlu

Yolculuk
DMC Jazz 20158 (2005)

Müzisyenler
Cem Nasuhoğlu (g), Genco Arı (keyb)
Kamil Özler (g) , Mahmut Yalay (b)
Turgut Alp Bekoğlu (d)

Gitarist Cem Nasuhoğlu uzun zamandır üzerinde çalıştığı albümü nihayet kaydetti. Ülkemizin önde gelen müzisyenleri ile kaydedilen bu güzel çalışmada 7 parça yer alıyor. Bu albüm ve sanatçı ile ilgili geniş röportajımızı da önümüzdeki sayıda bulacaksınız. Albümde ayrıca konuk olarak Uğur Varol (g), Umut Pelit (d), Turgay Çelik (b), Nevzat Yılmaz (Ham.org), Eylem Pelit (b) yer alıyorlar.

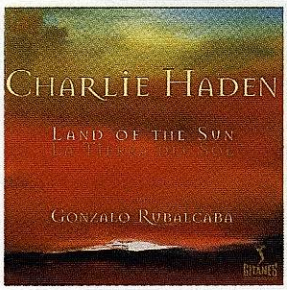

Charlie Haden

Land of the Sun
Gitanes 208250 (2005)

Müzisyenler
Charlie Haden (b), Gonzalo Rubalcaba (p)
Ignacio Berroa (d), Joe Lovano (ts)
Miguel Zenon (as), Michael Rodriguez (tp)
Oriente Lopez (g), Larry Koonse (g)
Lionel Loueke (g), Juan De La Cruz (bongo)

Bas üstadı Charlie Haden Kübalı piyanist Gonzalo Rubalcaba ile inanılmaz keyifli birlikteliğini sürdürüyor. Bu albümün müjdesini İstanbul'daki konserleri sırasında yaptığımız röportajlarda vermişti zaten. Konserde albümden de parçalar yer almıştı. Bu albümün özelliğine gelince; albümde yer alan on parçadan sekizinin Meksikalı piyanist ve besteci Jose Sabre Marraquin'e ait olması. Aranjmanlarının Gonzalo Rubalcaba tarafından yapıldığı bu çalışma güneş ülkesi Meksika'ya adanmış.

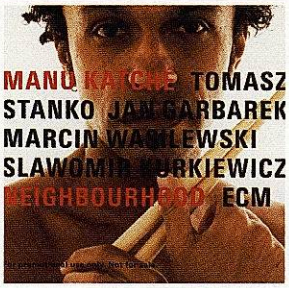

Manu Katche

Neighbourhood
ECM 1896 (2005)

Müzisyenler
Tomasz Stanko (tp), Jan Garbarek (ts)
Marcin Wasilewski (p), Slawomir Kurkiewicz (b)
Manu Katche (d)

Geçtiğimiz dönem İstanbul'da da klinikler yapan usta perküsyoncu, davulcu Manu Katche'nin beste ve çalışmalarından oluşan çok keyifli bir albüm.

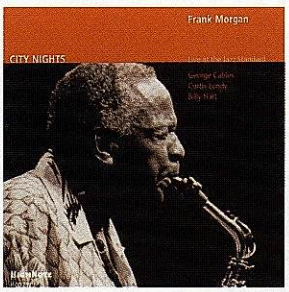

Frank Morgan

City Nights
HighNote 7129 (2004)

Müzisyenler
Frank Morgan (as), George Cables (p)
Curtis Lundy (b), Billy Hart (d)

Los Angeleslı, 76 yaşında, şu anda Havaii'de yaşayan usta geri dönmüş. Tüm döneminin acıklı hikayelerini yaşayan sanatçı albüm kapağında bunları uzun uzun anlatmış. 8 parça kaydetmişler. Hemen hepsi de standartlardan seçilmiş. Eskiye özlem duyan okuyucularımıza öneriyoruz.

Bill Charlap

Plays Gershwin "The American Soul"
Blue Note 60669 2-3 (2005)

Müzisyenler
Bill Charlap (p), Peter Washington (b)
Kenny Washington (d)

Piyanist Bill Charlap'ın aranjmanlarını yapığı 10 Gershwin bestesinin yer aldığı albüm ile ilgili geniş bir çalışmayı dergimizin bu sayısında Can Ergelmiş'in kaleminden okuyabilirsiniz. Albümde ayrıca konuk olarak Phil Woods (as), Fransk Wess (ts), Nicholas Payton (tp), Slide Hampton (tb) bulunuyorlar. Mutlaka dinleyin deriz.

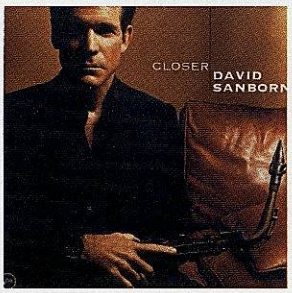

David Sanborn

Closer
Verve 498631973 (2005)

Müzisyenler
David Sanborn (as), Larry Goldings (p, org)
Gil Goldstein (p, acc), Mike Manieri (vib)
Russell Malone (g), Christian McBride (b)
Steve Gadd (d)

David Sanborn sevenlere ilaç niyetine albüm. Birlikte çalan kadro da kendini özletenlerden seçilmiş. 11 parça yer alıyor. 2 David Sanborn bestesi dışında Horace Silver, Abdullah Ibrahim, Michel Legrand gibi sanatçıların da bestelerine yer verilmiş. Albümde ayrıca Luis Quintero (perc), Lizz Wright (vo), Bob Shepperd (ts, as) da yer alıyorlar.

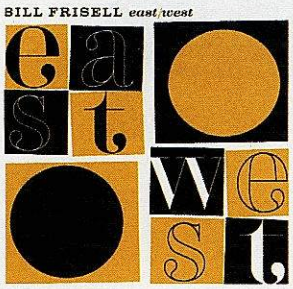

Bill Frisell

East / West
Nonesuch 79863 27 (2005)

Müzisyenler
Bill Frisell (g), Viktor Krauss (b)
Tony Scherr (b), Kenny Wollesen (d)

2 CD'den oluşan çok çok yeni bir albüm. *East* and *West* sanatçının bestelerinin yanısıra popüler, standart ve geleneksel parçalardan başka George ve Ira Gershwin, Henry Mancini, Johnny Mercer, Bob Dylan, Willie Nelson ve Johnny Cash parçalarının yorumlarını da içeriyor. 1. CD gitarist Bill Frisell'in basçı Viktor Krauss ile kaydettiği 6 parçadan oluşuyor. 2. CD ise basda Tony Scherr yer alıyor. Bu albümde ise 10 parça var.
Bill Frisell sound'unun doya doya dinlenebileceği keyifli bir çalışma.

Pat Metheny / Ornette Coleman

Song X: Twentieth Anniversary
Nonesuch 79918 2-6 (2005)

Müzisyenler
Pat Metheny (g), Ornette Coleman (as, vi)
Charlie Haden (b), Jack DeJohnette (d)
Denardo Coleman (perc)

Eylül ayı başında ABD'de piyasaya çıkan bir yeniden basım albüm. 16 Grammy ödüllü Pat Metheny ve Ornette Coleman'a ait bir soundtrack. 1986'da Amerikan Down Beat dergisi tarafından yılın albümü seçilmiş. 20 yıl sonra bir kutlama albümü olarak yeniden basılarak piyasaya sürülmüş. Albümde 14 parça var. Parçaların tamamı neredeyse Ornette Coleman bestesi. Sadece 4 parça ortak çalışma. Arşivlik.

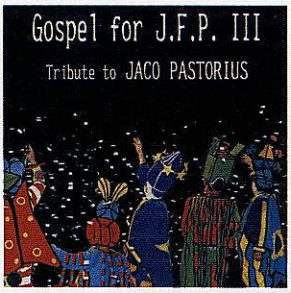

Gospel for J.F.P III

Tribute to Jaco Pastorious
MRJ 005 (2005)

1987 yılında trajik bir şekilde aramızdan ayrılan Jaco Pastorious'un anısına bir albüm yapılmış. Pastorious'un bas gitardaki anlamı biliyorsunuz Charlie Parker'ın alto saksofon için taşıdığı anlamla eşdeğerdir. Bas gitar onunla özgürleşti denilebilir. İşte bu unutulmaz müzisyen anısına 11 parça kaydedilmiş. Kimler mi çalmış, işte bazılarının listesi; Hiram Bullock (g), Bireli Lagrene (g), Michael Gerber (p), Toninho Horta (g), Kenny Davis (b), Danny Gottlieb (d), Armando Marçal (perc), Bob Mintzer (ts), Abel Pabon (keyb), Gil Goldstein (keyb), Mike Stern (g), Felix Pastorious (b), Billy Hart (d), Jorge pardo (s), Carles Benavent (b), Alex Acuna (d, perc).

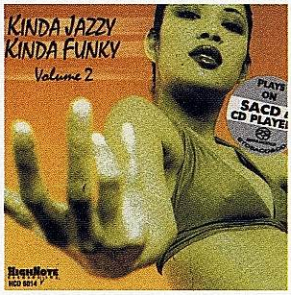

Kinda Jazzy

Kinda Funky Vol.2
HighNote 6014 (2005)

Eğlenceli jazz nasıl olur diye soranlara önerilecek toplama bir çalışma. Rodney Jones (g), Will Boulware (Ham.org), Teodross Avery (ts), Lonnie Plaxico (b), Kenwood Dennard (d), Jim Payne (d), Bill Bickford (g), David "Fathead" Newman (ts), John Hicks (p), Curtis Fuller (tb), John Menegon (b), Jimmy Cobb (d), Eric Alexander (ts), Peter Bernstein (g), Joe Farnsworth (d), John Webber (b), Steve Turre (tb), Vincent Herring (as), Mulgrew Miller (p), Buster Williams (b) ve pek çok harika sanatcının yer aldığı bu kaydı tüm müzik severlere, özellikle de funky severlere öneriyoruz.

Soulfully Blue

Jazz
HighNote 6013 (2005)

Yine HighNote serisinden çıkan bir toplama daha. Bu kez bluesy parçalar, balladlar seçilmiş, jazz'ın romantizminden hoşlanan okurlarımız ilgilenebilirler. Yer alan sanatçılar ise; Teddy Edwards (ts), Houstan Person (ts), Stan Hope (p), Ray Drummond (b), Kenny Washington (d), Red Holloway (as), Norman Simmons (p), Peter Washington (b), David Newman (as), Etta Jones (vo), John Hicks (p), Aaron Graves (p), Melvin Sparks (g), Nat Reeves (b), Percy Smith (d). 10 parçanın yer aldığı albümde yukarıda saydığımız isimler dışında da pekçok sanatçı yer alıyor.

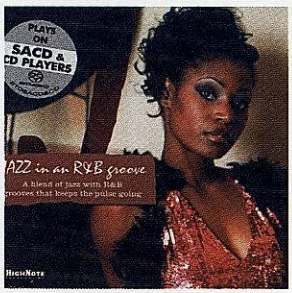

R&B Groove

Jazz in
HighNote 6012 (2005)

HighNote serisinden R&B türünden seçilmiş toplamaların yer aldığı bu CD'de 11 parça var. Irene Reid, Houston Person, Dakota Station, Red Holloway, Della Griffin, The Charles Earland Tribute Band, Ernie Andrews, Bruce Williams ve grupları var. Gruplar deyip de geçmemek gerek; Joey DeFrancesco (Ham.B3 org), Eric Alexander (ts), Rodney Jones (g), Russell Malone (g), Jim Rotondi (tp), Russell Gun (tp) gibi jazz'ın önde gelen müzisyenleri yer alıyor. Tüm müzik severlere öneririz.

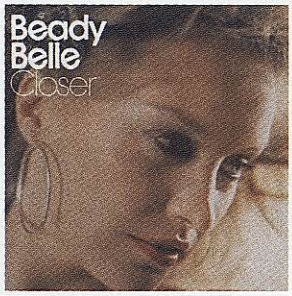

Beady Belle

Closer
Jazzland 98704585 (2005)

Müzisyenler
Beady Belle (vo), Bugge Westeltoft (prog, synth)

Jorn Oien (perc), Erik Holm (d)
Mathius Reksjo (d), Andre Orvik (vi)
Hans Josef Groh (cello)

Müziklerini ve kendilerini çok yakından bilen İstanbullular için yabancı olmaktan çıkan Bugge Wesseltoft ve Beady Belle'in yeni çalışmaları. 9 parça yer alıyor, türünden hoşlananlara...

Luciano Superville

Superville
Universal / Vibra 498306796 (2005)

Meksika asıllı Fransız vatandaşı Luciano Superville bizim için yeni bir isim. İspanya, Fransa, Uruguay aralarında bir yerlerde yaşıyor, kendisi için "dünya vatandaşı" tanımını kullanıyor. Bu albümde ise Uruguay ve Arjantin müziklerinden etkilendiği görülüyor. Hatta 3 parçadaki futbol yorumcusu Victor Hugo Morales'in çığlıklarına bakarsanız müziğini etkileyen şeyleri de duyabilirsiniz. Albümde 15 parça yer alıyor. Parçaları Latin, alternatiye, tango elektronika, fusion tanımına sokabilirsiniz. İlginç çalışmalar arayanlara öneririz.

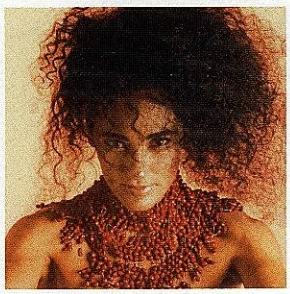

Badi Assad

Verde
Universal 477 5232 (2004)

Müzisyenler
Badi Assad (vo, g, perc)

Brezilyalı şarkıcı, guitarist, perküsyoncu, besteci Badi Assad'ın 17 parçadan oluşan kaydı. Türünden hoşlananlara.

Paris Combo

Motifs
Polydor 98241592 (2004)

Müzisyenler
Belle Du Berry (vo, acc), Potzi (g)
David Lewis (tp), Mano Razanajato (b)
François Jeanin (d)

Parisli müzikten hoşlananlara keyifli bir combo. Eğlenceli ritimler, vokalli parçalar türünden hoşlananlara...

Nina Simone

Love Songs
RCA 66952 2 (2005)

Sony kendi etiketi altındaki sanatçılarının dönem dönem toplama çalışmalarını piyasaya sürüyor. Aslında her ne kadar "toplama" desek de bu tip çalışmalar bir sanatçının derli toplu tanınmasına olanak da sağlıyor. Nina Simone için pekçok bu tür albüm bulunsa da bu son toplamada 14 parça yer alıyor. I Loves You Porgy, My Mans's Gone Now, The Look of Love, let it Be Me gibi çok sevilen 14 parça yer alıyor. "Love Songs" adlı seriden piyasaya yeni çıkan diğer sanatçılar ise; Harry Belafonte, Lena Horne, Chet Baker, Sarah Vaughan da bulunuyor.

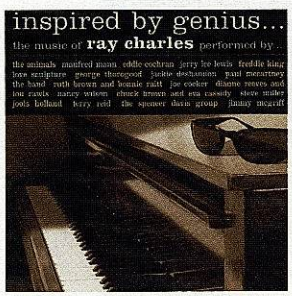

The Music of Ray Charles

Inspired by Genius
EMI 33056022 (2005)

Blues şarkıcısı Ray Charles sadece blues alanında değil popüler müzik alanında da dönemini etkilemiş, parçaları pekçok sanatçı tarafından seslendirilmiştir. Bu albüm sanatçının anısına onun parçalarını kaydedip, seslendirmiş olan EMI sanatçılarının bir toplaması. Albümde kimler var derseniz; The Animals, Manfred Mann, Eddie Cochran, Jerry Lee Lewis, Freddie King, Love Sculpture, George Thorogood & The Destroyers, Jackie DeShannon, Paul McCartney, The Band, Bonnie Raitt, Joe Cocker, Dianne Reeves & Lou Rawls, Nancy Wilson, Steve Miller, Jimmy McGriff.

Klazz Brothers & Cuba Percussion

Classic Meets Cuba - Symphonic Salsa
Sony 82876699822 (2005)

Latin Amerika ritimlerinde daima büyülü, çekici bir güç vardır. 1940'larda Dizzy Gillespie Kübalı perküsyoncu Chano Pozo'dan çok etkilenmişti ve big band'inde ona da yer vermişti. Böylece Küba jazz'ı da doğmuş oldu. Leonard Bernstein ise West Side Story'de mambo ve rumba ritimleri ile müzikalinde kalpleri çarpırmıştı. Günümüzde ise Klazz kardeşler Küba perküsyonları ile Tchaikovski, Mozart, Mendellsson, Liszt, Bizet, Brahms, Wagner ezgilerini yorumluyorlar. Gerçekten ilginç bir çalışma, her türden hoşlanan müzikseverlere öneririz.

Verve Remixed3

Verve 02498811191 (2005)

Günümüz jazz'ının remixlenmiş seçkin örneklerinden 2 CDlik bir çalışma. Blossom Dearie, Astrud Gilberto, Billie Holiday, Shirley Horn, Hugh Masekela, Anita O'day, Nina Simone, Jimmy Smith, Sarah Vaughan, Dinah Washington parçalarını bu şekilde dinlemekten hoşlananlara öneriyoruz.

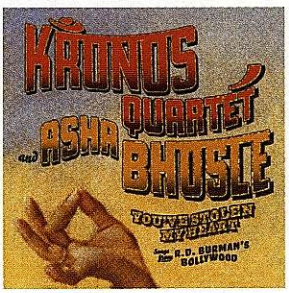

Kronos Quartet & Asha Bhosle

You've Stolen My Heart
Nonesuch 301696 (2005)

Hint filmi "Bollywood" Kronos Quartet'in müziği ile. Albümde bir parçada Zakir Hüssain de yer alıyor. Sound-track'lerden ve türünden hoşlananlara öneririz.

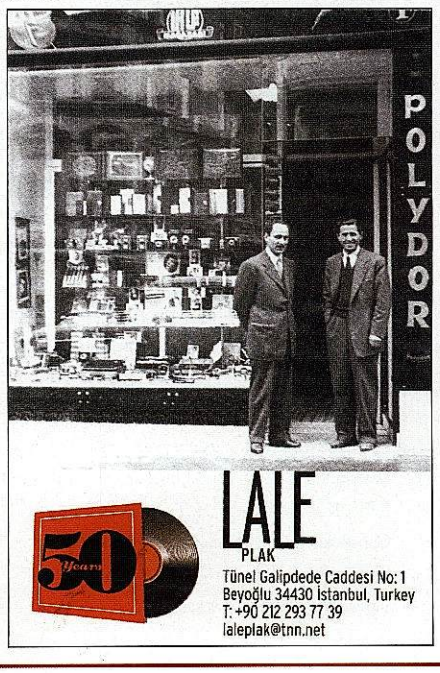

Wu Man

Wu Man & Friends
Traditional Crossroads 4329 (2003)

Müzisyenler

Wu Man (pipa)
Lee Knight (banjo)
Julian Kytasty (bandur)
James Makubuya (endongo)

Çellocu Yo-Yo Ma, Kronos Quartet, Philip Glass ve birçok önemli orkestra ile birlikte çalışan dünyaca ünlü pipa virtüözü Wu Man, yeteneğini bu kez Uganda, Ukrayna ve Apalaçya'dan (A.B.D.) müzisyenlerle birleştiriyor. Yeryüzünün birbirinden çok farklı özelliklere sahip bölgelerinden gelen geleneksel tınıların, olağanüstü bir enerji ve özgünlükle yoğunlaştırıldığı düzenlemelerden oluşan albümde, pipa (Çin), banjo (A.B.D.), bandura (Ukrayna) ve endonga (Uganda) arasında geçen diyaloglarla etkileyici bir lirizm yaratılıyor. Wu Man ve arkadaşları farklı kültürlere ait bu telli vurmalı çalgıların oluşturduğu uyumu vokalleriyle de renklendirerek sunuyorlar.

Cheb i Sabbah

La Kahena
Six Degrees 1111-2 (2005)

Cezayirli DJ Cheb-i Sabbah'ın çalışmalarını da içeren geniş bir yazı "Sound'lar-Firmalar" konu başlığıyla Orhan Kahyaoğlu'nun kaleminden bu sayımızda yer alıyor.
Albümde yer alan müzisyenler dünyanın dört bir köşesinden. Bill Laswell (b), Richard Horowitz (ney), Karsh Kale (keyb), Mercan Dede (ney), Rufus Capadokia (cello), Bouchaib Abdelhadi (bendir), Gaurav Raina (keyb)'da yer alırken pekçok yerel şarkıcı da vokalist olarak katılmışlar.

Niyaz

Niyaz
Six Degrees 1110-2 (2005)

İran, Horasan etnik şarkılarını merak eden, türünden hoşlanan okurlarımıza öneriyoruz. Albüm ve türü hakkında bu sayımızdaki Orhan Kahyaoğlu'nun geniş araştırma yazısını ilgilenenler için son derece açıklayıcı olacaktır.

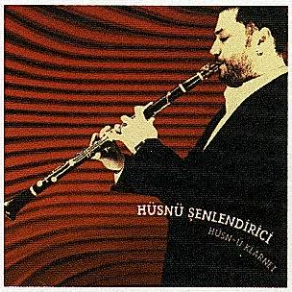

Hüsnü Şenlendirici

Hün-ü Klarnet
Doublemoon (2005)

Müzisyenler
Hüsnü Şenlendirici (clt)
Orhan Şallıel (p)
Ceyhun Çelikten (keyb)
İsmail Tunçbilek (bağlama)
Aytaç Doğan (kanun)
Nuri Lekesizgöz (kanun)
Ozan Musluoğlu (b)

Laço Tayfa'nın kurucusu, ülkemizin yetiştirdiği em önemli klarinet sanatçılarından Hüsnü Şenlendirici'nin son çalışması. Albümde 11 parça yer alıyor, türünden hoşlananlara öneririz.

ÇalıJazz

ÇalıJazz
TürküOla 145 (2005)

Müzisyenler
Bahadır Tatlıöz (p, vo)
Yasin Bozkurt (perc, vo)
Erkan Oğur (g)
Cem Aksel (d)
Ahmet Türkmenoğlu (b)

Anadolu türkülerimizin yeniden düzenlenerek yorumlandığı bu CD'yi de türünden hoşlananlara öneririz. 9 parça kaydedilmiş, albümdeki parçalar; Nemrut Kızı, Cevizin Yaprağı, BoluTürküsü, Aman Avcı, Kara Toprak, Anan Varmidur, Yemen Türküsü, İzmirin Kavakları ve Gelin.

Can Atilla

Cariyeler Geceler
Sony 520558 2 (2005)

Müzisyen Can Atilla'nın 13. çalışması Cariyeler ve Geceler Türkiye'de yayımlanan 6. albümü aynı zamanda. Albümdeki tüm parçalar ve düzenlemeleri sanatçıya ait. 12 parçanın yer aldığı bu çalışmayı New Age severlere öneriyoruz.

Kerem Görsev

Jazz Collection II
DMC 20173 (2005)

Kerem Görsev daha önce piyasaya çıkardığı çalışmaları üçer CD'lik kutularda, daha önce alamamışlara ya da koleksiyoncular için tekrar piyasaya çıkardı. Bu kutudaki çalışmaları New York Days, Relaxing, ve St.Petersburg Philarmony Orkestra ile yaptığı kayıtları kapsıyor.

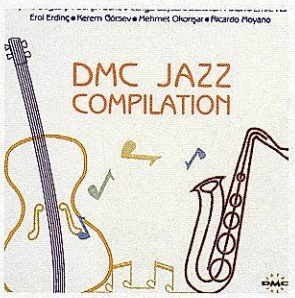

DMC Jazz

Compilation
DMC 20152 (2005)

DMC kendi bünyesindeki sanatçıları toplama bir albümde biraraya getirerek, bu müzisyenleri merak edenlere, ekonomik yoldan tanıtmayı amaçlamış. 11 parçanın yer aldığı albümde Kerem Görsev, Burçin Büke, Mehmet Okonşar, Selen Gülün, Cengiz Baysal, Emre Kartarı, Ricardo Moyano, Donovan Mixon ve A Capella Boğaziçi'nden birer parka var.

İstanbul Jazz Festivali

12. Uluslararası 2005
DMC 60249831679 (2005)

Bu yıl İstanbul Jazz Festivali anısına festivalde yer alan sanatçılardan bazıları, DMC ve Universal sanatçılarının toplama kayıtları. David Sanborn, Tori Amos, Elvis Costello, Jamie Cullum, Soulive, Dianne Reeves, Paris Combo, Badi Assad, Kerem Görsev, Charlie Haden, Cengiz Baysal, A Capella Boğaziçi, Kings of Convenience bu albümde birer parçası ile yer almış.

The Best of Blue Note

Album in the World
Blue Note 24386080721 (2005)

Blue Note sanatçılarından bazıları için hazırlanmış bir toplama. Horace Silver, John Coltrane, Art Blakey and the Jazz Messengers, Lou Donaldson, Cannonball Adderley, Kenny Burrell, Jimmy Smith, Lee Morgan, Herbie Hancock birer parka ile albümdeler.

Bebo Cigala

Lagrimas Negras
BMG 2876671592 (2003) DVD

Flamenko, Latin ve world müzik severlere DVD formatında bir çalışma. Albümde Dieguito "El Cigala", Bebo Valdes, Javier Colina, Pirana, Caetano Veloso, Paquito D'Rivera, El Nino Josele, Federico Britos, Tata Guines, Changuito, Pancho Terry, Pedrito Martinez, Puntilla, Milton cardona ve Rickard Valdes var.

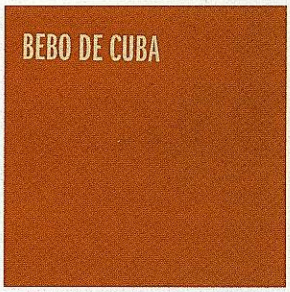

Suite Cubana

Bebo de Cuba
BMG 2876642022 7 (2004) DVD

Küban, Latin ve world müzik severlere DVD formatında bir çalışma. Albümde Paquito D'Rivera, Juan Pablo Torres, Ray vega, Milton Cardona, Andy Gonzales, Bobby Porcelli, Mario Rivera, Papo Vasquez, Luis Bonilla, Steve Berrios, Diego urcola, Michael Philip Mossman, Jimmy Delgado, Elgardo Miranda, John Waslh, John Benitez ve Rickard Valdes var.

Troubleman

The First Phase
For out Recordings 13735 (2005)

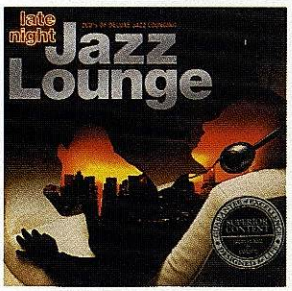

Jazz Lounge

Late Night
Parklane 001728 (2005)

Cazın efsane isimleri ile lounge müziğin öncülerini bir araya getiren albüm, eski ve yeninin etkileyici bir buluşması. Nina Simone, Billy Holiday, Miles Davis, Ella Fitzgerald, Thievery Corporation, Koop, Quantic, Röyksopp, Fertile Ground gecenin geç vakitlerine kadar sizlerle birlikte olacak isimlerden sadece birkaçı.

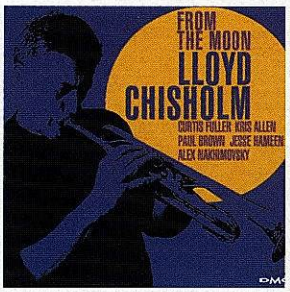

Lloyd Chisholm

From The Moon
DMC (2005)

Müzisyenler
Lloyd Chisholm (tp)
Curtis Fuller (tb)
Kris Allen (as)
Alex Nakhimovsky (p)
Paul Brown (b)
Jesse Hammen II (d)

Türkiye'de yaşayan ABD'li trompetçi Lloyd Chisholm'un ilk kaydı. Dergimizin 39.sayısında Tunçel Gülsoy'un kaleminden albüm ve sanatçıyla ilgili geniş yazımızı okuyabilirsiniz.

Sabrina Malheiros

Equilibria
Faro 092 (2005)

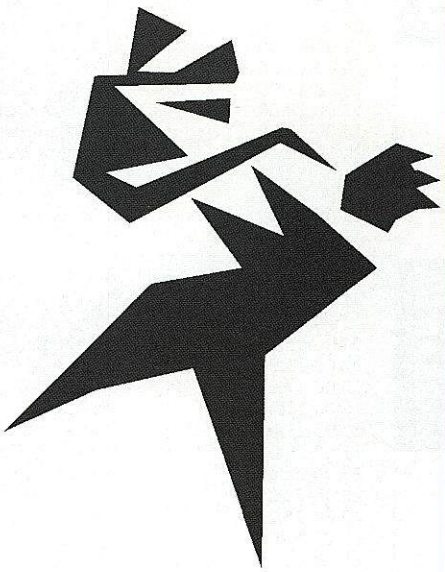

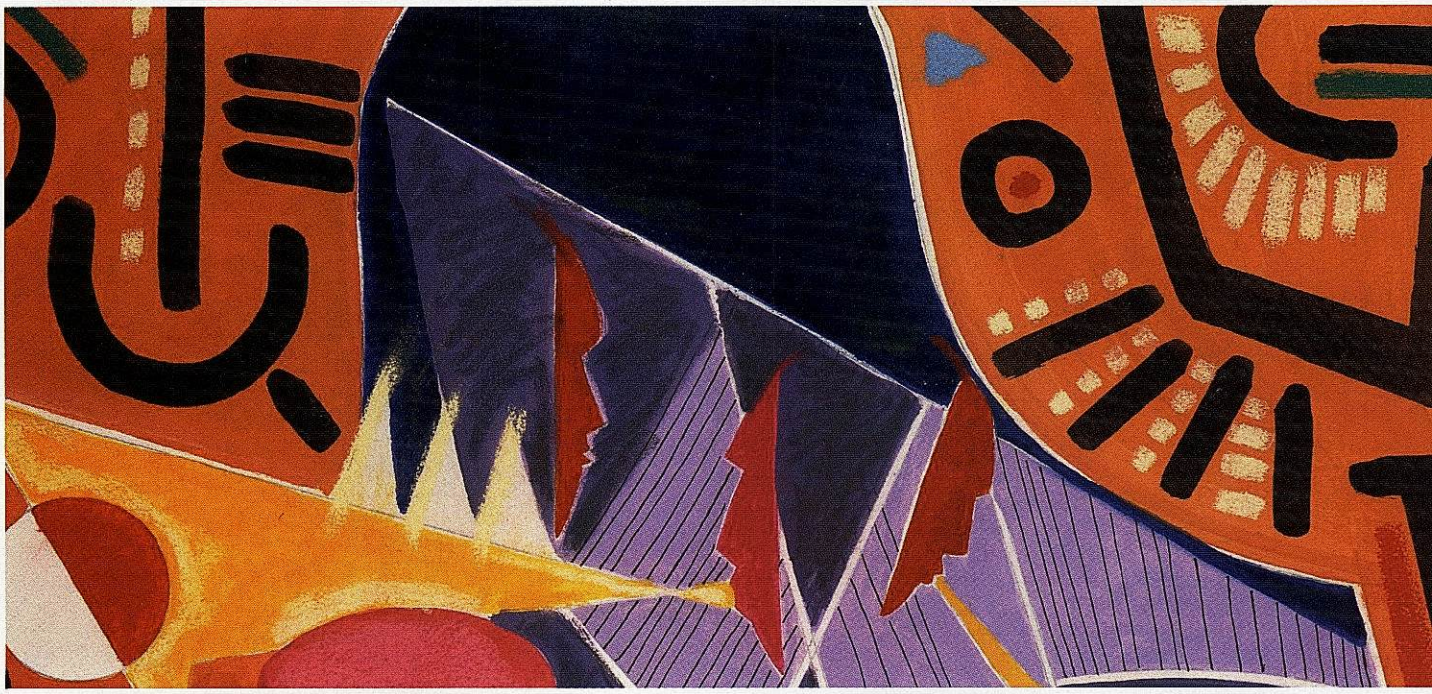

RADYO OXİ-GEN 95.9 NTV RADYO 102.8 AÇIK RADYO 94.9 TRT RADYO-3 88.2
RADYO ÜNİVERSİTE 91.5 ANKARA FM-RADYO VİZYON 93.0

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PAZARTESİ	01:00-08:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	01:00-02:00	Caz Basamakları	Umut Pelit	TRT Radyo-3
	04:00-05:00	Cazın Şarkısı	Renin Batıgün	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00	Worldcard Presents the world with DJ Yakuza	DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Eclipse	Yavuz Baydar	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Caz Kulübü	Hamdi Ünlü	TRT Radyo-3
SALI	01:00-08:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	01:00-02:00	Genç Cazcılarımız	Hakan Çorbalı	TRT Radyo-3
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Yirmiyedinci Boylam	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00	Worldcard Presents the world with DJ Yakuza	DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	21:00-22:00	Gitaresk	Jak Kohen	Açık Radyo
	22:00-23:00	Esintiler	Seda Binbaşıgil	Açık Radyo
	23:00-00:00	Blue Random	DJ Ngt	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Gece ve Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
ÇARŞAMBA	01:00-02:00	Blues'un Tonları		TRT Radyo-3
	01:00-08:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Yirmiyedinci Boylam	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Pop Caz	Faruk Onur	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00	Worldcard Presents the world with DJ Yakuza	DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	20:00-21:00	Blues Mobil	Turgay Yıldızlı	Açık Radyo
	22:00-23:00	Ayın Karanlık Yüzü	Yosi Falay	Açık Radyo
	22:00-00:00	Roundmidnight	Levent Ekmekçioğlu-M.Numan İnal	Ankara FM 93.0 Radyo Vizyon
	23:00-00:00	Caz Ustaları	Umut Pelit	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Caz Portreleri	Mustafa Aykın	Açık Radyo

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

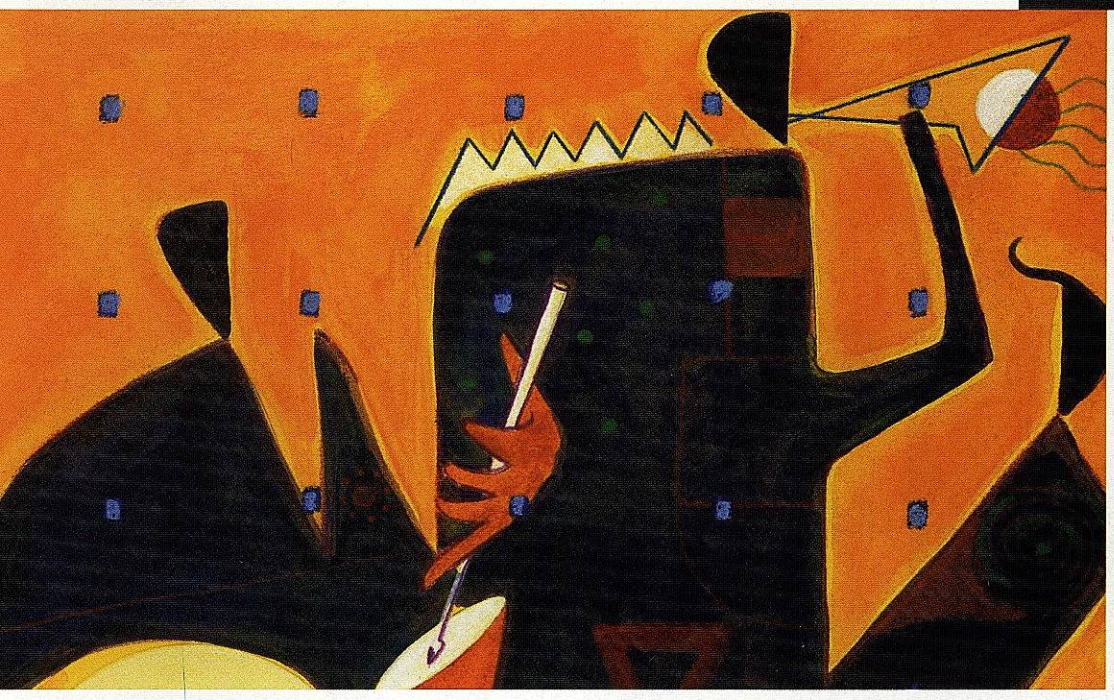

Kenan Onuk aramızdan ayrıldı. NTV Radyo'da "İyi Kayıtlar, Unutulmaz Yorumlar" dan duyduğumuz sesi kulaklarımızda çınlıyor hala. Saygı ve sevgiyle anıyoruz. Onu çok özleyeceğiz...

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PERŞEMBE	01:00-08:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-15:00	Pop Caz	Faruk Onur	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Yaşayan Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00	Worldcard Presents the world with DJ Yakuza	DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-21:00	Mavi Tren	Güven İlter	Açık Radyo
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	22:00-23:00	Nadir Bir Kuş	Seda Binbaşgil	Açık Radyo
	23:00-00:00	Nightflight	DJ Naki	Radyo Oxi-Gen
CUMA	01:00-08:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Yaşayan Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	13:05-14:00	Garip Meyva	Jak Kohen	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	17:15-18:00	TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası	Caner Beklim	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00	Worldcard Presents the world with DJ Yakuza	DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Şu Caz Dedikleri	Ali Sönmez	TRT Radyo-3
CUMARTESİ	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	04:00-10:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	13:10-14:00	Evde Çalamadıklarım	Tuncel Gülsoy	NTV Radyo
	16:00-17:00	Sesler ve Düşler	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	17:00-18:00	Mavi Nota	Cengiz Işılay	Açık Radyo
	18:00-19:00	Kulüp Kayıtları		Açık Radyo
	19:00-20:00	Elektro-akustik	Groove Zone	Açık Radyo
	19:00-20:00	Latino Time	Ayhan Sicimoğlu	Radyo Oxi-Gen
	22:00-00:00	Gilles Peterson Worldwide	Gilles Peterson	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Günümüzde Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
PAZAR	04:00-05:00	Sesler ve Düşler	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	04:00-11:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	15:05-16:00	Caz'ın Ustalarından	Sevin Okyay	NTV Radyo
	16:00-17:00	Cazın Şarkısı	Renin Batıgün	TRT Radyo-3
	17:15-18:00	Kırık Çerçeve	Hamdi Ünlü	TRT Radyo-3
	17:30-20:00	Fuji Sunday	Mehmet C.Garan	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Gilles Peterson Worldwide	Gilles Peterson	Radyo Oxi-Gen
	21:00-00:00	Jazzmatass	İ.Can Sezgin-Tuna Baycan	Radyo Üniversite
	23:00-00:00	Gece Yarısı Güneşi	S.Teoman Baber	TRT Radyo-3

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Selim Benba

Okuduğunuz Körleme'yi Eylül ayı sonunda müzisyenin evinde gerçekleştirdik.

Bill Evans
Trio '65 | Verve 1965
Come Rain or Come Shine (Arlen-Mercer)
Bill Evans (p), Chuck Israels (b), Larry Bunker (d)

Bill Evans bu. Tipik. Blok akorlarla çaldığı dönemlerden. Standardı biliyorum, ama ismini çıkartamadım. Hoş bir sürpriz oldu bunu dinlemek, çünkü daha geçenlerde Bill Evans'ın bestelerini vokal ve saksofonu da kattığımız bir proje olarak çaldık. Hayranlıkla dinlediğim ve en çok sevdiğim piyanist. (Biraz daha dinledikten sonra) Bir çok başçıyla çaldı Evans... burada başçı Scott LaFaro değil. Eddie Gomez de değil. Evans'ın karakteristik tuşesi, ses rengi ve armonileri ilk mezürden kendini deşifre ediyor. Yaylı ve nefesli enstrümanlarda, enstrümandan çıkarılan sese icracının kendi kişiliğini katması daha kolaydır diye bir kanı vardır. Ama piyano da öyle bir enstrüman ki, Bill Evans gibi biri çalınca "İşte bu benim!" diyor sanki... Dolayısıyla bu enstrüman değil, kişilik işi. Bill Evans bir dönem blok akorlarla ve yoğun, dolu dolu çalmıştır. Daha sonraki dönemlerde "horn-like" denilen daha çok es içeren, sakin ve dizilerden oluşan bir ifadeye geçmiştir. Geç dönemindeki üçlülerinde daha yoğun grup etkileşimi vardır, bu albüm de 1960 sonrasında kaydedilmiştir diye tahmin ediyorum.

Misha Alperin
North Story | ECM 1997
Psalm No.1 (Alperin)
Misha Alperin (p), Arkady Shilkloper (frh, flh), Tore Brunborg (ts), Terje Gewelt (b), Jon Christensen (d)

Oldukça yakından tanıdığım bir hava. ECM gibi tınlıyor. Saksofoncu Jan Garbarek olabilir mi? Bobo Stenson gibi birinin kaydı mı? Ama saksofoncu mu piyanist albümü mü henüz belli etmiyor. Yeni ECM'cilerden biri olabilir. ECM'i ben bir dönemden sonra bıraktım. Bir ara yoğun olarak Garbarek dinlerdim. Kendini tekrarlamaya başladığını düşündüğüm için zaman içinde onun müziğine ilgim azaldı ve yavaş yavaş mainstream caz dinlemeye döndüm. Bu parça neredeyse tüm ECM özelliklerini taşıyor: Repetitif motifler içeriyor, bol efektli ve (gülerek) büyük olasılıkla Oslo'daki Rainbow stüdyosunda ses mühendisi Jan Kongshaug tarafından kaydedilmiştir! Tahsin'le [Ünüvar] birlikte çok çaldık böyle şeyler, doksanlı yılların ilk yarısı... caza bunlarla başladım denebilir. Eberhard Weber, Nana Vasconcelos ve saire idollerimizdi o zaman, seksen sonlarında. Arada bir dinlemesi keyifli, ama bugünkü zevkime en başta hitap eden bir tarz değil. Ama parçanın rengi çok hoş, bu vesileyle dinleyince bir çok şey çağrıştırdı tabii.

(Albüm kapağını veriyorum)

ECM kataloglarında gördüğüm ama özellikle takip etmediğim bir isim. Davulcu Jon Christensen... o kadar benzeri var ki, söyleyecektim ama bekledim. Keith Jarrett'ın Avrupalı dörtlüsüyle yaptığı tüm işlerdeki davulcu. En sevdiğim davulculardan biridir, özellikle de zil kullanışıyla.

Tuna Ötenel
How Much Do You Love Me? | Aura 2005
How Much Do You Love Me? (Ötenel)
Tuna Ötenel (p), İmer Demirer (tp), Neşet Ruacan (g), Kürşat And (b), Ateş Tezer (d)

Standard bir tını, henüz ayrıştıracak bir şey bulamadım. (Biraz daha dinledikten sonra) Çok eski bir şey değil bu, özellikle kayıt tekniği olarak bakınca. Piyanist Alan Broadbent'e benziyor biraz. Neo-klasik bir yaklaşımı var. Trompetçiyi çıkaramadım. Sürdinli trompet olunca insan ister istemez Miles'ı hatırlıyor ve anıyor...

(Albüm kitapçığını veriyorum)

Vay! Tuna abi! Bu albümü dinlememiştim, vesile oldu... Tam standard albümü gibi tınladı eğer tamamı böyleyse. Dünya standardında bir bebop piyanistidir, hem eski hem yeni diyebilirim stiline. Orijinal, çok güzel bir müzik...

Uri Caine
Bedrock 3 | Winter & Winter 2001
Lobby Daze (Caine-Lefebvre-Danziger)
Uri Caine (p, keyb), Tim Lefebvre (b), Zach Danziger (d), Jessie System (vo)

İlginç bir müzik bu. Tarzlar arası, sanki üst üste sample edilmiş. Oldukça deneysel bir müzik olduğunu söyleyebilirim, tını ağırlıklı, kalabalık bir insan topluluğunun gürültüsü üzerine çalınmış... Enteresan bir kayıt tekniği ve fikri. Kim olduğunu çıkartamadım, ama virtuoz bir piyanist. Disiplinlerarası biri olduğu belli; mainstream başladı, bossanova devam etti, şimdi de pop-funk'a geçiş... Bir caz grubu olmadığı için başka çalgıları tahmin etme olasılığı yok, tamamen piyano odaklı. Şimdi de looplar başladı. House veya chill-out gibi; aradaki farkı tam olarak bilemiyorum, meraklıları alınmasın!

(Albüm kitapçığını veriyorum)

Uri Caine'in Mahler çalışmasını biliyorum. Standard formların dışında projeleri olan bir müzisyen. Bu dinlediğim benim tam tarzım değil. Uzun, serbest formlar, standardın dışında... Aslında çok ilginç, dört albüm dinledik hepsi caz başlığını taşıyor ama birbirlerinden farklı. Yelpaze o kadar geniş yani. Pat Metheny'nin ifadesi ile "doğaçlama müziği" demek daha doğru galiba bunlara toplamında, çünkü tek ortak noktaları bu unsur. Coltrane'e bile anti-caz denmiş zamanında, caz günden güne genişledi bir kartopu gibi...

Türkiye'nin Tek Jazz Dergisi

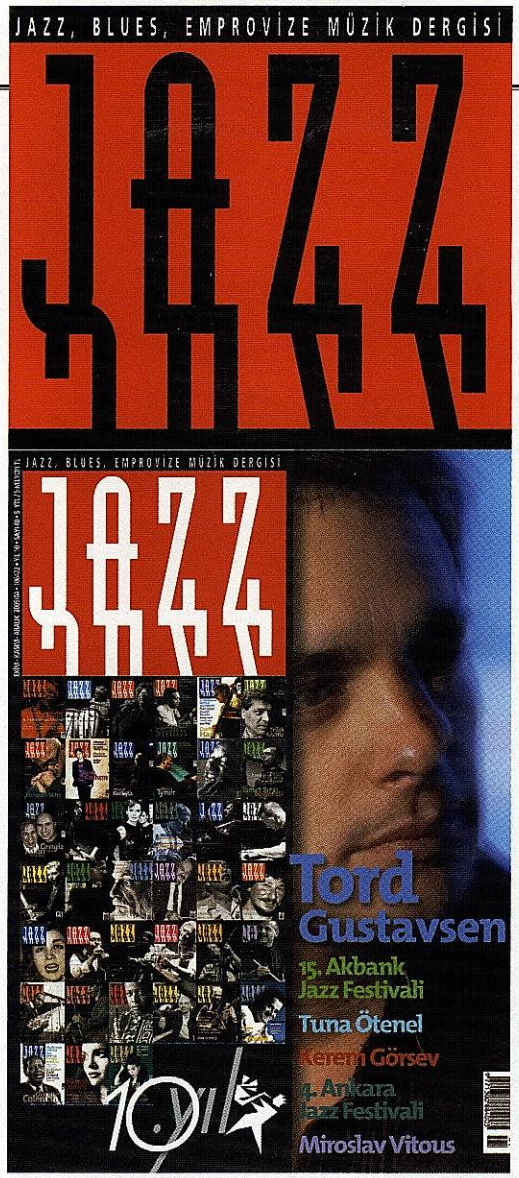

Jazz müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

Jazz müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlarla birlikte **Jazz** dergisi kapatıyor...

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYADI

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 20 YTL/20.000.000 TL.'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No: |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Adı Soyadı: |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Geçerlilik Tarihi: |_|_| |_|_| İMZA:

Şirket ise vergi dairesi ve no.su:.....

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 20 YTL/20.000.000 TL.'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ İŞ BANKASI HARBİYE ŞB. 396883 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ YAPI KREDİ MASSİT ŞB. 1001177 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ GARANTİ BANKASI YENİBOSNA ŞB. 6298375 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.413 33 34 no'lu fax'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34204 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel.0212.413 33 33

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 20.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Expiration Date: |_|_| |_|_|

Signature:.....

PLEASE PRINT

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/ POSTAL CODE

■ After filling completely, please send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adress: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul
Phone: +90.212.413 33 33 - Fax: +90.212.413 33 34

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlar CD kazanıyor!
İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı e-mail'lerinizi u n u t m a y ı n !
Jazz/Bulmaca
Matbaacılar Sitesi
No. 115 Bağcılar
34560 / İstanbul

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız CD ve T-shirt kazanmışlardır.

Erol Değirmenciler İzmit/Kocaeli
Cem Alpağan Malatya
Engin Çetinkaya Adana
Aydın Şıracıoğlu Erenköy/İstanbul

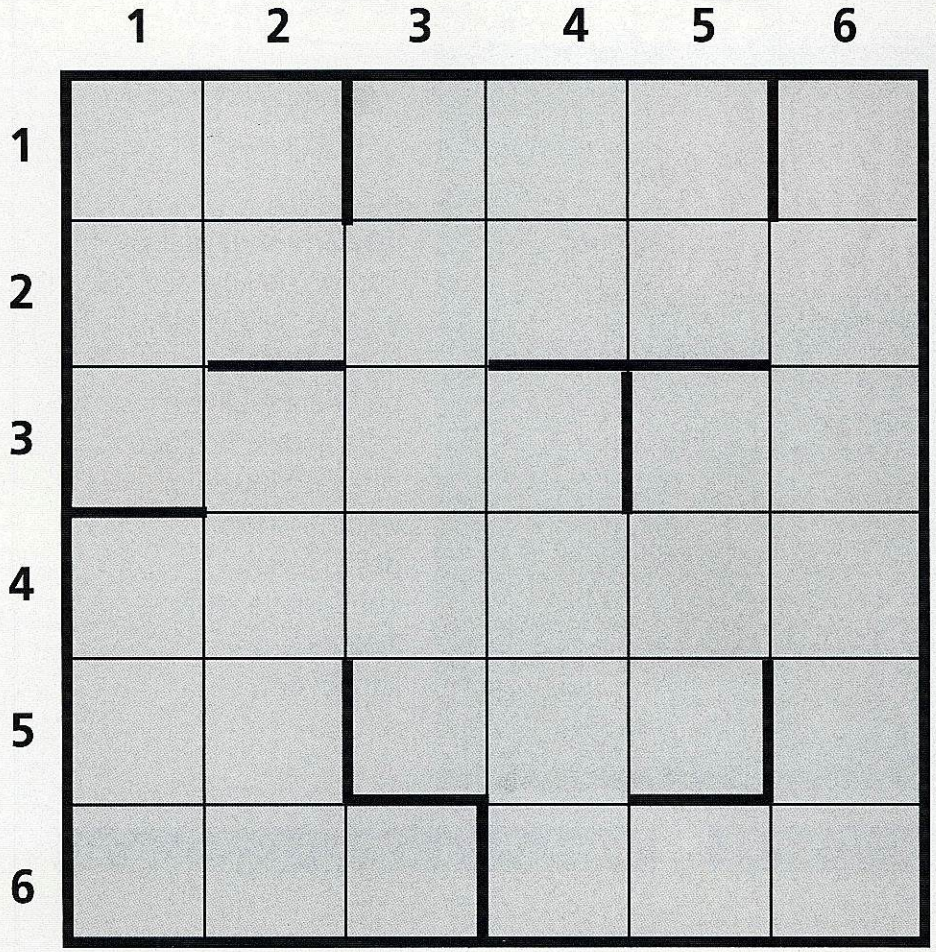

Yukarıdan aşağıya:

1-Yetmiş sonlarıyla seksenlerde popüler olmuş bir müzik stili: New _____/Steven Bernstein, Briggan Krauss, Tony Scherr ve Kenny Wollesen'dan oluşan bir grup: Sex _____.

2-Bir Herbie Hancock albümü: Dis is _____ Drum

3-Norveçli basçı: _____ Andersen/Re notasının harf karşılığı.

4-(Kısaltma) Compact Disc/(tersi) Vokalist Rebekka Bakken'ın bir albümü: The Art of How to _____.

5-Bir Roy Haynes albümü: _____ Vou!/The Ballad of the Sad Young ____ (Wolf/Landesman)/Bir Al Jarreau albümü: ____ is for Lover.

6-Gitarist Kurt Rosenwinkel'ın bir albümü bu kelimeyle biter.

Soldan sağa:

Soldan sağa:

1-World Saxophone Quartet ile tanınan Julius Hemphill'in ilk albümlerindendir: Dogon _____/Bir müzik yapım şirketi/Mi notasının harf karşılığı.

2-Kompozitör Maria Schneider'ın orkestrasıyla kaydettiği son albümü bu kelimeyle biter.

3-(tersi) Pat Metheny Group'un 1987 kaydı: Still _____ (Talking)/Fly _____ to the Moon (Howard).

4-Tekniği ve pop-caz/fusion kayıtlarıyla simgeleşmiş basçılardan biri olan müzisyenin soyadı.

5-_____ Green Dolphin Street (Kaper/Washington)/John Abercrombie ile de çalmış bir orgçu: _____ Wall/Sol notasının harf karşılığı.

6-Gündemdeki bir grup: _____ Plus/Mark Turner, Jeff Ballard ve Larry Grenadier'lı yeni bir grup.

GEÇEN SAYININ DOĞRU CEVABI

	1	2	3	4	5	6
1	S	T	O	R	M	Y
2	W	E	K	A	I	A
3	E	M	A	R	C	Y
4	E	P	A	E	H	A
5	T	S	I	L	E	M
6	S	I	M	P	L	Y

Dünyaca ünlü **Art Academy**, şimdi Türkiye'de...

Herkes Resim Yapabilir!

Hayatınıza renk katın, resim yapın!

Cambridge Üniversitesi tarafından hazırlanan yepyeni bir resim öğrenme metodu. Adım adım, kolay ve eğlenceli.

TOPLAM 13 ART KLASÖR İÇERİSİNDE 131 FASİKÜL, 3668 SAYFA.

Kolay takip edilen, bire bir anlatımlı fasiküller sayesinde, her hafta adım adım çizim ve boyama tekniklerini, püf noktalarını öğrenecek, fasiküllerin yanında verilen kaliteli resim malzemeleri ile kolayca resim yapabileceksiniz.

ÇOK DEĞERLİ ABONELİK ARMAĞANLARI

- 66 Parçalık Ahşap Ressam Çantası...
- 13 adet VCD, 2 adet Art Book'tan oluşan 10 saati aşkın, Videolu Resim Öğrenim seti.
- **13 adet lüks mekanizmalı Art Klasör**
- Resim Paleti ve kaliteli resim malzemeleri...

BEDAVA
Artifical Deri Saplı
Ahşap Ressam Çantası

HER FASİKÜL **2,5 YTL**

ADIM ADIM ÇİZİM VE BOYAMA TEKNİKLERİ
ART ACADEMY

BEDAVA AHŞAP RESSAM ÇANTANIZ İLE BİRLİKTE İLK İKİ FASİKÜL SADECE BEŞ YTL.
Resim çantasındaki malzemeler her hafta fasiküllerinizle birlikte verilecek.
131 fasikül tamamlandığında en az dört çanta dolusu malzemeye, palet, tuval, eskiz defteri ve resim kağıtlarına sahip olacaksınız.

Çıktı! Tüm Gazete Bayilerinde

BOYUT YAYIN GRUBU

HEDİYELİ ABONELİK İÇİN 0212 444 53 53

on line abonelik için
www.artacademy.com.tr

Size yol var.

En yakın Arçelik yetkili satıcısında buluşmak üzere.

telve

Türk Kahvesi Makinesi

444 0 888 www.arcelik.com

Koç